

Fenniaskydd försäkringsvillkor

Gäller från och med 1.7.2018

INNEHÅLL	
RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER SOM FÖLJER AV LAGEN OM FÖRSÄKRINGSAVTAL	
F1.1 Försäkringsavtalets centrala begrepp	1
F2 Lämnande av information innan försäkringsavtal ingås	2
F3 Inträdande av Fennias ansvar och försäkringsavtalets giltighetstid.....	2
F4 Försäkringspremie.....	3
F5 Lämnande av information under avtalets giltighetstid	3
F6 Skyldighet att förhindra och begränsa uppkomst av skada.	4
F7 Framkallande av försäkringsfall.....	4
F8 Identifikation vid skadeförsäkring.....	4
F9 Otillräcklighet och nödläge	4
F10 Förmånstagarförordnande vid personförsäkring	5
F11 Ersättningsförfarande	5
F12 Över- och underförsäkring vid skadeförsäkring.....	6
F13 Sökande av ändring i Fennias beslut	6
F14 Fennias regressrätt vid skadeförsäkring.....	6
F15 Fennias regressrätt vid personförsäkring.....	6
F16 Ändring av försäkringsavtalet	6
F17 Försäkringsavtalets upphörande.....	7
F18 Tredje mans rätt vid skadeförsäkring	8
F19 Lag som tillämpas och andra frågor som behandlas i lagen om försäkringsavtal.....	8
SKADEFÖRSÄKRINGAR	
Egendomsförsäkringar	
F20 Gemensamma villkor för försäkringar för byggnader och lösöre.....	9
F21 Omfattande hemförsäkring.....	14
F22 Bashemförsäkring.....	15
F23 Brandförsäkring.....	17
Båtförsäkringar	
F40 Gemensamma villkor för båtförsäkringar.....	17
F41 Omfattande båtförsäkring.....	20
F43 Brand- och stöldförsäkring för båt.....	20
Djurförsäkringar	
F50 Olycksfallsförsäkring för hästar	21
F51 Sjukförsäkring för hästar	22
F53 Tilläggsskydd för föl	23
F55 Sjukförsäkring för hund och katt.....	24
F56 Olycksfallsförsäkring för hund och katt	25
F57 Sjukförsäkring för sällskapsdjur	26
F58 Tilläggsskydd för fysikalisk behandling	28
F59 Tilläggsskydd vid värdeförlust	28
Skogsförsäkring	
F61 Skogsförsäkring.....	28
F62 Skogsbrandförsäkring	30
Lantbruksförsäkringar	
F72 Gemensamma villkor för lantbruksförsäkringar.....	31
F80 Försäkring för skördetröska	36
Maskinförsäkringar	
F90 Brand- och stöldförsäkring för maskiner	37
Resgodsförsäkringar	
F100 Resgodsförsäkring	38
Ansvarsförsäkringar	
F400 Ansvarsförsäkring för privatperson.....	40
F410 Ansvarsförsäkring för ägare av småhusfastighet	43
F420 Ansvarsförsäkring för båtförare	45
F430 Ansvarsförsäkring för djurägare	46
F440 Ansvarsförsäkring för resenär.....	47
Rättsskyddsförsäkringar	
F500 Rättsskyddsförsäkring för privatperson.....	49
F510 Rättsskyddsförsäkring för ägare av småhusfastighet	51
F540 Rättsskyddsförsäkring för resenär.....	53
F550 Omfattande rättsskyddsförsäkring för privatperson	56
F560 Omfattande rättsskyddsförsäkring för ägare av småhusfastighet	58
F570 Omfattande rättsskyddsförsäkring för resenär	60
PERSONFÖRSÄKRINGAR	
Personförsäkringar	
F200 Olycksfallsförsäkring för vuxna	63
F220 Olycksfallsförsäkring för senior	65
F240 Olycksfallsförsäkring för ungdom	67
F260 Sjukdomsskyddsförsäkring.....	69
F270 Försäkring Barnets sjukdomsskydd.....	72
F290 Operationsskyddsförsäkring	75
Resenärförsäkringar	
F300 Resenärförsäkring.....	76

F1 ALLMÄNNA AVTALSVILLKOR

Gäller från och med 1.7.2018

RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER SOM FÖLJER AV LAGEN OM FÖRSÄKRINGSAVTAL

På skadeförsäkringar och personförsäkringar som avses i lagen om försäkringsavtal tillämpas försäkrings-specifika försäkringsvillkor och lagen om försäkringsavtal.

Lagen om försäkringsavtal (543/1994) är en lag som gäller försäkringsavtal och innehåller bestämmelser som inverkar på avtalsförhållandet mellan kunden och Fennia samt tredje mans rätt i vissa fall. I det följande återges en del av lagens centrala bestämmelser samt frågor som enligt lagen ska regleras i försäkringsvillkoren. På detta försäkringsavtal tillämpas emellertid också sådana bestämmelser i lagen om försäkringsavtal som inte återges i det följande. Paragrafnumren inom parentes efter rubrikerna hänvisar till de bestämmelser i lagen om försäkringsavtal som behandlar de frågor som anges i rubriken.

F1.1 FÖRSÄKRINGSAVTALETS CENTRALA BEGREPP

Nedan anges de centrala begrepp som härletts ur lagen om försäkringsavtal. Definitioner och begrepp som rör skadebelopp och ersättning finns i värderings- och ersättningsbestämmelserna.

Försäkringsavtalets centrala innehåll definieras i försäkringsbrevet och i försäkringsvillkoren.

Med **försäkringstagare** avses den som ingått ett försäkringsavtal med Fennia.

Med den **försäkrade** avses den till vars förmån skadeförsäkringen gäller eller den som är föremål för personförsäkringen.

Med **grupp förmånsförsäkring** avses en sådan försäkring som erbjuds en grupp och där den försäkrade delvis eller helt betalar försäkringspremien.

Med **försäkringstid** avses personförsäkringens längsta möjliga giltighetstid, som anges i försäkringsbrevet.

Med **försäkringsperiod** avses försäkringens avtalade giltighetstid, som anges i försäkringsbrevet. Försäkringsavtalet fortgår en avtalad försäkringsperiod i sänder, om inte någondera avtalsparten säger upp avtalet. En tidsbestämd försäkring upphör utan uppsägning vid utgången av försäkringsperioden.

Försäkringspremien består av försäkringens riskpremie och grundpremien (skötselbel).

Med **premieperiod** avses den tidsperiod för vilken försäkringspremien enligt avtal ska betalas med regelbundna mellanrum.

Med **försäkringsfall** avses den händelse till följd av vilken ersättning utbetalas från försäkringen.

Med **säkerhetsföreskrift** avses skyldighet att följa bestämmelser om avvärning eller begränsning av skador som Fennia ålagt i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller annars skriftligen.

Förmånstagare är en person som försäkringstagaren förordnat och som i stället för försäkringstagaren eller den försäkrade har rätt till ersättning.

Med **försäkringsobjekt** avses den försäkrade egendom som anges i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren.

Självrisk anges i försäkringsbrevet.

Med **personförsäkring** avses en försäkring där försäkringsobjektet är en fysisk person.

Med **skadeförsäkring** avses en försäkring som tecknas för att ersätta den förlust som orsakas till följd av sakskada, skadeståndsskyldighet eller annan förmögenhetsskada.

F2 LÄMNANDE AV INFORMATION INNAN FÖRSÄKRINGSAVTAL INGÅS

F2.1 Fennias informationsplikt (5 § och 9 §)

Fennia ger den som ansöker om försäkring den information som behövs för bedömning av försäkringsbehovet och val av försäkring innan försäkringsavtalet ingås, däribland information om Fennias egna försäkringsformer, premier och försäkringsvillkor. När information lämnas, fästs vikt också vid väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet.

Vid distansförsäljning av en försäkring lämnas dessutom sådan förhållningsinformation som avses i kapitel 6 a i konsumentskyddslagen. Med distansförsäljning avses t.ex. försäljning av försäkringar via telefon eller webben.

Om Fennia eller dess representant vid marknadsföringen av en försäkring underlåtit att ge försäkringstagaren behövlig information om försäkringen eller lämnat felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringsavtalet gälla med det innehåll som försäkringstagaren hade skäl att sluta sig till utifrån den information han eller hon fått.

F2.2 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt vid skadeförsäkring (22 §, 23 § och 34 §)

Försäkringstagaren och den försäkrade ska innan försäkringen beviljas ge korrekta och fullständiga svar på Fennias frågor som kan ha betydelse för bedömningen av Fennias ansvar. Försäkringstagaren och den försäkrade ska dessutom under försäkringsperioden utan obefogat dröjsmål korrigera de upplysningar som han eller hon har gett Fennia och som han eller hon har konstaterat vara oriktiga eller bristfälliga.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade i samband med att han eller hon uppfyllde ovannämnda plikt har förfarit svikligt, är försäkringsavtalet inte bindande för Fennia. Fennia har rätt att behålla de betalda premierna även om försäkringen upphör att gälla.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av oaktamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat sin upplysningsplikt kan ersättningen sänkas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska sänkas eller förvägras, beaktas vilken betydelse det har haft för skadans uppkomst att försäkringstagaren eller den försäkrade har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter. Dessutom beaktas försäkringstagarens och den försäkrades uppsåt eller arten av hans eller hennes oaktamhet och omständigheterna i övrigt.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning sänks. Mindre avvikelser mellan lämnade uppgifter och riktiga och fullständiga uppgifter ger dock inte rätt till sänkning av ersättningen.

F2.3 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt vid personförsäkring (22 § och 24 §)

Försäkringstagaren och den försäkrade ska innan försäkringen beviljas ge korrekta och fullständiga svar på Fennias frågor som kan ha betydelse för bedömningen av Fennias ansvar. Under försäkringsperioden ska försäkringstagaren och den försäkrade dessutom utan obefogat dröjsmål korrigera de upplysningar som han eller hon har gett Fennia och som han eller hon har konstaterat vara oriktiga eller bristfälliga.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade i samband med att han eller hon har uppfyllt ovannämnda plikt har förfarit svikligt, är försäkringsavtalet inte bindande för Fennia. Fennia har rätt att behålla de betalda premierna också om försäkringen upphör att gälla.

Fennia är fritt från ansvar om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av oaktamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat sin upplysningsplikt och Fennia överhuvudtaget inte skulle ha beviljat en försäkring i det fall att bolaget hade fått korrekta och fullständiga svar. Om Fennia hade beviljat försäkringen, men endast mot en högre premie eller annars på andra villkor än de avtalade, begränsas Fennias ansvar till vad som motsvarar den avtalade premien eller de villkor enligt vilka försäkringen skulle ha beviljats.

Om resultatet av ovannämnda påföljder av försummelse av upplysningsplikten blir uppenbart oskäligt för försäkringstagaren eller den som är berättigad till försäkringsersättning, kan påföljderna jämkas.

F3 INTRÄDANDE AV FENNIAS ANSVAR OCH FÖRSÄKRINGS-AVTALETS GILTIGHETSTID

F3.1 Inträdande av Fennias ansvar (11 §)

Fennias ansvar börjar när Fennia eller försäkringstagaren har gett eller skickat ett godkännande svar på den andra avtalspartens anbud, om inte en särskild tidpunkt har avtalats individuellt med försäkringstagaren.

Om försäkringstagaren har överlämnat eller skickat en skriftlig försäkringsansökan till Fennia, och om det är uppenbart att Fennia skulle ha godkänt ansökan, ansvarar Fennia också för försäkringsfall som har inträffat efter det att ansökan överlämnades eller skickades.

En försäkringsansökan eller ett godkännande svar som försäkringstagaren har överlämnat eller skickat till Fennias representant anses ha överlämnats eller skickats till Fennia.

Om det inte finns en utredning om vilken tid på dygnet svaret eller ansökan har överlämnats eller skickats, anses detta ha skett klockan 24.00.

Fennias ansvar börjar dock inte förrän premien för denna försäkring har betalats om den försäkringssökande inte senast på förfalldagen har betalat premierna för andra försäkringar som han eller hon har tecknat hos Fennia.

F3.2 Försäkringsavtalets giltighetstid vid skadeförsäkring (16 §)

Efter den första försäkringsperiodens utgång gäller försäkringsavtalet en avtalad försäkringsperiod i sänder, om inte försäkringstagaren eller Fennia säger upp avtalet. Försäkringsavtalet kan också upphöra till följd av de orsaker som anges i punkterna F4.2 och F17.

F3.3 Försäkringsavtalets giltighetstid vid personförsäkring (17 a §)

Efter den första premieperiodens utgång gäller försäkringsavtalet en avtalad premieperiod i sänder, om inte försäkringstagaren eller Fennia säger upp avtalet. Om premieperioden är kortare än ett år eller inte har avtalats, har Fennia rätt att säga upp försäkringen att upphöra endast vid kalenderårets utgång. Försäkringsavtalet kan också upphöra till följd av de orsaker som anges i punkterna F4.2 och F17.

Försäkringen upphör alltid senast vid utgången av den försäkringstid som anges i försäkringsbrevet.

F3.4 Grunder för beviljande av personförsäkring (10 §)

Premien och de övriga avtalsvillkoren bestäms på grundval av den försäkrades hälsotillstånd vid den tidpunkt när ansökningshandlingarna lämnades in eller skickades till Fennia. Fennia avslår inte en ansökan om personförsäkring på den grund att ett försäkringsfall har inträffat eller att hälsotillståndet hos den person för vilken försäkring söks har försämrats efter det att ansökningshandlingarna har lämnats in eller skickats till Fennia.

F4 FÖRSÄKRINGSPREMIE

F4.1 Premiebetaling (38 §)

Försäkringspremien ska betalas inom en månad från det att Fennia skickade en räkning för premien till försäkringstagaren. Den första premien behöver emellertid inte betalas förrän Fennias ansvar har börjat, och senare premier behöver inte betalas före ingången av den avtalade premieperioden eller försäkringsperioden. Om Fennias ansvar för någon del börjar senare, behöver premien för denna del inte betalas innan ansvaret har börjat.

Om försäkringstagarens betalning inte täcker samtliga Fennias premiefordringar, har försäkringstagaren rätt att bestämma vilka premiefordringar som ska betalas av med det belopp han eller hon betalar.

F4.2 Dröjsmål med premien (39 §)

Om försäkringstagaren har försummat att betala premien inom den tid som anges i punkt F4.1, har Fennia rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter det att uppsägningsmeddelandet skickades.

Om försäkringstagaren betalar premien före uppsägningstidens utgång, upphör försäkringen likväl inte när uppsägningstiden löper ut. Fennia nämner denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet.

Om försummelsen att betala premien har berott på att försäkringstagaren har råkat i betalningssvårigheter på grund av sjukdom, arbetslöshet eller av någon annan särskild orsak, huvudsakligen utan egen förskyllan, upphör försäkringen trots uppsägningen först 14 dagar efter det att hindret bortfallit. Försäkringen upphör dock senast tre månader efter uppsägningstidens utgång. I uppsägningsmeddelandet nämns denna möjlighet till att försäkringen fortsätter att gälla en viss tid.

Om premien inte betalas inom den tid som anges i punkt F4.1, ska för dröjsmålstiden betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. Om betalningen försenas, tar Fennia ut en avgift på 5 euro för betalningspåminnelse.

F4.3 Betalning av försenad premie vid skadeförsäkring (42 §)

Om försäkringstagaren betalar premien efter det att försäkringen har upphört att gälla, börjar Fennias ansvar dagen efter det att premien betalades. Försäkringen gäller då till utgången av den ursprungligen avtalade försäkringsperioden, räknat från det att försäkringen trädde i kraft på nytt.

Om Fennia likväl inte önskar återuppliva en försäkring som har upphört att gälla, ska Fennia inom 14 dagar efter det att premien betalades meddela försäkringstagaren sin vägran att ta emot premien. Fennia vägrar inte att ta emot betalningen på grund av att ett försäkringsfall har inträffat efter det att premien betalades.

F4.4 Återupplivning av personförsäkring som har upphört att gälla (39 § och 43 §)

Om en försäkring har upphört att gälla på grund av att någon annan än den första premien inte har betalats, träder försäkringen i kraft på nytt om försäkringstagaren inom sex månader efter det att försäkringen upphörde att gälla betalar premien som har förfallit. Fennia nämner denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet.

Om försäkringen träder i kraft på nytt, börjar Fennias ansvar dagen efter det att premien betalades.

F4.5 Återbetalning av premie när avtalet upphör (45 §)

Om försäkringen upphör tidigare än vad som har avtalats, har Fennia rätt till premien endast för den tid under vilken dess ansvar har varit i kraft. Återstoden av den redan betalda premien återbetalas till försäkringstagaren. Försäkringspremien återbetalas emellertid inte om det i ärendet har förfarits bedrägligt i situationer som avses i punkterna F2.2 och F2.3.

Fennia återbetalar till försäkringstagaren den del av premien som hänför sig till den tid som överskrider det antal dagar som försäkringen har varit giltig. Som expeditionsavgift tas tio procent ut av den återbetalningspliktiga premien, dock högst 16 euro.

Premien återbetalas dock inte separat, om beloppet som ska återbetalas är mindre än 8 euro.

F5 LÄMNANDE AV INFORMATION UNDER AVTALETS GILTIGHETSTID

F5.1 Fennias informationsplikt (6 §, 7 § och 9 §)

Efter det att försäkringsavtalet har ingåtts ger Fennia ett försäkringsbrev och försäkringsvillkor till försäkringstagaren.

Under försäkringens giltighetstid skickar Fennia försäkringstagaren årligen uppgifter om försäkringsbelopp och andra sådana omständigheter som rör försäkringen och som är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren.

Om Fennia eller dess representant har gett bristfälliga, felaktiga eller vilsedande uppgifter om försäkringen under försäkringens giltighetstid, anses försäkringsavtalet gälla med det innehåll som försäkringstagaren hade skäl att sluta sig till utifrån den information han eller hon hade fått, i det fall att denna information kan anses ha påverkat försäkringstagarens förfarande. Detta gäller dock inte uppgifter som Fennia eller dess representant har gett om en kommande ersättning efter ett inträffat försäkringsfall.

F5.2 Försäkringstagarens upplysningsplikt om riskökning vid skadeförsäkring (26 § och 34 §)

Försäkringstagaren ska meddela Fennia om det under försäkringsperioden i de uppgifter som angavs när försäkringsavtalet ingicks eller i uppgifter som anges i försäkringsbrevet har skett en väsentlig förändring som innebär riskökning och som Fennia inte kan anses ha beaktat när försäkringsavtalet ingicks. En sådan förändring är t.ex. om en byggnad som är i stadigvarande bostadsbruk lämnas obebodd i över tre månader. Anmälningssplikten gäller också t.ex. uthyrning av hela byggnaden som är i stadigvarande bostadsbruk. Försäkringstagaren ska meddela Fennia om en sådan förändring senast en månad efter det att han eller hon har fått det första försäkringsbrevet efter förändringen. I försäkringsbrevet påminner Fennia försäkringstagaren om denna upplysningsplikt.

Om försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har underlåtit att meddela om riskökning kan ersättningen sänkas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska sänkas eller förvägras, beaktas vilken betydelse den förändrade riskökande omständigheten har haft för skadans uppkomst. Dessutom beaktas försäkringstagarens uppsåt eller arten av hans eller hennes oaktsamhet samt omständigheterna i övrigt.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning sänks. Mindre avvikelser mellan lämnade uppgifter och riktiga och fullständiga uppgifter ger dock inte rätt till sänkning av ersättningen.

F5.3 Försäkringstagarens upplysningsplikt om riskökning vid personförsäkring (27 §)

Försäkringstagaren ska underrätta Fennia om det i de omständigheter som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks och som är av betydelse för bedömningen av Fennias ansvar har skett förändringar som innebär riskökning, t.ex. i fråga om den försäkrades yrke, fritidsintressen eller bostadsort. Fennia ska underrättas om en sådan förändring senast en månad efter det att försäkringstagaren har fått det första försäkringsbrevet efter förändringen. En förändring i hälsotillståndet behöver inte meddelas. I försäkringsbrevet påminner Fennia försäkringstagaren om upplysningsplikten.

Om försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har underlåtit att underrätta om ovannämnda riskökning och Fennia på grund av de förändrade omständigheterna inte skulle ha hållit försäkringen i kraft, är Fennia fritt från ansvar. Om Fennia emellertid hade fortsatt försäkringen, men endast mot en högre premie eller annars på andra villkor, begränsar sig Fennias ansvar till vad som hade motsvarat premien eller de villkor enligt vilka försäkringen skulle ha fortsatt.

Om resultatet av ovannämnda påföljder av försummelse av upplysningsplikten blir uppenbart oskäligt för försäkringstagaren eller den som är berättigad till försäkringsersättning, kan påföljderna jämkas.

F6 SKYLDIGHET ATT FÖRHINDRA OCH BEGRÄNSA UPPKOMST AV SKADA

F6.1 Skyldighet att följa säkerhetsföreskrifter (31 § och 34 §)

Den försäkrade ska följa säkerhetsföreskrifterna i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren eller andra skriftliga säkerhetsföreskrifter. Om den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har underlåtit att följa säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen sänkas eller förvägras.

Vid bedömningen av om ersättningen ska sänkas eller förvägras, beaktas vilken betydelse försummelsen att inte följa säkerhetsföreskrifterna har haft för skadans uppkomst. Dessutom beaktas den försäkrades uppsåt eller arten av hans eller hennes oaktsamhet samt omständigheterna i övrigt.

F6.1.1 Ansvarsförsäkring

Vid ansvarsförsäkring sänks eller förvägras ersättning inte på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Ersättningen kan likväl sänkas eller förvägras om den försäkrade uppsåtligt eller av grov oaktsamhet har underlåtit att följa en säkerhetsföreskrift eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försummelsen.

Om den försäkrade har underlåtit att följa en säkerhetsföreskrift av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försummelsen, utbetalar Fennia dock från ansvarsförsäkringen till en skadelidande fysisk person den del av ersättningen personen inte har lyckats driva in av den försäkrade som vid utsökning eller konkurs har befunnits vara insolvent.

F6.2 Skyldighet att avvärja och begränsa skada (Räddningsplikt) (32 §, 34 § och 61 §)

Vid ett inträffat eller omedelbart hotande försäkringsfall ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att avvärja eller begränsa en skada. Om skadan har orsakats av utomstående, ska den försäkrade vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bevara Fennias rätt gentemot skadevällaren.

Den försäkrade ska till exempel försöka klarlägga skadevällarens identitet. Om skadan har orsakats genom en straffbar gärning, ska den försäkrade utan dröjsmål meddela polismyndigheten det och i rätten yrka straff för gärningsmännen, om Fennias intresse så kräver. Den försäkrade ska också i övrigt följa föreskrifterna som Fennia har gett för avvärjning och begränsning av skada.

Fennia ersätter skäliga kostnader för uppfyllande av räddningsplikten även om försäkringsbeloppet därigenom överskrids.

Om den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat sin räddningsplikt kan ersättningen sänkas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska sänkas eller förvägras, beaktas vilken betydelse försummelsen har haft för skadans uppkomst. Dessutom beaktas den försäkrades uppsåt eller arten av den försäkrades oaktsamhet samt omständigheterna i övrigt.

F6.2.1 Ansvarsförsäkring

Vid ansvarsförsäkring sänks eller förvägras ersättning inte på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Ersättningen kan likväl sänkas eller förvägras om den försäkrade uppsåtligt eller av grov oaktsamhet har försummat sin räddningsplikt eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försummelsen.

Om den försäkrade har försummat sin räddningsplikt av grov oaktsamhet eller om den försäkrades användning av alkohol eller narkotika har inverkat på försummelsen, utbetalar Fennia dock från ansvarsförsäkringen till en skadelidande fysisk person den del av ersättningen personen inte har lyckats driva in av den försäkrade som vid utsökning eller konkurs har befunnits vara insolvent.

F7 FRAMKALLANDE AV FÖRSÄKRINGSFALL

F7.1 Framkallande av försäkringsfall vid skadeförsäkring (30 § och 34 §)

Fennia är fritt från ansvar gentemot en försäkrad som uppsåtligt har framkallat ett försäkringsfall.

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet, eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försäkringsfallet, kan ersättningen sänkas eller förvägras. Vid bedöm-

ningen av om ersättningen ska sänkas eller förvägras i ovan nämnda fall, beaktas vilken betydelse den försäkrades åtgärd har haft för skadans uppkomst. Dessutom beaktas den försäkrades uppsåt eller arten av den försäkrades oaktsamhet samt omständigheterna i övrigt.

F7.1.1 Ansvarsförsäkring

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försäkringsfallet, utbetalar Fennia dock från ansvarsförsäkringen till en skadelidande fysisk person den del av ersättningen personen inte har lyckats driva in av den försäkrade som vid utsökning eller konkurs har befunnits vara insolvent.

F7.2 Framkallande av försäkringsfall vid personförsäkring (28 §)

Fennia är fritt från ansvar gentemot en försäkrad som uppsåtligt har framkallat ett försäkringsfall.

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet kan Fennias ansvar minskas enligt vad som anses skäligt med beaktande av omständigheterna.

F7.3 Försäkringsfall som har framkallats av den som är berättigad till försäkringsersättning vid personförsäkring (29 §)

Om någon annan person som är berättigad till försäkringsersättning än den försäkrade uppsåtligt har framkallat ett försäkringsfall, är Fennia fritt från ansvar gentemot personen.

Om personen har framkallat ett försäkringsfall av grov oaktsamhet eller i en sådan ålder eller i ett sådant sinnestillstånd att personen inte skulle kunna dömas till straff för brott, kan personen få ut försäkringsersättning eller en del av den endast om detta anses skäligt med beaktande av omständigheterna under vilka försäkringsfallet framkallades.

Om den försäkrade har avlidit, ska den del av försäkringsersättningen som inte utbetalas till den eller dem som har framkallat försäkringsfallet utbetalas till de övriga ersättningsberättigade.

F8 IDENTIFIKATION VID SKADEFÖRSÄKRING (33 §)

Det som ovan sagts om den försäkrade, när det är fråga om framkallande av försäkringsfall, iakttagande av säkerhetsföreskrifter eller räddningsplikt, tillämpas på motsvarande sätt på den som

- 1) med den försäkrades samtycke är ansvarig för ett försäkrat motor drivet fordon eller släpfordon, fartyg eller luftfartyg,
- 2) tillsammans med den försäkrade äger och nyttjar försäkrad egendom,
- 3) bor i ett gemensamt hushåll med den försäkrade och använder försäkrad egendom tillsammans med den försäkrade.

Det som ovan sagts om den försäkrade, när det är fråga om iakttagande av säkerhetsföreskrifter, tillämpas på motsvarande sätt på den person som på grund av anställnings- eller tjänsteförhållande till försäkringstagaren ska se till att säkerhetsföreskrifter följs.

F9 OTILLRÄKNELIGHET OCH NÖDLÄGE

F9.1 Otillräknelighet och nödläge vid skadeförsäkring (36 §)

Fennia får inte för att undgå ansvar eller begränsa det åberopa ovan nämnda punkter F6 eller F7 om den försäkrade när han eller hon framkallade försäkringsfallet eller försummade att följa en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten var under 12 år eller befann sig i ett sådant sinnestillstånd att han eller hon inte hade kunnat dömas till straff för brott.

Fennia får inte för att undgå ansvar eller begränsa det åberopa ovan nämnda punkter F5, F6 eller F7, om den försäkrade när han eller hon framkallade riskökningen eller försäkringsfallet eller försummade att följa säkerhetsföreskriften eller räddningsplikten handlade i syfte att hindra person- eller egendomsskada under sådana förhållanden att försummelsen eller åtgärden kunde försvaras.

Det som i denna punkt sägs om den försäkrade tillämpas också på den som enligt punkt F8 jämställs med den försäkrade.

F9.2 Otillräknelighet och nödläge vid personförsäkring (36 §)

Fennia får inte för att undgå ansvar eller begränsa det åberopa ovan nämnda punkt F7 om den försäkrade när han eller hon framkallade försäkringsfallet var under 12 år eller befann sig i ett sådant sinnestillstånd att han eller hon inte hade kunnat dömas till straff för brott.

Fennia får inte för att undgå ansvar eller begränsa det åberopa ovan nämnda punkter F5 eller F7 om den försäkrade när han eller hon framkallade riskökningen eller försäkringsfallet handlade i syfte att hindra person- eller egendomsskada under sådana förhållanden att försummel- sen eller åtgärden kunde försvaras.

F10 FÖRMÅNSTAGARFÖRORDNANDE VID PERSON- FÖRSÄKRING

F10.1 Förmånstagare (47 §)

Försäkringstagaren har rätt att förordna en person (förmånstagare) som i stället för försäkringstagaren eller den försäkrade har rätt till försäkrings- ersättning. Försäkringstagaren kan ändra eller återkalla förmånstagarför- ordnandet om ett försäkringsfall där förordnandet är avsett att tillämpas inte har inträffat.

Om ett förmånstagarförordnande är i kraft, ingår en försäkringsersätt- ning som ska betalas med anledning av den försäkrades död inte i hans eller hennes dödsbo. Försäkringsersättningen hör till den försäkrades dödsbo om det inte finns något förmånstagarförordnande och om det i försäkringsvillkoren inte har angetts att ersättningen ska betalas till för- säkringstagaren.

F10.2 Förmånstagarförordnandets form (48 §)

Ett förmånstagarförordnande samt ett återkallande och en ändring av det är utan verkan om Fennia inte skriftligen har underrättats om ärendet.

F10.3 Förmånstagarförordnandets återgång (49 §)

Ett förmånstagarförordnande återgår om den namngivne förmånstaga- ren avlider före det försäkringsfall i samband med vilket förordnandet är avsett att tillämpas. Om det finns flera namngivna förmånstagare, förblir förordnandet i kraft för de övriga del.

Efter det att ett försäkringsfall har inträffat ska ersättning utbetalas till de efterlevande förmånstagarna också till den del ersättning skulle ha utbe- talats till en tidigare avliden förmånstagare, om försäkringstagaren inte bestämmer något annat.

Om försäkringstagaren har avlidit men hans eller hennes uppenbara avsikt har varit att en efterlevande förmånstagare får endast en viss del av ersättningen, ska en avliden förmånstagares andel betalas till försäk- ringstagarens dödsbo.

F10.4 Tolkning av förmånstagarförordnande (50 §)

Om ingen namngiven person har förordnats till förmånstagare ska, om inte något annat följer av förordnandet eller förhållandena, följande iakt- tas:

- 1) Om försäkringstagarens make eller maka har förordnats till för- månstagare, gäller förordnandet till förmån för den som försäk- ringstagaren var gift med vid sin död. Detta gäller dock inte om makarnas äktenskapsskillnadsärende hade väckts vid försäkrings- tagarens död eller om makarna dömts till hemskillnad som inte hade förfallit vid försäkringstagarens död.
- 2) Om försäkringstagarens barn har förordnats till förmånstagare, gäller förordnandet till förmån för försäkringstagarens bröstarving- ar som avses i ärvdabalken (40/1965). Försäkringsersättningen ska delas mellan bröstarvingarna enligt vad ärvdabalken föreskri- ver om deras rätt till arv.
- 3) Om försäkringstagarens make eller maka och barn har förordnats till förmånstagare, gäller förordnandet till förmån för maken eller maken som anges i punkt 1 och barnen som anges i punkt 2. Om försäk- ringstagaren inte har någon make eller maka, tillfaller försäkrings- ersättningen uteslutande bröstarvingarna. Om försäkringstagaren inte har några bröstarvingar, tillfaller försäkringsersättningen uteslutande maken eller maken. Om försäkringsersättningen ska delas mellan maken eller maken och bröstarvingarna, får maken eller maken och bröstarvingarna hälften var av försäkringsersättningen.
- 4) Om försäkringstagarens anhöriga har förordnats till förmåns- tagare, gäller förordnandet till förmån för maken eller maken som anges i punkt 1 och de arvingar som avses i ärvdabalken. Om försäkringstagaren inte har några bröstarvingar, tillfaller försäkringsersättningen dock uteslutande maken eller maken. Om försäkringstagaren inte har någon make eller maka, tillfaller försäkringsersättningen uteslutande arvingarna. Den försäkrings- ersättning som tillfaller arvingarna ska delas så som ärvdabalken föreskriver om deras rätt till arv.

Vad som ovan har sagts om försäkringstagare gäller på motsvarande sätt den försäkrade, om han eller hon är någon annan än försäkringstagaren.

F11 ERSÄTTNINGSFÖRFARANDE

F11.1 Den ersättningssökandes skyldigheter (69 §, 70 § och 72 §)

Den ersättningssökande ska till Fennia överlämna sådana handlingar och uppgifter som behövs för utredning av Fennias ansvar. Sådana handling- ar och uppgifter är till exempel de med vilkas hjälp det kan konstateras att ett försäkringsfall har inträffat, hur stor skadan är och till vem ersätt- ningen ska utbetalas. Den ersättningssökande är skyldig att skaffa de utredningar som han eller hon bäst får tillgång till, dock med beaktande också av Fennias möjligheter att skaffa utredningar.

Vid skadeförsäkring ska den ersättningssökande också omedelbart efter det att skadan uppdragats ge Fennia tillfälle att inspektera skadan. Detta ska ske före röjnings-, rivnings-, reparationsåtgärder eller andra sådana åtgärder som kan hindra Fennia från att genom inspektion utreda orsa- ken till skadan eller dess storlek. Den försäkrade är dock skyldig att vidta sådana åtgärder som avses i punkt F6.2 (Räddningsplikt) i de allmänna avtalsvillkoren.

En förare av ett motordrivet fordon ska om möjligt, enligt bestämmel- serna om vägtrafik, delta i utredningen av skadan på skadeplatsen samt medverka till att klargöra den verkliga skadeorsaken och till utredningen av vem som är skadevällare.

Fennia är inte skyldigt att utbetala ersättning förrän det har fått ovan- nämnda utredningar.

Om den ersättningssökande efter ett inträffat försäkringsfall svikligen har lämnat Fennia oriktiga eller bristfälliga uppgifter, som är av betydelse för bedömningen av Fennias ansvar, kan ersättningen sänkas eller förvägras enligt vad som anses skäligt med beaktande av omständigheterna.

F11.2 Preskription av ersättningsrätt (73 §)

Försäkringsersättning ska sökas hos Fennia skriftligen eller elektroniskt i skriftlig form inom ett år från det att den ersättningssökande har fått kän- nedom om försäkringens giltighet, försäkringsfallet och den skadepåföljd som har föranletts av försäkringsfallet. Ersättningsanspråk ska i varje fall läggas fram inom tio år efter försäkringsfallet eller, om försäkringen har tecknats för personskador eller skadeståndsskyldighet, inom tio år efter det att skadepåföljden uppkom. Anmälan om försäkringsfall jämställs med framläggande av ersättningsanspråk. Om ett ersättningsanspråk inte läggs fram inom den tid som har fastställts, förlorar den ersättnings- sökande sin rätt till ersättning.

F11.3 Fennias skyldigheter (7 §, 8 §, 9 §, 68 § och 70 §)

Efter ett inträffat försäkringsfall meddelar Fennia den ersättningssö- kande, till exempel den försäkrade, förmånstagaren och vid ansvarsför- säkring i fall som avses i punkt F18.4 den skadelidande, uppgifter om försäkringens innehåll och om förfarandet vid sökande av ersättning. Förhandsuppgifter som den ersättningssökande eventuellt har fått om den kommande ersättningen, ersättningsbeloppet eller sättet för utbe- talning av ersättningen inverkar inte på ersättningskyldigheten enligt försäkringsavtalet.

Till följd av försäkringsfallet betalar Fennia ut ersättning enligt försäk- ringsavtalet eller meddelar utan dröjsmål, senast en månad efter det att bolaget har fått de handlingar, uppgifter och utredningar som anges i punkt F11.1 och som behövs för utredningen av sitt ansvar, att ersätt- ning inte betalas ut. Om ersättningsbeloppet inte är ostridigt, utbetalar Fennia likväl inom ovan nämnda tid den ostridiga delen av ersättningen.

Vid ersättningsbeslut som gäller ansvarsförsäkring underrättar Fennia också den skadelidande.

Fennia underrättar förmyndarnämnden i en omyndigs hemkommun om en försäkringsersättning, som utbetalas till den omyndige, gäller annat än ersättning för kostnader eller förlust av förmögenhet och om ersätt- ningens totala belopp är större än 1 000 euro. Anmälan görs till exempel angående den dagpenning, den menersättning och den dödsfallssumma som utbetalas från försäkringen. Med omyndig person avses till exempel personer under 18 år.

För försenad ersättning betalar Fennia dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/1982).

F11.4 Kvitting

Från ersättningen kan obetalda förfallna försäkringspremier och Fennias övriga förfallna fordringar dras av enligt de allmänna förutsättningarna för kvitting.

F12 ÖVER- OCH UNDERFÖRSÄKRING VID SKADEFÖRSÄKRING

F12.1 Överförsäkring och berikandeförbud vid skadeförsäkring (57 §)

En egendom eller ett intresse har överförsäkrats om försäkringsbeloppet som anges i försäkringsavtalet avsevärt överstiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Vid ersättning för överförsäkrad egendom eller ett överförsäkrat intresse till följd av ett försäkringsfall ersätter Fennia inte ett högre belopp än vad som behövs för att täcka skadan. Om försäkringsbeloppet väsentligt grundar sig på Fennias eller dess representants värdering, utbetalas ersättningen enligt försäkringsbeloppet, utom i det fall att värderingen påverkats av att försäkringstagaren uppsåtligt har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter.

F12.2 Underförsäkring vid skadeförsäkring (58 §)

En egendom eller ett intresse har underförsäkrats om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsavtalet avsevärt understiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Vid ersättning för underförsäkrad egendom eller ett underförsäkrat intresse till följd av ett försäkringsfall ersätter Fennia endast en så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens eller intressets värde. Om försäkringsbeloppet väsentligt grundar sig på Fennias eller dess representants värdering, utbetalas ersättningen enligt skadebeloppet, dock högst upp till försäkringsbeloppet.

F13 SÖKANDE AV ÄNDRING I FENNIAS BESLUT (8 §, 68 § och 74 §)

En försäkringstagare, försäkrad, förmånstagare och vid ansvarsförsäkring en skadelidande eller en ersättnings sökande har olika möjligheter till sitt förfogande för att få Fennias beslut ändrat. Han eller hon har rätt att väcka talan mot Fennia. (Talan vid beslut som gäller båtförsäkring förutsätter alltid först en ersättningsutredning av en dispaschör.) För det kan han eller hon be Försäkrings- och finansrådgivningen om råd och handledning eller anhålla om rekommendation om avgörande hos nämnder. Behandling vid en nämnd hindrar inte väckande av talan. Däremot behandlar nämnderna inte ett ärende som behandlats eller inletts vid domstol.

F13.1 Självrättelse

Om en försäkringstagare eller en ersättnings sökande misstänker fel i Fennias ersättningsbeslut eller i något annat beslut, är han eller hon berättigad att få närmare information om de omständigheter som har lett fram till avgörandet. Fennia korrigerar beslutet om nya utredningar ger anledning till det.

F13.2 Försäkrings- och finansrådgivningen och nämnder som utfärdar rekommendationer om avgöranden

Om en försäkringstagare eller en ersättnings sökande är missnöjd med Fennias beslut, kan han eller hon be om råd och handledning hos Försäkrings- och finansrådgivningen. Det är ett opartiskt organ, som ger konsumenter råd i bl.a. försäkrings- och ersättningsärenden.

Fennias beslut kan hänskjutas till Försäkringsnämnden, som verkar i anslutning till Försäkrings- och finansrådgivningen. Nämndens uppgift är att ge rekommendationer om avgörande i tvister som gäller tolkning och tillämpning av lag och försäkringsvillkor i försäkringsförhållanden.

Fennias beslut kan också hänskjutas till Konsumenttvistenämnden, som ger rekommendationer om avgörande med stöd av konsumentskyddslagstiftningen. Rådgivningsservicen och nämndernas utlåtanden är kostnadsfria.

F13.3 Tingsrätt (74 §)

Om en försäkringstagare eller en ersättnings sökande inte nöjer sig med Fennias beslut i ett ärende som inte gäller båtförsäkring kan han eller hon väcka talan mot Fennia antingen vid en tingsrätt på partens hemort i Finland eller vid en tingsrätt på Fennias hemort eller på skadeorten, om inte något annat följer av Finlands internationella avtal.

En talan med anledning av Fennias beslut, i ett ärende som inte gäller båtförsäkring, ska väckas inom tre år från det att parten har fått ett skriftligt besked om Fennias beslut och om denna tidsfrist. Efter det att tidsfristen har löpt ut föreligger det inte längre rätt att väcka talan.

Om en försäkringstagare eller en ersättnings sökande inte nöjer sig med Fennias beslut i ett ärende som gäller båtförsäkring, ska han eller hon alltid innan ärendet kan inledas vid en tingsrätt be om en ersättningsutredning av en dispaschör (lagen om utredning av ersättning genom

dispaschör i sjöförsäkringsärenden 16.1.1953/10) inom tre år från det att parten har fått ett skriftligt besked om Fennias beslut och om denna tidsfrist. Ersättningsutredningen är avgiftsbelagd och betalas av Fennia när en konsument begär utredning.

Behandling vid en nämnd (Konsumenttvistenämnden och Försäkringsnämnden) avbryter preskription av talerätten.

Om en försäkringstagare eller en ersättnings sökande inte nöjer sig med dispaschörens ersättningsutredning, kan han eller hon inleda ärendet vid en tingsrätt. En talan mot Fennia ska väckas vid Helsingfors tingsrätt inom 30 dagar från det att ersättningsutredningen har getts. Efter det att tidsfristen har löpt ut föreligger det inte längre rätt att väcka talan.

F14 FENNIAS REGRESSRÄTT VID SKADEFÖRSÄKRING (75 §)

F14.1 Fennias regressrätt gentemot tredje man

Den försäkrades rätt till skadeersättning av en tredje man som har ersättningsansvar för skadan övergår till Fennia upp till det ersättningsbelopp bolaget har betalat.

Om en tredje man har orsakat skadan som privatperson, arbetstagare, tjänsteman eller som någon annan person som enligt 3 kap. 1 § i skadeståndslagen kan jämföras med dessa, uppstår Fennias regressrätt mot personen i fråga endast om han eller hon har orsakat skadan uppsåtligt eller av grov oaktsamhet, eller om personen har ersättningsansvar för skadan oberoende av oaktsamhet.

F14.2 Fennias regressrätt gentemot försäkringstagaren, den försäkrade eller den som jämföras med den försäkrade

Om en försäkringstagare, en försäkrad eller den som enligt punkt F8 jämföras med den försäkrade har framkallat ett försäkringsfall eller har försummat skyldigheten enligt punkterna F2.2 (upplysningsplikt), F5.2 (upplysningsplikt om riskökning), F6.1 (skyldighet att följa säkerhetsföreskrifter) och F6.2 (skyldighet att avvärja och begränsa skada), får Fennia återkräva av den personen en del av den ersättning som bolaget har betalat ut till en försäkrad som avses i punkt F18.1. Fennia får med stöd av regressrätten återkräva hela ersättningen om Fennia på de grunder som anges i punkterna F2.2, F5.2, F6.1, F6.2 och F7 är fritt från ansvar eller berättigad att förvägra ersättningen. Om ersättningen sänks på de grunder som anges i punkterna F2.2, F5.2, F6.1, F6.2 och F7, kan Fennia återkräva den del av ersättningen som motsvarar sänkningen.

F15 FENNIAS REGRESSRÄTT VID PERSONFÖRSÄKRING (75 §)

F15.1 Fennias regressrätt gentemot tredje man

Den försäkrades rätt till skadeersättning för kostnader och förmögenhetsförluster som orsakats av sjukdom eller olycksfall av en tredje man som har ersättningsansvar för skadan övergår till Fennia upp till det ersättningsbelopp försäkringsbolaget har betalat.

Om en tredje man har orsakat skadan som privatperson, arbetstagare, tjänsteman eller som någon annan person som enligt 3 kap. i skadeståndslagen kan jämföras med dessa, uppstår försäkringsbolagets regressrätt mot personen i fråga endast om han eller hon har framkallat försäkringsfallet uppsåtligt eller av grov oaktsamhet, eller om personen har ersättningsansvar oberoende av oaktsamhet.

F16 ÄNDRING AV FÖRSÄKRINGSAVTALET

F16.1 Ändring av avtalsvillkor under försäkringsperioden vid skadeförsäkring (18 §)

Fennia har rätt att ändra premien eller andra avtalsvillkor under försäkringsperioden så att de motsvarar de nya omständigheterna om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade har försummat upplysningsplikten i punkt F2.2
- 2) det under försäkringsperioden i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade meddelade Fennia när avtalet ingicks eller antecknades i försäkringsbrevet har skett en sådan förändring som avses i punkt F5.2.

När Fennia har fått kännedom om ovannämnda omständighet meddelar bolaget utan obefogat dröjsmål till försäkringstagaren hur och från vilken tidpunkt premien eller andra avtalsvillkor ändras.

I meddelandet nämns att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

F16.2 Ändring av avtalsvillkor vid övergång till ny försäkringsperiod vid skadeförsäkring (19 §)

A. Anmälningsförfarande

Fennia har rätt att ändra försäkringsvillkor, premier samt andra avtalsvillkor vid övergången till en ny försäkringsperiod när grunden för ändringen är

- en ny eller ändrad lagstiftning eller myndighetsbestämmelse
- en förändrad rättspraxis
- en oförutsedd förändring i omständigheterna (t.ex. en internationell kris, en exceptionell naturföreteelse, en storolycka)
- förändringar i det index som försäkringen är bunden vid och som anges i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren
- förändringar i försäkringens skadekostnad
- förändringar i försäkringars förvaltningskostnader
- förändringar i den allmänna kostnadsnivån
- den försäkrades försäkrings- och skadehistorik
- den försäkrade byggnadens ålder
- bonusen på båtförsäkringar med bonusrätt (se F41.2 eller Y42.2)
- skogsområdet enligt skogscentralerna
- kundförmåner. Deras förutsättningar bestäms utifrån bestämmelserna i förmånsavtalet. Ändringar i eller upphörande av förmåner påverkar enskilda försäkringar.

Fennia har dessutom rätt att i försäkringsvillkoren göra mindre ändringar som inte påverkar försäkringsavtalets centrala innehåll.

Om Fennia gör ändringar av ovan beskriven art i försäkringsavtalet, ska Fennia i samband med räkningen för försäkringspremien meddela försäkringstagaren hur premien eller de övriga avtalsvillkoren ändras. I meddelandet nämns att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Ändringen träder i kraft vid ingången av den försäkringsperiod som infaller näst efter en månad efter det att meddelandet skickades.

B. Ändringar som förutsätter att försäkringen sägs upp

Om Fennia ändrar försäkringsvillkor, premier eller övriga avtalsvillkor i andra fall än de som räknas upp i punkt A eller avlägsnar ur försäkringen en kraftigt marknadsförd förmån, ska Fennia säga upp försäkringen att upphöra vid utgången av försäkringsperioden. Uppsägningen görs skriftligen senast en månad före försäkringsperiodens utgång.

F16.3 Ändring av avtalsvillkor under försäkringsperioden vid personförsäkring (20 §)

Fennia har rätt att ändra premien eller andra avtalsvillkor under försäkringsperioden så att de motsvarar de korrekta eller förändrade omständigheterna om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oakt-samhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat sin upplysningsplikt i punkt F2.3 och försäkringsbolaget, om korrekta och fullständiga upplysningar hade lämnats, skulle ha beviljat försäkringen endast mot en högre premie eller annars på andra villkor än de avtalade
- 2) försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit bedrägligt vid uppfyllandet av sin upplysningsplikt i punkt F2.3 och försäkringen trots detta på grund av jämkning av påföljderna av försummelsen är enligt punkt F2.3 bindande för försäkringsbolaget
- 3) det i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade meddelade försäkringsbolaget när avtalet ingicks har skett en sådan förändring som avses i punkt F5.3 och försäkringsbolaget skulle ha beviljat försäkringen endast mot en högre premie eller annars på andra villkor i det fall att omständigheten skulle ha förelegat i förändrad form redan när försäkringen beviljades.

Efter att ha fått kännedom om ovannämnda omständighet skickar Fennia utan obefogat dröjsmål ett meddelande till försäkringstagaren om att premien eller villkoren ändras. I meddelandet nämns att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

F16.4 Ändring av avtalsvillkor vid övergången till ny premieperiod vid personförsäkring (20 a §)

A. Anmälningsförfarande

Fennia har rätt att vid övergången till en ny premieperiod ändra försäkringsvillkor, premier och övriga avtalsvillkor när grunden för ändringen är

- en ny eller ändrad lagstiftning eller myndighetsbestämmelse
- en förändrad rättspraxis
- en oförutsedd förändring i omständigheterna (t.ex. en internationell kris, en exceptionell naturföreteelse, en storolycka)
- förändringar i det index som försäkringen är bunden vid och som anges i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren
- förändringar i försäkringens skadekostnad

- förändringar i försäkringars förvaltningskostnader
- förändringar i den allmänna kostnadsnivån
- den försäkrades ålder i sjukdomsskyddsförsäkringar och i operationsskyddsförsäkringen
- kundförmåner. Deras förutsättningar bestäms utifrån bestämmelserna i förmånsavtalet. Ändringar i eller upphörande av förmåner påverkar enskilda försäkringar.

Fennia har dessutom rätt att i försäkringsvillkoren göra mindre ändringar som inte påverkar försäkringsavtalets centrala innehåll.

Om Fennia gör ändringar av ovan beskriven art i försäkringsavtalet, ska Fennia i samband med räkningen för försäkringspremien meddela försäkringstagaren hur premien eller de övriga avtalsvillkoren ändras. I meddelandet nämns att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Ändringen träder i kraft vid ingången av den premieperiod eller, om premieperioden är kortare än ett år eller om det inte avtalats om den, vid ingången av det kalenderår som infaller näst efter en månad efter det att meddelandet skickades.

B. Ändringar som förutsätter att försäkringen sägs upp

Om Fennia ändrar försäkringsvillkor, premier eller övriga avtalsvillkor i andra fall än de som räknas upp i punkt A eller avlägsnar ur försäkringen en kraftigt marknadsförd förmån, ska Fennia säga upp försäkringen att upphöra vid utgången av premieperioden. Uppsägningen görs skriftligen senast en månad före premieperiodens utgång.

F17 FÖRSÄKRINGSAVTALETS UPPHÖRANDE

F17.1 Försäkringstagarens rätt att säga upp en försäkring (12 §)

Försäkringstagaren har rätt att när som helst säga upp en försäkring att upphöra under försäkringsperioden. Uppsägningen ska göras skriftligen. En annan uppsägning är ogiltig. Om försäkringstagaren inte har angivit något datum, upphör försäkringen när uppsägningsmeddelandet har överlämnats eller skickats till Fennia.

F17.2 Fennias rätt att säga upp en skadeförsäkring under försäkringsperioden (15 §)

Fennia har rätt att säga upp en försäkring att upphöra under försäkringsperioden om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade innan försäkringen beviljades hade lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter, och om Fennia med kännedom om det rätta förhållandet inte skulle ha beviljat försäkringen
- 2) det under försäkringsperioden, i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade meddelade Fennia när avtalet ingicks eller i det sakläge som anges i försäkringsbrevet, har skett en förändring som väsentligt ökar risken för skada och som Fennia inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks
- 3) den försäkrade uppsåtligt eller av grov oakt-samhet har försummat att följa en säkerhetsföreskrift
- 4) den försäkrade uppsåtligt eller av grov oakt-samhet har framkallat försäkringsfallet
- 5) den försäkrade efter ett inträffat försäkringsfall bedrägligt har lämnat Fennia oriktiga eller bristfälliga uppgifter, som är av betydelse vid bedömningen av Fennias ansvar.

När Fennia har fått vetskap om en grund som berättigar till uppsägning, sägs försäkringen upp skriftligen utan obefogat dröjsmål. I meddelandet om uppsägningen anges uppsägningsgrunden. Försäkringen upphör en månad från det att meddelandet om uppsägningen skickades.

Fennias rätt att säga upp försäkringen på grund av en underlåten premiebetalning bestäms enligt punkt F4.2.

F17.3 Fennias rätt att säga upp en personförsäkring under försäkringsperioden (17 §)

Fennia har rätt att säga upp försäkringen att upphöra under försäkringsperioden om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oakt-samhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat sin upplysningsplikt i punkt F2.3 och Fennia inte överhuvudtaget skulle ha beviljat försäkringen om korrekta och fullständiga upplysningar hade lämnats
- 2) försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit bedrägligt vid uppfyllandet av sin upplysningsplikt i punkt F2.3 och försäkringsavtalet trots detta med stöd av punkten i fråga är bindande för Fennia
- 3) det i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade meddelade Fennia när avtalet ingicks har skett en sådan förändring som avses i punkt F5.3 och Fennia inte skulle ha bevil-

- 4) den försäkrade uppsätligen har framkallat försäkringsfallet
- 5) den försäkrade efter ett inträffat försäkringsfall bedrägligt har lämnat Fennia oriktiga eller bristfälliga uppgifter, som är av betydelse vid bedömningen av Fennias ansvar.

När Fennia har fått vetskap om en grund som berättigar till uppsägning, sägs försäkringen upp skriftligen utan obefogat dröjsmål. I meddelandet om uppsägningen anges uppsägningsgrunden. Försäkringen upphör en månad från det att meddelandet om uppsägningen skickades.

Fennias rätt att säga upp en försäkring på grund av en underlåten premiebetaling bestäms enligt punkt F4.2.

F17.4 Fennias rätt att säga upp en skadeförsäkring vid försäkringsperiodens utgång (16 §)

Fennia har rätt att säga upp en försäkring att upphöra vid försäkringsperiodens utgång. I meddelandet om uppsägningen anges uppsägningsgrunden. Uppsägningen ska göras skriftligen senast en månad före försäkringsperiodens utgång.

F17.5 Fennias rätt att säga upp en personförsäkring vid premieperiodens utgång (17 a §)

Fennia har rätt att säga upp en försäkring att upphöra vid premieperiodens utgång. Om premieperioden är kortare än ett år eller inte har avtalats, har Fennia på motsvarande sätt rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid kalenderårets utgång. Försäkringen sägs upp skriftligen senast en månad före premieperiodens utgång eller, om det inte har avtalats om någon premieperiod, senast en månad före kalenderårets utgång. I meddelandet anges uppsägningsgrunden.

Försäkringen kan dock inte sägas upp av den anledningen att den försäkrades hälsotillstånd har försämrats efter det att försäkringen tecknades eller av den anledningen att ett försäkringsfall har inträffat.

F17.6 Byte av ägare vid skadeförsäkring (63 §)

Ett försäkringsavtal upphör när äganderätten till den försäkrade egendomen genom en rättshandling överläts till en annan ny ägare än försäkringstagaren själv eller dennas dödsbo. Om ett försäkringsfall inträffar inom 14 dagar från överlåtelsen av äganderätten, har den nya ägaren likvärdigt rätt till ersättning i det fall att han eller hon inte har tecknat en försäkring för egendomen.

Om det till en försäkring som rör egendom har anslutits andra försäkringar, t.ex. en ansvars-, rättsskydds- eller avbrottsförsäkring, upphör en sådan försäkring omedelbart att gälla när egendomen övergår till den nya ägaren.

F18 TREDJE MANS RÄTT VID SKADEFÖRSÄKRING

F18.1 Övriga försäkrade, till vars förmån försäkring av egendom gäller vid skadeförsäkring (62 §)

Utöver det som i dessa försäkringsvillkor annars föreskrivs om den försäkrade, gäller en egendomsförsäkring till förmån för ägaren, den som har köpt egendom med äganderättsförbehåll, innehavaren av panträtt eller retentionsrätt i egendomen samt också i övrigt till förmån för den som bär risken för egendomen.

F18.2 Den försäkrades ställning när ett försäkringsfall har inträffat vid skadeförsäkring (65 §)

Fennia kan i syfte att sänka eller förvägra en ersättning, gentemot en försäkrad som avses i föregående punkt, åberopa en försäkringstagares eller en annan försäkrads försummelse av upplysningsplikten (punkt F2.2) eller av upplysningsplikten vid ökning av risken (punkt F5.2) endast i det fall att en försäkrad som avses i punkt F18.1 före försäkringsfallet hade eller borde ha haft kännedom om försäkringstagarens eller en annan försäkrads förfarande.

Varje försäkrad har rätt till den ersättning som betalas ut med anledning av ett försäkringsfall. Försäkringstagaren får emellertid med bindande verkan för den försäkrade förhandla med Fennia samt lyfta ersättningen, utom i det fall att den försäkrade nämns vid namn i avtalet eller har meddelat att han eller hon bevakar sin rätt eller när det är fråga om en teckningshavares rätt att få betalning ur ersättningen.

F18.3 Företrädesrätt till betalning ur ersättningen vid skadeförsäkring (66 §)

Om egendomsförsäkringen gäller till förmån för en person som till säkerhet för fordran har panträtt på egendomen, har han eller hon rätt till betalning ur ersättningen före ägaren, även om fordran inte har förfallit till

betalning, om ägaren inte har reparerat skadan eller har ställt en säkerhet för dess reparation. Vad som här sägs gäller på motsvarande sätt till förmån för en person som i egendomen har retentionsrätt till säkerhet för fordran som har förfallit till betalning.

Ägaren har rätt att få betalning ur ersättningen före den som har köpt egendom med äganderättsförbehåll. Angående inteckningshavares rätt till betalning ur ersättningen gäller det som föreskrivs om inteckningshavares rätt till betalning ur försäkringsersättning.

F18.4 Den skadelidandes rätt till ersättning vid ansvarsförsäkring (67 §)

Den skadelidande har i fråga om ansvarsförsäkring rätt att direkt av Fennia kräva ersättning enligt försäkringsavtalet om

- 1) tecknandet av en försäkring grundar sig på en lag eller en myndighetsbestämmelse
- 2) den försäkrade har försatts i konkurs eller annars är insolvent
- 3) ansvarsförsäkringen har nämnts i samband med marknadsföring av den försäkrades näringsverksamhet.

Om ersättningskrav riktas till Fennia, ska Fennia utan obefogat dröjsmål underrätta den försäkrade om det samt ge honom eller henne tillfälle att lägga fram en utredning om försäkringsfallet. Den försäkrade ska också informeras om ärendets senare handläggning.

Om Fennia godkänner den skadelidandes ersättningskrav, är godkännandet dock inte bindande för den försäkrade.

F18.5 Den skadelidandes rätt att söka ändring vid ansvarsförsäkring (68 §)

Den skadelidande har rätt att med anledning av Fennias beslut väcka talan mot bolaget eller hänskjuta ärendet till Försäkringsnämnden eller Konsumenttvistenämnden enligt punkt F13.

F18.6 Meddelande om att en försäkringsgivares ansvar upphör eller begränsas (64 §)

En försäkringsgivare är skyldig att upplysa en försäkrad som avses i punkt F18.1 och som försäkringsgivaren känner till om att försäkringsgivarens ansvar upphör eller om ett avtal eller en åtgärd som begränsar ansvaret, om avtalet eller åtgärden kännbart begränsar den försäkrades rättigheter. Försäkringsgivarens ansvar upphör eller avtalet eller åtgärden träder i kraft gentemot en försäkrad som avses i punkt F18.1 tidigast 14 dagar efter det att meddelandet skickades till den försäkrade.

F19 LAG SOM TILLÄMPAS OCH ANDRA FRÅGOR SOM BEHANDLAS I LAGEN OM FÖRSÄKRINGSAVTAL

F19.1 Lag som tillämpas

På försäkringsavtalet, på uppgifter som ges om försäkringsavtalet och på en behörig domstol tillämpas Finlands lag.

F19.2 Andra frågor som behandlas i lagen om försäkringsavtal

I lagen om försäkringsavtal finns också bestämmelser om bl.a. följande frågor:

- Tillämpningsområde (1 §)
- Bestämmelsernas tvingande karaktär (3 §)
- Fall där oriktiga upplysningar eller riskökning saknar betydelse (35 §)
- Begränsning av ansvaret i vissa fall (37 §)
- Premiebetaling genom bank (44 §)
- Preskription av premiefordran (46 §)
- Utmätning vid olycksfallsförsäkring och sjukförsäkring (55 §)
- Betalning till fel person (71 §)
- Dubbelförsäkring (59 §)
- Fördelning av försäkringsgivarnas ansvar vid dubbelförsäkring (60 §)
- Uppsägning av gruppformånsförsäkring (17 b §)

SKADEFÖRSÄKRINGAR

F20 GEMENSAMMA VILLKOR FÖR FÖRSÄKRINGAR FÖR BYGGNADER OCH LÖSÖRE Gäller från och med 1.7.2018

F20.1 Försäkringens syfte

Försäkringens syfte är att vid skadefall som avses i villkoren för den omfattande hemförsäkringen, bashemförsäkringen och brandförsäkringen ersätta direkta saksador på egendom som anges i dessa villkor och som är föremål för försäkringen samt övriga kostnader som anges i dessa villkor.

F20.2 Försäkrade

Försäkrade är försäkringstagaren och andra med honom eller henne i samma hushåll stadigvarande boende personer samt personer som anges i punkt F18.1.

F20.3 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är hem- och fritidsegendom, som anges i försäkringsbrevet, enligt följande:

F20.3.1 Byggnader

F20.3.1.1

I försäkringsbrevet angivna byggnader samt relaterade

- avlopps-, vattenlednings-, olje-, gas- och ångledningar, som finns på fastigheten eller utanför dess gräns, fram till anslutningen till ett kommunalt eller annat allmänt rörnät
- bränslen och handverktyg som hör till byggnadens skötsel
- andra än åkbara gräsklippare, jordfräsar och snöslungor upp till totalt högst 2 000 euro
- till byggnaden hörande, på tomten befintliga elektriska ledningar och kWh-mätare som ägs av försäkringstagaren samt bostadsfastighetens elektriska huvudcentraler
- terrasser och konstruktioner för gårdsplansgångar på högst 40 m² och 10 000 euro
- gårdsplaner och trädgårdar som hör till de försäkrade byggnaderna (med gårdsplan avses den del av tomten eller området på vilken byggnaderna är placerade och som används till boende och vistelse dagligen)
- fasta sedvanliga konstruktioner och anläggningar, som t.ex. ett staket, en flaggstång, en torkställning, en badtunna med anslutande system, en simbassäng och byggnader av lätt konstruktion på högst 4 m², t.ex. en grillplats med tak, en lekstuga, ett växthus, en hundkoja eller ett skjul upp till totalt 5 000 euro.

Som sedvanlig brygga betraktas en mindre än 15 m² stor brygga, inklusive grundläggande konstruktioner, värd högst 3 500 euro. Större och värdefullare objekt ska alltid försäkras separat. Sedvanliga konstruktioner är inte t.ex. specialantenner och vindgeneratorer, utan man ska avtala separat om försäkring av dem.

F20.3.1.2

Byggnad under byggarbete eller ombyggnad

Försäkringsobjekt är de byggnader som anges i försäkringsbrevet också när de är under byggarbete eller ombyggnad. Försäkringen omfattar därmed också byggmaterialet som hänförs till byggarbetet på försäkringsstället.

Under bygg- eller ombyggnadsarbetet omfattar försäkringen även följande egendom upp till 2 000 euro:

- de försäkrades privata kläder och verktyg
- den försäkrades egna, lånade eller hyrda tillfälliga konstruktioner på byggplatsen
- den försäkrades egna, lånade eller hyrda under tio kvadratmeter stora konstruktioner på byggplatsen
- maskiner och utrustning som den försäkrade äger eller har lånat eller hyrt för bygg- eller ombyggnadsarbetet
- i byggarbetet deltagande talgoarbetares kläder och verktyg.

F20.3.2 Lösöre i hemmet eller fritidshuset

- De försäkrades hemlösöre. Med hemlösöre avses sedvanliga föremål avsedda för daglig användning i hushållet, t.ex. möbler, hemtextilier, kläder, husgeråd och hushållsmaskiner.
- Delar som lösgjorts från en personbil, en motorcykel, en moped och en båt som är i de försäkrades privata bruk och som på vanligt sätt kan lösgöras samt sedvanliga tillbehör, vilka inte ersätts från en annan försäkring.
- Roddbåtar, roddjollar, kanoter och kajaker upp till totalt högst 2 000 euro.
- Utombordsmotorer med en effekt på högst fem hästkrafter.
- Gräsklippare (andra än åkbara), jordfräsar och snöslungor upp till totalt högst 2 000 euro.

Försäkringen omfattar även sådan egendom som den försäkrade hyrt eller lånat som privatperson och som skulle ingå i den försäkrades hemlösöre om egendomen vore den försäkrades egen och som inte ersätts från en annan försäkring. Egendom som hör till den försäkrades egen närings- eller förvärvsverksamhet hör dock inte till lösöre.

F20.3.3 Begränsningar i eurobeloppen för lösöret i hemmet eller fritidshuset

F20.3.3.1

I försäkringen ingår även följande egendom som de försäkrade äger i egenskap av privatperson:

- pengar och värdepapper upp till 350 euro
- arbetsredskap som behövs i förvärsarbete upp till 2 000 euro
- värdeföremål upp till 10 000 euro (Med värdeföremål avses föremål som behåller sitt värde eller vilkas värde stiger med åldern. Värdeföremål är bl.a.
  - smycken och ädelmetaller
  - konstföremål
  - antikföremål
- äkta orientaliska mattor och konsttextilier.)
- samlingar upp till 10 000 euro (Med samling avses en serie föremål vilkas sammanlagda värde är större än det sammanlagda värdet per styck.)
- lösöre som permanent eller tillfälligt förvaras i ett förråd av hönsnät eller en vindskrubbe utanför bostaden i ett höghus upp till högst 5 000 euro
- fast inredning i en hyres- eller aktiebostad upp till 5 000 euro.

F20.3.3.2

Fast inredning i bostadsaktiebolag

F20.3.3.2.1

Med fast inredning avses enligt 4 kap. 2–3 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009) fastighetsdelar som aktieägaren har underhållsansvar för samt inrednings- och förbättringsarbeten i en bostad. Eventuella utvidgningar av aktieägarens underhållsansvar som överenskommit i bolagsordningen omfattas inte av försäkringen.

F20.3.3.2.2

Fast inredning ersätts, förutsatt att fastighetens egen försäkring, bostadsaktiebolaget eller en annan ägare till byggnaden inte ersätter skadorna på föremålen eller utrustningen i fråga.

F20.3.3.3

Ovannämnda föremål ingår i lösöret

Ovannämnda föremål ingår i lösöret upp till angivna eurobelopp utan särskilt omnämnande i försäkringsbrevet. Den del som överstiger eurobeloppen kan försäkras med ett separat avtal och en anteckning om det i försäkringsbrevet.

Försäkringsvärdena för de föremål som anges i denna villkorspunkt ska i en försäkring som grundar sig på försäkringsbeloppet ingå i försäkringsbeloppet för lösöret.

F20.3.4 Försäkringen omfattar inte

- **djur**
- **båtmotorer med en effekt på över fem hästkrafter**
- **datafiler och -program som används för förvärsarbete för hobbyverksamhet tillverkade datafiler och -program, som inte som sådana varit offentligt till salu**
- **fordon och anordningar som går eller framförs med maskinkraft**
- **annan egendom än den som anges i punkterna F20.3.1–F20.3.3 om inte ett särskilt avtal ingåtts om det och antecknats i försäkringsbrevet**

F20.4 Försäkringens giltighet

Försäkringen gäller på den plats som anges i försäkringsbrevet. Försäkringen gäller även sådant lösöre som tillfälligt (mindre än ett år) flyttats eller flyttas från den plats som anges i försäkringsbrevet till en annan plats i Norden, när avsikten är att lösöret återställs till den plats som anges i försäkringsbrevet.

F20.5 Värdering av egendom och skadebelopp

F20.5.1 Grunden för värdering av egendom, skada och ersättningsbelopp är egendomens värde.

Egendomens värde är dess återanskaffningsvärde, såvida inte annat överenskommit och det antecknats i försäkringsbrevet. Om egendomens dagsvärde understiger 50 procent av återanskaffningsvärdet är egendomens värde dock dagsvärdet.

Med återanskaffningsvärde avses det penningbelopp som krävs för anskaffning av en ny likadan eller närmast motsvarande egendom.

Med dagsvärde avses det penningbelopp som fås när man från återanskaffningsvärdet drar av vad egendomen har förlorat i värde genom ålder, bruk, nedsatt användbarhet eller annan liknande orsak. Vid fastställande av dagsvärdet ska även beaktas att egendomens användbarhet kan ha minskat till följd av ändrade ortsförhållanden, exempelvis genom att näringsverksamhet upphört eller av annan liknande orsak.

Med maximibelopp avses Fennias högsta gräns för ersättningskyldighet vid försäkringsfall. Maximibeloppet anges i försäkringsbrevet. Skadebeloppet fastställs enligt återanskaffnings- eller dagsvärdet.

Förändrade ortsförhållanden beaktas dock inte vid fastställande av en byggnads dagsvärde, om byggnaden återställs i sitt tidigare skick eller en ny byggnad uppförs på samma tomt i den förstörda byggnadens ställe.

F20.5.2 Egendomens värde och skadans belopp

När ett försäkringsfall inträffar fastställs egendomens värde och skadans belopp beräknas enligt prisnivån vid skadetidpunkten.

F20.5.3 Grunden för beräkning av skadebeloppet

Grunden för beräkning av skadebeloppet är även egendomens restvärde, med vilket avses egendomens värde omedelbart efter försäkringsfallet beräknat enligt samma grunder som omedelbart före försäkringsfallet.

F20.5.4 Beräkning av skadebelopp för specifika grupper av föremål

Ersättning för ett föremål betalas enligt procenttalet för dagsvärdet i tabellen.

Ersättning betalas ut enligt återanskaffningsvärdet om procenttalet för föremålets dagsvärde finns inom det färgade området i den bifogade tabellen och om ett nytt likadant eller närmast motsvarande föremål skaffas inom två år från skadefallet.

F20.6 Ersättningens omfattning

F20.6.1 Övre gräns för ersättning

Försäkringen ersätter direkt sakskada på försäkringsobjektet till följd av försäkringsfallet.

Vid sakskada utgör det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet och som justerats enligt indexvillkoret den högsta gränsen för ersättningskyldigheten. I fullvärdesförsäkring bestäms försäkringsbeloppet vid skadetidpunkten. Värdeminskning ersätts inte.

F20.6.2 Boendeavbrott

Utöver direkt sakskada ersätter försäkringen skäliga och nödvändiga tilläggskostnader, som godkänts på förhand av Fennia och som drabbat den försäkrade genom att den stadigvarande bostaden blivit helt eller delvis oanvändbar på grund av en ersättningsbar sakskada som drabbat byggnaden eller försäkrat lösöre.

Kostnader för boendeavbrott ersätts emellertid inte om det är fråga om en sakförsäkring som ersätter tillverknings-, material-, planerings-, byggnads- eller grundfel.

Avbrottskostnaderna ersätts endast i det fall att det inte är möjligt att använda den stadigvarande bostaden utan oskälig olägenhet i boendet. Ersättningsbara tilläggskostnader är extra hyreskostnader för boende och magasinering och transportkostnader för förflyttning av lösöre.

Vid beräkning av ersättningsbeloppet beaktas de faktiska kostnaderna med avdrag för inbesparade boendekostnader.

Tilläggskostnader till följd av boendeavbrott ersätts upp till högst 3 500 euro per månad. Ersättning utbetalas för högst 12 månader. Efter sex månader är självrisken vid tilläggskostnader till följd av boendeavbrott 20 procent. Tilläggskostnaderna ersätts även om försäkringsbeloppet skulle överskridas.

F20.6.3 Kostnader som ersätts utöver en direkt ersättningsbar sakskada

F20.6.3.1 Kostnader för avvärjning eller begränsning av skadan

Skäliga kostnader som drabbat försäkringstagaren vid avvärjning eller begränsning av en inträffad eller omedelbart hotande skada. Dessa kostnader ersätts även om försäkringsbeloppet härigenom skulle överskridas.

F20.5.4 Beräkning av skadebelopp för specifika grupper av föremål

Beräkning av skadebelopp för specifika grupper av föremål																		
Grupp av föremål	Föremålets ålder (år)																	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	Dagsvärde i procent																	
Hushållsmaskiner	100	90	80	70	60	50	40	30	20									
Datautrustning och mobiltelefoner	100	70	40	10														
Övriga elektroniska och optiska apparater	100	85	70	55	40	25	20											
Cyklar, verktyg och arbetsmaskiner	100	100	80	60	40	20												
Glasögon och solglasögon	100	70	40	10	0													
Kläder, skodon, accessoarer	100	70	40	20														
Pälsar	100	90	80	70	60	50	40	30	20									
Brukskärl, husgeråd	100	90	80	70	60	50	40	30	20									
Resväskor, portföljer, handväskor	100	90	80	70	60	50	40	30	20									
Ljud- och bildinspelningar, böcker	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	5							
Hemtextilier, som linne, gardiner, mattor, kuddar och täcken	100	80	60	40	20													
Möbler och lampor	100	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	35	30	25	20	15
Idrotts- och hobbyutrustning, barnvagnar och barnkärror	100	70	60	40	20													
Fiskeredskap	100	100	84	76	68	60	52	44	36	30	20							
Utombordsmotorer	100	100	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	35	30	20			
Roddbåtar, roddjollar, kanoter	100	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	35	30	25	20	

Med ett föremåls ålder avses skillnaden mellan det kalenderår föremålet togs i bruk och det kalenderår skadan inträffade.

Procenttalet för dagsvärdet visar hur många procent föremålets eller föremålsgruppens dagsvärde är av återanskaffningsvärdet på ett nytt likadant eller närmast motsvarande föremål. Värdet på föremålet blir inte mindre än det minsta procenttal som anges i tabellen även om föremålets ålder är högre än vad som anges i tabellen.

Ersättning för föremålet betalas enligt procenttalet för dagsvärdet i tabellen. Ersättningen kan betalas enligt återanskaffningsvärdet om procenttalet för föremålets dagsvärde finns inom det mörka området i tabellen och om ett nytt likadant eller närmast motsvarande föremål skaffas inom två år från skadehändelsen (se även villkorspunkterna F20.5–20.10).

F20.6.3.2

Tilläggskostnader p.g.a. myndigheternas bestämmelser

Skäliga tilläggskostnader som orsakas av myndigheternas tvingande bestämmelser för byggnaden, dock högst tio procent av byggnadsskadans belopp. Det i försäkringsbrevet antecknade eller enligt indexvillkor justerade försäkringsbeloppet för byggnaden utgör den högsta gränsen för den totala ersättningen.

F20.7 Beräkning och utbetalning av ersättning

F20.7.1 Självrisk

F20.7.1.1

I varje försäkringsfall står försäkringstagaren för den självriskandel av skadebeloppet som anges i försäkringsbrevet.

F20.7.1.2

Vid stöldskada har försäkringstagaren ingen självrisk, om gärningsmannen brutit sig in i byggnaden genom en dörr som varit låst med säkerhetslås eller om ett inbrottslarm som godkänts av försäkringsbolagen fungerade vid skadetillfället.

F20.7.2 Tilläggsjälvrisker och självriskavdrag på grund av egendomens bruksålder

F20.7.2.1

Från skadebeloppet avdras en tilläggsjälvrisk på 160 euro om säkerhetsanordningen i försäkringsobjektet, för vilket premierabatt beaktats p.g.a. säkerhetslås, inbrottslarm eller larmsystem, inte fungerade eller inte fanns när skadan inträffade.

Vid översvämningssskador tas en fyrdubbel självrisk ut.

F20.7.2.2

Skador när husteknik gått sönder:

För kostnader för reparation eller återanskaffning av nedannämnda VV-SEA-anordningar och -system, kostnader för öppning och slutning av golv-, tak- och väggkonstruktioner vid felsökning och reparation, samt kostnader för grävning och fyllning av jord görs i form av självrisk följande årliga avdrag efter de tre kalenderår som följer på ibruktagningsåret:

- för rörsystem, bränsle- och avloppsvattentankar samt elledningar och -kablar tre procent
- för övriga VVSEA-anordningar och system sex procent.

Åldersavdraget beräknas genom att multiplicera procenttalet med antalet påbörjade år efter tre fulla kalenderår som följer på ibruktagningsåret.

Självriskavdraget är minst det självrisabelopp som anges i försäkringsbrevet.

F20.7.2.3

Läckageskador:

Från beloppet för en skada på ett objekt i byggnadsförsäkringen till följd av ett läckage i byggnadens VVS-system dras självrisken av enligt följande:

- om åldern på röret, cisternen eller anordningen som läckt är 21–35 år, så är självrisken 10 % av skadebeloppet
- om åldern på röret, cisternen eller anordningen som läckt är 36–50 år, så är självrisken 15 % av skadebeloppet
- om åldern på röret, cisternen eller anordningen som läckt är över 50 år, så är självrisken 20 % av skadebeloppet.

Åldern är skillnaden mellan skadeåret och ibruktagningsåret. Med ibruktagningsår avses tiden från ibruktagningsstartpunkten fram till slutet av samma kalenderår. Med ibruktagningsstartpunkt avses den tidpunkt då myndigheten för byggnadstillstånd godkänt att byggnaden får tas i bruk.

Självriskavdraget är minst det självrisabelopp som anges i försäkringsbrevet.

F20.7.3 Ersättning enligt återanskaffningsvärde

Skadebeloppet enligt återanskaffningsvärdet fås när restvärdet avdras från egendomens återanskaffningsvärde.

Om den skadade egendomen kan repareras till skäliga kostnader är skadebeloppet reparationskostnaderna.

Ersättningsbeloppet enligt återanskaffningsvärdet är skadebeloppet med avdrag för självrisken. Om den återanskaffade eller reparerade egendo-

mens värde är högre än den skadade egendomens återanskaffningsvärde, beaktas inte den överskridande delen vid beräkning av ersättningen (se punkt F20.5.1).

Ersättning enligt återanskaffningsvärdet förutsätter att den skadade egendomen inom två år från skadefallet antingen repareras eller att på samma tomt eller lägenhet byggs eller i lösegendomens ställe anskaffas ny egendom av samma slag och för samma ändamål. Om bygandet fördröjts på grund av en myndighets åtgärd, förlängs den tidigare nämnda tiden med dröjsmålstiden.

Ersättning enligt återanskaffningsvärdet utbetalas i två delbetalningar. Först utbetalas ersättning enligt dagsvärdet, vid vars beräkning egendomens dagsvärde används som försäkringsvärde. Tilläggsersättningen, som utgörs av skillnaden mellan ersättningen enligt återanskaffningsvärdet och ersättningen enligt dagsvärdet, utbetalas när Fennia har fått en redogörelse över ovan nämnda återanskaffningsåtgärder.

Ersättningen höjs med restvärdesminskningen om byggnadsdelar som kvarstår efter en skada inte kan utnyttjas för återställande av byggnaden i dess tidigare skick på grund av byggnadslagets eller väglagens bestämmelser, gällande byggnadsförbud eller byggnadsbegränsning. Värdesminskningen beräknas genom att från restvärdet enligt punkt F20.5.3 dra av det pris som kan fås för kvarvarande byggnadsdelar när de säljs för borttransportering.

Försäkringstagaren ska uppvisa en utredning om att byggnadsförbud eller byggnadsbegränsning är i kraft och, om bolaget det begär, ansöka om dispens från byggnadsförbud eller byggnadsbegränsning för att byggnaden ska kunna återställas i sitt tidigare skick samt, om tillstånd inte beviljas, ansöka om ändring av beslut. Försäkringstagaren ska på Fennias begäran ge bolaget fullmakt att företräda försäkringstagaren i ett ärende som rör dispens.

F20.7.4 Ersättning enligt dagsvärde

Skadebeloppet enligt dagsvärde får man genom att räkna ut en så stor del av skadan enligt återanskaffningsvärdet som förhållandet mellan dagsvärdet och återanskaffningsvärdet utvisar.

Ersättningsbeloppet enligt dagsvärde är skadebeloppet från vilket självrisken avdragits (se punkt F20.5.1).

F20.8. Övriga ersättningsbestämmelser

F20.8.1

Fennia är berättigad att istället för att utbetala kontant ersättning låta återuppföra, återanskaffa eller reparera försvunnen eller skadad egendom.

F20.8.2

Om förlorad egendom fås tillbaka sedan ersättning utbetalats, är den försäkrade skyldig att omedelbart överlåta den eller återbetala motsvarande del av ersättningen till Fennia.

F20.8.3

Kvarvarande skadad och oskadad egendom förblir i försäkringstagarens ägo. Fennia har dock rätt att lösa in skadad egendom eller en del av den värderad enligt samma grunder som före försäkringsfallet.

F20.8.4

Skada på gårdsplan och trädgård ersätts enligt restaureringskostnaderna. Buskar och träd ersätts enligt anskaffningspriset för nya plantor. Plantornas anskaffningskostnader ersätts till den del de normalt är till salu i Finland.

F20.8.5

Om försäkringsfallet har drabbat egendom i vilken fastighets- eller företagsinteckning kan fastställas, följs vid utbetalning av ersättning bestämmelserna i jordabalken, företagsinteckningslagen och lagen om försäkringsavtal.

F20.8.6

På grund av skada kan försäkringsbeloppet sänkas med ersättningsbeloppet. I samband med ersättningsbeslut är Fennia skyldigt att underätta försäkringstagaren om att försäkringsbeloppet nedsatts till följd av skadan.

F20.8.7 Mervärdesskatt

Om den försäkrade är berättigad enligt mervärdesskattelagen att dra av skatt eller inte är skyldig att betala skatt för köp av egendom, för reparationskostnader, för andra anskaffningar eller tjänster, avdras skattens andel från försäkringsersättningen.

En mervärdesskattskyldig ägare eller innehavare av egendom ska vara beställaren av reparationsarbetet, den återanskaffade egendomen eller den köpta tjänsten och ska anges som betalare av fakturan.

F20.9 Indexvillkor

F20.9.1 Indexvillkor

Försäkringsbeloppen och -premierna är bundna vid index så att byggnader är bundna vid byggnadskostnadsindex och lösöret vid levnadskostnadsindex, om inte annat anges i försäkringsbrevet.

Indexbundenhet betyder att försäkringsbelopp och -premie justeras vid ingången av en försäkringsperiod enligt förhållandet mellan poängtal för indexet. Justeringstidpunkten är försäkringsperiodens begynnelse datum. Som årligt indexpoängtal används indextalet för mars månad som infaller minst fyra månader före justeringstidpunkten, vilket jämförs med motsvarande indextal föregående år. Av det följer att om försäkringsperioden börjar under januari–juni jämförs indextalen för mars månad föregående år och året dessförinnan vid indexjusteringen. Om försäkringsperioden däremot börjar i juli–december jämförs indextalen för mars månad samma år och året innan vid indexjusteringen.

Det försäkringsbelopp som finns angivet i försäkringsbrevet vid skadetidpunkten justeras så att det motsvarar indexpoängtalet för kalendermånaden tre månader före skademånaden. Indexjusteringen kan dock vara högst tio procent.

F20.9.2 Indexvillkor för självrisk

Självrisk är bunden vid konsumentprisindexet enligt följande regler:

Basindex är konsumentprisindexet för mars månad år 1997 och den motsvarande grundsjälvrisk är 126 euro. Justeringsindex är konsumentprisindexet för oktober månad det kalenderår som föregår begynnelsemånaden för den försäkringsperiod som anges i försäkringsbrevet.

Justeringstidpunkt är försäkringsperiodens begynnelse datum. Självrisk för följande försäkringsperiod är lika många procent av den självrisk som anges i försäkringsbrevet som justeringsindexet är av basindexet.

F20.10 Säkerhetsföreskrifter

F20.10.1 Säkerhetsföreskrifter för lösöre i händelse av stöld

F20.10.1.2

Fönster, dörrar och andra öppningar på förvaringsplatser där lösöre förvaras ska vara stängda på ett betryggande sätt för att förhindra inbrott och stöld. Nycklarna till förvaringsplatserna får inte lämnas eller gömmas i förvaringsplatsernas närhet. Låset ska omedelbart bytas ut eller serieläggas på nytt om det finns skäl att misstänka att nycklarna kommit i händerna på obehöriga.

F20.10.1.3

Egendom som är med på resa ska övervakas för att undvika stöldskada. Föremålen som räknas upp här ska övervakas oavbrutet om de förvaras i ett motorfordon, en husvagn, en lätt släpvagn, en båt eller ett tält:

- pengar, andra betalningsmedel och värdepapper
- värdeföremål och samlingar
- optiska och elektroniska apparater
- elverktyg
- övrigt hemlösöre, vars sammanlagda värde överstiger 350 euro.

Obs! Vissa föremål omfattas inte av bashemförsäkringen (se punkt F22.1.5).

F20.10.1.4

Cykeln ska vara låst för att undvika stöldskada.

F20.10.1.5

Villkoren som gäller användning av bankkort, kreditkort eller motsvarande betalningskort och som överenskommit med en bank eller något annat kreditinstitut ska iaktas för att förhindra olovlig användning av kortet.

F20.10.1.6

Mobiltelefonen ska vara försedd med en säkerhetskod som förhindrar användning av den. Säkerhetskoden ska meddelas Fennia vid ansökan om ersättning.

F20.10.2 Brand- och läckagesäkerhetsföreskrifter

F20.10.2.1

Spis och ugn

En spis som används ska övervakas kontinuerligt. När spisen är på får användaren inte vila eller lämna bostaden ens för en liten stund. När man inte längre använder spisen ska man försäkra sig om att spisen inte längre är på. Även ugnen ska övervakas när den används. Man ska också se till att en hund, katt eller ett annat husdjur inte av misstag kan sätta på spisen eller ugnen.

Om funktionsförmågan hos den som använder spisen eller ugnen har försämrats när det gäller minnesfunktioner eller om risken orsakad av ett husdjur inte kan avlägsnas, ska ett förebyggande, tekniskt skyddssystem som förebygger brandfara installeras i spisen eller ugnen.

F20.10.2.2

Diskmaskin, tvättmaskin och torktumlare

Om funktionsstörningar förekommer i maskinen, får man inte använda maskinen innan felet har åtgärdats. Användning av maskinen ska övervakas både med avseende på risken för brand och med avseende på risken för läckage. Maskinerna får inte lämnas på om man lämnar bostaden. Stoppventilen till en vattenledning med tryck ska stängas omedelbart efter användning.

F20.10.2.3

Vedeldade bastuugnar och elektriska bastuaggregat

Det är förbjudet att torka kläder och andra brännbara material i basturummet. Det är förbjudet att i basturummet förvara eller lämna brännbara material som inte hör samman med användningen av bastun. Om ett elektriskt bastuaggregat sätts på från en extern manövercentral eller med hjälp av fjärrstyrning, ska han eller hon som sätter på bastuaggregatet försäkra sig om att ingen lämnat brandfarligt material i bastun.

Man ska försäkra sig om att strömmen kopplats bort från ett elektriskt bastuaggregat senast två timmar efter användningen (detta gäller inte bastuaggregat med kontinuerlig uppvärmning). Den vanligaste orsaken till olycksfall där branden uppstår via ett elektriskt bastuaggregat är att det elektriska bastuaggregatets tidur gått sönder utan att man märkt det. Om värmeelementet har gått sönder, får man inte använda det elektriska bastuaggregatet innan elementet bytts ut.

F20.10.2.4

Kylskåp, frysskåp och kyl- och frysskåp

Anordningar som har funktionsstörningar får inte användas innan de repareras. Till exempel ett fel i reläet till en kompressor ökar brandfaran betydligt. Anordningar får inte placeras i ett rum där temperaturen sjunker under 0 grader, eftersom i kallt väder belastas kompressorn mer än normalt och ger upphov till brandfara. Kompressorn och kylsystemet i en anordning ska dammsugas en gång om året. Samtidigt ska man försäkra sig om att smältvattenledningen bakom anordningen leder till smältvattenrännan.

F20.10.2.5

Lagerum

Löseegendom som lätt får skador till följd av fukt och väta och som förvaras i lagerum nedanför markytan ska placeras minst 10 cm ovanför golvytan.

F20.10.2.6

Armatur

I barnrummet eller sovrummet ska man inte placera armaturer som fästs med klämmor och vars lampor kan bli brännande heta. Om man ändå gör så, ska man försäkra sig om att armaturen inte kan lossna eller falla eller välta omkull på brandfarliga material till följd av en knuff, skakning eller av att upphängningsmekanismen lossnar eller av någon annan orsak. Halogenlampor blir väldigt heta, så man ska noggrant följa de avstånd till brandfarliga material som tillverkaren föreskriver när man placerar ut armaturer försedda med halogenlampor.

Man får inte förse armaturer med lampor som överstiger den maximala effekten angiven av tillverkaren. Armaturer med lysrör som blinkar eller har gått sönder ger upphov till brandrisk och lysröret ska omedelbart bytas ut.

F20.10.2.7

Elektriska värmelement och värmare samt byggnadsvärmelement

Ett fast installerat eller flyttbart elektriskt värmelement eller en värmare samt ett byggnadsvärmelement får inte täckas och inga brandfarliga material får hängas på tork ovanför elementet. Man ska förhindra att brandfarliga material faller på elementet.

När man placerar ut en flyttbar anordning ska man följa de skyddsavstånd till brandfarliga konstruktioner och material som tillverkaren föreskriver, t.ex. väggar, möbler, gardiner, byggnadsmaterial och -tillbehör. Elementet ska placeras så att det inte är utsatta för stötar, då det kan falla eller förflytta sig för nära eller komma i beröring med brandfarliga material.

F20.10.2.8 Ljusprodukter

Med ljusprodukter avses vanliga levande ljus, värme- och gelljus, uteljus och facklor, grav-, trädgårds- och oljeljus och oljelampor, brännbara myggmedel, ljusgel och ljusmassa som säljs till konsumenterna samt ljuslyktor.

Ljusprodukter får användas endast i det syfte som de är avsedda för och i enlighet med bruksanvisningarna. Bruksanvisningarna anger om produkten är avsedd för bruk inomhus eller utomhus. Till exempel uteljus och -facklor, grav-, olje- och trädgårdsljus är planerade för bruk utomhus och får inte användas på en balkong, en uteterrass av brännbar konstruktion eller ovanför den. Detsamma gäller flera ljuslyktor, för i vissa förhållanden kan de när de blir överhettade falla eller gå sönder. När man placerar ut ljusprodukter ska man följa de skyddsavstånd till brandfarliga material som tillverkaren kräver.

Om man använder ljusprodukter inomhus, på farstuviksten, verandan eller en inglasad eller oinglasad balkong, ska ljusprodukterna kontinuerligt övervakas. Innan man lämnar byggnaden, vilar eller lägger sig, ska man släcka ljusprodukten. Om man använder ljusprodukter utomhus ska man övervaka dem och släcka dem innan man lämnar byggnaden eller går och lägger sig.

F20.10.2.9 Öppen eld, eldstad, utegrill och aska

När varning för skogs- och gräsbrand utlysts av Meteorologiska institutet är det förbjudet enligt dessa säkerhetsföreskrifter att göra upp öppen eld på gårdsplan. Man ska också följa brandmyndigheters förbud att göra upp öppen eld. Öppen eld är t.ex. en lägereld, bränning av ris, löv och trädgårdsavfall, en midsommarbrasa samt hyggesbränning av skog och gräsmatta. Enligt räddningsslagen ska man i förväg anmäla till nödcentralen om hyggesbränning av skog och gräsmatta och följa föreskrifter och instruktioner som myndigheterna utfärdar. När det är tillåtet att göra upp en öppen eld ska man övervaka den oavbrutet och släcka den så att den säkert inte längre pyr.

Man ska övervaka användning av en eldstad och en utegrill. Avlägsnande av varm aska och kol från dem ska göras väldigt försiktigt. Askan eller kolen sätts i ett metallkärl försett med lock och placeras minst två meter från en byggnad, en terrass av brännbart material eller annat brandfarligt material. Aska och kol som på ytan verkar vara avsvalnade kan pyra inuti i flera dygn, så förvaringskärlet får tömmas först när man försäkrat sig om att askan och kolen är fullständigt avsvalnade.

F20.10.2.10 Rökning i sängen och medan man vilar på soffan är inte tillåten.

F20.10.2.11 Dusch och annan vattenkran

Duschens, diskhons, tvättställets, badkarets och bubbelbadkarets vattenkran får inte lämnas öppen utan kontinuerlig uppsikt. Under avbrott i distribueringen av vatten får man inte lämna kranen öppen.

F20.10.2.12 Dagvatten

Tomten ska anslutas till kommunens dagvattensystem, om det finns ett sådant på området.

F20.10.2.13 Risk för läckage och frysning i fritidsbostad

När man lämnar fritidsbostaden för mer än en vecka, ska huvudavstängningsventilen för tappvattensystemet och strömmen till vattenpumpen stängas av för att det inte ska bli tryck i vattenledningsnätet. På så sätt motverkas risken för omfattande läckage.

Om fritidsbostaden lämnas utan värme eller om värmen hålls på en jämn nivå under +12 C i hela bostaden under perioden 1.10–30.4, ska rörsystemet för tappvatten, varmvattenberedaren, wc-cisternen och dess vattenlock samt golvbrunnen tömmas. På så sätt undviks risken för frysning och läckage.

F20.10.2.14 Sotning

Rökkanaler, brandmurar och eldstäder ska sotas så som föreskrivs i räddningslagen 29.4.2011/379 och Inrikesministeriets förordning om sotning 29.6.2005/539. Om denna lagstadgade plikt försummas, får eldstäderna inte användas innan de är sotade. Genom regelbunden sotning utreds eldstädernas, rökkanalernas och brandmurarnas brandsäkerhet och förhindras sotbränder. När sotet som samlats i rökkanalen blossar upp i en sotbrand uppstår väldigt höga temperaturer som oftast skadar rökkanalen, och branden kan lätt utvecklas till en byggnadsbrand.

Om sotaren ger en skriftlig anmärkning om hittade fel eller brister som försämrar brandsäkerheten, ska felen och bristerna åtgärdas innan man börjar använda eldstaden igen. Om en brandmyndighet har förbjudit användningen av en eldstad, en rökkanal eller en brandmur, ska förbudet följas.

F20.10.2.15 Brandfarliga arbeten

Heta arbeten är arbeten där gnistor uppstår eller där man använder en låga eller annan värme som orsakar brandfara. Heta arbeten är bl.a. gas- och bågsvetsning, bränn- och bågskärning, skivskärning och metallslipning, samt arbeten vid vilka man använder gasbrännare, annan öppen eld eller varmluftspistol. Heta arbeten i samband med tak- och vattenisoleringsarbeten är bl.a. torkning med låga eller het luft av det område som ska isoleras, upphettning av bitumenmassa i en bitumengryta och fästning av tätskiktisolerings genom upphettning.

Med en fast hetarbetsplats avses ett särskilt område som reserverats för heta arbeten eller en brandsektion som är planerad för utförandet av heta arbeten. Den definieras i Finansbranschens Centralförbunds gällande skyddsanvisning. Det är alltid tillåtet att utföra heta arbeten på en fast hetarbetsplats, men en sådan plats är väldigt sällsynt i ett egnahemshus eller i en fritidsbostad.

Med en tillfällig hetarbetsplats avses en arbetsplats som inte fyller kraven på en fast hetarbetsplats. På en tillfällig hetarbetsplats får man göra eller låta göra nödvändiga heta arbeten för att bygga, reparera och underhålla en byggnad och i ringa mått i samband med fritidsverksamhet bara när man inte kan utföra dem på en fast hetarbetsplats. Då ska man följa minst följande säkerhetsföreskrifter:

1. Om det i närheten finns brandfarliga konstruktioner, ska de skyddas, vätas eller det brandfarliga materialet avlägsnas. En dammig, oljig eller av en annan anledning smutsig arbetsplats och dess omgivning ska rengöras.
2. Man ska se till att det finns minst två handsläckare som motsvarar effektklass 43 A 183 BC (2 st. 12 kg A-BIII-E) på den heta arbetsplatsen. Den andra handsläckaren kan ersättas med två handsläckare av effektklass 27 A 144 BC (2 st. 6 kg A-BIII-E).
3. På en hetarbetsplats för takarbeten ska röjningsutrustning finnas till hands så att man, om en brand uppstår, kan göra ett hål i taken för släckningsarbetet. Utrustningen ska omfatta minst en sticksåg, en yxa och en kofot.
4. Man ska se till att brandbevakning utförs kontinuerligt under hela arbetet och att det fortgår i minst en timme efter arbetets slut.
5. Handsläckningsutrustning ska finnas tillgänglig på den heta arbetsplatsen under hela den tid som heta arbeten utförs och också under efterbevakningen.

En gnista eller värme leder mycket lätt till en eldsvåda via en luftad ytterväggskonstruktion, det översta bjälklaget, mellanbotten och väggkonstruktioner med brännbar fyllning, hålbjälklagkonstruktioner, rörelsefogar, fogar och sprickor i konstruktionerna, genomföringar samt genombultade vägg- och mellanbottenkonstruktioner.

När man låter göra heta arbeten får hetarbetsstillstånd utfärdas endast med den förutsättningen att utföraren av heta arbeten har ett giltigt hetarbetscertifikat eller, vid utförandet av heta arbeten på tak, ett giltigt certifikat för hetarbete på tak, med vilket utföraren kan bevisa att han eller hon fått utbildning i säkerhetsfrågor. Dessutom ska man skriftligen komma överens med utföraren av hetarbete om vem som ansvarar för att minst de skydds-föreskrifter som förutsätts i denna säkerhetsföreskrift följs. Villkoren för hetarbete kan skrivas in i t.ex. entreprenadavtalet.

Det är förbjudet att göra eller låta göra ens tillfälliga heta arbeten i ett garage, under en carport eller ett annat skydd för motorfordon när motorfordonet befinner sig där inne eller i närheten. Om det är nödvändigt att utföra i ringa mått heta arbeten som gäller motorfordon och det inte finns en fast hetarbetsplats att utföra dem på, ska heta arbeten utföras utomhus på minst tio meters avstånd från byggnaden eller konstruktioner av brännbart material.

Det är alltid förbjudet att använda öppen eld och varmluftspistol för upptining av rör.

F20.10.3 Säkerhetsföreskrifter som gäller oljecistern

- Cisternen ska vara försedd med en typskylt av vilken bl.a. cisternens ålder framgår.

En oljecistern som tagits i bruk innan SFS-standarderna om oljecisterner trädde i kraft 1974 ska enligt säkerhetsföreskrifterna tas ur bruk, utom i det fall att det genom besiktning av cisternen eller på ett annat tillförlitligt

sätt kan påvisas att cisternen och dess utrustning är funktionsdugliga. Även cisternens skick på utsidan ska kunna påvisas.

Fastighetsägaren bär ansvaret för oljecisternens skick och skicket för den utrustning som hör till cisternen.

- Enligt Handels- och industriministeriets beslut (344/1983) ska underjordiska oljecистерner på viktiga grundvattenområden besiktigas med bestämda intervaller. Den första besiktningen av sådana cистерner ska göras tio år efter att cisternen tagits i bruk.

De anvisningar och instruktioner som ingår i kommunens miljöskyddsbestämmelser om underhåll och besiktning av oljecистерner och utrustning ska följas.

- Tidsbestämda besiktningar av oljecистерner får utföras endast av en besiktningsaffär eller -inrättning som Säkerhetsteknikcentralen (TUKES) bedömt vara behörig för uppgiften. Över besiktningen ska ett protokoll uppgöras, av vilket bl.a. oljecистерnens typklassificering och dess besiktningsintervall ska framgå.

Försäkringstagaren ska spara besiktningsprotokollet. Anvisningar och instruktioner som ges i protokollet ska följas.

- När cisternen tas ur bruk ska den, oberoende av placering, tömmas på olja och oljigt avfall. Felaktig användning av cisternen ska förhindras.

F20.10.4 Säkerhetsföreskrifter för båtar och utombordsmotorer

Vid förvaring av roddbåtar, roddjollar, kanoter och kajaker ska de låsas fast i ett fast, svårt brytbart fäste med kätting och hänglås.

Utombordsmotorn ska vara fastlåst i roddbåtens eller jollens akterspegel med ett lås för utombordsmotorer.

Kanoter, kajaker och löstagna utombordsmotorer ska alltid förvaras på en låst förvaringsplats.

Numret på roddbåtens eller jollens skrov eller på utombordsmotorns motorblock ska antecknas, så att man omedelbart kan meddela polisen detta i händelse av stöld. Om motsvarande identifikationsuppgifter finns på en kanot eller en kajak ska även de antecknas. Detta möjliggör att stulet gods kan fås tillbaka.

F21 OMFATTANDE HEMFÖRSÄKRING

Gäller från och med 1.7.2018

Dessa försäkringsvillkor tillämpas om försäkringen har fogats till försäkringsavtalet och anges i försäkringsbrevet.

F21.1 Skador som ersätts

Försäkringen ersätter skada som orsakats av en plötslig och oförutsedd händelse.

F21.1.2 Exceptionell översvämning

Från försäkringen ersätts också en omedelbar och direkt sakskada orsakad av en plötslig och oförutsedd händelse till följd av

- översvämning till följd av störtregn
- översvämning i vattendrag
- havsvattenöversvämning

eller en kombination av olika översvämningstyper, så att vatten trängt in i byggnaden eller dess konstruktioner direkt från markytan eller via jordmånen eller byggnadens fast installerade rörläsa.

Med översvämning till följd av störtregn avses en situation där ett exceptionellt kraftigt regn leder till översvämning av vatten på markytan.

Med översvämning i vattendrag avses att vattenytan i en älv, en sjö, ett dike eller en bäck stiger exceptionellt till följd av stormvind, exceptionella regn, snösmältning eller is- eller issörpningsdammar.

Med havsvattenöversvämning avses att havsytan stiger exceptionellt till följd av stormvind, variation i lufttrycket eller strömning i de danska sunden.

Som översvämningsskada ersätts även skador till följd av isrörelser som orsakats av exceptionell översvämning i vattendrag och havsvattenöversvämning.

Regn betraktas som exceptionellt när regnmängden är 30 mm per timme eller 75 mm per dygn. Som exceptionell höjning av vatten- eller havsytan betraktas ett vattenstånd som sannolikt förekommer en gång på 50 år eller mer sällan. Som exceptionellt betraktas inte översvämning till följd

av bestående höjning av medelvattenytan eller normal variation av vattenytans nivå eller sjögång.

F21.2 Försäkringen ersätter inte följande:

F21.2.1

Skador på lösöre till följd av försummat underhåll, tillverknings-, material-, arbets- eller installationsfel samt fel användning.

F21.2.2

Skador på en byggnad till följd av planerings-, grund-, byggnads-, arbets- och installationsfel, tillverknings- eller materialfel samt av fel användning eller av försummelse av service och underhåll.

F21.2.3

Skador på lösöre eller själva byggnaden till följd av slitage, rost, frätning, förskämning, svampbildning, murkande, materialtrötthet eller motsvarande fenomen som sker gradvis, om detta inte direkt orsakas av en plötslig och oförutsedd händelse under försäkringens giltighetstid.

F21.2.4

Skador som orsakas av köld (frost), regn, torra, tjäle, marksättning eller markrörelse.

F21.2.5

Skador på en byggnad till följd av tyngden eller rörelsen av snön eller isen på taket.

F21.2.6

Skador som insekter eller skadedjur har orsakat på försäkringsobjektet på sätt eller till följd av sätt som hör till dessa djurs naturliga beteende.

F21.2.7

Skador som orsakas av att egendom försvinner, kvarglöms, tappas bort eller förkommer (en skada som beträffande tidpunkt, omständighet och plats inte kan påvisas vara stöld anses ha orsakats av att egendomen försvunnit, kvarglömms, borttappats eller förkommit).

F21.2.8

Skador som orsakats av nedfläckning eller -smutsning på vägg-, golv- och taktytor eller på innerdörrarnas ytor.

F21.2.9

Skador som orsakas av hus- eller sällskapsdjur på den försäkrade egendomen.

F21.2.10

Skada som orsakas av

- krig, uppror, revolution, strejk eller någon annan liknande orsak
- en sådan atomskada, som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan skett.

F21.2.11

Skador som ersätts med stöd av konsumentskydds-, produktansvars-, trafikförsäkrings-, elmarknads-, elsäkerhetslagen eller någon annan speciallag eller en garanti (med garanti avses alla garantiförbindelser som har ingåtts i anslutning till ett löst föremål, VV-SEA-anordningar och -system för byggnader eller i samband med byggande eller reparation av en byggnad).

F21.2.12

Skador som drabbar idrotts- och hobbyutrustning, när de används för sitt ändamål. För cyklar gäller begränsningen cykeltävlingar och träningskörning inför dem.

F21.2.13

Skador på en byggnad eller lösöre i den till följd av översvämning om byggnaden byggts utan lagstadgat tillstånd eller i strid med det beviljade tillståndet.

F21.3 På försäkringen tillämpas dessutom punkt 20 i de gemensamma villkoren för byggnader och lösöre.

F22 BASHEMFÖRSÄKRING

Gäller från och med 1.7.2018

Dessa försäkringsvillkor tillämpas om försäkringen har fogats till försäkringsavtalet och anges i försäkringsbrevet.

F22.1 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

F22.1.1 Brand och sot

F22.1.1.1

Försäkringen ersätter skada orsakad av eld som kommit lös samt skada orsakad av plötslig och oförutsedd utströmning av sot från en eldstad eller en uppvärmningsanordning.

F22.1.1.2

Försäkringen ersätter inte skada som har drabbat

- **ett föremål till följd av att det har antänts eller skadats genom att det utsatts för värme**
- **en byggnad till följd av planerings-, grund- eller byggnadsfel.**

F22.1.2 Blixtnedslag eller annat elfenomen

F22.1.2.1

Försäkringen ersätter en skada som drabbat den försäkrade egendomen genom ett direkt blixtnedslag med mekanisk splittring av egendomen som följd.

Dessutom ersätter försäkringen en skada som byggnadens elektriska ledningar, kWh-mätare, lindning i en elektrisk motor, en kompressor i en kylanläggning, programmaskineri och -kort i en tvättmaskin samt en bostadsfastighets elektriska huvudcentral drabbats av till följd av ett plötsligt och oförutsett elfenomen.

F22.1.2.2

Skada på en annan elektrisk anordning till följd av spänningsväxling eller ett annat elfenomen ersätts inte.

F22.1.3 Explosion

F22.1.3.1

Försäkringen ersätter skada orsakad av explosion.

F22.1.3.2

Försäkringen ersätter inte skada som har

- **orsakats av att sprängämnen som tillhör en offentlig inrättning exploderat**
- **orsakats av yrkesmässigt sprängnings- eller brytningsarbete**
- **drabbat en förbränningsmotor genom explosion i motorn**
- **uppstått på ett däck när det exploderat.**

F22.1.4 Nedfallande luftfarkost eller föremål som lossnat från luftfarkost

Försäkringen ersätter skada som orsakats av en nedfallande luft- eller rymdfarkost, satellit eller ett föremål som lossnat från dessa.

F22.1.5 Stöld

F22.1.5.1

Försäkringen ersätter skada på lösöre till följd av stöld om någon

- brutit sig in i byggnaden, motorfordonet, husvagnen, båten eller tältet och orsakat skada på konstruktioner och lås eller trängt sig in genom att använda annat slag av våld eller särskild förlagenhet
- trängt sig in i byggnaden, motorfordonet, husvagnen, båten eller tältet med en nyckel som tillgripits i samband med inbrott eller rån.

Dessutom ersätts stöld av medfört lösöre som är försäkrat.

F22.1.5.2

Försäkringen ersätter inte stöldskada på

- **egendom som lämnats utomhus, med undantag av cykel (se punkt F20.10.4)**
- **värdeföremål, optisk eller elektronisk apparatur samt ljud- och bildband som förvarats i ett motorfordon, en husvagn, en båt eller ett tält.**

F22.1.5.3

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av att egendom försvinner, kvarglöms, tappas bort eller förkommer. En skada som beträffande tidpunkt, omständighet och plats inte kan påvisas vara stöld anses ha orsakats av att egendom försvunnit, kvarglömts, borttappats eller förkommit.

F22.1.6 Inbrott

Försäkringen ersätter skada som tillfogats en byggnad genom inbrott.

F22.1.7 Skadegörelse

Försäkringen ersätter skada som orsakats av skadegörelse på

- en byggnad och fasta sedvanliga konstruktioner på en gårdsplan
- lösöre i samband med inbrott.

F22.1.8 Rån

Försäkringen ersätter skada när egendom stulits eller i samband med stöld skadats genom användande av våld eller hot om våld mot person.

F22.1.9 Läckageskador och VVSEA-anordningar som gått sönder

F22.1.9.1

Utströmning av vätska, ånga eller gas ur ett fast ledningsnät eller en anordning

F22.1.9.1.1

Försäkringen ersätter skada orsakad av plötslig, oförutsedd och direkt utströmning av vätska, ånga eller gas från

- byggnadens egna fasta vatten-, avlopps- eller värmeledningsnät, ång-, gas- eller oljeledningar
- byggnadens invändiga regnvattenledningar
- byggnadens egna fasta bruksanordningar belägna i gemensamma utrymmen
- en tvättmaskin, som anslutits till ledningsnätet med en godkänd slanganslutning och avstängningsventil, i hushållsanvändning
- ett akvarium
- en kylskåps- eller frysanläggning på grund av strömavbrott eller fel, som uppstått i anläggningen.

F22.1.9.1.2

Utöver direkt sakskada ersätter försäkringen av läckagereparation för- anledda kostnader för uppbyggnad och igenläggning av den försäkrade byggnadens konstruktioner samt kostnader för grävning och fyllning av jord, om vätska som strömmat ut ur ledningsnätet skadat den försäkrade byggnaden.

F22.1.9.1.3

Försäkringen ersätter inte

- **skada på en byggnad till följd av planerings-, grund- eller byggnadsfel**
- **skada som orsakas av taktännor, byggnadens yttre stuprör eller regnvattenavlopp**
- **skada till följd av regn- eller smältvatten som strömmat ut någon annanstans ifrån om det inte är fråga om en sådan översvämningsskada som avses i villkorspunkt F22.1.11**
- **skada till följd av att vatten vid störtregn, snösmältning eller översvämning tränger upp ur en avloppsbrunn eller -ledning om det inte är fråga om en sådan översvämningsskada som avses i villkorspunkt F22.1.11**
- **skada till följd av en skada eller ett stopp i en kommunal eller annan allmän vatten- eller avloppsledning**
- **skada till följd av röta, svampbildning eller lukt som orsakats av fukt**
- **kostnader för reparation och förnyande av ledningsnät och bruksanordningar**
- **vätska, ånga eller gas som läckt till spillo**
- **skada som orsakats av kondensvatten**
- **skada som orsakats av vätska som strömmat ut ur ett kylskåp eller en frysanläggning och skadat livsmedel som förvarats där.**

F22.1.9.2

VVSEA-anordningar som gått sönder

Försäkringen ersätter upp till 5 100 euro vid skador som orsakats av en plötslig, oförutsedd händelse på VVSEA-anordningar, elledningar och kablar i byggnaden samt vid skada på rörsystem och rörkanaler fram till en kommunal eller annan allmän anslutning.

F22.1.10 Storm eller hagel

F22.1.10.1

Försäkringen ersätter skador som har uppkommit när storm eller hagel skadat en byggnad eller en byggnad och lösöre i den.

För skada på en utvändigt väggbeklädnad eller ett fönster, en dörr, en antennenläggning eller på fasta sedvanliga konstruktioner på gårdsplanen betalas ersättning ut endast om skadan orsakats av ett omkullblåst träd eller av ett annat föremål som ryckts lös av stormen.

Med storm avses stormvind, när Meteorologiska Institutet uppmätt vind- byarnas hastighet till minst 21 m/s

F22.1.10.2

Försäkringen ersätter inte

- skada orsakad av sjögång, isens eller snöns tyngd och rörelse
- stormskada på brygga.

F22.1.11 Exceptionell översvämning

F22.1.11.1

Från försäkringen ersätts också en omedelbar och direkt sakskada orsakad av en plötslig och oförutsedd händelse till följd av

- översvämning till följd av störtregn
- översvämning i vattendrag
- havsvattenöversvämning

eller en kombination av olika översvämningstyper, så att vatten trängt in i byggnaden eller dess konstruktioner direkt från markytan eller via jordmånen eller byggnadens fast installerade rörliga.

Med översvämning till följd av störtregn avses en situation där ett exceptionellt kraftigt regn leder till översvämning av vatten på markytan.

Med översvämning i vattendrag avses att vattenytan i en älv, en sjö, ett dike eller en bäck stiger exceptionellt till följd av stormregn, exceptionella regn, snösmältning eller is- eller issörpningsdammar.

Med havsvattenöversvämning avses att havsytan stiger exceptionellt till följd av stormvind, variation i lufttrycket eller strömning i de danska sunden.

Som översvämningsskada ersätts även skador till följd av isrörelser som orsakats av exceptionell översvämning i vattendrag och havsvattenöversvämning.

Regn betraktas som exceptionellt när regnmängden är 30 mm per timme eller 75 mm per dygn. Som exceptionell höjning av vatten- eller havsytan betraktas ett vattenstånd som sannolikt förekommer en gång på 50 år eller mer sällan.

Som exceptionellt betraktas inte översvämning till följd av bestående höjning av medelvattenytan eller normal variation av vattenytans nivå eller sjögång.

F22.1.11.2

Försäkringen ersätter inte en skada på en byggnad till följd av planerings-, grund- eller byggnadsfel.

Från försäkringen ersätts inte en skada på en byggnad eller lösöre i den om byggnaden byggts utan lagstadgat tillstånd eller i strid med det beviljade tillståndet.

F22.1.12 Vilt djur som trängt in i bostadslägenhet

Försäkringen ersätter skada på en byggnad och lösöre orsakad av att ett vilt djur trängt sig in i en bostadslägenhet.

Försäkringen ersätter inte skada orsakad av insekter, gnagare eller skadedjur.

F22.1.13 Trafikolycka eller grundstötning

Till den del ersättning inte betalas ut från någon annan försäkring ersätter försäkringen skada på lösöre till följd av en trafikolycka där ett motorfordon har varit delaktigt eller till följd av en grundstötning.

F22.1.14 Tillägsskador i samband med vissa försäkringsfall

Försäkringen ersätter skada orsakad av att försäkringsobjektet försvunnit, stulits eller skadats i samband med ersättningsbara skadefall som anges i punkterna F22.1.1–F22.1.4.

Försäkringen ersätter skada på försäkringsobjektet till följd av köld eller hetta, regn eller en annan liknande orsak som berott på ersättningsbara skadefall som anges i punkterna F22.1.1 och F22.1.3–F22.1.12, såvida skadan varit en direkt och oundviklig följd av det angivna skadefallet.

F22.1.15 Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av

- krig, uppror, revolution, strejk eller någon annan liknande orsak
- en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan skett.

Från försäkringen ersätts inte heller skada som ersätts med stöd av konsumentskydds-, produktansvars-, trafik-, elmarknads-, elsäkerhetslagen eller en garanti. Med garanti avses alla garantiförbindelser som har ingåtts i anslutning till ett löst föremål, VVSEA-anordningar och -system för byggnader eller i samband med byggande eller reparation av en byggnad.

F22.2 Plushemförsäkring – tillägsskydd

Tillägsskyddet ingår i försäkringen om det separat anges i försäkringsbrevet.

F22.2.1

Lösöre som gått sönder och som ersätts från tillägsskyddet

Från tillägsskyddet ersätts hem- eller fritidshuslösöre, som hör till de grupper av föremål som anges i tabellen i punkt F20.5.4 i de gemensamma villkoren för byggnader och lösöre, som gått sönder till följd av en plötslig och oförutsedd händelse.

F22.2.2

Ersättnings- och skadebelopp

Ersättningsbeloppet för ett lösöreföremål beräknas enligt dagsvärdet med avdrag för självrisk.

Skadebeloppet enligt dagsvärde får man genom att beräkna den andel av en återanskaffningsvärdesenlig skada som motsvarar proportionen mellan dagsvärdet och återanskaffningsvärdet.

Proportionen i fråga beräknas enligt de åldersrelaterade procentuella dagsvärdena för de grupper av föremål som finns i tabellen i punkt F20.5.4 i de gemensamma villkoren för byggnader och lösöre.

F22.2.3 Försäkringen ersätter inte

F22.2.3.1

skador på lösöre till följd av försummat underhåll, tillverknings-, material-, arbets- eller installationsfel eller till följd av fel användning

F22.2.3.2

skador på lösöre till följd av slitage, rost, frätning, förskämning, svampbildning, murknande, materialrötthet eller motsvarande fenomen som sker gradvis, om detta inte direkt orsakas av en plötslig och oförutsedd händelse under försäkringens giltighetstid

F22.2.3.3

skador som orsakas av köld (frost), regn, torka, tjäle, marksättning eller markrörelse

F22.2.3.4

skador som insekter eller skadedjur har orsakat på försäkringsobjektet på ett sätt eller till följd av ett sätt som hör till dessa djurs naturliga beteende

F22.2.3.5

skador som orsakas av att egendom försvinner, kvarglöms, tappas bort eller förkommer (Skador som beträffande tidpunkt, omständighet och plats inte kan påvisas vara stöld anses ha orsakats av att egendom försvunnit, kvarglömms, borttappats eller förkommit.)

F22.2.3.6

skador som orsakats av nedfläckning eller -smutsning på vägg-, golv- och taktytor eller på innerdörrars ytor

F22.2.3.7

skador som orsakas av hus- eller sällskapsdjur på den försäkrade egendomen

F22.2.3.8

skador som orsakas av

- krig, uppror, revolution, strejk eller någon annan liknande orsak
- en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan skett

F22.2.3.9

skador som ersätts med stöd av konsumentskydds-, produktansvars-, trafikförsäkrings-, elmarknads-, elsäkerhetslagen eller någon annan speciallag eller en garanti. Med garanti avses alla garantiförbindelser som har ingåtts i anslutning till ett löst föremål, VVSEA-anordningar och -system för byggnader eller i samband med byggande eller renovering av en byggnad.

F22.2.3.10

Försäkringen ersätter inte skador på idrotts- och hobbyredskap när de används för sitt ändamål. För cyklar gäller begränsningen cykeltävlingar och träningar införd dem.

F22.3

På försäkringen tillämpas dessutom villkorspunkt F20 i de gemensamma villkoren för byggnader och lösöre.

F23 BRANDFÖRSÄKRING Gäller från och med 1.7.2018

Dessa försäkringsvillkor tillämpas om försäkringen har fogats till försäkringsavtalet och anges i försäkringsbrevet.

F23.1 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

F23.1.1 Brand och sot

F23.1.1.1

Försäkringen ersätter skada orsakad av eld som kommit lös och skada orsakad av plötslig och oförutsedd utströmning av sot från en eldstad eller en uppvärmningsanordning.

F23.1.1.2

Försäkringen ersätter inte skada på ett föremål till följd av att det antänts eller utsatts för värme.

Skada på en elektrisk anordning ersätts inte om branden berott på elfenomen i anordningen.

Försäkringen ersätter inte heller skada på en byggnad till följd av planerings-, grund- eller byggnadsfel.

F23.1.2 Blixtnedslag eller annat elfenomen

F23.1.2.1

Försäkringen ersätter skada på den försäkrade egendomen genom ett direkt blixtnedslag med mekanisk splittring av egendomen som följd.

Dessutom ersätter försäkringen skada som ett plötsligt och oförutsett elfenomen tillfogat en elektrisk ledning som anslutits till byggnaden, kWh-mätare och bostadsfastighetens elektriska huvudcentral.

F23.1.2.2

Skada på en annan elektrisk anordning till följd av spänningsväxling eller annat elfenomen ersätts inte.

F23.1.3 Explosion

F23.1.3.1

Försäkringen ersätter skada som orsakats av explosion.

Med explosionsskada avses en plötslig mekanisk skada som berott på övertryck av gas eller ånga.

F23.1.3.2

Som ersättningsbar explosionsskada betraktas inte

- skada orsakad av att ett rör som är anslutet till en ångpanna exploderat, lossnat, brustit eller spruckit
- skada orsakad av centrifugalkraft, inre spänning, lossnad tätning eller hydrauliskt tryck
- explosion i en förbränningsmotor
- däckexplosion.

F23.1.3.3

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av

- att sprängämnen som tillhör en offentlig inrättning exploderat
- yrkesmässigt sprängnings- eller brytningsarbete.

F23.1.4 Sprinklerläckage

Försäkringen ersätter skada orsakad av plötslig utströmning av vatten ur en sprinkleranläggning som konstruerats i enlighet med sprinklerföreskrifterna.

F23.1.5 Nedfallande luftfarkost eller föremål som lossnat från luftfarkost.

Försäkringen ersätter skada som orsakats av en nedfallande luft- eller rymdfarkost, satellit eller ett föremål som lossnat från dessa.

F23.1.6 Tilläggs-skador i samband med vissa försäkringsfall

Försäkringen ersätter skada orsakad av att försäkringsobjektet försvunnit, stulits eller skadats i omedelbar anslutning till ersättningsbara försäkringsfall som anges i punkterna F23.1.1–F23.1.5.

Försäkringen ersätter skada på försäkringsobjektet till följd av köld eller hetta, regn eller annan liknande orsak som berott på ersättningsbara försäkringsfall som anges i punkterna F23.1.1–F23.1.5, såvida skadan varit en direkt och oundviklig följd av det angivna försäkringsfallet.

F23.1.7 Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av

- krig, uppror, revolution, strejk eller någon annan liknande orsak
- en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan skett.

Från försäkringen ersätts inte heller skada som ersätts med stöd av konsumentskydds-, produktansvars-, trafik-, elmarknads-, elsäkerhetslagen eller en garanti. Med garanti avses alla garantiförbindelser som har ingåtts i anslutning till ett löst föremål, VVSEA-anordningar och -system för byggnader eller i samband med byggande eller reparation av en byggnad.

F23.2 På försäkringen tillämpas dessutom punkt F20 i de gemensamma villkoren för byggnader och lösöre.

F40 GEMENSAMMA VILLKOR FÖR BÅTFÖRSÄKRINGAR Gäller från och med 1.7.2018

F40.1 Försäkringens syfte

Försäkringens syfte är att i enlighet med dessa villkor ersätta direkt sakskada till följd av försäkringsfall som anges i punkt F41.1 eller F43.1 samt övriga kostnader som särskilt anges i villkoren.

F40.2 Försäkringsobjekt

F40.2.1

Försäkringsobjekt är den båt som anges i försäkringsbrevet. Arbetsredskap och oinstallerat båtbyggnadsmaterial, som förvaras i ett låst utrymme i en båt under byggnad, ingår i försäkringen upp till 1 700 euro.

Med båt avses en helhet som utöver skrovet kan omfatta huvud- och/eller hjälpmotor, rigg, segel och till båten hörande färdutrustning som behövs vid användning av båten till sjöss, samt en jolle. Med jolle avses en hjälpbåt vars maximala längd är 3,5 m, maximala bärighet 310 kg och största tillåtna motoreffekt 5 hk.

F40.2.2

Fiskeredskap är också försäkringsobjekt om de har beaktats i försäkringsbeloppet och om beloppet är tillräckligt högt.

F40.2.3

Urustningen är försäkringsobjekt när den finns i båten, transporteras till eller från båten och när den förvaras på en separat, låst och takförsedd förvaringsplats.

F40.2.4 Försäkringen omfattar inte

- propellrar tillverkade för specialanvändning samt bränslen och smörjmedel.
- bockar, presenningar och annat täckningsmaterial, om detta inte särskilt överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

F40.3 Försäkringens giltighet

F40.3.1 Försäkringen gäller

- i Finlands, Sveriges, Norges och Danmarks sjösystem och territorialvatten
- i Östersjön med vikar, Saima kanal, på Kattegatt, Skagerack och i Kielkanalen
- vid förvaring av båten på land och under transport i Finland, Sverige, Norge och Danmark eller mellan dessa länder.

Utvidgningen av giltighetsområdet kan avtalas separat för områdena 1 och 2 antingen som tidsbestämt eller fortlöpande tilläggs-skydd. Utvidgningen gäller under den tid och på det område som anges i försäkringsbrevet samt när båten förvaras i länderna i fråga och transporteras mellan dessa länder.

Områden som ingår i de utvidgade giltighetsområdena

- Området 1 omfattar andra än de land- och vattenområden i Europa som anges ovan samt hela Medelhavet och dess vikar
- Området 2 omfattar andra områden som avtalas separat.

F40.3.2 Försäkringen gäller inte när båten

- är uthyrd
- används i förvärvssyfte
- används vid deltagande i hastighetstävling för motorbåtar
- beslagtogs eller tvångsrekviderats av en myndighet
- används för forsfärd
- används utanför det område som anges i punkt F40.3.1 utan särskilt avtal.

F40.4 Ersättningsbestämmelser

F40.4.1

Fennia är skyldigt att i ersättning betala det belopp som behövs för att båtens sjöduglighet, klass och typ ska vara desamma som före skadan.

F40.4.2

Fennia uppfyller sin ersättningskyldighet genom att antingen betala reparationskostnaderna, betala ersättning i kontanter, lösa in försäkringsobjektet eller skaffa ett ersättande likvärdigt föremål. Den högsta gränsen för ersättningskyldigheten är det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet.

F40.4.3

Försäkringen ersätter direkt sakskada på försäkringsobjektet till följd av försäkringsfallet. Dessutom ersätts kostnader som definieras i det följande och som har direkt samband med skadan.

F40.4.4

Till reparationskostnaderna räknas faktiska reparationskostnader och kostnader till följd av transport till en reparationsverkstad som godkänts av Fennia, uppläggning under reparationstiden, riggning, transport av uppläggningsboken och returtransport.

Försäkringen ersätter faktiska kostnader för reparation av försäkringsobjektet om reparationen kan göras till skäliga kostnader. Reparationskostnaderna är skäliga om försäkringsobjektets värde i skadat skick tillsammans med de ovannämnda beräknade reparationskostnaderna inte överstiger det värde som försäkringsobjektet hade omedelbart före skadan.

F40.4.5

Även om det verkliga värdet skulle överskridas ersätts utöver direkt sakskada

- skäliga kostnader för begränsning av inträffad skada eller för avvärjning av omedelbart hotande skada
- skäliga kostnader för röjning eller bortskaffande av vrak när försäkringstagaren enligt lag är skyldig att avlägsna vraket
- de ombordvarandes hemrese- och inkvarteringskostnader och övriga skäliga kostnader som uppstått omedelbart på grund av en avbruten resa upp till högst 850 euro, när försäkringsfallet inträffat längre än 25 sjömil från den finska hemhamnen och skadorna på båten överstiger självriskan.

F40.4.6 Försäkringen ersätter inte

- **värdeminskning eller i samband med reparation utförda ändrings- eller förbättringsarbeten**
- **värdeminskning som eventuellt beror på nyansskillnad mellan den nya och den gamla målade ytan**
- **tilläggskostnader föranledda av leveranssvårigheter beträffande reservdelar, utrustning eller material eller på grund av att tillverkningen av dessa upphört**
- **tilläggskostnader föranledda av att reservdelar, utrustning och material transporteras eller av att båten repareras för inbesparing av tid till priser som avviker från de normala kostnader som föranletts av att båten på grund av skadan inte har kunnat användas; likaså ersätts inte heller de ombordvarandes eller deras ombuds rese-, löne-, inkvarteringskostnader eller andra liknande kostnader (se också punkt F40.4.5).**

Tillfällig reparation av båten ersätts endast när reparationen utförts för att rädda båten ur en sådan nödsituation som är ersättningsbar enligt båtförsäkringen eller för att flytta den till en reparationsverkstad som överenskommit med Fennia.

F40.4.7 Totalförlust

Med totalförlust avses att försäkringsobjektet helt har förlorats och att ingen vetskap om det har erhållits inom 30 dagar från att skadan upptäcktes.

F40.4.8 Beräkning av skadebelopp

Skadebeloppet är objektets verkliga värde. Det verkliga värdet är det kontantförsäljningspris som man i marknadssituationen vid skadetidpunkten kunde ha fått för det inlösta försäkringsobjektet om det hade saluförts på ett ändamålsenligt sätt omedelbart före skadan.

När det verkliga värdet fastställs beaktas försäkringsobjektets ålder, allmänna skick, användningssätt och andra faktorer som påverkar kontantförsäljningspriset. Med verkligt värde avses inte båtaffärernas försäljningspris eller bytesvärdet på en begagnad båt. Om skadebeloppet uppskattas överstiga två tredjedelar av objektets verkliga värde, har Fennia rätt att lösa in båten till verkligt värde.

Ett värde som angetts som grund för försäkringspremien utgör inte en bekräftelse på det verkliga värdet.

I en inlösnings-situation är skadebeloppet för en båt eller en del av det kontantförsäljningspriset för ett nytt eller närmast motsvarande föremål omedelbart före skadan om

- reparationskostnaderna överstiger två tredjedelar av ett nytt likadant eller närmast motsvarande föremåls kontantförsäljningspris
- skadan inträffade innan två år hade förflutit från inköpsdagen förutsatt att föremålet köpts som nytt, varit i samma ägares ägo eller besittning och varit försäkrat från inköpstidpunkten.

Med kontantförsäljningspris avses då det pris för vilket Fennia hade kunnat skaffa ett likadant eller närmast motsvarande föremål omedelbart före skadan.

F40.4.9 Beräkning av skadebelopp för specifika grupper av föremål

När båten löses in i sin helhet, ersätts med pengar eller när Fennia skaffar en ersättande båt i sin helhet till samma värde, bestäms skadebeloppet utifrån punkt F40.4.8 och inte utifrån denna tabell. Om föremålet inte hör till någon av föremålsgrupperna i tabellen, fastställs dess belopp enligt punkt F40.4.8.

Om båten eller en del av den kan repareras, tillämpas villkorspunkterna om reparationskostnader på ersättningen.

F40.4.10 Beräkning av ersättningsbelopp

F40.4.10.1 Självrisk

F40.4.10.1.1

I varje försäkringsfall har försäkringstagaren en självrisk som anges i försäkringsbrevet.

F40.4.10.2

Utän att avdra självriskan som anges i punkt F40.4.10.1 ersätts dock

- kostnader för att avvärja skador
- kostnader för röjning av vrak
- stöldskada och skadegörelse som inträffat på ett område som bevakas av en båtklubb och när vakten befunnit sig på området
- totalförlust av båten
- stöldskada om utombordsmotorn vid skadetidpunkten var försedd med ett utombordslås
- stöld och skador till följd av skadegörelse om båten som är föremål för skadan vid skadetidpunkten varit försedd med en fungerande startspärr
- stöldskador om båten, som var föremål för skadan, vid skadetidpunkten varit försedd med en positioneringsutrustning för båtar och den varit på och under spårning.

F40.4.10.3

Tilläggs-självrisker

- 30 procent av skadebeloppet vid segel- och riggskador som inträffar under en kappsegling registrerad av Finlands Seglarförbund eller en annan arrangerad kappsegling
- 30 procent av skadebeloppet för en skada som inträffat till sjöss under tiden mellan den 1 november och den 31 mars
- om en båt som beviljats besiktningrabatt på premien inte har en gällande besiktning när skadan inträffar till sjöss, dras en tilläggs-självrisk på 20 procent av från ersättningen.

F40.4.10.4

Mervärdesskatt

Om den försäkrade är berättigad enligt mervärdesskattelagen att dra av skatt eller inte är skyldig att betala skatt för köp av egendom, för reparationskostnader, för andra anskaffningar eller tjänster, avdras skattens andel från ersättningen.

En mervärdesskattskyldig ägare eller innehavare av egendom ska vara beställaren av reparationsarbetet, den återanskaffade egendomen eller den köpta tjänsten och ska anges som betalare av fakturan.

F40.5 Åtgärder vid inträffat skadefall

F40.5.1

Den försäkrade är skyldig att följa de direktiv som Fennia utfärdar för eventuell händelse av skada. Reparation och åtgärder i anslutning till den ska på förhand överenskommas med Fennia.

F40.5.2

Om egendom som stulits eller på annat sätt gått förlorad fås tillbaka efter att ersättning betalats ut, ska försäkringstagaren överlåta egendomen eller returnera ersättningen till denna del till Fennia.

F40.4.9 Beräkning av skadebelopp för specifika grupper av föremål

Beräkning av skadebelopp för specifika grupper av föremål																					
Grupp av föremål	Föremålets ålder (år)																				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Det procentuella skadebeloppet av kontantförsäljningspriset på ett nytt eller närmast motsvarande föremål																					
Batteri	100	100	80	70	60	50	40	30													
Båtsuffletter	100	100	80	70	60	50	40	30													
Segel i dacron	100	100	90	80	70	60	50	40	30												
Övriga segel	100	100	70	60	50	30															
Jolle, oavsett material max 3,5 m lång, bärighet max 310 kg, utombordsmotor max 5 hk	100	100	85	80	70	60	50	40	30												
Generatorer	100	100	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	35	30					
Båtens fasta och lösa beklädnad, dynor, madrasser och säten	100	100	90	85	75	70	65	60	55	50	45	40	30								
Räddningsvästar, räddningsdräkter och räddningsflotte	100	100	90	80	70	60	50	40	30												
GPS-, kartplotter-, radar-, ekolods-, autopilot-, AIS-, vindmätar-, VHF-elektronik, radio och annan navigationselektronik avsedd för båtar samt landelsystem	100	100	80	70	60	50	40	30													
Kikare och övriga optiska apparater	100	100	84	76	68	60	52	44	32	30											
Värme- och kylanläggningar	100	100	95	90	80	70	60	50	40	30											
Rigg, mast, rullanordningar och vinschar	100	100	97	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	35	30				
Utombordsmotorer	100	100	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	30								
Övriga motorer	100	100	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	35	30					
Propeller, draganordning, inombordsmotors växlar med kraftöverföringssystem, vattenjetaggregat, elektroniskt styrsystem för motor samt mekaniskt och elektroniskt fjärrstyrningssystem	100	100	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	35	30					
Ankare och kättingar	100	100	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	35	30					
Ankarlinor inklusive deras rullar; rep med därtill hörande delar	100	100	90	85	80	70	60	50	40	30											
Ankarvinschar, bog- och akterpropellrar samt enheter och utrustning som hör till dem	100	100	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	35	30					
Fiskeredskap	100	100	84	76	68	60	52	44	36	30											

Med föremålets ålder avses skillnaden mellan det kalenderår föremålet togs i bruk och det kalenderår skadan inträffade.

Skadebeloppet för de föremål och grupper av föremål som ingår i tabellen är lika många procent av kontantförsäljningspriset på ett nytt likadant eller närmast motsvarande föremål som procenttalet för skadebeloppet i tabellen anger. Med kontantförsäljningspris avses det pris för vilket Fennia hade kunnat skaffa ett nytt likadant eller närmast motsvarande föremål omedelbart före skadan med beaktande av Fennias rättigheter till alla rabatter, som kontant-, parti- och specialrabatter och övriga rabatter. Dessutom ersätts enligt villkorspunkterna om reparationskostnader skäliga och nödvändiga installationskostnader.

När båten löses in i sin helhet, ersätts med pengar eller när Fennia skaffar en ersättande båt i sin helhet till samma värde, bestäms skadebeloppet utifrån punkt F40.4.8 och inte utifrån denna tabell. Om föremålet inte hör till någon av föremålsgrupperna i tabellen, fastställs dess belopp enligt punkt F40.4.8.

Om båten eller en del av den kan repareras, tillämpas villkorspunkterna om reparationskostnader på ersättningen.

F40.5.3

Försäkringstagaren är skyldig att ta tillbaka ett stulet föremål om det är helt och det hittats inom 30 dagar från det att Fennia fick ett skriftligt meddelande om händelsen. Ett försäkringsfall har inträffat när det har gått 30 dygn från det att Fennia har fått en bevislig anmälan.

F40.5.4

Om skadan skett i samband med landtransport, är försäkringstagaren skyldig att göra en skriftlig anmärkning vid mottagandet av egendomen om skadan kan konstateras utvärdigt och i övriga fall inom sju dagar från det transporten avslutats.

F40.6 Säkerhetsföreskrifter

F40.6.1

Båten ska vid dess användning vara i sjödugligt skick samt tillräckligt utrustad och bemannad med beaktande av båtens typ, storlek och användningsområde. Båten ska vara försedd med navigationsljus i enlighet med sjövägsreglerna.

F40.6.2

En motorbåt som ska registreras får enligt bestämmelserna om sjötrafik inte köras av en person under 15 år. Båten får inte heller köras av en person som med hänsyn till omständigheterna inte har den förmåga eller den kunskap som behövs.

F40.6.3

När båten inte körs ska den vara förtöjd eller ankrad på ett betryggande sätt. Draghållfastheten på båtens förtöjningslinor och -anordningar ska motsvara båtens vikt. Båten ska vara länsad.

F40.6.4

Båten ska förvaras uppe på land på ett sådant sätt att den inte kan skadas av tjälens, isens rörelser eller av att vattenytan stiger en meter.

F40.6.5

En båt som är försedd med en utombordsmotor ska låsas vid en brygga, en boj, någon annan fast konstruktion, ett växande träd eller ett annat fast föremål när den inte körs. Nyckeln får inte förvaras i båten.

F40.6.6

Oavsett båttyp får nycklarna till båtens tändlås och till låsta förvaringsutrymmen i sittbrunnen inte förvaras i båten.

F40.6.7

Vid användning, service eller reparation av motor, bränslesystem, spis, gasolapparater, värmeaggregat och andra anordningar ska man följa tillverkarens säkerhets-, bruks- och serviceanvisningar.

F40.6.8

I en båt som lämpar sig för övernattnings ska det finnas en funktionsduglig brandvarnare och även en gasvarnare om det finns gasapparater i båten.

F40.6.9

Separata värmeaggregat som används i båten ska med tanke på brandsäkerheten vara anordningar som åtminstone är avsedda för bilar och de ska hela tiden övervakas när de används.

F40.6.10

Båttillverkarens rekommendation för motoreffekten ska följas.

F40.6.11

I en båt som är under byggnad ska det finnas minst två brandsläckare av minimieffektklass 8A68B.

F40.6.12

Dessutom ska man alltid iaktta sådan aktsamhet som avses i 4 § i räddningslagen (29.4.2011/379) för att undvika eldsvåda samt beakta författningar och föreskrifter om förebyggande av eldsvåda. Vid hantering av eld ska även sådan försiktighet som avses i 5 § i räddningslagen (29.4.2011/379) iakttas samt försiktighetsåtgärder beaktas.

F41 OMFATTANDE BÅTFÖRSÄKRING Gäller från och med 1.7.2018

Dessa försäkringsvillkor tillämpas om försäkringen har fogats till försäkringsavtalet och anges i försäkringsbrevet.

F41.1 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

F41.1.1

En omfattande båtförsäkring ersätter enligt de ersättningsbestämmelser som anges i punkt F40.4 skada på försäkringsobjektet till följd av

- en oförutsedd, plötslig yttre händelse, till exempel grundstötning, bottenkänning, sammanstötning eller kantring
- storm eller oväder med beaktande av båtens storlek och egenskaper (när båten är förtöjd vid en brygga eller en boj eller är dockad, anses ett ersättningsbart försäkringsfall ha inträffat när den genomsnittliga vindhastigheten överstiger 15 m/s)
- skadegörelse eller stöld
- brand, explosion eller blixtnedslag.

F41.1.2

Försäkringen ersätter inte skada

- på båten eller en del av den på grund av planerings-, konstruktions-, tillverknings-, monterings- eller materialfel, bristfälligt underhåll, materialslitage, korrosion, oxidation, frätning, röta, materialrötthet, förändring, svampbildning eller ett motsvarande fenomen som sker gradvis
- på motorn på grund av ett tekniskt fel i denna eller oriktigt bränsle och inte heller skada orsakad av fel i kyl- eller smörjsystemet eller en explosion i motorn eller avgasledningarna på elanordningarna genom kortslutning
- på det försäkrade föremålet genom slitage, skavning eller repor
- på båten eller en del av den på grund av bristfällig service till följd av stöld av motor, utrustning eller fiskeredskap om de inte varit låsta, förvarats i ett låst utrymme eller varit fast monterade på så sätt att de kan lösgöras endast med verktyg till följd av att en utombordsmotor som varit oläst eller som inte varit installerad med hjälp av bultar igenom akterspegeln lossnat från sina fästen
- till följd av att utombordsmotorn, utrustningen eller fiskeredskapen fallit eller lossnat från sina fästen, utrustning försvunnit i samband med att en segeljolle har kantrat, om det inte är fråga om en orsak som anges i punkt F41.1.1
- till följd av förorenat vatten, snö, is eller frysning
- till följd av att båten har sjunkit, om skadan inte vållats av en orsak som anges i punkt F41.1.1
- till följd av krig, uppror, revolution eller någon annan liknande orsak
- till följd av en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen oberoende av var atomskadan skett.

F41.2 Bonusregler

Enligt dessa bonusregler sänks eller höjs försäkringspremien för en bonusberättigad omfattande båtförsäkring oberoende av andra ändringsgrunder för försäkringen (villkorspunkt F16.2).

Bonusen stiger med 10 procent efter varje skadefri försäkringsperiod, dock högst upp till 70 procent. Som bonusberättigande anses en försäkringsperiod för vilken den debiterade försäkringspremien är minst 50 procent av årsförsäkringspremien. En period på ett år kan dock berättiga till högst 10 procent bonus.

Om ersättning betalats ut från försäkringen på grund av ett försäkringsfall, sänks bonusen med 20 procent för varje ersättningsbart försäkringsfall. Bonusen sänks inte vid skada p.g.a. brand, stöld eller skadegörelse.

Bonusrätten är personlig och den gäller fem kalenderår efter det år försäkringen upphört.

F41.3 På försäkringen tillämpas dessutom punkt F40 i de gemensamma villkoren för båtförsäkringar.

F43 BRAND- OCH STÖLDFÖRSÄKRING FÖR BÅT Gäller från och med 1.7.2018

Dessa försäkringsvillkor tillämpas om försäkringen har fogats till försäkringsavtal och anges i försäkringsbrevet.

F43.1 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i samband med dem

F43.1.1

Brand- och stöldförsäkringen för båt ersätter enligt de ersättningsbestämmelser som anges i punkt F40.4 i de gemensamma villkoren för båtförsäkringar en skada på försäkringsobjektet till följd av

- skadegörelse
- stöld
- brand
- explosion
- blixtnedslag.

F43.1.2

Försäkringen ersätter inte skada

- på båten eller en del av den på grund av planerings-, konstruktions-, tillverknings-, monterings- eller materialfel, bristfälligt underhåll, materialslitage, korrosion, oxidation, frätning, röta, materialrötthet, förändring, svampbildning eller ett motsvarande fenomen som sker gradvis
- på motorn på grund av ett tekniskt fel i denna eller oriktigt bränsle och inte heller skada orsakad av fel i kyl- eller smörjsystemet eller en explosion i motorn eller avgasledningarna på elanordningarna genom kortslutning
- på det försäkrade föremålet genom slitage, skavning eller repor
- på båten eller en del av den på grund av bristfällig service till följd av stöld av motor, utrustning eller fiskeredskap om de inte varit låsta, förvarats i ett låst utrymme eller varit fast monterade på så sätt att de kan lösgöras endast med verktyg till följd av att en utombordsmotor som varit oläst eller som inte varit installerad med hjälp av bultar igenom akterspegeln lossnat från sina fästen
- till följd av att utombordsmotorn, utrustningen eller fiskeredskapen fallit eller lossnat från sina fästen, utrustning försvunnit i samband med att en segeljolle har kantrat, om det inte är fråga om en orsak som anges i punkt F43.1.1
- till följd av förorenat vatten, snö, is eller frysning
- till följd av att båten har sjunkit, om skadan inte vållats av en orsak som anges i punkt F43.1.1
- till följd av krig, uppror, revolution eller någon annan liknande orsak
- till följd av en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen oberoende av var atomskadan skett.

F43.2 På försäkringen tillämpas dessutom punkt F40 i de gemensamma villkoren för båtförsäkringar.

F50 OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING FÖR HÄSTAR Gäller från och med 1.7.2018

Till en försäkringstagare som är en privatperson beviljas djurförsäkringar endast om försäkringstagaren har en hemförsäkring som ingår i samma försäkringsavtal.

Olycksfallsförsäkringen för hästar ingår i försäkringsavtalet om detta överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

F50.1 Försäkringens syfte

Försäkringens syfte är att ersätta direkta djurskador som har drabbat en häst till följd av försäkringsfall som anges i dessa villkor.

Enligt försäkringstagarens val kan försäkringen omfatta ett försäkringsbelopp för dödsfall till följd av ett olycksfall och/eller veterinärkostnader till följd av ett olycksfall upp till det avtalade högsta maximibeloppet. Dessa uppgifter anges i försäkringsbrevet.

F50.2 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är den häst som anges i försäkringsbrevet.

F50.3 Försäkringens giltighet

F50.3.1 Giltighetsområde

Försäkringen gäller i de nordiska länderna samt mellan dessa länder.

Man kan separat avtala om ett utvidgat giltighetsområde antingen som tidsbestämt eller fortlöpande tilläggskydd. Utvidgningen gäller på det område och under den tid som anges i försäkringsbrevet.

F50.3.2 Giltighetstid

Försäkringen upphör vid utgången av den försäkringsperiod under vilken hästen fyller 25 år.

F50.3.3 Försäkringsskyddets omfattning

Försäkringen gäller i den omfattning som anges i försäkringsbrevet.

F50.4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i samband med dem

F50.4.1 Försäkringsfall som ersätts

Försäkringen ersätter under dess giltighetstid när den gäller en häst

- dödsfall till följd av olycksfall
- oundviklig avlivning till följd av ett olycksfall
- hästens försvinnande
- veterinärkostnader till följd av olycksfall när vårdkostnader valts att omfattas av försäkringen.

Ett olycksfall är en plötslig, oväntad yttre händelse som leder till en kroppsskada.

Avlivning anses vara oundviklig när ett djur som skadats genom ett olycksfall trots sakkunnig vård måste avlivas för att undvika djurplågeri.

Veterinärkostnader som uppkommit efter det att försäkringen upphört ersätts inte, även om olycksfallet inträffat under försäkringens giltighetstid.

F50.4.2 Skador och veterinärkostnader som inte ersätts

F50.4.2.1

Försäkringen ersätter inte om djuret dör eller avlivas på grund av

- ett lynnesfel eller en beteenderubbning
- ett medfött eller ärftligt fel, en medfödd eller ärftlig sjukdom
- ett strukturellt fel eller en tillväxtrubbning
- ekonomiska orsaker
- oförmåga att bli dräktig eller förlorad avelsförmåga
- felaktigt bett hos hästen
- ett olycksfall som har inträffat eller börjat innan försäkringen trätt i kraft
- krig, en väpnad konflikt eller en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen oberoende av var atomskadan skett.

F50.4.2.2

Försäkringen ersätter inte heller om djuret dör eller avlivas på grund av

- brott mot dopningsbestämmelser för hästar
- en belastningsskada eller hälta hos en häst till följd av träning eller tävling
- en skada som beror på att hästen deltagit i en tävling efter den fjärde dräktighetsmånaden.

F50.4.2.3

Försäkringen ersätter inte veterinärkostnader för

- alternativ medicin
- sjukdom i tändernas stödjevävnad, behandling av felaktigt bett eller tandvård, undantaget behandling av en tandskada till följd av ett olycksfall
- behandling av ett lynnesfel eller en beteenderubbning
- undersökning eller behandling av ett strukturellt fel, en tillväxtrubbning, ett medfött eller ärftligt fel eller en medfödd eller ärftlig sjukdom
- en operation på grund av ledbrosklossning hos en häst som fyllt fyra år.

Moderstoets försäkring ersätter inte veterinärkostnader för vård av fölet.

F50.4.2.4

Försäkringen ersätter inte heller veterinärkostnader till följd av

- en belastningsskada eller hälta hos en häst till följd av träning eller tävlande
- brott mot dopningsbestämmelser för hästar
- behandling och undersökning av orent trav hos en häst.

F50.4.2.5

Veterinärkostnader ersätts inte heller om ett olycksfall har inträffat eller börjat innan försäkringen trädde i kraft (se även punkt F50.4.1) eller om kostnaderna har uppkommit efter det att försäkringen upphörde, även om sjukdomen började eller olycksfallet inträffade under försäkringens giltighetstid.

F50.5 Ersättningsbestämmelser

F50.5.1 Dödsfall, avlivning eller försvinnande

Det högsta ersättningsbelopp som Fennia är skyldigt att betala ut vid ett försäkringsfall är det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet.

Försäkringsbeloppet för dödsfall sänks varje år. Sänkningen är 15 procent av försäkringsbeloppet från början av den försäkringsperiod under vilken hästen fyller 16 år. Försäkringsbeloppet sjunker dock inte under 500 euro.

Om djuret förloras, utgör dess försäkringsvärde grunden för beräkningen av skadebeloppet. Djurets försäkringsvärde är dess verkliga värde, såvida inte annat överenskommit och detta anges i försäkringsbrevet. Med verkligt värde avses det penningbelopp som man skulle ha fått för djuret om det hade sålts omedelbart före försäkringsfallet.

Om försäkringsbeloppet är större än försäkringsvärdet, ersätter Fennia skadebeloppet enligt verkligt värde.

F50.5.2 Veterinärkostnader som ersätts

Under varje försäkringsperiod ersätts veterinärkostnader till högst det maximibelopp som anges i försäkringsbrevet.

I veterinärkostnader ingår

- veterinär- och djurskötarevoden
- mediciner som ordinerats av veterinär för behandling av en skada
- kostnader för förbandsmaterial och med det jämförbart material som använts på mottagningen och som behövs för fortsatt behandling
- kostnader för nödvändiga laboratorie-, magnetröntgen-, röntgen- och ultraljudsundersökningar för att undersöka en skada
- vårddygns-, expeditions- och jouravgifter på ett djursjukhus eller en djurklinik
- rimliga kostnader för transport och resor till ett djursjukhus eller en djurklinik. För resor med egen bil betalar vi ut ersättning enligt Försäkringsnämndens rekommendationer och Trafikskadenämndens tillämpningsanvisning.

F50.5.3 Veterinärkostnader som inte ersätts är

- kostnader för rehabilitering och terapi
- kostnader för fysikalisk behandling och andra därmed jämförbara behandlingskostnader
- kostnader för anskaffning av närings-, vitamin-, mineralnärings-, tillskottsnäringspreparat eller naturprodukter eller för specialdiet
- kostnader för kastrering eller sterilisering.

F50.5.4 Självrisk vid veterinärkostnader

Försäkringstagarens självrisk vid varje veterinärbesök är det eurobelopp eller procenttal av kostnaderna vilket anges i försäkringsbrevet.

F50.6 Övriga ersättningsbestämmelser

När det betalats ut ersättning för ett försäkrat djur till följd av dödsfall, oundviklig avlivning eller försvinnande upphör försäkringarna för det berörda djuret att gälla.

Om djuret måste avlivas för att undvika djurplågeri, ska ett veterinärutlåtande där orsaken till avlivningen framgår lämnas in till Fennia.

Försäkringens ersätter skadan om hästen som kommit bort inte återfåtts inom två månader från den dag den försvann och ärendet har polisanmälts. Om ägaren får tillbaka ett djur som kommit bort ska denna omedelbart återbetala den utbetalda ersättningen till Fennia.

Skadan ersätts endast till den del som den inte ersätts av en garanti till följd av ett ansvar enligt konsumentskyddslagen eller något annat köpansvar eller från trafikförsäkringens.

F50.7 Säkerhetsföreskrifter

Ett djur får inte lämnas utan nödvändig vård, föda, dryck och vila.

De anvisningar som veterinären ger för behandling av en sjukdom eller skada ska följas.

Lagen om djursjukdomar och djurskyddslagen och övriga bestämmelser av myndigheter ska följas.

Åsidosättande av säkerhetsföreskrifterna kan leda till att ersättningen sänks eller förvägras enligt punkt F6.1 i de allmänna avtalsvillkoren.

F50.8 Indexvillkor

Försäkringens är inte indexbunden. Ersättningarna är inte heller indexbundna.

F51 SJUKFÖRSÄKRING FÖR HÄSTAR Gäller från och med 1.7.2018

Till en försäkringstagare som är en privatperson beviljas djurförsäkringar endast om försäkringstagaren har en hemförsäkring som ingår i samma försäkringsavtal.

Sjukförsäkringens för hästar ingår i försäkringsavtalet om detta överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

F51.1 Försäkringens syfte

Försäkringens syfte är att ersätta direkta djurskador som har drabbat en häst till följd av försäkringsfall som anges i dessa villkor.

Enligt försäkringstagarens val kan försäkringens omfatta ett försäkringsbelopp för dödsfall och/eller veterinärkostnader till följd av ett olycksfall och en sjukdom upp till det avtalade högsta maximibeloppet. Dessa uppgifter anges i försäkringsbrevet.

F51.2 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är den häst som anges i försäkringsbrevet.

F51.3 Försäkringens giltighet

F51.3.1 Giltighetsområde

Försäkringens gäller i de nordiska länderna samt mellan dessa länder.

Man kan separat avtala om ett utvidgat giltighetsområde antingen som tidsbestämt eller fortlöpande tilläggsskydd. Utvidgningen gäller på det område och under den tid som anges i försäkringsbrevet.

F51.3.2 Giltighetstid

Försäkringens upphör vid utgången av den försäkringsperiod under vilken hästen fyller 25 år.

F51.3.3 Försäkringsskyddets omfattning

Försäkringens gäller i den omfattning som anges i försäkringsbrevet.

F51.4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i samband med dem

F51.4.1 Försäkringsfall som ersätts

Försäkringens ersätter under dess giltighetstid när den gäller en häst.

- dödsfall till följd av ett olycksfall eller en sjukdom
- oundviklig avlivning till följd av ett olycksfall eller en sjukdom
- försvinnande
- veterinärkostnader när vårdkostnader valts att omfattas av försäkringens.

Ett olycksfall är en plötslig, oväntad yttre händelse som leder till en kroppsskada.

Avlivning anses vara oundviklig när djurets död trots sakkunnig vård är att vänta inom kort eller när djuret måste avlivas för att undvika uppenbart djurplågeri.

Veterinärkostnader till följd av att djuret insjuknat eller skadats ersätts mot kvitton.

Veterinärkostnader ersätts när försäkringens har varit i kraft 14 dygn innan en sjukdom började.

Veterinärkostnader som uppkommit efter det att försäkringens upphört ersätts inte, även om sjukdomen hade börjat eller olycksfallet inträffat under försäkringens giltighetstid.

F51.4.2 Skador och veterinärkostnader som inte ersätts

F51.4.2.1

Försäkringens ersätter inte om djuret dör eller avlivas på grund av

- ett lynesfel eller en beteenderubbning
- ett medfött eller ärftligt fel, en medfödd eller ärftlig sjukdom
- ett strukturellt fel eller en tillväxtrubbning
- ekonomiska orsaker
- oförmåga att bli dräktig eller förlorad avelsförmåga
- felaktigt bett hos hästen
- ett olycksfall eller en sjukdom som har inträffat eller börjat innan försäkringens trätt i kraft
- krig, en väpnad konflikt eller en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen oberoende av var atomskadan skett.

F51.4.2.2

Försäkringens ersätter inte heller om djuret dör eller avlivas på grund av

- brott mot dopningsbestämmelser för hästar
- en skada som beror på att hästen deltagit i en tävling efter fjärde dräktighetsmånaden.

F51.4.2.3

Försäkringens ersätter inte veterinärkostnader till följd av

- hälsokontroll, förebyggande av sjukdom eller vaccinering
- alternativ medicin
- vård som liknar skötsel, parasitkurer, utdragning av mjölktdänder eller borttagning av tandsten
- sjukdom i tändernas stödjevävnad, behandling av felaktigt bett eller tandvård, undantaget behandling av en tandskada till följd av ett olycksfall
- behandling av ett lynesfel eller en beteenderubbning
- undersökning eller behandling av ett strukturellt fel, en tillväxtrubbning, ett medfött eller ärftligt fel eller en medfödd eller ärftlig sjukdom
- behandling av förlorad avelsförmåga eller av oförmåga att bli dräktig, undersökning av avelsförmåga eller dräktighet
- normal dräktighet eller födsel
- kastrering eller sterilisering även om det skulle vara fråga om en sjukdom eller ett olycksfall
- behandling av brunstproblem och andra könsproblem
- kejsarsnitt, utom om det berörda ingreppet utförts till följd av ett sjukligt tillstånd (Ett tillstånd anses vara sjukligt om ett föl fastnar i förlösningsskanalen, ett föl har dött i livmodern eller födslovärkarna är alltför svaga.)
- operation på grund av ledbrosklossning hos finska hästar som fyllt fyra år och hos varmblodshästar som fyllt tre år.

Moderstoets försäkring ersätter inte veterinärkostnader för vård av fölet.

F51.4.2.4

Försäkringens ersätter inte heller veterinärkostnader till följd av

- en belastningsskada eller hålta hos en häst till följd av träning eller tävlande
- behandlingar- eller undersökningar för att upprätthålla förmågan att tävla
- brott mot dopningsbestämmelser för hästar
- behandling av kroniska besvär i stöd- och rörelseorgan hos en häst

- behandling och undersökning av orent trav hos en häst
- en skada som beror på att hästen deltagit i en tävling efter fjärde dräktighetsmånaden.

F51.4.2.5

Veterinärkostnader ersätts inte heller om ett olycksfall eller en sjukdom har inträffat eller börjat innan försäkringen trädde i kraft (se även punkt F51.4.1) eller om kostnaderna har uppkommit efter det att försäkringen upphörde, även om sjukdomen började eller olycksfallet inträffade under försäkringens giltighetstid.

F51.5 Ersättningsbestämmelser

F51.5.1 Dödsfall, avlivning eller försvinnande

Det högsta ersättningsbelopp som Fennia är skyldigt att betala ut vid ett försäkringsfall är det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet.

Försäkringsbeloppet sänks varje år. Sänkningarna är 15 procent av försäkringsbeloppet från början av den försäkringsperiod under vilken hästen fyller 16 år. Försäkringsbeloppet sjunker dock inte under 500 euro.

Om djuret förloras, utgör dess försäkringsvärde grunden för beräkningen av skadebeloppet. Djurets försäkringsvärde är dess verkliga värde, såvida inte annat överenskommit och detta anges i försäkringsbrevet. Med verkligt värde avses det penningbelopp som man skulle ha fått för djuret om det hade sålts omedelbart före försäkringsfallet.

Om försäkringsbeloppet är större än försäkringsvärdet, ersätter Fennia skadebeloppet enligt verkligt värde.

F51.5.2 Veterinärkostnader som ersätts

Under varje försäkringsperiod ersätts veterinärkostnader till högst det maximibelopp som anges i försäkringsbrevet.

I veterinärkostnaderna ingår

- veterinär- och djurskötararvoden
- mediciner som ordinerats av veterinär för behandling av en skada eller sjukdom
- kostnader för förbandsmaterial och med det jämförbart material som använts på mottagningen och som behövs för fortsatt behandling
- kostnader för nödvändiga laboratorie-, magnetröntgen-, röntgen- och ultraljudsundersökningar för att undersöka en sjukdom eller skada
- vård dygns-, expeditions- och jouravgifter på ett djursjukhus eller en djurklinik
- rimliga kostnader för transport och resor till ett djursjukhus eller en djurklinik. För resor med egen bil betalar vi ut ersättning enligt Försäkringsnämndens rekommendationer och Trafikskadenämndens tillämpningsanvisning.

F51.5.3 Veterinärkostnader som inte ersätts är

- kostnader för rehabilitering och terapi
- kostnader för fysikalisk behandling och andra därmed jämförbara behandlingskostnader
- kostnader för anskaffning av närings-, vitamin-, mineralnärings-, tillskottsnäringspreparat eller naturprodukter eller för specialdiät
- kostnader för kastrering eller sterilisering. Kostnader för kastrering eller sterilisering ersätts endast vid testikelvridning.

F51.5.4 Självrisk vid veterinärkostnader

Försäkringstagarens självrisk vid varje veterinärbesök är det eurobelopp eller procenttal av kostnaderna vilket anges i försäkringsbrevet.

F51.6 Övriga ersättningsbestämmelser

När det betalats ut ersättning för ett försäkrat djur till följd av dödsfall, oundviklig avlivning eller försvinnande upphör försäkringarna för det berörda djuret att gälla.

Om djuret måste avlivas för att undvika djurplågeri, ska ett veterinärutlåtande där orsaken till avlivningen framgår lämnas in till Fennia.

Försäkringen ersätter skadan om hästen som kommit bort inte återfåtts inom två månader från den dag den försvann och ärendet har polisanmälts. Om ägaren får tillbaka ett djur som kommit bort ska denna omedelbart återbetala den utbetalda ersättningen till Fennia.

Skadan ersätts endast till den del som den inte ersätts av en garanti till följd av ett ansvar enligt konsumentskyddslagen eller något annat köpansvar eller från trafikförsäkringen.

F51.7 Säkerhetsföreskrifter

Ett djur får inte lämnas utan nödvändig vård, föda, dryck och vila.

De anvisningar som veterinären ger för behandling av en sjukdom eller skada ska följas.

Lagen om djursjukdomar och djurskyddslagen och övriga bestämmelser av myndigheter ska följas.

Åsidosättande av säkerhetsföreskrifterna kan leda till att ersättningen sänks eller förvägras enligt punkt F6.1 i de allmänna avtalsvillkoren.

F51.8 Indexvillkor

Försäkringen är inte indexbunden. Ersättningarna är inte heller indexbundna.

F53 TILLÄGGSSKYDD FÖR FÖL Gäller från och med 1.7.2018

Dessa försäkringsvillkor tillämpas om djurförsäkringens tilläggsskydd för föl särskilt avtalats och anges i försäkringsbrevet.

F53.1 Försäkringens syfte

Försäkringens syfte är att ersätta direkt djurskada som har drabbat försäkringsobjektet till följd av försäkringsfall som anges i punkt F53.6.

F53.2 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är fostret eller fölet till det djur som anges i försäkringsbrevet.

F53.3 Försäkringens giltighet

Försäkringen gäller i de nordiska länderna samt mellan dessa länder.

Tilläggsskyddet gäller antingen som årsförsäkring eller separat för varje dräktighetsperiod för ett sto som har en gällande djurförsäkring.

F53.4 Giltighetstid

Tilläggsskyddet upphör efter varje dräktighet, när fölet uppnått 30 dagars ålder.

F53.5 Försäkringsbelopp

De försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet utgör vid varje försäkringsfall högsta gräns för Fennias ersättningskyldighet.

F53.6 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i samband med dem

F53.6.1

För foster, som på grund av kastning eller förlösningshinder förloras efter fjärde dräktighetsmånaden, eller för föl som dör inom en månad från födelsen eller måste avlivas på grund av en sjukdom, ett olycksfall eller ett medfött fel, ersätts högst det överenskomna försäkringsbeloppet.

F53.6.2

När ersättning söks för förlust av foster (fölning i förtid) ska till skadeanmälan fogas ett veterinärintyg över en dräktighetskontroll (dräktighet som konstaterats genom MIP-test, dvs. blodprov, godkänns inte som intyg över dräktighet) som utförts efter den fjärde dräktighetsmånaden.

F53.6.3

Vid tvilling- och flerbörd betalas ersättning ut endast för ett föl (foster), dock så att om något av fölen blir vid liv, betalas halva försäkringsbeloppet som ersättning.

F53.6.4

Om ersättning betalas ut två gånger för stoets föl eller foster, betalas efter detta ingen ersättning ut för föl eller foster.

F53.6.5

Från försäkringen ersätts inte fostrets eller fölets död eller avlivning om orsaken har varit

- ekonomiska orsaker
- brott mot dopningsbestämmelser
- en skada som beror på att stoet deltagit i tävling efter fjärde dräktighetsmånaden
- krig, en väpnad konflikt eller en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen oberoende av var atomskadan skett.

F53.7 Ersättningsbestämmelser

F53.7.1 Beräkning av djurets värde och skadebelopp

F53.7.1.1

Djurets försäkringsvärde utgör grunden för beräkningen av skadan och ersättningsbeloppet. Med djurets försäkringsbelopp avses det penningbelopp som anges i försäkringsbrevet.

Om försäkringsbeloppet är större än försäkringsvärdet, ersätter Fennia skadebeloppet enligt verkligt värde.

F53.7.1.2

Djurets försäkringsvärde är dess verkliga värde, om annat inte överenskommit och detta antecknats i försäkringsbrevet. Med verkligt värde avses det penningbelopp som man skulle ha fått för djuret vid försäljning omedelbart före försäkringsfallet.

F53.7.1.3

En grund för skadebeloppets beräkning utgör även fölets restvärde, dvs. värdet av de delar som kan omvandlas till pengar eller som försäkringstagaren kan tillgodogöra sig

F53.7.2 Beräkning och utbetalning av ersättning

Skadebeloppet och ersättningens storlek fås när restvärdet avdras från djurets verkliga värde.

Om värdet på djuret som anskaffats i stället för det skadade är större än det skadade djurets verkliga värde, beaktas inte den överskjutande delen vid beräkning av ersättningen.

Skadan ersätts endast till den del som den inte ersätts av någon annan försäkring eller av köpansvaret.

F53.7.3 Övriga ersättningsbestämmelser

När ersättning för det försäkrade djuret betalas ut på grund av död eller oundvikligt avlivande, upphör försäkringen för djuret i fråga.

Om djuret måste avlivas för att undvika djurplågeri ska ett veterinärintyg över orsaken till avlivningen lämnas till Fennia.

Försäkringen ersätter en skada om ett försvunnet djur inte kommit tillbaka inom loppet av två månader från den tidpunkt när det försvann och ärendet anmälts till polismyndigheterna. Om ägaren får tillbaka det försvunna djuret ska han eller hon omedelbart återbetala den erlagda ersättningen till Fennia.

F53.8 Indexvillkor

Försäkringen är inte indexbunden. Ersättningarna är inte heller indexbundna.

F55 SJUKFÖRSÄKRING FÖR HUND OCH KATT Gäller från och med 1.7.2018

Till en försäkringstagare som är en privatperson beviljas djurförsäkringar endast om försäkringstagaren har en hemförsäkring som ingår i samma försäkringsavtal.

Sjukförsäkringen för hund och katt ingår i försäkringsavtalet om detta överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

F55.1 Försäkringens syfte

Försäkringens syfte är att ersätta direkta djurskador som har drabbat en hund eller katt till följd av försäkringsfall som anges i dessa villkor.

Enligt försäkringstagarens val kan försäkringen omfatta ett försäkringsbelopp för dödsfall och/eller veterinärkostnader till följd av ett olycksfall och en sjukdom upp till det avtalade högsta maximibeloppet. Dessa uppgifter anges i försäkringsbrevet.

F55.2 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är den hund eller katt som anges i försäkringsbrevet.

F55.3 Försäkringens giltighet

F55.3.1 Giltighetsområde

Försäkringen gäller i de nordiska länderna samt mellan dessa länder.

Man kan separat avtala om ett utvidgat giltighetsområde antingen som tidsbestämt eller fortlöpande tilläggskydd. Utvidgningen gäller på det område och under den tid som anges i försäkringsbrevet.

F55.3.2 Giltighetstid

Försäkringen upphör vid utgången av den försäkringsperiod under vilken hunden fyller 10 år eller katten 13 år.

F55.3.3 Försäkringsskyddets omfattning

Försäkringen gäller i den omfattning som anges i försäkringsbrevet.

F55.4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i samband med dem

F55.4.1 Försäkringsfall som ersätts

Försäkringen ersätter under sin giltighetstid när den gäller en hund eller en katt

- dödsfall till följd av ett olycksfall eller en sjukdom
- oundviklig avlivning till följd av ett olycksfall eller en sjukdom
- försvinnande
- veterinärkostnader när vårdkostnader valts att omfattas av försäkringen.

Ett olycksfall är en plötslig, oväntad yttre händelse som leder till en kroppsskada.

Avlivning anses vara oundviklig när ett djur trots sakkunnig vård måste avlivas för att undvika djurplågeri.

Veterinärkostnader till följd av att djuret insjuknat eller skadats ersätts mot kvitto.

Veterinärkostnader ersätts när försäkringen har varit i kraft 14 dygn innan en sjukdom började.

Veterinärkostnader som uppkommit efter det att försäkringen upphört ersätts inte, även om sjukdomen hade börjat eller olycksfallet inträffat under försäkringens giltighetstid.

F55.4.2 Skador och veterinärkostnader som inte ersätts

F55.4.2.1

Försäkringen ersätter inte om djuret dör eller avlivas på grund av

- lynnesfel eller beteenderubbingar
- medfött eller ärftligt fel, medfödd eller ärftlig sjukdom
- strukturellt fel eller tillväxtrubning
- ekonomiska orsaker
- oförmåga att bli dräktig eller förlust av avelsförmåga
- olycksfall eller sjukdom som har inträffat eller börjat innan försäkringen trätt i kraft
- krig, väpnad konflikt eller sådan atomskada som avses i atomsvärighetslagen, oberoende av var atomskadan inträffat.

F55.4.2.2

Försäkringen ersätter inte veterinärkostnader som orsakats av

- hälsokontroll, förebyggande av sjukdom eller vaccinering
- naturläkekunst
- vård som liknar skötsel, parasitkurer, utdragning av mjölktänder eller borttagning av tandsten
- sjukdom i tändernas stödjevävnad, behandling av felaktigt bett eller tandvård, undantaget behandling av tandskada till följd av olycksfall
- behandling av lynnesfel eller beteenderubbingar
- undersökning eller behandling av strukturellt fel, tillväxtrubning, medfött eller ärftligt fel eller medfödd eller ärftlig sjukdom
- behandling av förlorad avelsförmåga eller av oförmåga att bli dräktig, undersökning av avelsförmåga eller dräktighet normal dräktighet eller födsel
- komplikationer till följd av skendräktighet
- kejsarsnitt, utom om det berörda ingreppet utförts till följd av ett sjukligt tillstånd.

Ett tillstånd är sjukligt om

- en valp fastnar i förlossningskanalen
- en valp har dött i livmodern
- födslovärkarna är alltför svaga
- valpen har blivit onormalt stor i livmodern.

F55.4.2.3

Veterinärkostnader ersätts inte heller om ett olycksfall eller en sjukdom har inträffat eller börjat innan försäkringen trädde i kraft eller om kostnaderna har uppkommit efter det att försäkringen upphörde, även om sjukdomen började eller olycksfallet inträffade under försäkringens giltighetstid.

F55.5 Ersättningsbestämmelser

F55.5.1 Dödsfall, avlivning eller försvinnande

Det högsta ersättningsbelopp som Fennia är skyldigt att betala ut i ett försäkringsfall är det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet.

Försäkringsbeloppet sänks varje år. Sänkningen är 15 procent av försäkringsbeloppet från början av den försäkringsperiod under vilken hunden eller katten fyller sju år. Försäkringsbeloppet sjunker dock inte under 300 euro.

Om djuret förloras, utgör dess försäkringsvärde grunden för beräkningen av skadebeloppet. Djurets försäkringsvärde är dess verkliga värde, såvida inte annat överenskommit och detta anges i försäkringsbrevet. Med verkligt värde avses det penningbelopp som man skulle ha fått för djuret om det hade sålts omedelbart före försäkringsfallet.

Om försäkringsbeloppet är större än försäkringsvärdet, ersätter Fennia skadebeloppet enligt det verkliga värdet.

F55.5.2 Veterinärkostnader

Under varje försäkringsperiod ersätts veterinärkostnader till högst det maximibelopp som anges i försäkringsbrevet.

F55.5.2.1

I veterinärkostnaderna ingår

- veterinär- och djurskötararvoden
- mediciner som ordinerats av veterinär för behandling av skada eller sjukdom
- kostnader för förbandsmaterial och med det jämförbart material som använts på mottagning en och som behövs för fortsatt behandling
- kostnader för nödvändiga laboratorie-, magnetröntgen-, röntgen- och ultraljudsundersökningar för att undersöka sjukdomen eller skadan
- vårdvagns-, expeditions- och jouravgifter på djursjukhus eller -klinik
- kostnader för kastrering eller sterilisering.

Kostnader för kastrering eller sterilisering ersätts endast vid följande sjukdomar:

- diabetes
- livmoderinfektion
- förlossningsskador
- prostatasjukdomar
- epilepsi
- tumörer i livmoder, testiklar, vagina eller äggstockar
- vaginalprolaps
- perinealbräck
- analadenom
- testikelinflammationer
- juvertumör
- testikelvridning.

F55.5.2.2

Veterinärkostnader som inte ersätts

- transport- och resekostnader
- kostnader för rehabilitering och terapi
- fysikalisk behandling
- kostnader för anskaffning av närings-, vitamin-, mineralnärings-, tillskottsnäringspreparat eller naturprodukter eller för specialdiät.

F55.5.3 Självrisk

Försäkringstagarens självrisk vid varje veterinärbesök är det belopp som anges i försäkringsbrevet.

F55.6 Övriga ersättningsbestämmelser

När det betalats ut ersättning för ett försäkrat djur till följd av dödsfall, oundviklig avlivning eller försvinnande upphör försäkringarna för det berörda djuret att gälla.

Om djuret måste avlivas för att undvika djurplågeri, ska ett veterinärutlåtande där orsaken till avlivningen framgår lämnas in till Fennia.

Försäringen ersätter skadan om en hund eller katt som kommit bort inte fått tillbaka inom två månader från den dag den försvann och ärendet har polisanmälts. Om ägaren får tillbaka ett djur som kommit bort ska denna omedelbart återbetala den utbetalda ersättningen till Fennia.

Skadan ersätts endast till den del som den inte ersätts av en garanti till följd av ett ansvar enligt konsumentskyddslagen eller något annat köpansvar eller från trafikförsäringen.

F55.7 Säkerhetsföreskrifter

Vid varmt väder får djuret inte lämnas i ett stängt fordon utan ständig tillsyn.

De anvisningar som veterinären ger för behandling av en sjukdom eller skada ska följas.

Kennelklubbens eller förbundet Suomen Kissaliittos vaccineringsprogram ska följas.

Åsidosättande av säkerhetsföreskrifterna kan leda till att ersättningen sänks eller förvägras enligt punkt F6.1 i de allmänna avtalsvillkoren.

F55.8 Indexvillkor

Försäringen är inte indexbunden. Ersättningarna är inte heller indexbundna.

F56 OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING FÖR HUND OCH KATT Gäller från och med 1.7.2018

Till en försäkringstagare som är en privatperson beviljas djurförsäkringar endast om försäkringstagaren har en hemförsäkring som ingår i samma försäkringsavtal.

Olycksfallsförsäkringen för hund och katt ingår i försäkringsavtalet om detta överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

F56.1 Försäkringens syfte

Försäkringens syfte är att ersätta direkta djurskador som har drabbat en hund eller katt till följd av försäkringsfall som anges i dessa villkor.

Enligt försäkringstagarens val kan försäkringen omfatta ett försäkringsbelopp för dödsfall och/eller veterinärkostnader till följd av ett olycksfall upp till det avtalade högsta maximibeloppet. Dessa uppgifter anges i försäkringsbrevet.

F56.2 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är den hund eller den katt som anges i försäkringsbrevet.

F56.3 Försäkringens giltighet

F56.3.1 Giltighetsområde

Försäringen gäller i de nordiska länderna samt mellan dessa länder.

Man kan separat avtala om ett utvidgat giltighetsområde antingen som tidsbestämt eller fortlöpande tilläggsskydd. Utvidgningen gäller på det område och under den tid som anges i försäkringsbrevet.

F56.3.2 Giltighetstid

Försäringen upphör vid slutet av den försäkringsperiod under vilken hunden fyller 10 år eller katten fyller 13 år.

F56.3.3 Försäkringsskyddets omfattning

Försäringen gäller i den omfattning som anges i försäkringsbrevet.

F56.4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i samband med dem

F56.4.1 Försäkringsfall som ersätts

Försäringen ersätter under sin giltighetstid när den gäller hund och katt

- dödsfall till följd av olycksfall
- oundviklig avlivning till följd av olycksfall
- försvinnande
- på basis av kvitton veterinärkostnader orsakade av oundviklig avlivning till följd av olycksfall, när veterinärkostnader valts att ingå i försäkringen.

Veterinärkostnader som uppkommit efter det att försäkringen upphört ersätts inte, även om sjukdomen hade börjat eller olycksfallet inträffat under försäkringens giltighetstid.

Ett olycksfall är en plötslig, oväntad yttre händelse som leder till en kroppsskada.

Avlivning anses vara oundvikligt när ett djur som skadats genom ett olycksfall trots sakkunnig vård måste avlivas för att undvika djurplågeri.

F56.4.2 Skador och veterinärkostnader som inte ersätts

F56.4.2.1

Försäkringen ersätter inte när djuret dör eller avlivas om orsaken till detta var

- lynnesfel eller beteenderubning
- medfött eller ärftligt fel, medfödd eller ärftlig sjukdom
- strukturellt fel eller tillväxtrubbning
- ekonomiska orsaker.

F56.4.2.2

Försäkringen ersätter inte heller

- olycksfall till följd av sjukdom eller fel
- en skada som orsakats av krig, väpnad konflikt eller sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan inträffat
- ett olycksfall som har inträffat eller börjat innan försäkringen trätt i kraft eller om kostnaderna har uppkommit efter det att försäkringen upphört, även om olycksfallet inträffat under försäkringens giltighetstid.

F56.5 Ersättningsbestämmelser

F56.5.1 Dödsfall, avlivning eller försvinnande

Det högsta ersättningsbelopp som Fennia är skyldigt att betala ut i ett försäkringsfall är det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet.

Försäkringsbeloppet sänks varje år. Sänkningen är 15 procent av försäkringsbeloppet från början av den försäkringsperiod under vilken hunden eller katten fyller sju år. Försäkringsbeloppet sjunker dock inte under 300 euro.

Om djuret förloras, utgör dess försäkringsvärde grunden för beräkningen av skadebeloppet. Djurets försäkringsvärde är dess verkliga värde, såvida inte annat överenskommit och detta anges i försäkringsbrevet.

Med verkligt värde avses det penningbelopp som man skulle ha fått för djuret om det hade sålts omedelbart före försäkringsfallet.

Om försäkringsbeloppet är större än försäkringsvärdet, ersätter Fennia skadebeloppet enligt verkligt värde.

F56.5.2 Veterinärkostnader

Under varje försäkringsperiod ersätts veterinärkostnader till högst det maximibelopp som anges i försäkringsbrevet.

F56.5.2.1

Veterinärkostnader som ersätts

Under varje försäkringsperiod ersätts veterinärkostnader till högst det maximibelopp som anges i försäkringsbrevet.

I veterinärkostnaderna ingår

- veterinär- och djurskötarevoden
- mediciner som ordinerats av veterinär för behandling av skada
- kostnader för förbandsmaterial och med det jämförbart material som använts på mottagningen och som behövs för fortsatt behandling
- kostnader för nödvändiga laboratorie-, magnetröntgen-, röntgen- och ultraljudsundersökningar för att undersöka skadan
- vårdygns-, expeditions- och jouravgifter på djursjukhus eller -klinik.

F56.5.2.2

Veterinärkostnader som inte ersätts:

- transport- och resekostnader
- kostnader för rehabilitering och terapi
- fysikalisk behandling
- kostnader för anskaffning av närings-, vitamin-, mineralnärings-, tillskottsnäringspreparat eller naturprodukter eller för specialdiet.

F56.6 Självrisk

Försäkringstagarens självrisk vid varje veterinärbesök är det belopp som anges i försäkringsbrevet.

F56.7 Övriga ersättningsbestämmelser

När det betalats ut ersättning för ett försäkrat djur till följd av dödsfall, oundviklig avlivning eller försvinnande upphör försäkringarna för det berörda djuret att gälla.

Om djuret måste avlivas för att undvika djurplågeri ska ett veterinärutlåtande, av vilket orsaken till avlivningen framgår, lämnas in till Fennia.

Försäkringen ersätter skadan om hunden eller katten som kommit bort inte återfåtts inom två månader från den dag den försvann och ärendet har polisanmälts. Om ägaren får tillbaka ett djur som kommit bort ska denna omedelbart återbetala den utbetalda ersättningen till Fennia.

Skadan ersätts endast till den del som den inte ersätts av garanti, till följd av ansvar enligt konsumentskyddslagen eller något annat köpansvar eller från trafikförsäkringen.

F56.8 Säkerhetsföreskrifter

Vid varmt väder får djuret inte lämnas i ett stängt fordon utan ständig tillsyn.

De anvisningar som veterinären ger för behandling av sjukdom eller skada ska följas.

Kennelklubbens eller förbundet Suomen Kissaliittos vaccineringsprogram ska följas.

Åsidosättande av säkerhetsföreskrifterna kan leda till att ersättningen sänks eller förvägras enligt punkt F6.1 i de allmänna avtalsvillkoren.

F56.9 Indexvillkor

Försäkringen är inte indexbunden. Ersättningarna är inte heller indexbundna

F57 SJUKFÖRSÄKRING FÖR SÄLLSKAPSDJUR Gäller från och med 1.7.2018

Till en försäkringstagare som är en privatperson beviljas djurförsäkringar endast om försäkringstagaren har en hemförsäkring som ingår i samma försäkringsavtal.

Sjukförsäkringen för sällskapsdjur ingår i försäkringsavtalet om detta överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

F57.1 Försäkringens syfte

Försäkringens syfte är att ersätta direkta djurskador som har drabbat ett sällskapsdjur till följd av försäkringsfall som anges i dessa villkor.

Enligt försäkringstagarens val kan försäkringen omfatta ett försäkringsbelopp för dödsfall och/eller veterinärkostnader till följd av ett olycksfall och en sjukdom upp till det avtalade högsta maximibeloppet. Dessa uppgifter anges i försäkringsbrevet.

F57.2 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är det sällskapsdjur som anges i försäkringsbrevet.

F57.3 Försäkringens giltighet

F57.3.1 Giltighetsområde

Försäkringen gäller i de nordiska länderna samt mellan dessa länder.

Man kan separat avtala om ett utvidgat giltighetsområde antingen som tidsbestämt eller fortlöpande tilläggsskydd. Utvidgningen gäller på det område och under den tid som anges i försäkringsbrevet.

F57.3.2 Giltighetstid

Försäkringen upphör vid utgången av den försäkringsperiod under vilken djuret uppnår den ålder som anges i försäkringsbrevet.

F57.3.3 Försäkringsskyddets omfattning

Försäkringen gäller i den omfattning som anges i försäkringsbrevet.

F57.4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i samband med dem

F57.4.1 Försäkringsfall som ersätts

Försäkringen ersätter under dess giltighetstid när den gäller ett sällskapsdjur

- dödsfall till följd av ett olycksfall eller en sjukdom
- oundviklig avlivning till följd av ett olycksfall eller en sjukdom
- försvinnande
- veterinärkostnader när vårdkostnader valts att omfattas av försäkringen.

Ett olycksfall är en plötslig, oväntad yttre händelse som leder till en kroppsskada.

Avlivning anses vara oundviklig när ett djur trots sakkunnig vård måste avlivas för att undvika djurplågeri.

Veterinärkostnader till följd av att djuret insjuknat eller skadats ersätts mot originalverifikat.

Veterinärkostnader till följd av en sjukdom ersätts när försäkringen har varit i kraft 14 dygn innan sjukdomen började.

F57.4.2 Skador och veterinärkostnader som inte ersätts

F57.4.2.1

Försäkringen ersätter inte om djuret dör eller avlivas på grund av

- ett lynnesfel eller en beteenderubbning
- ett medfött eller ärftligt fel, en medfödd eller ärftlig sjukdom
- ett strukturellt fel eller en tillväxtrubbning
- ekonomiska orsaker
- oförmåga att bli dräktig eller förlorad avelsförmåga
- ett olycksfall eller en sjukdom som har inträffat eller börjat innan försäkringen trätt i kraft
- krig, en väpnad konflikt eller en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen oberoende av var atomskadan skett.

F57.4.2.2

Försäkringen ersätter inte veterinärkostnader till följd av

- hälsokontroll, förebyggande av sjukdom eller vaccinering
- rehabilitering och terapi
- fysikalisk behandling och andra därmed jämförbara behandlingar
- alternativ medicin
- vård som liknar skötsel, parasitkurer, utdragning av mjölkständer eller borttagning av tandsten
- sjukdom i tändernas stödjevävnad, behandling av felaktigt bett eller tandvård, undantaget behandling av en tandskada till följd av ett olycksfall
- behandling av ett lynnesfel eller en beteenderubbning
- undersökning eller behandling av ett strukturellt fel, en tillväxtrubbning, ett medfött eller ärftligt fel eller en medfödd eller ärftlig sjukdom
- normal dräktighet eller födsel
- kastrering eller sterilisering
- behandling av brunstproblem och andra könsproblem
- problem vid äggläggning
- faktureringsavgifter, arvoden för läkarutlåtanden eller rådgivningskostnader
- samtalskostnader och med dem jämförbara kostnader om det inte är medicinskt motiverat att ge instruktioner om vård för djuret via telefon
- veterinärens resekostnader, kostnader för transport av djuret eller andra resekostnader
- kejsarsnitt, utom om det berörda ingreppet utförts till följd av ett sådant sjukligt tillstånd som anges nedan:
  - en unge har fastnat i förlossningskanalen
  - en unge har dött i livmodern
  - födslovärkarna är alltför svaga
  - en unge har vuxit till onormal storlek i livmodern.

Försäkringen ersätter inte heller anskaffningskostnader för närings-, vitamin-, mineralnärings- och tillskottsnäringspreparat eller naturprodukter eller kostnader för specialdiet.

Veterinärkostnader ersätts inte om ett olycksfall eller en sjukdom har inträffat eller börjat innan försäkringen trädde i kraft. Kostnader ersätts inte heller efter att försäkringen upphörde.

F57.5 Ersättningsbestämmelser

F57.5.1 Dödsfall eller oundviklig avlivning

Det högsta ersättningsbelopp som Fennia är skyldigt att betala ut vid ett försäkringsfall är det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet.

Om djuret förloras, utgör dess försäkringsvärde grunden för beräkningen av skadebeloppet. Djurets försäkringsvärde är dess verkliga värde, såvida inte annat överenskommit och detta anges i försäkringsbrevet. Med verkligt värde avses det penningbelopp som man skulle ha fått för djuret om det hade sålts omedelbart före försäkringsfallet.

Om försäkringsbeloppet är större än försäkringsvärdet, ersätter Fennia skadebeloppet enligt verkligt värde.

F57.5.2 Veterinärkostnader

Under varje försäkringsperiod ersätts veterinärkostnader till högst det maximibelopp som anges i försäkringsbrevet. Kostnaderna ska ha uppstått under försäkringens giltighetstid.

I veterinärkostnader ingår

- veterinär- och djurskötarearvoden
- mediciner som ordinerats av veterinär för behandling av en skada eller sjukdom
- kostnader för förbandsmaterial och med det jämförbart material som använts på mottagningen och som behövs för fortsatt behandling
- kostnader för nödvändiga laboratorie-, magnetröntgen-, röntgen- och ultraljudsundersökningar för att undersöka en sjukdom eller skada
- vårddygn-, expeditions- och jouravgifter på ett djursjukhus eller en djurklinik.

F57.5.3 Veterinärkostnader som inte ersätts är

- transport- och resekostnader
- kostnader för rehabilitering och terapi
- kostnader för fysikalisk behandling
- kostnader för anskaffning av närings-, vitamin-, mineralnärings-, tillskottsnäringspreparat eller naturprodukter eller för specialdiet.

F57.5.4 Självrisk

Försäkringstagarens självrisk vid varje veterinärbesök är det belopp som anges i försäkringsbrevet.

F57.6 Övriga ersättningsbestämmelser

När det har betalats ut ersättning för ett försäkrat djur till följd av dödsfall eller oundviklig avlivning upphör försäkringarna för det berörda djuret att gälla.

Om djuret måste avlivas för att undvika djurplågeri, ska ett veterinärutlåtande där orsaken till avlivningen framgår lämnas in till Fennia.

Skadan ersätts endast till den del som den inte ersätts av en garanti till följd av ett ansvar enligt konsumentskyddslagen eller något annat köpansvar eller från trafikförsäkringen.

F57.7 Säkerhetsföreskrifter

Ett djur får inte lämnas utan raskarakteristisk nödvändig vård, föda, dryck och vila.

De anvisningar som veterinären ger för behandling av en sjukdom eller skada ska följas.

Lagen om djursjukdomar och djurskyddslagen och övriga bestämmelser av myndigheter ska följas.

Åsidosättande av säkerhetsföreskrifterna kan leda till att ersättningen sänks eller förvägras enligt punkt F6.1 i de allmänna avtalsvillkoren.

F57.8 Indexvillkor

Försäkringen är inte indexbunden. Ersättningarna är inte heller indexbundna.

F58 TILLÄGGSSKYDD FÖR FYSIKALISK BEHANDLING Gäller från och med 1.7.2018

Dessa villkor tillämpas om ett tilläggsskydd har anslutits till djurförsäkringen och detta anges i försäkringsbrevet.

Tilläggsskyddet kan anslutas till djurförsäkringen om ersättning för veterinärkostnader valts till försäkringen.

F58.1 Syftet med tilläggsskyddet

Syftet med tilläggsskyddet är att enligt dessa villkor ersätta kostnader för fysikalisk behandling av det försäkrade djuret under giltighetstiden för försäkringen som täcker veterinärkostnader.

F58.2 Föremål för tilläggsskyddet

Föremål för tilläggsskyddet är den djur som anges i försäkringsbrevet.

F58.3 Giltighet

Tilläggskyddet gäller endast fysikalisk behandling som ges i Finland. Om skyddet som ersätter veterinärkostnader från djurförsäkringen upphör, upphör också tilläggskyddet för fysikalisk behandling.

F58.4 Maximibelopp och självrisk

Kostnaderna för fysikalisk behandling ingår i de maximibelopp för veterinärkostnader som anges i försäkringsbrevet. Den högsta gränsen för ersättning är under varje försäkringsperiod den maximiersättning för veterinärkostnader som anges i försäkringsbrevet och högst 15 behandlingsgångar per olycksfall eller sjukdom.

Försäkringstagarens självrisk när det gäller hästar är 25 % och när det gäller andra djur 20 % av kostnaderna för fysikalisk behandling.

F58.5 Kostnader för fysikalisk behandling som ersätts och begränsningar i samband med dem

F58.5.1

Förutsättningen för att fysikalisk behandling ersätts är att behandlingen ordinerats av veterinär och getts av djurfysioterapeut. Den djurfysioterapeut som ger behandlingen ska vara registrerad hos Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira).

F58.5.2

Kostnader för fysikalisk behandling ersätts endast när behandlingen ges efter operation eller gipsbehandling av en svår skada till följd av olycksfall eller sjukdom.

F58.5.3

Fysikalisk behandling ersätts inte om orsaken till den är

- lynnesfel eller beteenderubbningar
- medfött eller ärftligt fel, medfödd eller ärftlig sjukdom
- strukturellt fel eller tillväxtrubbning
- en sjukdom vars symtom visat sig innan det gått 14 dygn efter det att tilläggskyddet trätt i kraft.

F58.5.4

Fysikaliska behandlingskostnader som ersätts

- elbehandlingar
- ultraljudsbehandlingar
- laserbehandlingar
- manuell terapi och bindvävsbehandling
- vattenterapi
- akupunktur.

F58.5.5

I kostnader för fysikalisk behandling som ersätts ingår inte

- hjälpmedel, spjälor, halskragar, hundskor eller andra motsvarande redskap
- rese- och transportkostnader.

F58.6 Indexvillkor

Försäkringen är inte indexbunden. Ersättningarna är inte heller indexbundna.

F59 TILLÄGGSSKYDD VID VÄRDEFÖRLUST Gäller från och med 1.7.2018

Dessa villkor tillämpas om ett tilläggskydd har anslutits till djurförsäkringen och detta anges i försäkringsbrevet.

Tilläggskyddet kan anslutas till djurförsäkringen om ett försäkringsbelopp i händelse av dödsfall valts till försäkringen

F59.1 Syftet med tilläggskyddet

Syftet med tilläggskyddet är att ersätta om värdet på djuret minskar när

- hunden till följd av ett olycksfall blir bestående oförmögen till jakt
- djuret till följd av ett olycksfall blir bestående oförmögen till det nyttobruk den är skolad för
- utställningshundens eller -kattens värde minskar bestående till följd av ett olycksfall
- avelsdjuret blir steril till följd av sjukdom och djuret har en giltig sjukförsäkring med ett försäkringsbelopp i händelse av dödsfall.

F59.2 Föremål för tilläggskyddet

Föremål för tilläggskyddet är det djur som anges i försäkringsbrevet.

F59.3 Giltighet

Tilläggskyddet gäller inom samma giltighetsområde och så länge som beloppet i händelse av dödsfall är i kraft, dock inte längre än till slutet av den period när hunden eller katten fyller 7 år och hästen fyller 16 år.

F59.4 Skadebelopp

När det under giltighetstiden för tilläggskyddet konstateras att minskningen av djurets värde är bestående, är skadebeloppet 60 procent av det verkliga värde som djuret hade omedelbart före den händelse som ledde till värdeförlusten. Efter utbetalning av ersättningen för värdeförlusten sänks försäkringsbeloppet med 60 procent från början av följande försäkringsperiod.

F59.5 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i samband med dem

F59.5.1

Ersättning betalas ut från tilläggskyddet om djuret blir bestående oförmöget

- att delta i tävlingsverksamhet, under förutsättning att det har fått ett godkänt resultat i en tävling
- till jakt, under förutsättning att djuret är skolad och har fått ett godkänt resultat i ett rastypiskt prov
- till det nyttobruk det är skolad för
- till att fortplanta sig, under förutsättning att djuret har fått minst en registrerad kull och att det har en gällande sjukförsäkring. Förlusten av fortplantningsförmågan ersätts om djuret till följd av sjukdom i och/eller behandling av livmodern, äggstockarna eller testiklarna förlorar sin fortplantningsförmåga.

En förutsättning för att få ersättning är också att ett veterinärutlåtande om bestående oförmåga lämnas in.

F59.5.2

Tilläggskyddet ersätter inte värdeförlust till följd av

- lynnesfel eller beteenderubbningar
- medfött eller ärftligt fel, medfödd eller ärftlig sjukdom
- strukturellt fel eller tillväxtrubbning
- en sjukdom vars symtom visat sig innan det gått 14 dygn efter det att tilläggskyddet mot värdeförlust trätt i kraft.

F61 SKOGSFÖRSÄKRING

Gäller från och med 1.7.2018

Dessa försäkringsvillkor tillämpas om försäkringen har fogats till försäkringsavtalet och anges i försäkringsbrevet.

F61.1 Försäkringens syfte

Försäkringens syfte är att enligt dessa villkor ersätta direkt sakskada till följd av försäkringsfall som anges i punkt F61.3 samt övriga kostnader som särskilt anges i villkoren.

F61.2 Försäkringsobjekt

F61.2.1

Försäkringen omfattar trädbestånd och plantbestånd på skogsbruksmark som hör till lägenheten som anges i försäkringsbrevet. Med skogsbruksmark avses skogsmark, twinmark och impediment som ingår i den helhet de bildar.

F61.2.2

Försäkringen omfattar också virke som ägs av försäkringstagaren och som avverkat på den lägenhet som anges i försäkringsbrevet och som befinner sig på avverkningsplatsen eller på en upplagsplats i skogen eller invid en väg.

F61.3 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

F61.3.1

Brand-, storm- och snöskada

Försäkringen ersätter skada orsakad av eld som kommit lös och av åtgärder för att släcka den samt skada som storm och snö har orsakat

- på trädbestånd (övre höjd över sju meter) och virke, när volymen av det skadade trädbeståndet eller virket uppgår till minst 20 kubikmeter fast mått per försäkringsfall
- på plantbestånd (övre höjd högst sju meter), när skogsodling blivit nödvändig på grund av underproduktion till följd av skadan och det område som ska besås eller planteras med skog omfattar en sammanhängande yta på minst en halv hektar.

F61.3.2

Insekt- och översvämningsskada på trädbestånd

Försäkringen ersätter skada som orsakats av insekter och översvämning på trädbestånd (övre höjd över sju meter), när beståndet på skadeplatsen inom ett sammanhängande område på minst en hektar har skadats så att området som en direkt följd av skadan helt måste besås eller planteras med skog.

F61.3.3

Skada som orsakats av insekter, gnagare, svampsjukdomar och översvämning på plantbestånd

Försäkringen ersätter skada som orsakats av insekter, gnagare, svampsjukdomar och översvämning på plantbestånd (övre höjd högst sju meter), när skogsodling blivit nödvändig på grund av underproduktion till följd av skadan och det område som ska besås eller planteras med skog omfattar en sammanhängande yta på minst en halv hektar.

F61.3.4

Skador som inte ersätts

F61.3.4.1

Försäkringen ersätter inte

- skada om försäkringsfallet börjat innan försäkringen trädde i kraft
- skada till den del den kan ersättas ur allmänna medel, inte heller till den del den ersätts ur skogs- eller skogsbrandförsäkring för all framtid
- kostnader för skogsodling efter skada som uppstått på trädbestånd
- kostnader för efterröjning
- skada orsakad av krig, uppror, revolution eller någon annan liknande orsak
- skada som orsakats av en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen oberoende av var atomskadan skett
- skada som beror på förorening av luft, vatten eller jordmån.

F61.4 Värderings- och ersättningsbestämmelser

F61.4.1

Ersättnings omfattning

F61.4.1.1.

Försäkringen ersätter skada som genom försäkringsfallet uppkommit på trädbestånd och virke till följd av att

- virkessortimentet förskjutits
- virket blivit obrukbart
- virket förstörts.

F61.4.1.2

Dessutom ersätter försäkringen skada som uppkommit genom försäkringsfallet till följd av att

- kostnaderna för avverkning och utdrivning stigit
- avverkning skett alltför tidigt (förväntningsvärdesskada).

F61.4.1.3

Försäkringen ersätter skada som uppkommit genom försäkringsfallet till följd av att plantbeståndet förstörts (kostnadsvärdesskada).

F61.4.1.4

Försäkringen ersätter nödvändiga och skäligen kostnader för efterbevakning i fall när chefen för räddningsväsendet förordnat skogsägaren att ansvara för efterbevakningen.

F61.4.1.5

Försäkringen ersätter nödvändiga och skäligen kostnader för åtgärder som försäkringstagaren själv vidtagit för att förhindra och begränsa en skogsbrand.

F61.4.2

Beräkning och utbetalning av ersättning

F61.4.2.1

Värderingen av skadan grundar sig på

- trädbeståndets avverkningsvärde
- trädbeståndets förväntningsvärde
- priset på virke
- plantbeståndets kostnadsvärde omedelbart före och efter försäkringsfallet.

Med ett trädbeståndets avverkningsvärde avses det rotpris som fås för beståndet när det säljs som gängse virkessortiment.

Med ett trädbeståndets förväntningsvärde avses det nuvärde som beräknas på basis av de avverkningsinkomster trädbeståndet väntas ge i framtiden.

Med priset på virke avses det försäljningspris som fås för avverkat virke. Med ett plantbeståndets kostnadsvärde avses kostnaderna för anläggning och uppdrivning av plantbestånd.

F61.4.2.2

Vid värdering av skadan beaktas inte övriga intressen i anslutning till egendomen eller förlust som orsakats indirekt av skadan eller förlust av vinst eller andra fördelar.

F61.4.2.3

Skadebeloppet beräknas enligt prisnivån vid skadetidpunkten.

F61.4.2.4

Vid skador orsakade av storm uppgår den ersättningsbara skadan till högst 20 euro per kubikmeter fast mått av det skadade trädbeståndet, till vilket ett eventuellt förväntningsvärdestillägg tillkommer.

F61.4.2.5

Förväntningsvärdestillägg kan ersättas om det skadade trädbeståndet enligt Skogsbrukets utvecklingscentral Tapios direktiv konstateras visa underproduktion efter skadefallet.

F61.4.3

Självrisk

Ersättningsbeloppet uppgår till skadebeloppet, från vilket den självrisk som anges i försäkringsbrevet.

F61.5

Övriga ersättningsbestämmelser

F61.5.1

Återstående skadad eller oskadad egendom förblir i försäkringstagarens ägo, men Fennia har rätt att lösa in skadade träd och skadat virke till uppskattningsvärdet.

F61.5.2

Om försäkringsfallet har drabbat egendom i vilken fastighets- eller företagsinteckning kan fastställas, följs vid utbetalning av ersättning bestämmelserna i jordabalken, företagsinteckningslagen och lagen om försäkringsavtal. Försäkringstagaren ska vid behov utreda att skogen är fri från inteckning till säkerhet för avverkningsrätt eller annan i fastigheten intecknad skuld eller att inteckningshavarna har gett sitt samtycke till att ersättningen utbetalas till försäkringstagaren eller att försäkringstagaren har den rätt som avses i 17 kap. 8 § 2 mom. i jordabalken att själv lyfta försäkringsersättning.

F61.5.3

Om den försäkrade är berättigad enligt mervärdesskattelagen att dra av den skatt som ingår i reparationskostnader eller i kostnader för återanskaffning av skadad egendom, avdras skattens andel från den försäkringsersättning som utbetalas.

En mervärdesskattskyldig ägare eller innehavare av egendom ska vara beställd på reparationsarbetet, den återkaffade egendomen eller den köpta tjänsten och anges som betalare av fakturan.

F61.6 Indexvillkor

Försäkringsbeloppen och -premierna är bundna vid index, så att på skogarna tillämpas levnadskostnadsindex, om inte annat anges i försäkringsbrevet.

Indexbundenhet betyder att försäkringsbeloppet och -premien justeras vid ingången av en försäkringsperiod enligt förhållandet mellan poängtalet för indexet. Justeringstidpunkten är försäkringsperiodens begynnelse-datum. Som årligt indexpoängtal används indextalet för mars månad som infaller minst fyra månader före justeringstidpunkten, vilket jämförs med motsvarande indextal föregående år. Av det följer att om försäkringsperioden börjar under januari– juni jämförs indextalet för mars månad föregående år och året dessförinnan vid indexjusteringen. Om försäkringsperioden däremot börjar i juli–december jämförs indextalet för mars månad samma år och året innan vid indexjusteringen.

Det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet vid skadetidpunkten justeras så att det motsvarar indexpoängtalet för kalendermånaden tre månader före skademånaden. Indexjusteringen kan dock vara högst 10 procent.

F62 SKOGSBRANDFÖRSÄKRING Gäller från och med 1.7.2018

Dessa försäkringsvillkor tillämpas om försäkringen har fogats till försäkringsavtalet och anges i försäkringsbrevet.

F62.1 Försäkringens syfte

Försäkringens syfte är att enligt dessa villkor ersätta direkt sakskada till följd av försäkringsfall som anges i punkt F62.3 samt övriga kostnader som särskilt anges i villkoren.

F62.2 Försäkringsobjekt

F62.2.1

Försäringen omfattar trädbestånd och plantbestånd på skogsbruksmark som hör till lägenheten som anges i försäkringsbrevet.

Med skogsbruksmark avses skogsmark, tvinmark och impediment som ingår i den helhet de bildar.

F62.2.2

Försäringen omfattar också virke som ägs av försäkringstagaren, som avverkat på den lägenhet som anges i försäkringsbrevet och som befinner sig på avverkningsplatsen eller på en upplagsplats i skogen eller invid en väg.

F62.3 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

F62.3.1

Försäringen ersätter skada orsakad av eld som kommit lös och av åtgärder för dess släckning

- på trädbestånd (övre höjd över sju meter) och virke, när volymen av det skadade trädbeståndet eller virket uppgår till minst 20 kubikmeter fast mått per försäkringsfall
- på plantbestånd (övre höjd högst sju meter), när skogsodling blivit nödvändig på grund av underproduktion till följd av skadan och det område som ska besås eller planteras med skog omfattar en sammanhängande yta på minst en halv hektar.

F62.3.2

Skador som inte ersätt

F62.3.2.1

Försäringen ersätter inte

- skada om försäkringsfallet börjat innan försäringen trädde i kraft
- skada till den del den kan ersättas ur allmänna medel, inte heller till den del den ersätts ur skogs- eller skogsbrandförsäkring för all framtid
- kostnader för skogsodling efter skada som uppstått på trädbestånd
- kostnader för efterröjning
- skada orsakad av krig, uppror, revolution eller någon annan liknande orsak
- skada som orsakats av en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen oberoende av var atomskadan skett
- skada som beror på förorening av luft, vatten eller jordmån.

F62.4 Värderings- och ersättningsbestämmelser

F62.4.1 Ersättnings omfattning

F62.4.1.1

Försäringen ersätter skada som genom försäkringsfallet uppkommit på trädbestånd och virke till följd av att

- virkessortimentet förskjutits
- virket blivit obrukbart
- virket förstörts.

F62.4.1.2

Dessutom ersätter försäringen skada som uppkommit genom försäkringsfallet till följd av att

- kostnaderna för avverkning och utdrivning stigit
- avverkning skett alltför tidigt (förväntningsvärdesskada).

F62.4.1.3

Försäringen ersätter skada som uppkommit genom försäkringsfallet till följd av att plantbeståndet förstörts (kostnadsvärdesskada).

F62.4.1.4

Försäringen ersätter nödvändiga och skäliga kostnader för efterbevakning i fall när chefen för räddningsväsendet förordnat skogsägaren att ansvara för efterbevakningen.

F62.4.1.5

Försäringen ersätter nödvändiga och skäliga kostnader för åtgärder som försäkringstagaren själv vidtagit för att förhindra och begränsa en skogsbrand.

F62.4.2 Beräkning och utbetalning av ersättning

F62.4.2.1

Värderingen av skadan grundar sig på

- trädbeståndets avverkningsvärde
- trädbeståndets förväntningsvärde
- priset på virke
- plantbeståndets kostnadsvärde omedelbart före och efter försäkringsfallet.

Med ett trädbeståndets avverkningsvärde avses det rotpris som fås för beståndet när det säljs som gängse virkessortiment.

Med ett trädbeståndets förväntningsvärde avses det nuvärde som beräknas på basis av de avverkningsinkomster trädbeståndet väntas ge i framtiden.

Med priset på virke avses det försäljningspris som fås för avverkat virke. Med ett plantbeståndets kostnadsvärde avses kostnaderna för anläggning och uppdrivning av plantbestånd.

F62.4.2.2

Vid värdering av skadan beaktas inte övriga intressen i anslutning till egendomen eller förlust som orsakats indirekt av skadan eller förlust av vinst eller andra fördelar.

F62.4.2.3

Skadebeloppet beräknas enligt prisnivån vid skadetidpunkten.

F62.4.2.4

Förväntningsvärdestillägg kan ersättas om det skadade trädbeståndet enligt Skogsbrukets utvecklingscentral Tapios direktiv konstateras visa underproduktion efter skadefallet.

F62.4.3 Självrisk

Självrisken som anges i försäkringsbrevet dras av från ersättningen.

F62.5 Övriga ersättningsbestämmelser

F62.5.1

Återstående skadad eller oskadad egendom förblir i försäkringstagarens ägo, men Fennia har rätt att lösa in skadade träd och skadat virke till uppskattningsvärdet.

F62.5.2

Inteckningshavarens rätt till skadeersättning är fastställd i jordabalken. Försäkringstagaren ska vid behov utreda att skogen är fri från inteckning till säkerhet för avverkningsrätt eller annan i fastigheten intecknad skuld eller att inteckningshavarna har gett sitt samtycke till att ersättningen utbetalas till försäkringstagaren eller att försäkringstagaren har den rätt som avses i 17 kap. 8 § 2 mom. i jordabalken att själv lyfta försäkringsersättning.

F62.5.3

Om den försäkrade är berättigad enligt mervärdesskattelagen att dra av den skatt som ingår i reparationskostnader eller i kostnader för återanskaffning av skadad egendom, dras mervärdesskatten av från ersättningen.

En mervärdesskatteskyldig ägare eller innehavare av egendom ska vara beställaren av reparationsarbetet, den återskaffade egendomen eller den köpta tjänsten och anges som betalare av fakturan.

F62.6 Indexvillkor

Försäkringsbeloppen och -premierna är bundna vid index, så att skogarna är bundna vid levnadskostnadsindex, om inte annat anges i försäkringsbrevet.

Indexbundenhet betyder att försäkringsbeloppet och -premien justeras vid ingången av en försäkringsperiod enligt förhållandet mellan poängtalet för indexet. Justeringstidpunkten är försäkringsperiodens begynnelse-datum. Som årligt indexpoängtal används indextalet för mars månad som infaller minst fyra månader före justeringstidpunkten, vilket jämförs med motsvarande indextal föregående år. Av det följer att om försäkringsperioden börjar under januari–juni jämförs indextalen för mars månad föregående år och året dessförinnan vid indexjusteringen. Om försäkringsperioden däremot börjar i juli–december jämförs indextalen för mars månad samma år och året innan vid indexjusteringen.

Det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet vid skadetidpunkten justeras så att det motsvarar indexpoängtalet för kalendermånaden tre månader före skademånaden. Indexjusteringen kan dock vara högst 10 procent.

F72 GEMENSAMMA VILLKOR FÖR LANTBRUKS-FÖRSÄKRINGAR Gäller från och med 1.7.2018

F72.1 Försäkringens syfte

Försäkringens syfte är att enligt dessa villkor ersätta direkta saksador som till följd av försäkringsfall drabbat egendom som är föremål för försäkringen samt övriga kostnader som anges i villkoren.

F72.2 Försäkrade

Försäkrade är försäkringstagaren och andra med honom eller henne i samma hushåll stadigvarande boende personer samt personer som anges i avtalsvillkorspunkt F18.1.

F72.3 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är följande egendom som anges i försäkringsbrevet:

F72.3.1 Byggnader

Lantbrukslägenhetens byggnader samt utan särskilt omnämnande stolptransformatorer, elektriska ledningar, elektriska huvudcentraler och kWh-mätare som hör till byggnaden, som finns på lägenhetens område och som ägs av försäkringstagaren.

Försäkringsobjekt är de byggnader som anges i försäkringsbrevet också när de är under uppförande eller ombyggnad.

F72.3.2 Lantbruksinventarier

De försäkrades lösegendom för idkande av lantbruk enligt följande:

- lant- och skogsbruksmaskiner, lantbruksredskap och utrustning
- husdjur, dock inte pälsdjur
- lantbruksprodukter, köpt foder och utsäde
- andra lantbruksinventarier som gödningsämnen, växtskyddsmedel, brännved och virke, bränsle och smörjmedel samt andra lantbruksförmödenheter.

F72.3.3 Skördetröskor är försäkringsobjekt endast om detta har avtalats och en separat försäkring har tecknats.

F72.3.4 Försäkringen omfattar inte

- andra självgående lant- och skogsbruksmaskiner och anordningar och till dessa fastmonterade tilläggsutrustningar, om detta inte särskilt har avtalats och anges i försäkringsbrevet
- växter i växthus, växande gröda och pälsdjur, om detta inte särskilt har avtalats och anges i försäkringsbrevet.

F72.4 Försäkringens giltighetsområde

F72.4.1 Byggnader

För byggnadernas del gäller försäkringen på den plats som anges i försäkringsbrevet.

F72.4.2 Lantbruksinventarier

Försäkringen för lantbruksinventarier gäller på lägenhetens område. Försäkringen omfattar även sådana lantbruksinventarier som tillfälligt har flyttats eller flyttas från lägenhetens område inom Finland (se punkt F72.3.2).

F72.5 Värdering av egendom och skadebelopp

F72.5.1 Grunden för värdering av egendom, skada och ersättningsbelopp är egendomens värde.

Egendomens värde är dess återanskaffningsvärde, såvida inte annat överenskommit och det antecknats i försäkringsbrevet. Om egendomens dagsvärde understiger 50 procent av återanskaffningsvärdet är egendomens värde dock dagsvärdet.

Med återanskaffningsvärde avses det penningbelopp som krävs för anskaffning av en ny likadan eller närmast motsvarande egendom.

Med dagsvärde avses det penningbelopp som fås när man från återanskaffningsvärdet drar av vad egendomen har förlorat i värde genom ålder, bruk, nedsatt användbarhet eller annan liknande orsak. Vid fastställande av dagsvärdet ska även beaktas att egendomens användbarhet kan ha minskat till följd av ändrade ortsförhållanden, exempelvis genom att näringsverksamhet upphört eller av annan liknande orsak.

Med maximibelopp avses Fennias högsta gräns för ersättningskyldighet vid försäkringsfall. Maximibeloppet anges i försäkringsbrevet. Skadebeloppet fastställs enligt återanskaffnings- eller dagsvärdet.

Förändrade ortsförhållanden beaktas dock inte vid fastställande av en byggnads dagsvärde, om byggnaden återställs i sitt tidigare skick eller en ny byggnad uppförs på samma tomt i den förstörda byggnadens ställe.

Försäkringsvärdet på lantbruksprodukter som försäkringstagaren själv har producerat yrkesmässigt utgörs av det penningbelopp som dessa kunde ha gett i inkomst vid användning för förädling på den egna lägenheten eller vid försäljning på normalvillkor, efter avdrag för kostnader som ännu inte betalats, rabatter eller annan sådan besparing.

F72.5.2 Egendomens värde och skadans belopp

När ett försäkringsfall inträffar fastställs egendomens värde och skadans belopp beräknas enligt prisnivån vid skadetidpunkten.

F72.5.3 Grunden för beräkning av skadebeloppet

Grunden för beräkning av skadebeloppet är även egendomens restvärde, med vilket avses egendomens värde omedelbart efter försäkringsfallet beräknat enligt samma grunder som omedelbart före försäkringsfallet.

F72.6 Ersättnings omfattning

F72.6.1 Övre gräns för ersättning

Försäkringen ersätter direkt sakskada på försäkringsobjektet till följd av försäkringsfallet.

Vid sakskada utgör det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet och justerats enligt indexvillkoret den högsta gränsen för ersättningskyldigheten. Värdeminskning ersätts inte.

F72.6.2 Kostnader som ersätts utöver en direkt ersättningsbar sakskada

F72.6.3 Kostnader för avvärjning eller begränsning av skadan

Skäliga kostnader som drabbat försäkringstagaren vid avvärjning eller begränsning av en inträffad eller omedelbart hotande skada. Dessa kostnader ersätts även om försäkringsbeloppet härigenom skulle överskridas.

F72.6.4 Tilläggskostnader p.g.a. myndigheternas bestämmelser

Skäliga tilläggskostnader som orsakas av myndigheternas tvingande bestämmelser för byggnaden, dock högst tio procent av byggnadsskadans belopp. Det i försäkringsbrevet antecknade eller enligt indexvillkor justerade försäkringsbeloppet för byggnaden utgör den högsta gränsen för den totala ersättningen.

F72.7 Beräkning och utbetalning av ersättning

F72.7.1 Självrisk

F72.7.1.1

I varje försäkringsfall står försäkringstagaren för den självriskandel av skadebeloppet som anges i försäkringsbrevet eller på förmylesekvittot.

F72.7.1.2

Vid stöldskada har försäkringstagaren ingen självrisk, om gärningsmannen brutit sig in i byggnaden genom en dörr som varit låst med säkerhetslås eller om ett inbrottslarm som godkänts av försäkringsbolagen fungerade vid skadetillfälle.

F72.7.1.4

Självrisken som bygger på livslängd vid läckageskador

Från beloppet för en skada på ett objekt i byggnadsförsäkringen till följd av ett läckage i byggnadens VVS-system dras självrisken av enligt följande:

- om åldern på rörnätet, cisternen eller anordningen som läckt är 21–35 år, så är självrisken 10 % av skadebeloppet
- om åldern på rörnätet, cisternen eller anordningen som läckt är 36–50 år, så är självrisken 15 % av skadebeloppet
- om åldern på rörnätet, cisternen eller anordningen som läckt är över 50 år, så är självrisken 20 % av skadebeloppet.

Åldern är skillnaden mellan skadeåret och ibruktagningsåret. Med ibruktagningsår avses tiden från ibruktagningstidpunkten fram till slutet av samma kalenderår. Med ibruktagningstidpunkt avses den tidpunkt då myndigheten för byggnadstillstånd godkänt att byggnaden får tas i bruk.

Självriskavdraget är minst det självriskbelopp som anges i försäkringsbrevet.

F72.7.2 Ersättning enligt återanskaffningsvärde

Skadebeloppet enligt återanskaffningsvärdet fås när restvärdet avdras från egendomens återanskaffningsvärde.

Om den skadade egendomen kan repareras till skäliga kostnader är skadebeloppet reparationskostnaderna.

Ersättningsbeloppet enligt återanskaffningsvärdet är skadebeloppet med avdrag för självriskan. Om den återanskaffade eller reparerade egendomens värde är högre än den skadade egendomens återanskaffningsvärde, beaktas inte den överskridande delen vid beräkning av ersättningen (se punkt F72.5.1).

Ersättning enligt återanskaffningsvärdet förutsätter att den skadade egendomen inom två år från skadefallet antingen repareras eller att på samma tomt eller lägenhet byggs eller i lösegendomens ställe anskaffas ny egendom av samma slag och för samma ändamål. Om byggandet fördröjts på grund av en myndighets åtgärd, förlängs den tidigare nämnda tiden med dröjsmålstiden.

Ersättning enligt återanskaffningsvärdet utbetalas i två delbetalningar. Först utbetalas ersättning enligt dagsvärdet, vid vars beräkning egendomens dagsvärde används som försäkringsvärde. Tilläggsersättningen, som utgörs av skillnaden mellan ersättningen enligt återanskaffningsvärdet och ersättningen enligt dagsvärdet, utbetalas när Fennia har fått en redogörelse över ovan nämnda återanskaffningsåtgärder.

Ersättningen höjs med restvärdesminskningen om byggnadsdelar som kvarstår efter en skada inte kan utnyttjas för återställande av byggnaden i dess tidigare skick på grund av byggnadslagens eller väglagens bestämmelser, gällande byggnadsförbud eller byggnadsbegränsning. Värdesminskningen beräknas genom att från restvärdet enligt punkt F72.5.3 dra av det pris som kan fås för kvarvarande byggnadsdelar när de säljs för borttransportering.

Försäkringstagaren ska uppvisa en utredning om att byggnadsförbud eller byggnadsbegränsning är i kraft och, om bolaget det begär, ansöka om dispens från byggnadsförbud eller byggnadsbegränsning för att byggnaden ska kunna återställas i sitt tidigare skick samt, om tillstånd inte beviljas, ansöka om ändring av beslut. Försäkringstagaren ska på Fennias begäran ge bolaget fullmakt att företräda försäkringstagaren i ett ärende som rör dispens.

F72.7.3 Ersättning enligt dagsvärde

Skadebeloppet enligt dagsvärde får man genom att räkna ut en så stor del av skadan enligt återanskaffningsvärdet som förhållandet mellan dagsvärdet och återanskaffningsvärdet utvisar.

Ersättningsbeloppet enligt dagsvärde är skadebeloppet från vilket självriskan avdragits (se punkt F72.7.1).

F72.8 Övriga ersättningsbestämmelser

F72.8.1

Fennia är berättigad att istället för att utbetala kontant ersättning låta återuppföra, återanskaffa eller reparera försvunnen eller skadad egendom.

F72.8.2

Om förlorad egendom fås tillbaka sedan ersättning utbetalats, är den försäkrade skyldig att omedelbart överlåta den eller återbetala motsvarande del av ersättningen till Fennia.

F72.8.3

Kvarvarande skadad och oskadad egendom förblir i försäkringstagarens ägo. Fennia har dock rätt att lösa in skadad egendom eller en del av den värderad enligt samma grunder som före försäkringsfallet.

F72.8.4

Skada på gårdsplan och trädgård ersätts enligt restaureringskostnaderna. Buskar och träd ersätts enligt anskaffningspriset för nya plantor. Plantornas anskaffningskostnader ersätts till den del de normalt är till salu i Finland.

F72.8.5

Om försäkringsfallet har drabbat egendom i vilken fastighets- eller företagsinteckning kan fastställas, följs vid utbetalning av ersättning bestämmelserna i jordabalken, företagsinteckningslagen och lagen om försäkringsavtal.

F72.8.6 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av skatt eller inte är skyldig att betala skatt för köp av egendom, för reparationskostnader, för andra anskaffningar eller tjänster, dras mervärdesskatten av från ersättningen.

En mervärdesskattskyldig ägare eller innehavare av egendom ska vara beställaren av reparationsarbetet, den återanskaffade egendomen eller den köpta tjänsten och ska anges som betalare av fakturan.

F72.9 Säkerhetsföreskrifter

F72.9.1 Säkerhetsföreskrifter för lösöre i händelse av stöld

Fönster, dörrar och andra öppningar på förvaringsplatser där lösöre förvaras ska vara stängda på ett betryggande sätt för att förhindra inbrott och stöld. Nycklarna till förvaringsplatserna får inte lämnas eller gömmas i förvaringsplatsernas närhet. Låset ska omedelbart bytas ut eller serieläggas på nytt om det finns skäl att misstänka att nycklarna kommit i händerna på obehöriga.

F72.9.2 Brand- och läckagesäkerhetsföreskrifter

F72.9.2.1

Spis och ugn

En spis som används ska övervakas kontinuerligt. När spisen är på får användaren inte vila eller lämna bostaden ens för en liten stund. När man inte längre använder spisen ska man försäkra sig om att spisen inte längre är på. Även ugnen ska övervakas när den används. Man ska också se till att en hund, katt eller ett annat husdjur inte av misstag kan sätta på spisen eller ugnen.

Om funktionsförmågan hos den som använder spisen eller ugnen har försämrats när det gäller minnesfunktioner eller om risken orsakad av ett husdjur inte kan avlägsnas, ska ett förebyggande, tekniskt skyddssystem som förebygger brandfara installeras i spisen eller ugnen.

F72.9.2.2

Tvättmaskin och torktumlare

Om funktionsstörningar förekommer i maskinen, får man inte använda maskinen innan felet har åtgärdats. Användning av maskinen ska övervakas både med avseende på risken för brand och med avseende på risken för läckage. Maskinerna får inte lämnas på om man lämnar bostaden. Stoppventilen till en vattenledning med tryck ska stängas omedelbart efter användning.

F72.9.2.3

Vedeldade bastuugnar och elektriska bastuaggregat

Det är förbjudet att torka kläder och andra brännbara material i basturummet. Det är förbjudet att i basturummet förvara eller lämna brännbara material som inte hör samman med användningen av bastun. Om ett elektriskt bastuaggregat sätts på från en extern manövercentral eller med hjälp av fjärrstyrning, ska han eller hon som sätter på bastuaggregatet försäkra sig om att ingen lämnat brandfarligt material i bastun.

Man ska försäkra sig om att strömmen kopplats bort från ett elektriskt bastuaggregat senast två timmar efter användningen (detta gäller inte bastuaggregat med kontinuerlig uppvärmning). Den vanligaste orsaken till olycksfall där branden uppstått via ett elektriskt bastuaggregat är att det elektriska bastuaggregatets tidur gått sönder utan att man märkt det. Om värmeelementet har gått sönder, får man inte använda det elektriska bastuaggregatet innan elementet bytts ut.

F72.9.2.4

Kylskåp, frysskåp och kyl- och frysskåp

Anordningar som har funktionsstörningar får inte användas innan de repareras. Till exempel ett fel i reläet till en kompressor ökar brandfaran betydligt. Anordningar får inte placeras i ett rum där temperaturen sjunker under 0 grader, eftersom i kallt väder belastas kompressorn mer än normalt och ger upphov till brandfara. Kompressorn och kylsystemet i en anordning ska dammsugas en gång om året. Samtidigt ska man försäkra sig om att smältvattenledningen bakom anordningen leder till smältvattenrännan.

F72.9.2.5

Lagerum

Löseegendom som lätt får skador till följd av fukt och väta och som förvaras i lagerum nedanför markytan ska placeras minst 10 cm ovanför golvytan.

F72.9.2.6

Armatur

I barnrummet eller sovrummet ska man inte placera armaturer som fästs med klämmor och vars lampor kan bli brännande heta. Om man ändå gör så, ska man försäkra sig om att armaturen inte kan lossna eller falla eller välta omkull på brandfarliga material till följd av en knuff, skakning eller av att upphängningsmekanismen lossnar eller av någon annan orsak. Halogenlampor blir väldigt heta, så man ska noggrant följa de avstånd

till brandfarliga material som tillverkaren föreskriver när man placerar ut armaturer försedda med halogenlampor.

Man får inte förse armaturer med lampor som överstiger den maximala effekten angiven av tillverkaren. Armaturer med lysrör som blinkar eller har gått sönder ger upphov till brandrisk och lysröret ska omedelbart bytas ut..

F72.9.2.7 Elektriska värmeelement och värmare samt byggnadsvärmeelement

Ett fast installerat eller flyttbart elektriskt värmeelement eller en värmare samt ett byggnadsvärmeelement får inte täckas och inga brandfarliga material får hängas på tork ovanför elementet. Man ska förhindra att brandfarliga material faller på anordningen.

När man placerar ut en flyttbar anordning ska man följa de skyddsavstånd till brandfarliga konstruktioner och material som tillverkaren förutsätter, t.ex. väggar, möbler, gardiner, byggnadsmaterial och -tillbehör. Anordningarna ska placeras så att det inte är utsatta för stötar, då det kan falla eller förflytta sig för nära eller komma i beröring med brandfarliga material.

F72.9.2.8 Ljusprodukter

Med ljusprodukter avses vanliga levande ljus, värme- och gelljus, uteljus och facklor, grav-, trädgårds- och oljeljus och oljelampor, brännbara myggmedel, ljusgel och ljusmassa som säljs till konsumenter samt ljuslyktor.

Ljusprodukter får användas endast i det syfte som de är avsedda för och i enlighet med bruksanvisningarna. Bruksanvisningarna anger om produkten är avsedd för bruk inomhus eller utomhus. Till exempel uteljus och -facklor, olje- och trädgårdsljus är planerade för bruk utomhus och får inte användas på en balkong, en uteterass av brännbar konstruktion eller ovanför den. Detsamma gäller flera ljuslyktor, för i vissa förhållanden kan de när de blir överhettade falla eller gå sönder. När man placerar ut ljusprodukter ska man följa de skyddsavstånd till brandfarliga material som tillverkaren kräver.

Om man använder ljusprodukter inomhus, på farstukvisten, verandan eller en inglasad eller oinglasad balkong, ska ljusprodukterna kontinuerligt övervakas. Innan man lämnar byggnaden, vilar eller lägger sig, ska man släcka ljusprodukten. Om man använder ljusprodukter utomhus ska man övervaka dem och släcka dem innan man lämnar byggnaden eller går och lägger sig.

F72.9.2.9 Öppen eld, eldstad, utegrill och aska

När varning för skogs- och gräsbrand utlysts av Meteorologiska institutet är det förbjudet enligt dessa säkerhetsföreskrifter att göra upp öppen eld på gårdsplan. Man ska också följa brandmyndigheters förbud att göra upp öppen eld. Öppen eld är t.ex. en lägereld, bränning av ris, löv och trädgårdsavfall, en midsommarbrasa samt hyggesbränning av skog och gräsmatta. Enligt räddningslagen ska man i förväg anmäla till nödcentralen om hyggesbränning av skog och gräsmatta och följa föreskrifter och instruktioner som myndigheterna utfärdar. När det är tillåtet att göra upp en öppen eld ska man övervaka den oavbrutet och släcka den så att den säkert inte längre pyr.

Man ska övervaka användning av en eldstad och en utegrill. Avlägsnande av varm aska och kol från dem ska göras väldigt försiktigt. Askan eller kolen sätts i ett metallkärl försedd med lock och placeras minst två meter från en byggnad, en terrass av brännbart material eller annat brandfarligt material. Aska och kol som på ytan verkar vara avsvalnade kan pyra inuti i flera dygn, så förvaringskäret får tömmas först när man försäkrat sig om att askan och kolen är fullständig avsvalnade.

F72.9.2.10 Dagvatten

Tomten ska anslutas till kommunens dagvattensystem, om det finns ett sådant på området.

F72.9.2.11 Sotning

Rökkanaler, brandmurar och eldstäder ska sotas så som föreskrivs i räddningslagen 29.4.2011/379 och Inrikesministeriets förordning om sotning 29.6.2005/539. Om denna lagstadgade plikt försummas, får eldstäderna inte användas innan de är sotade. Genom regelbunden sotning utreds eldstädernas, rökkanalernas och brandmurarnas brandsäkerhet och förhindras sotbränder. När sotet som samlats i rökkanalen blossar upp i en sotbrand uppstår väldigt höga temperaturer som oftast skadar rökkanalen, och branden kan lätt utvecklas till en byggnadsbrand.

Om sotaren ger en skriftlig anmärkning om hittade fel eller brister som försämrar brandsäkerheten, ska felen och bristerna åtgärdas innan man börjar använda eldstaden igen. Om en brandmyndighet har förbjudit användningen av en eldstad, en rökkanal eller en brandmur, ska förbudet följas.

F72.9.2.12 Brandfarliga arbeten

Heta arbeten är arbeten där gnistor uppstår eller där man använder en låga eller annan värme som orsakar brandfara. Heta arbeten är bl.a. gas- och bågsvetsning, bränn- och bågskärning, skivskärning och metallslipning, samt arbeten vid vilka man använder gasbrännare, annan öppen eld eller varmluftspistol. Heta arbeten i samband med tak- och vattenisoleringsarbeten är bl.a. torkning med låga eller het luft av det område som ska isoleras, upphettning av bitumenmassa i en bitumengryta och fästning av tätskiktisolerings genom upphettning.

Med en fast hetarbetsplats avses ett särskilt område som reserverats för heta arbeten eller en brandsektion som är planerad för utförandet av heta arbeten. Den definieras i Finansbranschens Centralförbunds gällande skyddsanvisning. Det är alltid tillåtet att utföra heta arbeten på en fast hetarbetsplats, men en sådan plats är väldigt sällsynt i ett egnahemshus eller i en fritidsbostad.

Med en tillfällig hetarbetsplats avses en arbetsplats som inte fyller kraven på en fast hetarbetsplats. På en tillfällig hetarbetsplats får man göra eller låta göra nödvändiga heta arbeten för att bygga, reparera och underhålla en byggnad och i ringa mått i samband med fritidsverksamhet bara när man inte kan utföra dem på en fast hetarbetsplats. Då ska man följa minst följande säkerhetsföreskrifter:

1. Om det i närheten finns brandfarliga konstruktioner, ska de skyddas, vätas eller det brandfarliga materialet avlägsnas. En dammig, oljig eller av en annan anledning smutsig arbetsplats och dess omgivning ska rengöras.
2. Man ska se till att det finns minst två handsläckare som motsvarar effektklass 43 A 183 BC (2 st. 12 kg A-BIII-E) på den heta arbetsplatsen. Den andra handsläckaren kan ersättas med två handsläckare av effektklass 27 A 144 BC (2 st. 6 kg A-BIII-E).
3. På en het arbetsplats för takarbeten ska röjningsutrustning finnas till hands så att man, om en brand uppstår, kan göra ett hål i taken för släckningsarbetet. Utrustningen ska omfatta minst en sticksåg, en yxa och en kofot.
4. Man ska se till att brandbevakning utförs kontinuerligt under hela arbetet och att det fortgår i minst en timme efter arbetets slut.
5. Handsläckningsutrustning ska finnas tillgänglig på den heta arbetsplatsen under hela den tid som heta arbeten utförs och också under efterbevakningen.

En gnista eller värme leder mycket lätt till en eldsvåda via en luftad ytterväggskonstruktion, det översta bjälklaget, mellanbotten och väggkonstruktion med brännbar fyllning, hålbjälklagkonstruktioner, rörelsefogar, fogar och sprickor i konstruktionerna, genomföringar samt genombultade vägg- och mellanbottenkonstruktioner.

När man låter göra heta arbeten får hetarbetstillstånd utfärdas endast med den förutsättningen att utföraren av heta arbeten har ett giltigt hetarbetscertifikat eller, vid utförandet av heta arbeten på tak, ett giltigt certifikat för hetarbete på tak, med vilket utföraren kan bevisa att han eller hon fått utbildning i säkerhetsfrågor. Dessutom ska man skriftligen komma överens med utföraren av hetarbete om vem som ansvarar för att minst de skyddsföreskrifter som förutsätts i denna säkerhetsföreskrift följs. Villkoren för hetarbete kan skrivas in i t.ex. entreprenadavtalet.

Det är förbjudet att göra eller låta göra ens tillfälliga heta arbeten i ett garage, under en carport eller ett annat skydd för motorfordon när motorfordonet befinner sig där inne eller i närheten. Om det är nödvändigt att utföra i ringa mått heta arbeten som gäller motorfordon och det inte finns en fast hetarbetsplats att utföra dem på, ska heta arbeten utföras utomhus på minst tio meters avstånd från byggnaden eller konstruktioner av brännbart material.

Det är alltid förbjudet att använda öppen eld och varmluftspistol för upptining av rör.

F72.9.3 Säkerhetsföreskrifter som gäller oljecistern

Cisternen ska vara försedd med en typskylt av vilken bl.a. cisternens ålder framgår.

En oljecistern som tagits i bruk innan SFS-standarderna om oljecisterner trädde i kraft 1974 ska enligt säkerhetsföreskrifterna tas ur bruk, utom i det fall att det genom besiktning av cisternen eller på ett annat tillförlitligt sätt kan påvisas att cisternen och dess utrustning är funktionsdugliga. Även cisternens skick på utsidan ska kunna påvisas.

Fastighetsägaren bär ansvaret för oljecisternens skick och skicket för den utrustning som hör till cisternen.

- Enligt Handels- och industriministeriets beslut (344/1983) ska underjordiska oljecisterner på viktiga grundvattenområden besiktigas med bestämda intervaller. Den första besiktningen av sådana cisterner ska göras tio år efter att cisternen tagits i bruk.

De anvisningar och instruktioner som ingår i kommunens miljöskyddsbestämmelser om underhåll och besiktning av oljecisterner och utrustning ska följas.

- Tidsbestämda besiktningar av oljecisterner får utföras endast av en besiktningssak eller -inrättning som Säkerhetsteknikcentralen (TUKES) bedömt vara behörig för uppgiften. Över besiktningen ska ett protokoll uppgöras, av vilket bl.a. oljecisternens typklassificering och dess besiktningintervall ska framgå.

Försäkringstagaren ska spara besiktningssprotokollet. Anvisningar och instruktioner som ges i protokollet ska följas.

- När cisternen tas ur bruk ska den, oberoende av placering, tömmas på olja och oljigt avfall. Felaktig användning av cisternen ska förhindras.

F72.10 LANTBRUKSFÖRSÄKRING **Gäller från och med 1.7.2017**

Dessa försäkringsvillkor tillämpas om försäkringen har fogats till försäkringsavtalet och anges i försäkringsbrevet.

F72.10.1 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

F72.10.1.1 Brand och sot

F72.10.1.1.1 Försäkringen ersätter skada orsakad av eld som kommit lös samt skada orsakad av plötslig och oförutsedd utströmning av sot från en eldstad eller en uppvärmningsanordning.

Försäkringen ersätter brand-, rök- och sotskador som uppkommit på lantbruksprodukter i en torkanläggning eller dess omedelbara närhet i samband med torkning, även i det fall att dessa produkter avsiktligt utsatts för värme för att torka. Dessutom ersätts skador som orsakats av pyrande glöd under torkning av lantbruksprodukter.

F72.10.1.1.2 Försäkringen ersätter inte skada som har drabbat

- ett föremål till följd av att det har antänts eller skadats genom att det utsatts för värme.
- en byggnad till följd av planerings-, grund- eller byggnadsfel.

F72.10.1.2 Blixtnedslag eller annat elfenomen

F72.10.1.2.1 Försäkringen ersätter skada som drabbat den försäkrade egendomen genom ett direkt blixtnedslag med mekanisk splittring av egendomen som följd

Dessutom ersätter försäkringen skada som till följd av ett plötsligt och oförutsett elfenomen drabbat stolptransformatorer, elektriska ledningar, elektriska huvudcentraler och kWh-mätare som hör till lägenhetens byggnader samt elektriska svetsningsmaskiner, elektriska vallpojkar som är kopplade till elnätet och lindning i en elektrisk motor, en kompressor i en kylanläggning samt programverk och -kort i en tvättmaskin.

F72.10.1.2.2 Skada på annan elektrisk anordning till följd av spänningsväxling eller ett annat elfenomen ersätts inte.

F72.10.1.3 Explosion

F72.10.1.3.1 Försäkringen ersätter skada orsakad av explosion.

F72.10.1.3.2 Försäkringen ersätter inte skada som har

- orsakats av att sprängämnen som tillhör en offentlig inrättning exploderat
- orsakats av yrkesmässigt sprängnings- eller brytningsarbete

- drabbat en förbränningsmotor genom explosion i motorn
- uppstått på ett däck när det exploderat.

F72.10.1.4 Nedfallande luftfarkost eller föremål som lossnat från luftfarkost

Försäkringen ersätter skada som orsakats av en nedfallande luft- eller rymdfarkost, satellit eller ett föremål som lossnat från dessa.

F72.10.1.5 Stöld

F72.10.1.5.1 Dessutom ersätter försäkringen skada som orsakats av stöld av lantbruksinventarier, om inventarierna förvaras under uppsikt

- på ett förvaringsställe som är avsett för dem
- tillfälligt någon annanstans än på förvaringsstället på grund av en arbetsprestation i samband med lantbruksarbete.

F72.10.1.5.2 Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av att egendom försvinner, kvarglöms, tappas bort eller förkommer. En skada som beträffande tidpunkt, omständighet och plats inte kan påvisas vara stöld anses ha orsakats av att egendom försvunnit, kvarglömts, borttappats eller förkommit.

F72.10.1.6 Inbrott

Försäkringen ersätter skada som drabbat en byggnad eller en lant- och skogsbruksmaskin till följd av inbrott.

F72.10.1.7 Skadegörelse

Försäkringen ersätter skada som har orsakats av skadegörelse på

- en byggnad och fasta sedvanliga konstruktioner på en gårdsplan
- lantbruksinventarier i samband med inbrott
- lantbruksinventarier som förvaras under uppsikt på ett förvaringsställe som är avsett för dem eller som på grund av en arbetsprestation i samband med lantbruksarbete tillfälligt förvaras någon annanstans än på förvaringsstället.

F72.10.1.8 Rån

Försäkringen ersätter skada när egendom stulits eller i samband med stöld skadats genom användande av våld eller hot om våld mot person.

F72.10.1.9 Utströmning av vätska, ånga eller gas ur ett fast ledningsnät eller en anordning

F72.10.1.9.1 Försäkringen ersätter läckageskador orsakade av plötslig, oförutsedd och direkt utströmning av vätska, ånga eller gas från

- byggnadens egna fasta vatten-, avlopps- eller värmeledningsnät, ång-, gas- eller oljeledningar
- byggnadens invändiga regnvattenledningar
- byggnadens egna fasta bruksanordningar belägna i gemensamma utrymmen
- ett kylskåp eller en frys på grund av strömavbrott eller ett fel som uppstått i dem.

F72.10.1.9.2 Utöver direkt sakskada ersätter försäkringen av läckagereparation för- anledda kostnader för uppbyggnad och igenläggning av den försäkrade byggnadens konstruktioner samt kostnader för grävning och fyllning av jord, om vätska som strömmat ut ur ledningsnätet skadat den försäkrade byggnaden.

F72.10.1.9.3 Försäkringen ersätter inte

- skada på en byggnad till följd av planerings-, grund- eller byggnadsfel
- skada som orsakas av takrännor, byggnadens yttre stuprör eller regnvattenavlopp
- skada till följd av regn- eller smältvatten som strömmat ut någon annanstans ifrån
- skada till följd av att vatten vid störtregn, snösmältning eller översvämning tränger upp ur en avloppsbrunn eller -ledning
- skada till följd av en skada eller ett stopp i en kommunal eller annan allmän vatten- eller avloppsledning

- skada till följd av röta, svampbildning eller lukt som orsakats av fukt
- kostnader för reparation och förnyande av ledningsnät och bruksanordningar
- vätska, ånga eller gas som läckt till spillo
- skada som orsakats av kondensvatten
- skada som orsakats av vätska som strömmat ut ur ett kylskåp eller en frysanläggning och skadat livsmedel som förvarats där.

F72.10.1.10 Storm eller hagel

Försäkringen ersätter skador som har uppkommit när storm eller hagel skadat en byggnad eller en byggnad och lösöre i den.

F72.10.1.10.1

För skada på en utvändig väggbeklädnad eller ett fönster, en dörr, en antenn eller på fasta sedvanliga konstruktioner på gårdsplanen betalas ersättning ut endast om skadan orsakats av ett omkullblåst träd eller av ett annat föremål som ryckts lös av stormen.

Försäkringen ersätter dessutom skada som orsakats av höjt vattenstånd till följd av stormvind som rådde på skadeplatsen.

Med storm avses stormvind, när Meteorologiska Institutet uppmätt vindbyarnas hastighet till minst 21 m/s.

F72.10.1.10.2 Försäkringen ersätter inte

- skada orsakad av sjögång, isens eller snöns tyngd och rörelse
- stormskada på brygga.

F72.10.1.11 Trafikolycka eller grundstötning

Till den del ersättning inte betalas ut från någon annan försäkring ersätter försäkringen skada på lösöre till följd av en trafikolycka där ett motorfordon har varit delaktigt eller till följd av en grundstötning.

F72.10.1.12 Tilläggs-skador i samband med vissa försäkringsfall

Försäkringen ersätter skada orsakad av att försäkringsobjektet försvunnit, stulits eller skadats i samband med ersättningsbara skadefall som anges i punkterna F72.10.1.1–F72.10.1.4.

Försäkringen ersätter skada på försäkringsobjektet till följd av köld eller hetta, regn eller en annan liknande orsak som berott på ersättningsbara skadefall som anges i punkterna F72.10.1.1 och F72.10.1.3–F72.10.1.10.2 såvida skadan varit en direkt och oundviklig följd av det angivna skadefallet.

F72.10.1.13 Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av

- krig, uppror, revolution, strejk eller någon annan liknande orsak
- en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan skett.

Från försäkringen ersätts inte heller skada som ersätts med stöd av konsumentskydds-, produktansvars-, trafik-, elmarknads-, elsäkerhetslagen eller en garanti. Med garanti avses alla garantiförbindelser som har ingåtts i anslutning till ett löst föremål, VVSEA-anordningar och -system för byggnader eller i samband med byggande eller reparation av en byggnad.

F72.11 Avbrott i verksamheten

Ersättning betalas ut för avbrott i verksamheten till följd av ersättningsbara försäkringsfall som anges i punkterna F72.10 och F72.13.

Avbrottet i verksamheten ska beröra i försäkringsbrevet angivna, till lägenheten hörande bostadshus, spannmålstorkar och husdjursbyggnader samt djur avsedda för produktion av mjölk, kött och ägg.

F72.11.1 Ersättningsbestämmelser

F72.11.1.1

Byggnader som hör till lägenheten

Försäkringen ersätter de merkostnader som orsakats försäkringstagaren genom att en byggnad som hör till lägenheten inte kan användas till följd av ett försäkringsfall som ersätts.

Av merkostnaderna ersätts

- högst tre procent per månad av det sammanlagda försäkringsbeloppet för en spannmålstorkbyggnad och spannmålstorkmaskiner under två månader (Om spannmålstorken används för ett annat ändamål än torkning av försäkringstagarens spannmål, ersätts en utredd förlust av nettoförtjänsten upp till ovan angivna maximibelopp.)
- högst en procent per månad av försäkringsbeloppet för en husdjursbyggnad under sex månader.

Vid beräkning av ersättning för avbrott i fråga om användning av en byggnad beaktas de faktiska kostnaderna med avdrag för inbesparade kostnader.

Ersättning betalas ut även om försäkringsbeloppet då skulle överskridas.

F72.11.1.2

Mjolkproduktion

Försäkringen ersätter förlust eller minskning i mjölkproduktionen när ett försäkrat djur dör eller försvinner.

I ersättning betalas åtta procent per månad under högst tre månader, beräknat på det döda eller försvunna djurets andel av djurens totala försäkringsbelopp men dock högst på djurets försäkringsvärde.

F72.11.1.3

Kött- och äggproduktion

Försäkringen ersätter en förlust eller minskning i kött- eller äggproduktionen när ett försäkrat djur dör eller försvinner.

I ersättning betalas en procent per månad under högst sex månader, beräknat på det döda eller försvunna djurets andel av djurens totala försäkringsbelopp men dock högst på djurets försäkringsvärde.

F72.12 VVSE-tilläggs-skydd för byggnader

Försäkringen är i kraft i de byggnader på lägenheten för vilka en VVSE-försäkring anges i försäkringsbrevet.

F72.12.1

VVSE-tilläggs-skydd som enligt en särskild överenskommelse har fogats till lantbruksförsäkringen gäller

- fasta kyl-, luftkonditionerings- och centralvärmeanläggningar, mot dessa svarande direkta och ackumulerande elvärmeanläggningar, värmeåtervinningsanläggningar jämte kompressorer samt i produktionsverksamhet använda fasta elektriska anordningar
- fastighetens elkablar, avlopps-, vatten-, olje-, gas- och ångledningssystem fram till ett kommunalt eller ett annat allmänt ledningssystem anslutning.

F72.12.2

Tilläggs-skyddets giltighet under byggnadstid

Om en byggnad är under uppförande träder tilläggs-skyddet i kraft först efter det att rörnät och ledningar har godkänts på vederbörligt sätt för bruk.

F72.12.3

Försäkringsfall som ersätts

Tilläggs-skyddet ersätter direkt sakskada som plötsligt och oförutsett drabbar försäkringsobjektet.

Utöver detta ersätts

- skada på en byggnad till följd av att vätska har strömmat ut från vatten-, avlopps- eller värmeledningar, som installerats i bottenbjälklaget, eller från en simbassäng eller från anläggningar som anslutits till den
- kostnader för uppbyggnad och igenläggning av golv- och väggkonstruktioner på grund av lokalisering av fel i eller reparation av en skadad maskin, anläggning eller elektrisk kabel samt kostnader för grävning och fyllning av jord.

F72.12.4

Tilläggs-skyddet ersätter inte

- kostnader för service av en maskin eller anläggning
- skada som har orsakats av slitage, pannsten, ansamling av slagg, översvämning, packis eller jordskred
- skada på sanitetsgods
- skada på avloppsanordningar.

F72.12.5

Om en tillverkare, en producent eller någon annan på grund av avtal är ansvarig för en skada ersätts denna, såvida försäkringstagaren kan bevisa att den ersättningskyldige inte kan uppfylla sina förpliktelser.

F72.12.6

Ersättningsbestämmelser

F72.12.6.1

Grunden för skadeersättning är reparations- eller återanskaffningskostnader för det föremål som gått sönder, kostnader för uppbyggnad och igenläggning av byggnadskonstruktioner på grund av lokalisering och reparation av fel samt kostnader för grävning och fyllning av jord. Värdeminskning ersätts inte.

F72.12.6.2

På kostnaderna för nedannämnda anläggningars reparations- eller återanskaffningskostnader, inklusive kostnader för uppbyggnad och igenläggning av byggnadskonstruktioner samt datoriserade reglage och övervakningssystem sex procent per år görs i form av självrisk följande årliga avdrag från och med andra bruksåret:

- maskiner och anläggningar jämte reglage som används vid uppvärmning sex procent per år
- underjordiska oljecisterner utan skyddsbyggning sex procent per år
- datamaskiner jämte kringutrustning samt datoriserade reglage och övervakningssystem sex procent per år
- rörledningar samt andra maskiner och anläggningar tre procent per år.

Avdraget beräknas genom multiplicering av åldersavdragsprocenten med antalet hela kalenderår som följer på det år anläggningen togs i bruk.

F72.12.7

Dessutom tillämpas de säkerhetsföreskrifter och värderings- och ersättningsbestämmelser som anges i punkterna F72.5–F72.9.

F72.13 LANTBRUKETS BRANDFÖRSÄKRING

Gäller från och med 1.7.2017

Dessa försäkringsvillkor tillämpas om försäkringen har fogats till försäkringsavtal och anges i försäkringsbrevet.

F72.13.1

Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

På försäkringen tillämpas villkorspunkterna F72.1–72.9, F72.10.1.1–F72.10.1.3 och F72.11.

F80 FÖRSÄKRING FÖR SKÖRDETRÖSKA

Gäller från och med 1.7.2018

Dessa försäkringsvillkor tillämpas om försäkringen har fogats till försäkringsavtal och anges i försäkringsbrevet.

F80.1 Försäkrade

Försäkrade är försäkringstagaren och andra med honom eller henne i samma hushåll stadigvarande boende personer samt personer som anges i villkorspunkt F18.1.

F80.2 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är en skördeetröska som anges i försäkringsbrevet inklusive den standardutrustning som ingår i riktpriiset samt breddnings- och parhjul.

F80.3 Försäkringens giltighetsområde

Försäkringen gäller i Finland och när skördeetröska tillfälligt är förflyttad eller förflyttas till en annan plats i Norden.

F80.4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

F80.4.1

Försäkringen ersätter skada som har orsakats av eld som kommit lös.

F80.4.2

Försäkringen ersätter skada som har drabbat skördeetröska till följd av ett blixtnedslag.

F80.4.3

Försäkringen ersätter skada som har orsakats av explosion.

Försäkringen ersätter dock inte skada som har

- orsakats av att sprängämnen som tillhör en offentlig inrättning har exploderat
- orsakats av yrkesmässigt sprängnings- eller brytningsarbete
- drabbat en förbränningsmotor genom explosion i motorn
- uppstått på ett däck när det exploderat.

F80.4.4

Försäkringen ersätter skada vid stöld av eller skadegörelse på en skördeetröska när den förvaras

- på ett låst förvaringsställe avsett för denna
- på ett förvaringsställe som är avsett för denna och som är under uppsikt
- under uppsikt tillfälligt någon annanstans än på förvaringsstället på grund av en arbetsprestation i samband med lantbruksarbete.

F80.4.5

Försäkringen ersätter skada som orsakats direkt av en kollision med ett motorfordon eller ett tåg, till den del skadan inte ersätts från en annan försäkring.

F80.4.6

Försäkringen ersätter skada som uppstått på skördeetröska vid transport av denna med andra transportmedel, till den del skadan inte ersätts från en annan försäkring.

F80.4.7

Försäkringen ersätter avbrottsskada på grund av förhinder i skördeetröskans användning till följd av ovanstående försäkringsfall.

F80.5 Beräkning och utbetalning av ersättning

F80.5.1

Vid direkt sakskada är skördeetröskans verkliga värde den högsta gränsen för Fennias ersättningskyldighet. Med verkligt värde avses skördeetröskans kontantförsäljningspris på skadedagen. Vid fastställande av det verkliga värdet ska skördeetröskans ålder, antalet brukstimmor, användningssätt och allmänna skick samt övriga omständigheter som inverkar på kontantförsäljningspriset beaktas.

F80.5.2

Utöver direkt sakskada ersätter försäkringen skäliga kostnader för transport av den skadade tröska till närmaste reparationsverkstad, såvida tröska inte kan köras dit för egen maskin.

F80.5.3

Om skördeetröska har förstörts eller skadats så svårt att den inte kan repareras till skäliga kostnader, utgörs skördeetröskans skadebelopp av skillnaden mellan dess verkliga värde omedelbart före och efter försäkringsfallet. Om skördeetröska kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna eller motsvarande penningbelopp.

F80.5.4

Om i samband med reparation av skördeetröska slitna delar har förnyats på grund av att de har skadats, eller om sådana förbättringsarbeten har utförts genom vilka skördeetröskans skick i fråga om dessa delar kan anses ha blivit väsentligt bättre, beaktas detta vid beräkningen av ersättningen och ersättningen sänks i motsvarande grad.

F80.5.5

I ersättning för en skördeetröskas avbrottsskada betalas de merkostnader som har orsakats av att säden bärgats med en främmande skördeetröska.

F80.5.6

Ersättning för avbrottsskada beräknas enligt en taxa per arbetstimme som har fastställts av en lantbruksrådgivningsorganisation, dock för högst en månad.

F80.5.7

Om skördeetröska används i förvärvssyfte ersätts en utredd förlust av nettoförtjänsten under högst en månad.

F80.6 Självrisk

F80.6.1

I varje försäkringsfall står försäkringstagaren för den självriskandel av skadebeloppet som anges i försäkringsbrevet eller på förnyelsekvittot.

F80.7 Säkerhetsföreskrifter

En skördeetröska ska under användningstiden vara försedd med en köldhärdig handsläckare av klass AB II, vars släckningsämne väger minst 3 kg. Släckarens funktionsduglighet ska kontrolleras innan tröskningsperioden börjar.

F90 BRAND- OCH STÖLDFÖRSÄKRING FÖR MASKINER **Gäller från och med 1.7.2018**

Dessa försäkringsvillkor tillämpas om försäkringen har fogats till försäkringsavtalet och anges i försäkringsbrevet.

F90.1 Försäkringens syfte

Försäkringens syfte är att enligt dessa villkor ersätta en direkt sakskada som har drabbat försäkringsobjektet.

F90.2 Försäkrade

Försäkrade är försäkringstagaren och med honom eller henne i samma hushåll stadigvarande boende personer samt personer som anges i avtalsvillkorspunkt F18.1.

F90.3 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är ett motordrivet fordon eller en arbetsmaskin jämte standardutrustning som ingår i riktpriiset som anges i försäkringsbrevet. Försäkringen omfattar också standardutrustningen när den förvaras på en låst och bevakad förvaringsplats.

F90.4 Försäkringens giltighetsområde

Försäkringen gäller i de nordiska länderna samt under transport mellan dessa länder.

Man kan separat avtala om ett utvidgat giltighetsområde antingen som tidsbestämt eller fortlöpande tilläggskydd. Utvidgningen gäller på det område och under den tid som anges i försäkringsbrevet.

F90.5 Värderings- och ersättningsbestämmelser

Försäkringen ersätter direkt sakskada som har drabbat försäkringsobjektet vid ett försäkringsfall.

F90.5.1

Högsta gräns för Fennias ersättningskyldighet är det verkliga värdet för försäkringsobjektet eller en del av detta.

F90.5.2

Om försäkringsobjektet eller en del av det har skadats så illa att det inte kan repareras till skäliga kostnader, är skadebeloppet skillnaden mellan dess verkliga värde omedelbart före och efter försäkringsfallet.

F90.5.3

Ersättning utbetalas inte för värdeminskning, ändrings- eller förbättringsarbeten i samband med reparation, tvätt eller annan behandling utan samband med skadan, bränsle, övertidsförhöjningar eller flygfrakt. Försäkringen ersätter inte kostnader orsakade av att objektet inte kunnat användas på grund av skadan.

F90.5.4

Vid reparation av det skadade objektet ska till skick och ålder likvärdiga, brukbara delar användas, om sådana står att få och anskaffningen av dem inte fördröjer reparationsarbetet.

Fennia är inte skyldigt att ersätta med nya sådana skadade delar som genom reparation kan fås i sådant skick att de fyller sitt syfte.

Om i samband med reparation av det försäkrade föremålet slitna, rostade eller frätta delar förnyats på grund av att de skadats eller sådana lackeringsarbeten, inredningsarbeten eller andra arbeten utförts, till följd av vilka objektets skick för dessas del kan anses vara väsentligt bättre än förut, beaktas detta vid beräkningen av ersättningen, som sänks i motsvarande grad.

F90.5.5

Om skadans belopp beräknas uppgå till minst två tredjedelar av det verkliga värdet, har Fennia rätt att lösa in det försäkrade föremålet till dess verkliga värde.

F90.5.6

Utbetalning av ersättning

Fennia fullgör sin ersättningskyldighet enligt skadebelopp och reparationsmöjligheter och med avdrag av självrisk genom att

- betala reparationskostnaderna enligt verifikation eller genom att betala ett överenskommet penningbelopp för dem
- betala skillnaden mellan försäkringsobjektets verkliga värde före skadan och dess värde i reparerat skick
- lösa in försäkringsobjektet till dess verkliga värde
- anskaffa ett likadant eller likvärdigt fordon, en likadan eller likvärdig maskin eller en del av det i stället. Åganderätten till det ersatta försäkringsobjektet eller till en del av det övergår till Fennia.

F90.5.7

Åtgärder när en skada har inträffat

Fennia har rätt att bestämma i vilken verkstad reparationen av skadorna utförs. En skadevärdering på uppdrag av Fennia, en anvisning av en verkstad eller en annan teknisk skadeutredning utgör inte en bekräftelse på att skadan ska ersättas av Fennia.

F90.5.8

Självrisk

F90.5.8.1 I varje försäkringsfall står försäkringstagaren för den självriskandel av skadebeloppet som anges i försäkringsbrevet eller på förnyelsekvittot.

F90.6

Säkerhetsföreskrifter

F90.6.1

Fordonet får inte parkeras eller lämnas på en sådan plats där det kan bli föremål för stöld, skadegörelse eller ett annat brott på grund av bristfällig övervakning eller tillsyn.

F90.6.2

Fordonsföraren ska ha ett vederbörligt körkort som har utfärdats av myndigheterna eller på ålder grundad rätt att föra fordonet. Fordon får inte föras av en person som på grund av sjukdom, handikapp, kroppsskada, trötthet eller någon annan motsvarande orsak saknar förutsättningar att framföra fordon (jfr 63 § i vägtrafiklagen).

F90.6.3

Försäkringsobjektet ska vara i ett betryggande skick som uppfyller föreskrifter och bestämmelser för det. Försäkringsobjektet ska förvaras och skyddas med omsorg, så att skada förhindras.

F90.6.4

För förhindrande av stölskada får nycklarna till försäkringsobjektet eller dess förvaringsplats inte förvaras på ett synligt ställe eller på ett sådant olåst ställe, där en utomstående på förhand vet eller kan veta att nycklarna finns.

F90.6.5

Förvaringsplatsen får inte användas till något som helst ändamål som medför risk för brandsäkerheten. Användning av öppen eld och tobaksrökning är förbjudet. Beträffande förvaringsplatsen ska myndigheternas brandskyddsföreskrifter samt bestämmelserna i förordningen om brännbara vätskor följas.

F90.6.6

För belysning av maskineri, bränsletank eller en annan del får endast en elektrisk lampa användas.

F90.6.7

För värmning av motor, kraftöverföringsanordningar eller andra delar får utöver standardutrustning endast en godkänd anordning användas. Att placera ett täcke i utrymmet mellan motorhuv och motorn är inte tillåtet.

Godkända anordningar är

- anordningar som fungerar med nätström och som godkänts av Elinspektionscentralen för bruk i fordon eller motsvarande anordningar enligt EU-bestämmelserna
- anordningar som fungerar med gasol och som godkänts av Tekniska kontrollcentralen för bruk i fordon eller motsvarande anordningar enligt EU-bestämmelserna
- övriga anordningar som godkänts av Försäkringsbolagens Bilreparationskommitté.

När fordonet repareras genom svetsning ska bilklädseln och övriga antändliga konstruktioner avlägsnas från ett tillräckligt stort område samt nödvändig bevakning och handsläckningsutrustning ordnas till den plats där reparationen utförs.

F90.7 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

F90.7.1 Brand

Brandförsäkringen ersätter brandskada till följd av eld som kommit lös eller kortslutning i försäkringsobjektets elektriska utrustning.

Ersättning utbetalas dock inte för skada på en generator, en elmotor, ett batteri eller en annan elanordning till följd av kortslutning i dessa anordningar.

Brandförsäkringen ersätter även rimliga kostnader för avvärjning eller begränsning av en inträffad eller omedelbart hotande ersättningsbar brandskada.

F90.7.2. Stöld

Stöldförsäkringen ersätter skada till följd av att försäkringsobjektet har gått förlorat eller kommit till skada om

- orsaken har varit stöld, olovligt ibruktagande av motorfordon eller försök till dessa
- föremålet för gärningen vid tidpunkten för gärningen var låst eller förvarades på en låst eller kontinuerligt bevakad förvaringsplats.

Skadan ersätts inte om gärningen begåtts av försäkringstagaren eller en person som bor i samma hushåll med honom eller henne eller av någon annan med deras vetskap eller i deras närvaro.

Stöldförsäkringen ersätter direkt skada till följd av förlust av försäkringsobjektet, om det inte har återfåtts inom 30 dagar från det att Fennia fick en skriftlig anmälan om händelsen.

Stöldförsäkringen ersätter även skäliga kostnader för avhämtning eller återställande av försäkringsobjektet. Ersättning betalas inte ut för slitage till följd av att försäkringsobjektet har använts.

F90.7.3 Skador som inte ersätts

Försäkringen ersätter inte skador

- som har uppstått på en del av objektet eller själva objektet till följd av konstruktions-, tillverknings- eller materialfel, slitage, bristfälligt underhåll eller oskicklig eller ovarsam hantering
- som har orsakats av en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen oberoende av var atomskadan skett.

F100 RESGODSFÖRSÄKRING Gäller från och med 1.7.2018

Dessa försäkringsvillkor tillämpas om försäkringen har fogats till försäkringsavtalet och anges i försäkringsbrevet.

F100.1 Försäkringens syfte

Syftet med resgodsförsäkringen är att i enlighet med dessa villkor ersätta en direkt sakskada som orsakats av sådana försäkringsfall som anges i punkt F100.5 samt övriga kostnader som separat anges i dessa villkor.

F100.2 Försäkrade

F100.2.1 Försäkrad med familj

De försäkrade är i enlighet med försäkringsbrevet följande personer som är på resa och som stadigvarande bor i Finland och som omfattas av sjukförsäkringslagen i Finland:

- försäkringstagaren eller annan namngiven person
- familjemedlemmar som stadigvarande bor i samma hushåll med den ovannämnda
- försäkringstagarens eller någon annan namngiven persons barn och barnbarn som är under 18 år och med på resan samt barn och barnbarn under 18 år till maken, maken eller sambon som bor i samma hushåll, även om de ovannämnda barnen eller barnbarnen inte bor i samma hushåll med försäkringstagaren eller någon annan namngiven person.

F100.2.2 Försäkrad enskild namngiven person

- Den försäkrade är den person som anges i försäkringsbrevet och som är på resa och som stadigvarande bor i Finland och som omfattas av sjukförsäkringslagen i Finland. Om försäkringstagaren är en privatperson, ska den försäkrade bo i samma hushåll som försäkringstagaren med undantag för barn och barnbarn under 18 år till försäkringstagaren eller någon annan namngiven person.

F100.3 Försäkringsobjekt

F100.3.1

Försäkringsobjekt är resgodis som är med på resan inklusive pass, visum och färdbiljetter samt egendom som skaffats under resan.

F100.3.2

Betalningsmedel och värdepapper är försäkrade upp till 350 euro.

F100.3.3

Som resgodis betraktas inte

- motordrivna fordon, husvagnar eller andra släpvagnar, vatten- eller luftfarkoster, och inte heller delar eller tillbehör till dessa handelsvaror, varuprover, reklammaterial, kommersiella filmer eller undervisningsfilmer och -band, fotografier och ritningar
- egendom som hyrts eller lånats under resan

- manuskript, samlingar eller delar av sådana
- flyttgods
- separata fraktgodsförsändelser
- djur och växter.

F100.4 Försäkringens giltighetsområde

F100.4.1

En fortlöpande försäkring gäller under resor som börjar i Finland. Försäkringen gäller på det område och i den omfattning som anges i försäkringsbrevet i högst tre månader räknat från resans början.

F100.4.2

Utvidgning av försäkringstiden för en fortlöpande försäkring kan avtalas separat som tilläggskydd för resor på över 3 månader. Utvidgningen gäller på samma område och i samma omfattning som den fortlöpande försäkringen. Utvidgningen av försäkringstiden är alltid resespecifik och tidsbestämd. Utvidgningen gäller under den tid som anges i försäkringsbrevet.

F100.4.3

En tidsbestämd försäkring gäller under resor som börjar i Finland och på det område och i den omfattning som anges i försäkringsbrevet. Försäkringen gäller under den tid som anges i försäkringsbrevet.

F100.4.4

Om försäkringen gäller i Finland, omfattar den resor som enligt kortaste resrutten görs till en plats på minst 50 kilometers avstånd från den försäkrades bostad, arbetsplats, studieplats eller fritidsbostad.

Försäkringen gäller dock inte under vistelse på ovannämnda platser eller under resor mellan dessa.

F100.5 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

F100.5.1 Skador som ersätts

Försäkringen ersätter skada som orsakats av en plötslig och oförutsedd händelse.

F100.5.2 Skador som inte ersätts

Försäkringen ersätter inte skada

- till följd av att resgodis försvinner, kvarglöms, tappas bort eller förkommer (en skada som beträffande tidpunkt, plats eller omständighet inte kan påvisas vara stöld anses ha orsakats av att resgodis försvunnit, kvarglömmts, borttappats eller förkommit)
- till följd av föremålets sedvanliga användning, skavning, slitage, repning eller bristfälligt emballage
- på cyklar, skidor eller annan idrottsutrustning, när de används för sitt ändamål
- till följd av medförda frätande eller nedsmutsande ämnen eller av att medförda vätskor läckt ut eller flaskor innehållande drycker gått sönder
- till följd av normala väderleksförhållanden och naturfenomen, utom när resgodset överlämnats för förvaring på ett hotell, en bensinstation, ett transportföretag, ett trafikföretag, hos en researrangör eller motsvarande
- till följd av en myndighets åtgärd
- till följd av krig eller en väpnad konflikt (ansvarsbegränsningen i denna punkt tillämpas inte under 14 dagar från det att väpnade operationer inleddes, utom i fråga om storkrig, om den försäkrade redan dessförinnan påbörjat sin resa och själv inte deltagit i operationerna)
- till följd av en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan skett.

F100.6 Säkerhetsföreskrifter

F100.6.1

Egendom som är med på en resa ska övervakas för att undvika stöldskada. Förvaringsplatser för resgodis ska vara stängda på ett betryggande sätt för att förhindra inbrott och stöld. Nycklarna till förvaringsplatserna får inte lämnas eller gömmas i förvaringsplatsernas närhet.

F100.6.2

Om smycken, eller föremål och apparater som är värda över 350 euro, lämnas på ett hotellrum, i ett annat boningsrum eller i en fartygshytt, ska de dessutom förvaras i ett separat låst utrymme.

F100.6.3

Om cyklar eller annan idrottsutrustning förvaras ute, ska de vara låsta eller fastlåsta vid sin transportställning.

F100.8.2.3 Beräkning av skadebelopp för specifika grupper av föremål (se villkorspunkt 100.8)

Beräkning av skadebelopp för specifika grupper av föremål																		
Grupp av föremål	Föremålets ålder (år)																	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	Dagsvärde i procent																	
Datautrustning och mobiltelefoner	100	70	40	10														
Elektroniska och optiska apparater	100	85	70	55	40	25	20											
Cyklar, verktyg och arbetsmaskiner	100	100	80	60	40	20												
Glasögon och solglasögon	100	70	40	10	0													
Kläder, skodon, accessoarer	100	70	40	20														
Pälsar	100	90	80	70	60	50	40	30	20									
Resväskor, portföljer, handväskor	100	90	80	70	60	50	40	30	20									
Ljud- och bildinspelningar, böcker	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	5							
Hemtextilier, som linne, gardiner, mattor, kuddar och täcken	100	80	60	40	20	20												
Idrotts- och hobbyutrustning, barnvagnar och barnkärror	100	70	60	40	20													
Fiskeredskap	100	100	84	76	68	60	52	44	36	30	20							
Roddbåtar, roddjollar, kanoter	100	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	35	30	25	20	20

Med ett föremåls ålder avses skillnaden mellan det kalenderår föremålet togs i bruk och det kalenderår skadan inträffade.

Procenttalet för dagsvärdet visar hur många procent föremålets eller föremålsgruppens dagsvärde är av återanskaffningsvärdet på ett nytt likadant eller närmast motsvarande föremål. Värdena beräknas enligt den prisnivå som rådde vid skadetidpunkten. Värdet på föremålet blir inte mindre än det minsta procenttal som anges i tabellen även om föremålets ålder är högre än vad som anges i tabellen.

F100.6.4

Om elektroniska eller optiska apparater, smycken, verktyg eller sådana föremål eller anordningar som är värda över 350 euro förvaras i ett fordon, en husvagn, en släpvagn, en båt eller ett tält, ska de oavbrutet övervakas.

F100.6.5

Villkoren som gäller användning av bankkort, kreditkort eller motsvarande betalningskort och som överenskommit med en bank eller något annat kreditinstitut ska iaktas för att förhindra olovlig användning av kortet.

F100.6.6

Mobiltelefonen ska vara försedd med en säkerhetskod som förhindrar användning av den. Säkerhetskoden ska meddelas Fennia vid ansökan om ersättning.

F100.7 Särskilda åtgärder vid inträffat försäkringsfall

F100.7.1

Ett skadat föremål får inte förstöras utan särskild orsak.

F100.7.2

Om föremålet skadats eller försvunnit under transporten, ska skadan anmälas till transport- eller trafikföretagets representant.

F100.8 Ersättningsbestämmelser

F100.8.1 Ersättningsens omfattning

F100.8.1.1

Försäkringen ersätter direkt sakskada på försäkringsobjektet till följd av försäkringsfallet. Vid sakskada utgör det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet den högsta gränsen för Fennias ersättningsskyldighet per resa. Resgodsets sammanlagda värde inverkar inte på ersättningsbeloppet.

F100.8.1.2

Följande kostnader som uppstått till följd av en skada under resan ersätts oberoende av försäkringsbeloppet:

- skäliga kostnader som uppstått till följd av sökning efter försvunnet resgodset ersätts om resgodset överlämnats för förvaring på ett hotell, en bensinstation, ett transport- eller trafikföretag, hos en researrangör eller en annan motsvarande instans
- skäliga kostnader som uppstått till följd av bärgning av resgodset och begränsning av skadan ersätts
- skäliga kostnader för förnyande av pass och visum till följd av stöld ersätts, dock högst 200 euro per försäkringsfall (förnyande av pass ersätts även i Finland).

- nödvändiga telefonkostnader utomlands i anknytning till skötseln av skadeärendet ersätts, dock högst 60 euro per försäkringsfall.
- kostnader för anskaffning av nödvändighetsartiklar ersätts när resgodset, som lämnats in för transport, anländer minst 12 timmar senare till resmålet än den försäkrade. Förutsättningen är att artiklarna har skaffats på resmålet. Mot originalverifierat utbetalas i ersättning högst 55 euro för varje påbörjat dygn, dock sammanlagt högst 275 euro.

F100.8.1.3

Om den försäkrade har en försäkring som omfattar arbets- och tjänstereisor och den försäkrade deltar i ett arbetsrelaterat representationsevenemang på resmålet, ersätts kostnader för anskaffning av nödvändighetsartiklar när resgodset, som lämnats in för transport, anländer minst 6 timmar senare till resmålet än den försäkrade.

Förutsättningen för att få ersättning är att nödvändighetsartiklarna har skaffats på resmålet före representationsevenemanget. Mot originalverifierat utbetalas i ersättning högst 70 procent av kostnaderna för nödvändighetsartiklarna. Den högsta gränsen för ersättningen är det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet, dock högst 1 500 euro.

I dessa fall ska en inbjudan eller en annan motsvarande redogörelse för tid, plats och karaktär för evenemanget lämnas till Fennia.

F100.8.2 Beräkning och utbetalning av skade- och ersättningsbelopp

F100.8.2.1

För ett föremål som förlorats eller skadats så att det inte går att reparera är skadebeloppet föremålets dagsvärde. Med dagsvärde avses det penningbelopp som man får när man från återanskaffningsvärdet av ett nytt likadant eller närmast motsvarande föremål drar av det belopp som egendomen förlorat i värde till följd av ålder, bruk, nedsatt användbarhet eller annan motsvarande orsak.

F100.8.2.2

Om den skadade egendomen kan repareras, är skadebeloppet de skäliga reparationskostnaderna. Reparationskostnaderna får dock inte överstiga det skadade föremålets dagsvärde.

F100.8.2.3

Beräkning av skadebelopp för specifika grupper av föremål redovisas i tabell F100.8.2.3.

Ersättning för ett föremål betalas enligt procenttalet för dagsvärdet i tabellen.

Procenttalet för dagsvärdet visar hur många procent föremålets eller föremålsgruppens dagsvärde är av återanskaffningsvärdet på ett nytt likadant eller närmast motsvarande föremål. Värdena beräknas enligt den prisnivå som rådde vid skadetidpunkten. Värdet på föremålet blir inte mindre än det minsta procenttal som anges i tabellen även om föremålets ålder är högre än vad som anges i tabellen.

F100.8.2.4 Självrisk

F100.8.2.4.1

I varje försäkringsfall står försäkringstagaren för den självriskandel av skadebeloppet som anges i försäkringsbrevet eller på förnyelsekvittot.

F100.8.2.4.2

Om den försäkrade har flera försäkringar som innehåller samma förmån, får den sammanlagda ersättningen inte överstiga det skadebelopp från vilket självrisken dragits av.

F100.8.3 Övriga ersättningsbestämmelser

F100.8.3.1

Fennia har rätt att i stället för att utbetala ersättning i pengar låta reparera det skadade föremålet eller skaffa ett motsvarande föremål.

F100.8.3.2

Om förlorad egendom kommer till rätta efter att ersättning betalats ut, ska den försäkrade utan dröjsmål överlämna den till Fennia eller återbetala ersättningen för den.

F100.8.3.3

Kvarvarande skadad och oskadad egendom förblir i försäkringstagarens ägo. Fennia har dock rätt att lösa in skadad egendom eller en del av den värderad enligt samma grunder som före försäkringsfallet.

F100.8.3.4

Mervärdesskatt

Om den försäkrade är berättigad enligt mervärdesskattelagen att dra av skatt eller inte är skyldig att betala skatt för köp av egendom, för reparationskostnader, för andra anskaffningar eller tjänster, avdras skattens andel från försäkringsersättningen.

En mervärdesskattskyldig ägare eller innehavare av egendom ska vara beställaren av reparationsarbetet, den återanskaffade egendomen eller den köpta tjänsten och ska anges som betalare av fakturan.

F100.9 Indexvillkor

Försäkringsbeloppen och -premier för en fortlöpande försäkring är bundna vid levnadskostnadsindex. Ersättningar är inte indexbundna.

Indexbundenhet betyder att försäkringsbeloppet och -premier justeras vid ingången av en försäkringsperiod enligt förhållandet mellan poängtalen för indexet. Justeringstidpunkten är försäkringsperiodens begynnelse-datum. Som årligt indexpoängtal används indextalet för mars månad som infaller minst fyra månader före justeringstidpunkten, vilket jämförs med motsvarande indextal föregående år. Av det följer att om försäkringsperioden börjar under januari– juni jämförs indextalen för mars månad föregående år och året dessförinnan vid indexjusteringen. Om försäkringsperioden däremot börjar i juli–december jämförs indextalen för mars månad samma år och året innan vid indexjusteringen.

F400 ANSVARFÖRSÄKRING FÖR PRIVATPERSON Gäller från och med 1.7.2018

Ansvarsförsäkringen för privatperson ingår i försäkringsavtalet om detta överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

F400.1 Försäkringens syfte

Ansvarsförsäkringen för privatperson har som syfte att enligt dessa villkor ersätta person- och saksador som anges i punkt 400.4 samt övriga kostnader som separat anges i dessa villkor.

F400.2 Försäkrade

I ansvarsförsäkringen för privatperson är de försäkrade försäkringstagaren och andra personer som stadigvarande bor med försäkringstagaren i samma hushåll.

Som den försäkrades stadigvarande bosättningsort anses den adress som anges i befolkningsregistermyndighetens register. Vid försäkringstagarens död bibehålls de övriga försäkrades ställning under ovannämnda förutsättningar tills boet är skiftat.

F400.3 Försäkringens giltighet

Försäkringen gäller i de nordiska länderna.

Försäkringen gäller inte under resor i samband med arbete, tjänst eller företagarkerksamhet.

F400.4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

F400.4.1 Skador som ersätts

F400.4.1.1

Försäkringen ersätter person- och sakskada som den försäkrade i egenskap av privatperson orsakat en annan person och som inträffat och konstaterats inom försäkringens giltighetsområde under försäkringsperioden, och för vilken den försäkrade enligt gällande lagstiftning är ersättningskyldig.

F400.4.1.2

En skada som orsakats av ett barn som vid skadetidpunkten inte enligt sin ålder ska anses ersättningskyldigt, ersätts i den utsträckning som om den orsakats av ett barn som uppnått lägsta ålder för ersättningskyldighet.

Med avvikelse från punkt F7.1 i de allmänna avtalsvillkoren ersätter försäkringen också en skada som med avsikt orsakats av ett försäkrat barn under 12 år.

Denna bestämmelse gäller inte en skada för vilken någon annan är ersättningsansvarig och inte heller en skada som drabbat den person som har hand om barnet vid skadetidpunkten.

F400.4.1.3

Försäkringen ersätter också en personskada som en sällskapshund orsakar genom bitning samt skada som hunden orsakar genom omedelbar kollision med ett motorfordon, när detta inträffar oberoende av den försäkrades vållande och hunden ägs av försäkringstagaren eller någon annan person som bor i samma hushåll som försäkringstagaren.

Denna utvidgning gäller inte

- skada som hundens skötare eller innehavare eller någon annan än den försäkrade är ersättningsansvarig för
- trafikskada eller annan skada som orsakas av vjåning för hunden.

F400.4.2 Begränsningar

F400.4.2.1

Skada som drabbat den försäkrade själv

Försäkringen ersätter inte skada som drabbat

- den försäkrade själv eller en annan försäkrad
- den försäkrades arbetstagare eller en person som jämställs med honom eller henne till den del denna är berättigad att få ersättning från den obligatoriska försäkringen enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar.

F400.4.2.2

Egendom som står till den försäkrades förfogande

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade vid tidpunkten för den handling eller försummelse som orsakade skadan innehar eller innehade, hade lånat eller annars utnyttjade.

Försäkringen omfattar emellertid ersättningskyldighet som uppstår för den försäkrade för skada som plötsligt drabbar konstruktioner eller apparatur som hör till en hyres- eller aktielägenhet som den försäkrades och dennas familj använder som bostad eller som logi under en resa. Detta gäller dock inte egnahemshus eller annan motsvarande fastighet i bostadsbruk.

Försäkringen ersätter dock inte skador på egendom för vilken den försäkrade, i egenskap av ägare av aktier som ger besittningsrätt till en lägenhet, enligt lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009) har underhållsansvar, och inte heller skada som beror på vanvård av lägenheten eller slitage, repning, stötar, nedsmutsning eller andra liknande händelser som endast berört bostadens inre ytor.

F400.4.2.3

Egendom som innehas för behandling eller skötsel

Försäkringen ersätter inte en skada på egendom som den försäkrade eller någon annan för dennas räkning vid tidpunkten för den handling eller försummelse som orsakade skadan

- har eller hade åtagit sig att tillverka, montera, reparera eller på annat sätt behandla
- har eller hade åtagit sig att förvara
- var skyldig att skydda inom ramen för skyddsplikt och skyldighet till skadeprevention med beaktande av karaktären av försäkringstagarens verksamhet eller av den arbetsprestation som orsakat skadan och dess närmaste påverkningsområde eller som försäkringstagaren på annat sätt har eller hade åtagit sig att sköta.

F400.4.2.4
Ägande och innehav av fastighet

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av ägande, innehav eller underhåll av en sådan fastighet som inte till största delen är i den försäkrades bostadsbruk.

F400.4.2.5
Ansvar vid avtal

Försäkringen ersätter inte skada till den del ersättningsansvaret grundar sig på ett löfte, ett avtal, en garanti eller en annan förbindelse, om nämnda ersättningsansvar inte skulle gälla utan sådan förbindelse.

F400.4.2.6
Skada på rörnät eller kablar

Försäkringen ersätter inte en skada som i samband med byggarbete eller renovering drabbar rörnät eller kablar, om den försäkrade inte skaffat och använt som arbetsinstruktion kabel- och rörnätsskator för fastigheten eller ett annat område som är föremål för byggarbetet eller renoveringen.

F400.4.2.7
Trafikskada

Försäkringen ersätter inte en skada som beror på en sådan trafikskada som avses i trafikförsäkringslagen (460/2016), oberoende av var trafikskadan inträffat.

Försäkringen ersätter dock en skada som i Finland under lastning eller lossning eller en annan arbetsprestation som försäkringstagarens ersättningsansvar grundar sig på drabbat ett annat motorfordon som deltagit i denna verksamhet.

F400.4.2.8
Användning av vatten- eller luftfarkost

Försäkringen ersätter inte en skada som orsakats av

- användning av båt eller fartyg som den försäkrade äger (begränsningen gäller dock inte användning av båt med en motor på högst fem hästkrafter eller roddbåt utan motor)
- att en luftfarkost används för luftfart när försäkringstagaren är ersättningskyldig på grund av att denna äger, innehar eller använder luftfarkosten, utför en uppgift i luftfarkosten eller är arbetsgivare till personer som utför nämnda funktioner.

F400.4.2.9
Miljöskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av

- att vatten, luft eller jordmån förorenats
- buller, skakning, strålning, drag, värme eller lukt
- en annan motsvarande störning.

Försäkringen ersätter dock plötslig skada som orsakats av ett slumpmässigt eller enstaka fel eller en slumpmässig eller enstaka försummelse, eller till följd av ett fel eller en brist som uppstått plötsligt och oväntat på en byggnad, en anläggning eller en anordning och som försäkringstagarens ersättningsansvar grundar sig på. Dessutom förutsätts också att en skada som uppfyller ovannämnda förutsättningar uppkommit plötsligt, oväntat och snabbt och att den inte är en följd av en långsam, gradvis inverkan eller fortsatt gärning eller försummelse eller på annat sätt upprepad händelse.

Försäkringen ersätter inte sådana kostnader som avses i 6 § 1 mom. 2 punkten i lagen om ersättning för miljöskador (737/1994) och som uppstått för myndigheter till följd av åtgärder som har vidtagits i syfte att avvärja risken för eller verkningarna av störningar som avses i 1 § i lagen i fråga eller för att återställa den förorenade miljön i sitt tidigare skick.

F400.4.2.10
Fukt och översvämning

Försäkringen ersätter inte skador till följd av

- fukt
- regnvatten
- smältvatten
- översvämning

Försäkringen ersätter emellertid plötslig skada som beror på ett tillfälligt eller enstaka fel eller en tillfällig eller enstaka försummelse eller av ett fel eller en brist som plötsligt och oförutsett uppstått på en byggnad, anläggning eller anordning av en orsak som ger upphov till försäkringstagarens ersättningskyldighet. Dessutom förutsätts att också uppkomsten av skadan har inträffat plötsligt, oförutsett och snabbt som en följd av en sådan orsak som uppfyller ovan angivna förutsättningar och inte grundar sig på en långsam, gradvis inverkan, fortlöpande handling eller försummelse eller på någon annan form av upprepade händelser.

F400.4.2.11
Avledning av vatten till golvbrunn

Försäkringen ersätter inte en skada som orsakats av att dusch- eller badvattnet är förhindrat att rinna ner i golvbrunnen.

F400.4.2.12
Grundvattenstånd

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av förändrat grundvattenstånd.

F400.4.2.13
Brytnings- och sprängningsarbete

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av brytnings- eller sprängningsarbete som utförts med främmande arbetskraft eller för någon annan och inte heller jordsänkning eller jordras som följd av detta.

F400.4.2.14
Förvärvs- och näringsverksamhet

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade orsakar i någon annans tjänst eller vid utövande av ett självständigt yrke, en närings- eller förvärvsverksamhet eller i arbetsuppgifter som hänförs till lantbruk.

F400.4.2.15
Misshandel, slagsmål eller annat brott

Försäkringen ersätter inte en skada som uppstår i samband med misshandel, slagsmål eller ett annat uppsåtligt brott.

Försäkringen ersätter inte en skada till följd av odling av narkotiska växter eller annan tillverkning av narkotika.

F400.4.2.16
Vetskap om risk för skada

Försäkringen ersätter inte skada som beror på fel, felaktighet eller annan grund för ersättningsansvar som försäkringstagaren var eller borde ha varit medveten om när försäkringen trädde i kraft.

F400.4.2.17
Böter

Försäkringen ersätter inte böter eller annan liknande påföljd.

F400.4.2.18
Annan ansvarsförsäkring

Försäkringen ersätter inte skada till den del den ersätts från en annan ansvarsförsäkring som den försäkrade tecknat.

F400.5 Utredning av skada

F400.5.1 Försäkringstagarens skyldigheter

Den försäkrade ska sträva efter att ge Fennia tillfälle att värdera skadans storlek samt möjlighet att medverka till en uppgörelse i godo.

F400.5.2 Försäkringstagaren är skyldig att

- på egen bekostnad delta i utredningen av skadan
- till Fennia framlägga uppgifter och handlingar som är av betydelse för utredning av skadan

- skaffa eller framställa nödvändiga utredningar eller undersökningar som försäkringstagaren till rimlig kostnad har tillgång till.

Om ett ersättningsbart försäkringsfall leder till rättegång ska den försäkrade omedelbart meddela Fennia detta.

F400.5.3 Försäkringsgivarens skyldigheter

Fennia utreder om den försäkrade är skadeståndsskyldig för det anmälda försäkringsfall som omfattas av försäkringen och underhandlar med den som kräver ersättning.

Om den försäkrade ersätter skadan, överenskommer om det eller godkänner kravet, är detta inte bindande för Fennia om ersättningsbeloppet och ersättningsgrunden är uppberbart oriktiga.

Om Fennia meddelat försäkringstagaren att bolaget är redo att inom försäkringsbeloppets gränser avtala med den skadelidande om ersättning för hans eller hennes skador, och den försäkrade inte ger sitt samtycke till det, är Fennia inte skyldigt att betala ett större skadestånd och inte heller att ersätta kostnader som uppkommit efter det eller att utreda ärendet ytterligare.

Om den försäkrade inte meddelar Fennia om rättegången på förhand, är Fennia inte skyldigt att ersätta rättegångskostnader.

F400.6 Ersättningsbestämmelser

F400.6.1 Försäkringsbelopp

Högsta gräns för Fennias ersättningskyldighet vid varje försäkringsfall är det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet.

Skador föranledda av samma handling eller omständighet betraktas som ett och samma försäkringsfall oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstateras under olika försäkringsperioder, anses de hänföra sig till den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstaterats.

F400.6.2 Utrednings- och rättegångskostnader

Försäkringen ersätter skäligen och nödvändiga kostnader för utredning av skadan, dock inte sådana utredningskostnader som försäkringstagaren enligt försäkringsvillkoren är skyldig att själv betala eller sådana kostnader som inte särskilt avtalats med Fennia.

Kommer frågan om ersättning av ett försäkringsfall som omfattas av försäkringen upp till behandling i rätten, sköter Fennia rättegången och betalar de rättegångskostnader som föranleds av detta.

Om rättegången också behandlar andra ärenden, ersätts kostnaderna endast för den del av ersättningskravet som omfattas av försäkringen.

F400.6.3 Självrisk

I varje försäkringsfall står den försäkrade för den självriskandel av skadebeloppet som anges i försäkringsbrevet.

F400.6.4 Solidariskt ansvar

Om flera personer är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätter försäkringen endast den del av skadan som svarar mot vad som kan läggas den försäkrade till last och den fördel han eller hon eventuellt haft av försäkringsfallet. Framgår inget annat av tidigare nämnda orsaker, ersätter försäkringen högst den försäkrades andel enligt huvudtal av hela skadan.

F400.6.5 Kostnader för att avvärja en hotande skada

Den försäkrade ska vid ett omedelbart hotande eller inträffat försäkringsfall se till att avvärja eller begränsa skadan (se punkt F6.2 i de allmänna avtalsvillkoren). Denna skyldighet gäller endast sådana åtgärder som avvärjer en omedelbart hotande ansvarsskada som drabbar någon annan, men inte åtgärder efter skadan, om sådana inte separat avtalats med Fennia. Kostnaderna för dessa nödvändiga åtgärder ersätts från försäkringen.

Om den försäkrade orsakar en miljöskada som drabbar hans eller hennes egen egendom, som t.ex. egen jordmån, ska utöver det ovannämnda även följande iaktas: skador som drabbar egen jordmån, eget vattenområde eller annan egen egendom ersätts inte.

Kostnader för avvärjning av skada ersätts endast i situationer när omedelbar fara hotar någon annans egendom, t.ex. om miljöförstörande ämnen kommer via grundvattnet eller jordmånen från det egna området till omkringliggande områden.

Ersättningsbara åtgärder är endast sådana nödvändiga åtgärder genom vilka ett omedelbart hot om skada på annans egendom, som skulle ersättas från försäkringen, kan avvärjas.

När en miljöskada har inträffat kan det vara nödvändigt att vidta mera omfattande åtgärder, än sådana som omedelbart avvärjer faran, för att slutföra ärendet. Sådana åtgärder är t.ex. transport av förorenade jordmassor, förstöring och neutralisering av problemavfall som uppstått. Kostnader som uppstått för dessa åtgärder ersätts inte från ansvarsförsäkringen som kostnader för avvärjning ens om det är fråga om åtgärder i enlighet med tvingande myndighetsbestämmelse.

F400.6.6. Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen har rätt att dra av eller som återbäring få den skatt som ingår i räkningen för advokatuppdrag eller rättegångskostnader, dras den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna av från ersättningen.

F400.7 Specialvillkor för tilläggsförsäkring tecknad i egenskap av lantbrukare

Dessa villkorspunkter tillämpas om tilläggsdelen för lantbruk anges i försäkringsbrevet.

F400.7.1 Försäkringens syfte

Försäkringen för lantbrukare har som syfte att ersätta person- och saksador som anges i punkt F400.7.4 i dessa villkor samt övriga kostnader som särskilt anges i dessa villkor.

F400.7.2 Försäkrade

I försäkringen för lantbrukare är de försäkrade försäkringstagaren och andra som stadigvarande bor med denna i samma hushåll. Som den försäkrades stadigvarande bosättningsort anses den adress som anges i befolkningsregistermyndighetens register. Vid försäkringstagarens död bibehålls de övriga försäkrades ställning under ovannämnda förutsättningar tills boet är skiftat.

F400.7.3 Skador som ersätts

Försäkringen ersätter person- och sakskada som den försäkrade i egenskap av lantbrukare orsakat en annan person och som inträffat och konstaterats inom försäkringens giltighetsområde under försäkringsperioden, och för vilken den försäkrade enligt gällande lagstiftning är ersättningskyldig.

F400.7.4

I övrigt tillämpas punkterna F400.4.1.2–F400.4.2.17 med följande undantag.

F400.7.5 Skador som inte omfattas av försäkringen

Försäkringen ersätter inte skada som

- drabbar en såld vara som ännu inte har överlämnats
- drabbar en överlåtten vara när orsaken till skadan är en egenskap, ett fel eller en brist i själva varan
- beror på en felaktighet i en produkt eller ett fabrikat som levererats till en annan eller på att en skriftlig instruktion om användning, tillverkning eller förvaring av produkten var felaktig eller bristfällig.

F410 ANSVARSFÖRSÄKRING FÖR ÄGARE AV SMÅHUSFASTIGHET Gäller från och med 1.7.2018

Dessa försäkringsvillkor tillämpas om försäkringen har fogats till försäkringsavtalet och anges i försäkringsbrevet.

F410.1 Försäkringens syfte

Ansvarsförsäkringen för ägare av småhusfastighet har som syfte att enligt dessa villkor ersätta person- och saksador som anges i punkt F410.4 samt övriga kostnader som särskilt anges i dessa villkor.

F410.2 Försäkrade

I försäkringen för ägare av småhusfastighet är de försäkrade ägaren till den fastighet som anges i försäkringsbrevet, i denna egenskap.

F410.3 Försäkringens giltighet

Försäkringen gäller i de nordiska länderna.

F410.4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

F410.4.1 Skador som ersätts

F410.4.1.1

Försäkringen ersätter person- och sakskadorna som i egenskap av ägare av en försäkrad fastighet vållas en annan och som konstateras inom försäkringens giltighetsområde under försäkringsperioden och för vilka den försäkrade enligt gällande lag är ersättningskyldig.

F410.4.2 Begränsningar

F410.4.2.1

Skada som drabbat den försäkrade själv

Försäkringen ersätter inte skada som drabbat

- den försäkrade själv eller en annan försäkrad
- den försäkrades arbetstagare eller en person som jämställs med honom eller henne till den del denna är berättigad att få ersättning från den obligatoriska försäkringen enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar.

F410.4.2.2

Egendom som står till den försäkrades förfogande

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade vid tidpunkten för den handling eller försummelse som orsakade skadan innehar eller innehade, hade lånat eller annars utnyttjade.

Försäkringen omfattar emellertid ersättningskyldighet som uppstår för den försäkrade för skada som plötsligt drabbar konstruktioner eller apparatur som hör till en hyres- eller aktielägenhet som den försäkrades och dennas familj använder som bostad eller som logi under en resa. Detta gäller dock inte egnahemshus eller annan motsvarande fastighet i bostadsbruk

F410.4.2.3

Egendom som innehas för behandling eller skötsel

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade eller någon annan för dennas räkning vid tidpunkten för den handling eller försummelse som orsakade skadan

- har eller hade åtagit sig att tillverka, montera, reparera eller på annat sätt behandla
- har eller hade åtagit sig att förvara
- var skyldig att skydda inom ramen för skyddsplikt och skyldighet till skadeprevention med beaktande av karaktären av försäkringstagarens verksamhet eller av den arbetsprestation som orsakat skadan och dess närmaste påverkningsområde eller som försäkringstagaren på annat sätt har eller hade åtagit sig att sköta.

F410.4.2.4

Ansvar vid avtal

Försäkringen ersätter inte skada till den del ersättningsansvaret grundar sig på ett löfte, ett avtal, en garanti eller en annan förbindelse, om nämnda ersättningsansvar inte skulle gälla utan denna förbindelse.

F410.4.2.5

Skada på rörnät eller kablar

Försäkringen ersätter inte en skada som i samband med byggarbete eller renovering drabbar rörnät eller kablar, om den försäkrade inte skaffat och använt som arbetsinstruktion kabel- och rörnätsskator för fastigheten eller ett annat område som är föremål för byggarbetet eller renoveringen.

F410.4.2.6

Trafikskada

Försäkringen ersätter inte en skada som beror på en sådan trafikskada som avses i trafikförsäkringslagen (460/2016), oberoende av var trafikskadan inträffat.

Försäkringen ersätter dock en skada som i Finland i samband med lastning eller lossning eller en annan arbetsprestation som försäkringstagarens ansvar grundar sig på drabbat ett annat motorfordon som deltagit i nämnda verksamhet, till den del det är fråga om en sådan del av fordonet som inte stått under den persons uppsikt som utför arbetsprestationen (se punkt F410.4.2.3).

F410.4.2.7

Användning av vatten- eller luftfarkost

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av

- användning av båt eller fartyg som den försäkrade äger (begränsningen gäller dock inte användning av båt med en motor på högst fem hästkrafter eller roddbåt utan motor)
- att en luftfarkost används för luftfart när försäkringstagaren är ersättningskyldig på grund av att denna äger, innehar eller använder luftfarkosten, utför en uppgift i luftfarkosten eller är arbetsgivare till personer som utför nämnda funktioner.

F410.4.2.8

Miljöskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av

- att vatten, luft eller jordmån förorenats
- buller, skakning, strålning, drag, värme eller lukt
- en annan motsvarande störning.

Försäkringen ersätter dock plötslig skada som orsakats av ett slumpmässigt eller enstaka fel eller en slumpmässig eller enstaka försummelse, eller till följd av ett fel eller en brist som uppstått plötsligt och oväntat på en byggnad, en anläggning eller en anordning och som försäkringstagarens ersättningsansvar grundar sig på. Dessutom förutsätts också att en skada som uppfyller ovannämnda förutsättningar uppkommit plötsligt, oväntat och snabbt och att den inte är en följd av en långsam, gradvis inverkan eller fortsatt gärning eller försummelse eller på annat sätt upprepade händelse.

En annan förutsättning för utbetalning av ersättning är att den försäkrade fått kännedom om händelsen senast inom 14 dygn från dess uppkomst och att den försäkrade lämnat in en skriftlig anmälan till försäkringsgivaren inom sextio dygn från att föreningen, utsläppet eller någon annan störning uppkommit.

Försäkringen ersätter inte sådana kostnader som avses i 6 § 1 mom. 2 punkten i lagen om ersättning för miljöskador (737/1994) och som uppstått för myndigheter till följd av åtgärder som har vidtagits i syfte att avvärja risken för eller verkningarna av störningar som avses i 1 § i lagen i fråga eller för att återställa den förorenade miljön i sitt tidigare skick.

F410.4.2.9

Fukt och översvämning

F410.4.2.9.1

Försäkringen ersätter inte skador till följd av

- fukt
- regnvatten
- smältvatten
- översvämning

Försäkringen ersätter emellertid plötslig skada som beror på ett tillfälligt eller enstaka fel eller en tillfällig eller enstaka försummelse eller av ett fel eller en brist som plötsligt och oförutsett uppstått på en byggnad, anläggning eller anordning av en orsak som ger upphov till försäkringstagarens ersättningskyldighet. Dessutom förutsätts att också uppkomsten av skadan har inträffat plötsligt, oförutsett och snabbt som en följd av en sådan orsak som uppfyller ovan angivna förutsättningar och inte grundar sig på en långsam, gradvis inverkan, fortlöpande handling eller försummelse eller på någon annan form av upprepade händelser.

F410.4.2.9.2

Avledning av vatten till golvbrunn

Försäkringen ersätter inte en skada som orsakats av att dusch- eller badvattnet är förhindrat att rinna ner i golvbrunnen.

F410.4.2.10

Grundvattenstånd

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av förändrat grundvattenstånd.

F410.4.2.11

Brytnings- och sprängningsarbete

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av brytnings- eller sprängningsarbete som utförts med främmande arbetskraft eller för någon annan och inte heller jordsänkning eller jordras som följd av detta.

F410.4.2.12

Förvärvs- och näringsverksamhet

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade orsakar i någon annans tjänst eller vid utövande av ett självständigt yrke, en närings- eller förvärvsverksamhet eller i arbetsuppgifter som hänför sig till lantbruk.

F410.4.2.13

Misshandel, slagsmål eller annat brott

Försäkringen ersätter inte en skada som uppstår i samband med misshandel, slagsmål eller ett annat uppsåtligt brott.

Försäkringen ersätter inte en skada till följd av odling av narkotiska växter eller annan tillverkning av narkotika.

F410.4.2.14

Vetskap om risk för skada

Försäkringen ersätter inte skada som beror på fel, felaktighet eller annan grund för ersättningsansvar som försäkringstagaren var eller borde ha varit medveten om när försäkringen trädde i kraft.

F410.4.2.15

Böter

Försäkringen ersätter inte böter eller annan liknande påföljd.

F410.4.2.16

Annan ansvarsförsäkring

Försäkringen ersätter inte skada till den del den ersätts från en annan ansvarsförsäkring som den försäkrade tecknat.

F410.5 Utredning av skada

F410.5.1 Försäkringstagarens skyldigheter

Den försäkrade ska sträva efter att ge Fennia tillfälle att värdera skadans storlek samt möjlighet att medverka till en uppgörelse i godo.

F410.5.2 Försäkringstagaren är skyldig att

- på egen bekostnad delta i utredningen av skadan
- till Fennia framlägga uppgifter och handlingar som är av betydelse för utredning av skadan
- skaffa eller framställa nödvändiga utredningar eller undersökningar som försäkringstagaren till rimlig kostnad har tillgång till.

Om ett ersättningsbart försäkringsfall leder till rättegång ska den försäkrade omedelbart meddela Fennia detta.

F410.5.3 Försäkringsgivarens skyldigheter

Fennia utreder om den försäkrade är skadeståndsskyldig för det anmälda försäkringsfall som omfattas av försäkringen och underhandlar med den som kräver ersättning.

Om den försäkrade ersätter skadan, överenskommer om det eller godkänner kravet, är detta inte bindande för Fennia om ersättningsbeloppet och ersättningsgrunden är uppenbart oriktiga.

Om Fennia meddelat försäkringstagaren att bolaget är redo att inom försäkringsbeloppets gränser avtala med den skadelidande om ersättning för hans eller hennes skador, och den försäkrade inte ger sitt samtycke till det, är Fennia inte skyldigt att betala ett större skadestånd och inte heller att ersätta kostnader som uppkommit efter det eller att utreda ärendet ytterligare.

Om den försäkrade inte meddelar Fennia om rättegången på förhand, är Fennia inte skyldigt att ersätta rättegångskostnader.

F410.6 Ersättningsbestämmelser

F410.6.1 Försäkringsbelopp

Högsta gräns för Fennias ersättningskyldighet vid varje försäkringsfall är det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet.

Skador föranledda av samma handling eller omständighet betraktas som ett och samma försäkringsfall oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstateras under olika försäkringsperioder, anses de hänföra sig till den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstaterats.

F410.6.2 Utrednings- och rättegångskostnader

Försäkringen ersätter skäligen och nödvändiga kostnader för utredning av skadan, dock inte sådana utredningskostnader som försäkringstagaren enligt försäkringsvillkoren är skyldig att själv betala eller sådana kostnader som inte särskilt avtalats med Fennia.

Kommer frågan om ersättning av ett försäkringsfall som omfattas av försäkringen upp till behandling i rätten, sköter Fennia rättegången och betalar de rättegångskostnader som föranleds av detta.

Om rättegången också behandlar andra ärenden, ersätts kostnaderna endast för den del av ersättningskravet som omfattas av försäkringen.

F410.6.3 Självrisk

I varje försäkringsfall står den försäkrade för den självriskandel av skadebeloppet som anges i försäkringsbrevet.

F410.6.4 Solidariskt ansvar

Om flera personer är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätter försäkringen endast den del av skadan som svarar mot vad som kan läggas den försäkrade till last och den fördel han eller hon eventuellt haft av försäkringsfallet. Framgår inget annat av tidigare nämnda orsaker, ersätter försäkringen högst den försäkrades andel enligt huvudtal av hela skadan.

F410.6.5 Kostnader för att avvärja en hotande skada

Den försäkrade ska vid ett omedelbart hotande eller inträffat försäkringsfall se till att avvärja eller begränsa skadan (se punkt F6.2 i de allmänna avtalsvillkoren). Denna skyldighet gäller endast sådana åtgärder som avvärjer en omedelbart hotande ansvarsskada som drabbar någon annan, men inte åtgärder efter skadan, om sådana inte separat avtalas med Fennia. Kostnaderna för dessa nödvändiga åtgärder ersätts från försäkringen.

Om den försäkrade orsakar en miljöskada som drabbar hans eller hennes egen egendom, som t.ex. egen jordmån, ska utöver det ovannämnda även följande iakttas: skador som drabbar egen jordmån, eget vattenområde eller annan egen egendom ersätts inte.

Kostnader för avvärjning av skada ersätts endast i situationer när omedelbar fara hotar någon annans egendom, t.ex. om miljöförstörande ämnen kommer via grundvattnet eller jordmånen från det egna området till omkringliggande områden.

Ersättningsbara åtgärder är endast sådana nödvändiga åtgärder genom vilka ett omedelbart hot om skada på annans egendom, som skulle ersättas från försäkringen, kan avvärjas.

När en miljöskada har inträffat kan det vara nödvändigt att vidta mera omfattande åtgärder, än sådana som omedelbart avvärjer faran, för att slutföra ärendet. Sådana åtgärder är t.ex. transport av förorenade jordmassor, förstöring och neutralisering av problemavfall som uppstått. Kostnader som uppstått för dessa åtgärder ersätts inte från ansvarsförsäkringen som kostnader för avvärjning ens om det är fråga om åtgärder i enlighet med tvingande myndighetsbestämmelse.

F410.6.6. Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen har rätt att dra av eller som återbäring få den skatt som ingår i räkningen för advokatuppdrag eller rättegångskostnader, dras den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna av från ersättningen.

F420 ANSVARFÖRSÄKRING FÖR BÅTFÖRARE Gäller från och med 1.7.2018

Ansvarsförsäkringen för båtförare ingår i försäkringsavtalet om detta överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

F420.1 Försäkringens syfte

Ansvarsförsäkringen för båtförare har som syfte att enligt dessa villkor ersätta person- och saksador som anges i punkt F420.4 samt övriga kostnader som särskilt anges i dessa villkor.

F420.2 Försäkrade

I ansvarsförsäkringen för båtförare är de försäkrade ägaren, innehavaren eller föraren till den båt som anges i försäkringsbrevet eller den som använder båten med ägarens eller innehavarens tillstånd, var och en i denna egenskap.

F420.3 Försäkringens giltighet

Ansvarsförsäkringen för båtförare gäller i enlighet med punkt F40.3 i de gemensamma villkoren för båtförsäkringar.

F420.4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

F420.4.1 Skador som ersätts

F420.4.1.1

Försäkringen ersätter person- och saksador som vållats en annan person under försäkringstiden och som inträffat och konstaterats inom försäkringens giltighetsområde under försäkringsperioden, och för vilken den försäkrade enligt gällande lagstiftning är ersättningskyldig.

F420.4.2 Begränsningar

F420.4.2.1

Skada som drabbat den försäkrade själv

Försäkringen ersätter inte skada som drabbat

- den försäkrade eller en familjemedlem som bor i samma hushåll som den försäkrade
- den försäkrades arbetstagare eller en person som jämställs med honom eller henne till den del denna är berättigad att få ersättning från den obligatoriska försäkringen enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar.

F420.4.2.2

Egendom som står till den försäkrades förfogande

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade vid tidpunkten för den handling eller försummelse som orsakade skadan innehar eller innehade, hade lånat eller annars utnyttjade.

Försäkringen omfattar emellertid ersättningskyldighet som uppstår för den försäkrade för skada som plötsligt drabbar konstruktioner eller apparatur som hör till en hyres- eller aktielägenhet som den försäkrades och dennas familj använder som bostad eller som logi under en resa. Detta gäller dock inte egnahemshus eller annan motsvarande fastighet i bostadsbruk.

F420.4.2.3

Egendom som innehas för behandling eller skötsel

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade eller någon annan för dennas räkning vid tidpunkten för den handling eller försummelse som orsakade skadan

- har eller hade åtagit sig att tillverka, montera, reparera eller på annat sätt behandla
- har eller hade åtagit sig att förvara
- var skyldig att skydda inom ramen för skyddsplikt och skyldighet till skadeprevention med beaktande av karaktären av försäkringstagarens verksamhet eller av den arbetsprestation som orsakat skadan och dess närmaste påverkningsområde eller som försäkringstagaren på annat sätt har eller hade åtagit sig att sköta.

F420.4.2.4

Ansvar vid avtal

Försäkringen ersätter inte skada till den del ersättningsansvaret grundar sig på ett löfte, ett avtal, en garanti eller en annan förbindelse, om nämnda ersättningsansvar inte skulle gälla utan denna förbindelse.

F420.4.2.5

Skada på rörnät eller kablar

Försäkringen ersätter inte en skada som i samband med byggarbete eller renovering drabbar rörnät eller kablar, om den försäkrade inte skaffat och använt som arbetsinstruktion kabel- och rörnätskort för fastigheten eller ett annat område som är föremål för byggarbetet eller renoveringen.

F420.4.2.6

Trafikskada

Försäkringen ersätter inte en skada som beror på en sådan trafikskada som avses i trafikförsäkringslagen (460/2016), oberoende av var trafikskadan inträffat.

Försäkringen ersätter dock skada som i Finland i samband med lastning eller lossning av last eller annan arbetsprestation som försäkringstagarens ansvar grundar sig på drabbat ett annat motorfordon som deltagit i

nämnda verksamhet, till den del det är fråga om en sådan del av fordonet som inte stått under den persons uppsikt som utför arbetsprestationen (se punkt F420.4.2.3).

F420.4.2.7

Miljöskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av

- att vatten, luft eller jordmån förorenats
- buller, skakning, strålning, drag, värme eller lukt
- en annan motsvarande störning.

Försäkringen ersätter dock plötslig skada som orsakats av ett slumpmässigt eller enstaka fel eller en slumpmässig eller enstaka försummelse, eller till följd av ett fel eller en brist som uppstått plötsligt och oväntat på en byggnad, en anläggning eller en anordning och som försäkringstagarens ersättningsansvar grundar sig på. Dessutom förutsätts också att en skada som uppfyller ovannämnda förutsättningar uppkommit plötsligt, oväntat och snabbt och att den inte är en följd av en långsam, gradvis inverkan eller fortsatt gärning eller försummelse eller på annat sätt upprepade händelse.

En annan förutsättning för utbetalning av ersättning är att den försäkrade fått kännedom om händelsen senast inom 14 dygn från dess uppkomst och att den försäkrade lämnat in en skriftlig anmälan till försäkringsgivaren inom sextio dygn från att föroreningen, utsläppet eller någon annan störning uppkommit.

Försäkringen ersätter inte sådana kostnader som avses i 6 § 1 mom. 2 punkten i lagen om ersättning för miljöskador (737/1994) och som uppstått för myndigheter till följd av åtgärder som har vidtagits i syfte att avvärja risken för eller verkningarna av störningar som avses i 1 § i lagen i fråga eller för att återställa den förorenade miljön i sitt tidigare skick.

F420.4.2.8

Fukt och översvämning

F420.4.2.8.1

Försäkringen ersätter inte skador till följd av

- fukt
- regnvatten
- smältvatten
- översvämning.

Försäkringen ersätter emellertid plötslig skada som beror på ett tillfälligt eller enstaka fel eller en tillfällig eller enstaka försummelse eller av ett fel eller en brist som plötsligt och oförutsett uppstått på en byggnad, anläggning eller anordning av en orsak som ger upphov till försäkringstagarens ersättningskyldighet. Dessutom förutsätts att också uppkomsten av skadan har inträffat plötsligt, oförutsett och snabbt som en följd av en sådan orsak som uppfyller ovan angivna förutsättningar och inte grundar sig på en långsam, gradvis inverkan, fortlöpande handling eller försummelse eller på någon annan form av upprepade händelser.

F420.4.2.8.2

Avledning av vatten till golvbrunn

Försäkringen ersätter inte en skada som orsakats av att dusch- eller badvattnet är förhindrat att rinna ner i golvbrunnen.

F420.4.2.9

Grundvattenstånd

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av förändrat grundvattenstånd.

F420.4.2.10

Förvärvs- och näringsverksamhet

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade orsakar i någon annans tjänst eller vid utövande av ett självständigt yrke, en närings- eller förvärvsverksamhet eller i arbetsuppgifter som hänför sig till lantbruk.

F420.4.2.11

Misshandel, slagsmål eller annat brott

Försäkringen ersätter inte en skada som uppstår i samband med misshandel, slagsmål eller ett annat uppsåtligt brott.

Försäkringen ersätter inte en skada till följd av odling av narkotiska växter eller annan tillverkning av narkotika.

F420.4.2.12

Vetskap om risk för skada

Försäkringen ersätter inte skada som beror på fel, felaktighet eller annan grund för ersättningsansvar som försäkringstagaren var eller borde ha varit medveten om när försäkringen trädde i kraft.

F420.4.2.13

Böter

Försäkringen ersätter inte böter eller annan liknande påföljd.

F420.4.2.14

Annan ansvarsförsäkring

Försäkringen ersätter inte skada till den del den ersätts från en annan ansvarsförsäkring som den försäkrade tecknat.

F420.5 Utredning av skada

F420.5.1 Försäkringstagarens skyldigheter

Den försäkrade ska sträva efter att ge Fennia tillfälle att värdera skadans storlek samt möjlighet att medverka till en uppgörelse i godo.

F420.5.2 Försäkringstagaren är skyldig att

- på egen bekostnad delta i utredningen av skadan
- till Fennia framlägga uppgifter och handlingar som är av betydelse för utredning av skadan
- skaffa eller framställa nödvändiga utredningar eller undersökningar som försäkringstagaren till rimlig kostnad har tillgång till.

Om ett ersättningsbart försäkringsfall leder till rättegång ska den försäkrade omedelbart meddela Fennia detta.

F420.5.3 Försäkringsgivarens skyldigheter

Fennia utreder om den försäkrade är skadeståndsskyldig för det anmälda försäkringsfall som omfattas av försäkringen och underhandlar med den som kräver ersättning.

Om den försäkrade ersätter skadan, överenskommer om det eller godkänner kravet, är detta inte bindande för Fennia om ersättningsbeloppet och ersättningsgrunden är uppbenbart oriktiga.

Om Fennia meddelat försäkringstagaren att bolaget är redo att inom försäkringsbeloppets gränser avtala med den skadelidande om ersättning för hans eller hennes skador, och den försäkrade inte ger sitt samtycke till det, är Fennia inte skyldigt att betala ett större skadestånd och inte heller att ersätta kostnader som uppkommit efter det eller att utreda ärendet ytterligare.

Om den försäkrade inte meddelar Fennia om rättegången på förhand, är Fennia inte skyldigt att ersätta rättegångskostnader.

F420.5.4 Åtgärder vid inträffat skadefall

Om skadan har inträffat under kappsegling, ska det lämnas in en kopia av protestprotokollet till Fennia.

F420.6 Ersättningsbestämmelser

F420.6.1 Försäkringsbelopp

Högsta gräns för Fennias ersättningskyldighet vid varje försäkringsfall är det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet.

Skador föranledda av samma handling eller omständighet betraktas som ett och samma försäkringsfall oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstateras under olika försäkringsperioder, anses de hänföra sig till den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstaterats.

F420.6.2 Utrednings- och rättegångskostnader

Försäkringen ersätter skäligen och nödvändiga kostnader för utredning av skadan, dock inte sådana utredningskostnader som försäkringstagaren enligt försäkringsvillkoren är skyldig att själv betala eller sådana kostnader som inte särskilt avtalats med Fennia.

Kommer frågan om ersättning av ett försäkringsfall som omfattas av försäkringen upp till behandling i rätten, sköter Fennia rättegången och betalar de rättegångskostnader som föranleds av detta.

Om rättegången också behandlar andra ärenden, ersätts kostnaderna endast för den del av ersättningskravet som omfattas av försäkringen.

F420.6.3 Självrisk

I varje försäkringsfall står den försäkrade för den självriskandel av skadebeloppet som anges i försäkringsbrevet.

F420.6.4 Solidariskt ansvar

Om flera personer är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätter försäkringen endast den del av skadan som svarar mot vad som kan läggas den försäkrade till last och den fördel han eller hon eventuellt haft av försäkringsfallet. Framgår inget annat av tidigare nämnda orsaker, ersätter försäkringen högst den försäkrades andel enligt huvudtal av hela skadan.

F420.6.5 Kostnader för att avvärja en hotande skada

Den försäkrade ska vid ett omedelbart hotande eller inträffat försäkringsfall se till att avvärja eller begränsa skadan (se punkt F6.2 i de allmänna avtalsvillkoren). Denna skyldighet gäller endast sådana åtgärder som avvärjer en omedelbart hotande ansvarsskada som drabbar någon annan, men inte åtgärder efter skadan, om sådana inte separat avtalats med Fennia. Kostnaderna för dessa nödvändiga åtgärder ersätts från försäkringen.

Om den försäkrade orsakar en miljöskada som drabbar hans eller hennes egen egendom, som t.ex. egen jordmån, ska utöver det ovannämnda även följande iakttas: skador som drabbar egen jordmån, eget vattenområde eller annan egen egendom ersätts inte.

Kostnader för avvärjning av skada ersätts endast i situationer när omedelbar fara hotar någon annans egendom, t.ex. om miljöförstörande ämnen kommer via grundvattnet eller jordmånen från det egna området till omkringliggande områden.

Ersättningsbara åtgärder är endast sådana nödvändiga åtgärder genom vilka ett omedelbart hot om skada på annans egendom, som skulle ersättas från försäkringen, kan avvärjas.

När en miljöskada har inträffat kan det vara nödvändigt att vidta mera omfattande åtgärder, än sådana som omedelbart avvärjer faran, för att slutföra ärendet. Sådana åtgärder är t.ex. transport av förorenade jordmassor, förstöring och neutralisering av problemavfall som uppstått. Kostnader som uppstått för dessa åtgärder ersätts inte från ansvarsförsäkringen som kostnader för avvärjning ens om det är fråga om åtgärder i enlighet med tvingande myndighetsbestämmelse.

F420.6.6 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen har rätt att dra av eller som återbäring få den skatt som ingår i räkningen för advokatupdrag eller rättegångskostnader, dras den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna av från ersättningen.

F430 ANSVARSFÖRSÄKRING FÖR DJURÄGARE Gäller från och med 1.7.2018

Ansvarsförsäkringen för djurägare ingår i försäkringsavtalet om detta överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

Ansvarsförsäkringen för djurägare är ett tilläggsskydd till ansvarsförsäkringen för privatperson. Ansvarsförsäkringen för djurägare kan ingå i försäkringsavtalet om det även innehåller en djurförsäkring och en ansvarsförsäkring för privatperson. Om någondera eller båda försäkringarna upphör, upphör också tilläggsskyddet.

F430.1 Försäkrade

De försäkrade är ägaren, skötaren och innehavaren till djuret som anges i försäkringsbrevet, var och en i denna egenskap.

F430.2 Försäkringens giltighet

Försäkringen gäller inom samma giltighetsområde och under samma giltighetstid som djurförsäkringen.

F430.3 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i samband med dem

Försäkringen ersätter de person- och saksador som orsakats av det djur som försäkrats genom djurförsäkringen och som anges i försäkringsbrevet, oberoende av om den försäkrade enligt gällande lag är ersättningskyldig.

Försäkringen ersätter inte skada

- som drabbat den försäkrade, en person som bor i samma hushåll eller en person till vars fördel djuret används eller användes eller i vars vård djuret är eller var

- på egendom som den försäkrade eller en person som bor i samma hushåll innehar eller innehade eller har eller hade till låns, förvaring eller på annat sätt för behandling, tillsyn eller utnyttjande när skadefallet inträffade
- som någon annan än den försäkrade är ersättningsansvarig för
- till den del den ersätts ur en annan ansvarsförsäkring
- som den försäkrade endast på grundval av avtal ansvarar för som uppstått när djuren släppts lösa tillsammans och i samband med det skadat varandra
- som uppstått när djuret använts i någon annans tjänst, yrkes-, förvärvs-, näringsverksamhet eller vid jakt
- som uppstått när djuret lämnats i ett transportfordon, ett rum eller något annat stängt utrymme
- som uppstått i samband med betäckning
- som orsakats av lynnesfel eller beteenderubbningar, som bidragit till att skadan uppstått
- som orsakats av smittsamma sjukdomar
- som orsakats av djurets avföring, urin, uppkastning eller annan motsvarande utsöndring.

F440 ANSVARSFÖRSÄKRING FÖR RESENÄR Gäller från och med 1.7.2018

Ansvarsförsäkringen för resenär ingår i försäkringsavtalet om detta överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

F440.1 Försäkringens syfte

Ansvarsförsäkringen för resenär har som syfte att enligt dessa villkor ersätta person- och saksador som anges i punkt F440.4 samt övriga kostnader som särskilt anges i dessa villkor.

F440.2 Försäkrade

F440.2.1 Försäkrad med familj

I ansvarsförsäkringen för resenär är de försäkrade följande personer om de anges i försäkringsbrevet, är på resa och stadigvarande bor i Finland och som omfattas av sjukförsäkringslagen i Finland:

- försäkringstagaren
- en annan namngiven person
- familjemedlemmar som stadigvarande bor i samma hushåll med någon av de ovannämnda
- försäkringstagarens eller någon annan namngiven persons barn och barnbarn som är under 18 år och med på resan samt barn och barnbarn under 18 år till maken, maken eller sambon som bor i samma hushåll, även om de ovannämnda barnen eller barnbarnen inte bor i samma hushåll med försäkringstagaren eller någon annan namngiven person.

F440.2.2 Försäkrad enskild namngiven person

Den försäkrade är den person som anges i försäkringsbrevet och som är på resa och som stadigvarande bor i Finland och som omfattas av sjukförsäkringslagen i Finland. Om försäkringstagaren är en privatperson, ska den försäkrade bo i samma hushåll som försäkringstagaren med undantag för barn och barnbarn under 18 år till försäkringstagaren eller någon annan namngiven person.

F440.3 Försäkringens giltighet

Ansvarsförsäkringen för resenär gäller i den utsträckning som anges i försäkringsbrevet.

F440.4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

F440.4.1 Skador som ersätts

F440.4.1.1

Försäkringen ersätter person- och sakskada som den försäkrade i egenskap av privatperson orsakat en annan person och som inträffat och konstaterats inom försäkringens giltighetsområde under försäkringsperioden, och för vilken den försäkrade enligt gällande lagstiftning är ersättningskyldig.

F440.4.1.2

En skada som orsakats av ett barn som vid skadetidpunkten inte enligt sin ålder ska anses ersättningskyldig, ersätts i den utsträckning som om den orsakats av ett barn som uppnått lägsta ålder för ersättningskyldighet.

Med avvikelse från punkt F7.1 i de allmänna avtalsvillkoren ersätter försäkringen också en skada som med avsikt orsakats av ett försäkrat barn under 12 år.

Denna bestämmelse gäller inte en skada för vilken någon annan är ersättningsansvarig och inte heller en skada som drabbat den person i vars vård barnet är vid skadetidpunkten.

F440.4.1.3

Försäkringen ersätter också personskada som en sällskapshund orsakar genom bitning samt skada som hunden orsakar genom omedelbar kollision med ett motorfordon, när detta inträffar oberoende av den försäkrades vållande och hunden ägs av försäkringstagaren eller någon annan person som bor i samma hushåll som försäkringstagaren.

Denna utvidgning gäller inte

- skada som hundens skötare eller innehavare eller någon annan än den försäkrade är ersättningsansvarig för
- trafikskada eller annan skada som orsakas av väjning för hunden.

F440.4.2 Begränsningar

F440.4.2.1

Skada som drabbat den försäkrade själv

Försäkringen ersätter inte skada som drabbat

- den försäkrade själv eller en annan försäkrad
- den försäkrades arbetstagare eller en person som jämställs med honom eller henne till den del denna är berättigad att få ersättning från den obligatoriska försäkringen enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar.

F440.4.2.2

Egendom som står till den försäkrades förfogande

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade vid tidpunkten för den handling eller försummelse som orsakade skadan innehar eller innehade, hade lånat eller annars utnyttjade.

Försäkringen omfattar emellertid ersättningskyldighet som uppstår för den försäkrade för skada som plötsligt drabbar konstruktioner eller apparatur som hör till en hyres- eller aktielägenhet som den försäkrades och dennas familj använder som bostad eller som logi under en resa. Detta gäller dock inte egnahemshus eller annan motsvarande fastighet i bostadsbruk.

Försäkringen ersätter dock inte skador på egendom för vilken den försäkrade, i egenskap av ägare av aktier som ger besittningsrätt till en lägenhet, enligt lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009) har underhållsansvar, och inte heller skada som beror på vanvård av lägenheten eller slitage, repning, stötar, nedsmutsning eller andra liknande händelser som endast berört bostadens inre ytor.

F440.4.2.3

Egendom som innehas för behandling eller skötsel

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade eller någon annan för dennas räkning vid tidpunkten för den handling eller försummelse som orsakade skadan

- har eller hade åtagit sig att tillverka, montera, reparera eller på annat sätt behandla
- har eller hade åtagit sig att förvara
- var skyldig att skydda inom ramen för skyddsplikt och skyldighet till skadeprevention med beaktande av karaktären av försäkringstagarens verksamhet eller av den arbetsprestation som orsakat skadan och dess närmaste påverkningsområde eller som försäkringstagaren på annat sätt har eller hade åtagit sig att sköta.

F440.4.2.4

Ägande och innehav av fastighet

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av ägande, innehav eller underhåll av en sådan fastighet som inte till största delen är i den försäkrades bostadsbruk.

F440.4.2.5

Ansvar vid avtal

Försäkringen ersätter inte skada till den del ersättningsansvaret grundar sig på ett löfte, ett avtal, en garanti eller en annan förbindelse, om nämnda ersättningsansvar inte skulle gälla utan denna förbindelse.

F440.4.2.6

Skada på rörnät eller kablar

Försäkringen ersätter inte en skada som i samband med byggarbete eller renovering drabbar rörnät eller kablar, om den försäkrade

inte skaffat och använt som arbetsinstruktion kabel- och rörnättskator för fastigheten eller ett annat område som är föremål för byggarbetet eller renoveringen.

F440.4.2.7
Trafikskada

Försäkringen ersätter inte en skada som beror på en sådan trafikskada som avses i trafikförsäkringslagen (460/2016), oberoende av var trafikskadan inträffat.

Försäkringen ersätter dock skada som i Finland i samband med lastning eller lossning eller annan arbetsprestation som försäkringstagarens ansvar grundar sig på drabbat ett annat motorfordon som deltagit i nämnda verksamhet, till den del det är fråga om en sådan del av fordonet som inte stått under den persons uppsikt som utför arbetsprestationen (se punkt. F440.4.2.3).

F440.4.2.8
Användning av vatten- eller luftfarkost

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av

- användning av båt eller fartyg som den försäkrade äger (begränsningen gäller dock inte användning av båt med en motor på högst fem hästkrafter eller roddbåt utan motor)
- att en luftfarkost används för luftfart när försäkringstagaren är ersättningsskyldig på grund av att denna äger, innehar eller använder luftfarkosten, utför en uppgift i luftfarkosten eller är arbetsgivare till personer som utför nämnda funktioner.

F440.4.2.9
Miljöskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av

- att vatten, luft eller jordmån förorenats
- buller, skakning, strålning, drag, värme eller luft
- en annan motsvarande störning.

Försäkringen ersätter dock plötslig skada som orsakats av ett slumpmässigt eller enstaka fel eller en slumpmässig eller enstaka försummelse, eller till följd av ett fel eller en brist som uppstått plötsligt och oväntat på en byggnad, en anläggning eller en anordning och som försäkringstagarens ersättningsansvar grundar sig på. Dessutom förutsätts också att en skada som uppfyller ovannämnda förutsättningar uppkommit plötsligt, oväntat och snabbt och att den inte är en följd av en långsam, gradvis inverkan eller fortsatt gärning eller försummelse eller på annat sätt upprepad händelse.

Försäkringen ersätter inte sådana kostnader som avses i 6 § 1 mom. 2 punkten i lagen om ersättning för miljöskador (737/1994) och som uppstått för myndigheter till följd av åtgärder som har vidtagits i syfte att avvärja risken för eller verkningarna av störningar som avses i 1 § i lagen i fråga eller för att återställa den förorenade miljön i sitt tidigare skick.

F440.4.2.10
Fukt och översvämning

F440.4.2.10.1

Försäkringen ersätter inte skador till följd av

- fukt
- regnvatten
- smältvatten
- översvämning.

Försäkringen ersätter emellertid plötslig skada som beror på ett tillfälligt eller enstaka fel eller en tillfällig eller enstaka försummelse eller av ett fel eller en brist som plötsligt och oförutsett uppstått på en byggnad, anläggning eller anordning av en orsak som ger upphov till försäkringstagarens ersättningsskyldighet. Dessutom förutsätts att också uppkomsten av skadan har inträffat plötsligt, oförutsett och snabbt som en följd av en sådan orsak som uppfyller ovan angivna förutsättningar och inte grundar sig på en långsam, gradvis inverkan, fortlöpande handling eller försummelse eller på någon annan form av upprepade händelser.

F440.4.2.10.2
Avledning av vatten till golvbrunn

Försäkringen ersätter inte en skada som orsakats av att dusch- eller badvattnet är förhindrat att rinna ner i golvbrunnen.

F440.4.2.11
Grundvattenstånd

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av förändrat grundvattenstånd.

F440.4.2.12
Brytnings- och sprängningsarbete

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av brytnings- eller sprängningsarbete som utförts med främmande arbetskraft eller för någon annan och inte heller jordsänkning eller jordras som följd av detta.

F440.4.2.13
Förvärvs- och näringsverksamhet

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade orsakar i någon annans tjänst eller vid utövande av ett självständigt yrke, en närings- eller förvärvsverksamhet eller i arbetsuppgifter som hänförs till lantbruk.

F440.4.2.14
Misshandel, slagsmål eller annat brott

Försäkringen ersätter inte en skada som uppstår i samband med misshandel, slagsmål eller ett annat uppsåtligt brott.

Försäkringen ersätter inte en skada till följd av odling av narkotiska växter eller annan tillverkning av narkotika.

F440.4.2.15
Vetskap om risk för skada

Försäkringen ersätter inte skada som beror på fel, felaktighet eller annan grund för ersättningsansvar som försäkringstagaren var eller borde ha varit medveten om när försäkringen trädde i kraft.

F440.4.2.16
Böter

Försäkringen ersätter inte böter eller annan liknande påföljd.

F440.4.2.17
Annan ansvarsförsäkring

Försäkringen ersätter inte skada till den del den ersätts från en annan ansvarsförsäkring som den försäkrade tecknat.

F440.5 Utredning av skada

F440.5.1 Försäkringstagarens skyldigheter

Den försäkrade ska sträva efter att ge Fennia tillfälle att värdera skadans storlek samt möjlighet att medverka till en uppgörelse i godo.

F440.5.2 Försäkringstagaren är skyldig att

- på egen bekostnad delta i utredningen av skadan
- till Fennia framlägga uppgifter och handlingar som är av betydelse för utredning av skadan
- skaffa eller framställa nödvändiga utredningar eller undersökningar som försäkringstagaren till rimlig kostnad har tillgång till.

Om ett ersättningsbart försäkringsfall leder till rättegång ska den försäkrade omedelbart meddela Fennia detta.

F440.5.3 Försäkringsgivarens skyldigheter

Fennia utreder om den försäkrade är skadeståndsskyldig för det anmälda försäkringsfall som omfattas av försäkringen och underhandlar med den som kräver ersättning.

Om den försäkrade ersätter skadan, överenskommer om det eller godkänner kravet, är detta inte bindande för Fennia om ersättningsbeloppet och ersättningsgrunden är uppenbart oriktiga.

Om Fennia meddelat försäkringstagaren att bolaget är redo att inom försäkringsbeloppets gränser avtala med den skadelidande om ersättning för hans eller hennes skador, och den försäkrade inte ger sitt samtycke till det, är Fennia inte skyldigt att betala ett större skadestånd och inte heller att ersätta kostnader som uppkommit efter det eller att utreda ärendet ytterligare.

Om den försäkrade inte meddelar Fennia om rättegången på förhand, är Fennia inte skyldigt att ersätta rättegångskostnader.

F440.6 Ersättningsbestämmelser

F440.6.1 Försäkringsbelopp

Högsta gräns för Fennias ersättningskyldighet vid varje försäkringsfall är det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet.

Skador föranledda av samma handling eller omständighet betraktas som ett och samma försäkringsfall oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstateras under olika försäkringsperioder, anses de hänföra sig till den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstateras.

F440.6.2 Utrednings- och rättegångskostnader

Försäkringen ersätter skäligen och nödvändiga kostnader för utredning av skadan, dock inte sådana utredningskostnader som försäkringstagaren enligt försäkringsvillkoren är skyldig att själv betala eller sådana kostnader som inte särskilt avtalats med Fennia.

Kommer frågan om ersättning av ett försäkringsfall som omfattas av försäkringen upp till behandling i rätten, sköter Fennia rättegången och betalar de rättegångskostnader som föranleds av detta.

Om rättegången också behandlar andra ärenden, ersätts kostnaderna endast för den del av ersättningskravet som omfattas av försäkringen.

F440.6.3 Självrisk

I varje försäkringsfall står den försäkrade för den självriskandel av skadebeloppet som anges i försäkringsbrevet.

F440.6.4 Solidariskt ansvar

Om flera personer är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätter försäkringen endast den del av skadan som svarar mot vad som kan läggas den försäkrade till last och den fördel han eller hon eventuellt haft av försäkringsfallet. Framgår inget annat av tidigare nämnda orsaker, ersätter försäkringen högst den försäkrades andel enligt huvudtal av hela skadan.

F440.6.5 Kostnader för att avvärja en hotande skada

Den försäkrade ska vid ett omedelbart hotande eller inträffat försäkringsfall se till att avvärja eller begränsa skadan (se punkt F6.2 i de allmänna avtalsvillkoren). Denna skyldighet gäller endast sådana åtgärder som avvärjer en omedelbart hotande ansvarsskada som drabbar någon annan, men inte åtgärder efter skadan, om sådana inte separat avtalas med Fennia. Kostnaderna för dessa nödvändiga åtgärder ersätts från försäkringen.

Om den försäkrade orsakar en miljökada som drabbar hans eller hennes egen egendom, som t.ex. egen jordmån, ska utöver det ovannämnda även följande iaktas: skador som drabbar egen jordmån, eget vattenområde eller annan egen egendom ersätts inte.

Kostnader för avvärjning av skada ersätts endast i situationer när omedelbar fara hotar någon annans egendom, t.ex. om miljöförstörande ämnen kommer via grundvattnet eller jordmånen från det egna området till omkringliggande områden.

Ersättningsbara åtgärder är endast sådana nödvändiga åtgärder genom vilka ett omedelbart hot om skada på annans egendom, som skulle ersättas från försäkringen, kan avvärijas.

När en miljökada har inträffat kan det vara nödvändigt att vidta mera omfattande åtgärder, än sådana som omedelbart avvärjer faran, för att slutföra ärendet. Sådana åtgärder är t.ex. transport av förorenade jordmassor, förstöring och neutralisering av problemavfall som uppstått. Kostnader som uppstått för dessa åtgärder ersätts inte från ansvarsförsäkringen som kostnader för avvärjning ens om det är fråga om åtgärder i enlighet med tvingande myndighetsbestämmelse.

F500 RÄTTSSKYDDSFÖRSÄKRING FÖR PRIVATPERSON Gäller från och med 1.7.2018

Rättsskyddsförsäkringen för privatperson ingår i försäkringsavtalet om detta överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

F500.1 Försäkringens syfte

När en rättsskyddsförsäkring för privatperson anges i försäkringsbrevet gäller försäkringen den försäkrade i ärenden som ansluter sig till privatlivet. Syftet med försäkringen är att ersätta den försäkrades nödvändiga och skäligen advokat- och rättegångskostnader som uppstått till följd av anlåtande av juristhjälp i tviste- och brottmål och ansökningsärenden i försäkringsfall som avses i punkt F500.4.

När det i försäkringsbrevet står att försäkringen också gäller idkare av lantbruk är syftet med försäkringen att enligt dessa villkor ersätta nödvändiga och skäligen kostnader för att trygga den försäkrades rättsliga intressen vid försäkringsfall som anges i punkt F500.4. På idkare av lantbruk tillämpas villkorspunkterna F500.1–F500.7 med undantag av punkterna 2–6 i villkorspunkt F500.5.

F500.2 Försäkrade

I rättsskyddsförsäkringen för privatperson är de försäkrade försäkringstagaren och andra som stadigvarande bor med denna i samma hushåll. Som den försäkrades stadigvarande bosättningsort anses den adress som anges i befolkningsregistermyndighetens register. Om försäkringstagaren har avlidit under försäkringsperioden och annat inte har överenskommit om hur försäkringen fortsätter för de övriga försäkrade, är de personer som vid försäkringstagarens död stadigvarande bodde med denna i ett gemensamt hushåll försäkrade till utgången av denna försäkringsperiod, såvida de inte har en egen försäkring.

F500.3 Domstolar och försäkringens giltighetsområde

Den försäkrade kan använda försäkringen i ärenden som direkt kan inledas vid en tingsrätt i Finland.

Försäkringen ersätter inte kostnader i ärenden som behandlas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, t.ex. regionförvaltningsverket, förvaltningsdomstolen, Försäkringsdomstolen eller Högsta förvaltningsdomstolen. Försäkringen ersätter inte heller kostnader i ärenden som behandlas av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna eller Europeiska unionens domstol eller tribunal.

F500.4 Försäkringsfall som ersätts

F500.4.1 Definition på försäkringsfall

Försäkringsfall som ersätts från försäkringen är

i tvistemål och ansökningsärende

- uppkomst av tvist (en tvist har uppkommit när ett krav som specificerats till sin grund eller sitt belopp uttryckligen bestridits i fråga om grunden eller beloppet)

i brottmål

- när ärendet inleds vid domstol och när den försäkrade är målsägande
- målsägandes väckande eller fullföljande av åtal mot den försäkrade, när den allmänna åklagaren beslutat att inte väcka åtal eller nedlagt det. Åtal har väckts när målsägandens stämningsansökan har anlänt till tingsrättens kansli. Ett åtal har fullföljts när den målsägande skriftligen har meddelat domstolen om förande av talan efter att den allmänna åklagaren har lagt ned åtalet.

Försäkringen ersätter försäkringsfall som inträffat under försäkringens giltighetstid. Om denna försäkring emellertid vid tidpunkten för försäkringsfallet varit giltig mindre än två år, ska också de omständigheter som tvisten, kravet eller åtalet grundar sig på ha uppstått under försäkringens giltighetstid.

Till försäkringens giltighetstid räknas, med beaktande av eventuella begränsningar som anges i försäkringsbrevet, den tid som denna försäkring antingen ensam eller i följd, tillsammans med andra avslutade rättsskyddsförsäkringar med motsvarande innehåll oavbrutet varit giltig för den försäkrades del. Om flera rättsskyddsförsäkringar gäller när försäkringsfallet inträffar, räknas emellertid enbart denna försäkring till giltighetstiden.

F500.4.2 Ett och samma försäkringsfall

Det är fråga om ett och samma försäkringsfall när

- två eller flera försäkrade som omfattas av denna försäkring står på samma sida i ett tvistemål, ett brottmål eller ett ansökningsärende
- den försäkrade har flera tvistemål, brottmål eller ansökningsärenden som grundar sig på samma händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning.

F500.5 Begränsningar som gäller försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte kostnader som uppstått för den försäkrade i ärenden

- 1) där bestridandet av krav inte kan påvisas
- 2) som har samband med den försäkrades eller med honom eller henne i samma hushåll boende annan försäkrads nuvarande, tidigare, kommande eller planerade arbete, yrkesutövning, tjänst, befattning, närings- eller förvärvsverksamhet, delägarskap i ett kommersiellt företag eller medlemskap i

- ett sådant företags administrativa organ eller med en annan verksamhet som huvud- eller bisyssla för förvärvande av inkomst
- 3) som har samband med placeringsverksamhet eller en enskild placering, vars värde översteg 100 000 euro då tvisten uppkom eller placeringen gjordes
  - 4) som har samband med borgen, pant eller annan utfästelse för skuld eller förbindelse som någon annan ingått för sin närings- eller förvärvsverksamhet
  - 5) som har samband med lån som beviljats för en annans närings- eller förvärvsverksamhet
  - 6) som har samband med en annan fastighet, del av en fastighet, byggnad, aktie- eller hyreslägenhet än den försäkrades stadigvarande bostad eller fritidsbostad som är i den försäkrades eget bruk (begränsningen i denna punkt tillämpas inte om den försäkrade endast äger eller innehar en annan bostad som den försäkrade inte använder som stadigvarande bostad eller fritidsbostad)
  - 7) som är av ringa betydelse för den försäkrade
  - 8) där de försäkrade i denna försäkring är motparter
  - 9) som har samband med ett tillgodohavande eller en fordran som överförts på den försäkrade, om inte två år gått av överföringen när tvisten uppstår.
  - 10) som gäller ett åtal som den allmänna åklagaren väckt mot den försäkrade eller, när ett sådant åtal har väckts, ett privaträttsligt krav som den målsägande riktat mot den försäkrade som är åtalad.
  - 11) som gäller ett privaträttsligt krav som riktats mot den försäkrade och som grundar sig på en sådan gärning för vilken den försäkrade dömts till straff eller beviljats åtalseftergift eller inte dömts till straff med stöd av specialbestämmelser
  - 12) som har samband med besöksförbud
  - 13) som gäller vinning av ett brott som döms förverkad till staten
  - 14) som gäller äktenskapsskillnad eller upplösande av ett registrerat partnerskap eller förmögenhetstvister eller andra krav som ansluter sig till äktenskapsskillnad, avslutande av samliv eller avslutande av samliv i äktenskapsliknande former, upplösning eller avslutande av ett registrerat eller oregistrerat partnerskap
  - 15) som har samband med omvårdnad eller försörjning av barn, umgängesrätt med barn, skolbidrag till barn eller barns boende
  - 16) där det är fråga om att utse en intressebevakare, en god man, en skiftesman eller en boutredningsman
  - 17) som har samband med konkurs
  - 18) som har samband med utsökning, verkställighetstvister som avses i utsökningsbalken eller verkställighet i anslutning till utsökning
  - 19) som har samband med ett förfarande enligt lagarna om företagsreanering eller skuldsanering för privatpersoner eller frivillig skuldsanering för lantbruksidkare enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringar (329/1999)
  - 20) där det är fråga om huruvida kostnader som orsakats av ett försäkringsfall som anmälts av den försäkrade antingen helt eller delvis ska ersättas från denna rättsskyddsförsäkring
  - 21) som behandlas som grupptalan
  - 22) som gäller skadeståndskrav mot den försäkrade, om ansvarsförsäkringen täcker skadeståndsrisker
  - 23) där den försäkrades kostnader ersätts från rättsskyddsförsäkringen i anslutning till bilförsäkringen. Sådana kostnader ersätts inte heller för den del som överskrider försäkringsbeloppet för rättsskyddsförsäkringen i anslutning till bilförsäkringen.

F500.6 Åtgärder vid inträffat försäkringsfall

F500.6.1

Om den försäkrade önskar använda sig av försäkringen ska detta skriftligen meddelas till Fennia på förhand. Fennia ger i detta fall den försäkrade ett skriftligt ersättningsbeslut.

F500.6.2

Den försäkrade ska anlita som sitt ombud en advokat eller en annan jurist som har avlagt en högre högskoleexamen i juridik.

Om den försäkrade överhuvudtaget inte anlitar ett ombud eller anlitar någon annan än en person som uppfyller de ovannämnda förutsättningarna som sitt ombud, utbetalas inte ersättning från försäkringen.

F500.6.3

I ärenden som framskridit till huvudförhandling i tingsrätten ska den försäkrade kräva full ersättning för sina advokat- och rättegångskostnader av motparten.

Om den försäkrade underlåter att kräva ersättning av motparten eller utan grundad orsak avstår från kravet, kan ersättningen från försäkringen sänkas eller förvägras enligt lagen om försäkringsavtal. Vid medlingsförfarande i enlighet med lagen om medling i

tvistemål i allmänna domstolar (domstolsmedling) behöver ersättningsanspråk dock inte framläggas för kostnader som uppstått i medlingsförfarandet i det ärende som behandlas.

F500.6.4

Den försäkrade har inte rätt att med bindande verkan för Fennia bekräfta beloppet av kostnaderna för skötseln av ärendet.

Ersättning som den försäkrade eventuellt betalat till sitt ombud som ersättning för ombudets arvoden och kostnader har inte bindande verkan för Fennia vid bedömning av huruvida rättegångskostnaderna är skäliga.

F500.7 Ersättningsbestämmelser

F500.7.1 Försäkringsbelopp

I tvistemål där den försäkrade framställer yrkande och värdet på den omtvistade förmånen kan fastställas i pengar ersätts från försäkringen, inom ramen för det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet, högst det tvåfaldiga beloppet för den omtvistade förmånen. Om en periodiskt återkommande betalning är föremål för tvisten, ersätts högst det tiofaldiga beloppet för den omtvistade engångsbetalningen. När förmånsbeloppet beräknas tar man inte hänsyn till räntekostnader eller advokat- och rättegångskostnader. I samtliga ärenden är det kostnadsbelopp som ersätts dock högst så stort som den försäkrade har krävt som kostnadsersättning av motparten.

F500.7.2 Självrisk

Självrisken som anges i försäkringsbrevet dras av från de kostnader som ersätts.

F500.7.3 Kostnader som ersätts

Försäkringen ersätter nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader, som uppstått för den försäkrade till följd av försäkringsfallet, enligt följande:

F500.7.3.1

I tvistemål och ansökningsärende

Den försäkrades kostnader för anlitan av ett ombud och för vittnesmål. Om förutsättningen för att ärendet kan hänskjutas till prövning i domstol är en rättshandling eller ett beslut fattat av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med det att ärendet kan hänskjutas till tingsrätten för behandling.

Om ärendet har behandlats genom medling i en domstol, ersätter försäkringen också arvoden för medlarens eventuella biträde och den del av kostnaderna som enligt parternas huvudtal utgör den försäkrades andel.

F500.7.3.2

Ärende som är föremål för skiljeförfarande eller medling

Den försäkrades kostnader för anlitan av ett ombud och för vittnesmål.

Skiljemannens eller medlarens arvoden och kostnader ersätts dock inte.

F500.7.3.3

I brottmål

F500.7.3.3.1

Som målsägande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlitan av ett ombud och för vittnesmål till den del det vid rättegången varit fråga om den försäkrades andra privaträttsliga krav till följd av brott än rättegångskostnader.

F500.7.3.3.2

Som svarande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlitan av ett ombud och för vittnesmål, om det är fråga om ett åtal som den målsägande väckt mot den försäkrade när den allmänna åklagaren har beslutat om åtalseftergift eller lagt ned åtalet.

F500.7.3.4

Sökande av ändring hos Högsta domstolen

Om sökande av ändring hos Högsta domstolen förutsätter besvärstillstånd ersätter försäkringen kostnaderna för sökande av ändring endast i det fall att tillstånd beviljats.

Kostnader på grund av användning av extraordinära rättsmedel ersätts endast om Högsta domstolen har godkänt klagan, återbrytande av domen eller återställt försutten fatalietid.

F500.7.3.5 Gemensamt intresse

Om det i ärendet är fråga om i väsentlig grad annat än den försäkrades eget intresse eller den försäkrade i ärendet har att bevaka ett gemensamt intresse med sådana personer som inte är försäkrade med denna försäkring, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som kan anses utgöra den försäkrades andel.

F500.7.4 Ersättningsbelopp och beräkning av ersättning

Advokat- och rättegångskostnader som ersätts från försäkringen fastställs enligt rättsnormerna för rättegångskostnader i rättegångsbalken och i lagen om rättegång i brottmål.

Om domstolen, till följd av parternas medgivande eller någon annan orsak, inte har uttalat sig om advokat- eller rättegångskostnader i sitt beslut, eller om ärendet har avgjorts enligt ett medgivande eller genom medling, fastställs kostnaderna som ska ersättas också med beaktande av de kostnader som i allmänhet utdömts eller betalats i liknande fall. Av kostnaderna ersätts dock högst det belopp som domstolen dömt den försäkrades motpart att betala, utom när domstolen på grunder som framgår av domslutet uttryckligen har ansett att den försäkrade helt eller delvis själv ska bära sina kostnader.

För anlåtande av ombud ersätts ett skäligt arvode för ombudets arbete och nödvändiga kostnader. Vid bestämmandet av arvodets och kostnadernas skälighet beaktas värdet av den omtvistade förmånen, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och art. Kostnader ersätts dock högst till det belopp som den försäkrade har krävt som kostnadsersättning av motparten.

F500.7.5 Kostnader som försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte

- 1) motpartens rättegångskostnader som den försäkrade dömts eller förbundit sig att betala (Motpartens rättegångskostnader som den försäkrade har dömts att betala ersätts dock på samma villkor som den försäkrades egna advokatkostnader om den försäkrade vid rättegången biträts av konsumentombudsmannen eller hans eller hennes underlydande och behandlingen av den försäkrades ärende har varit viktigt med tanke på tillämpningen av lagstiftning och konsumenternas allmänna intresse eller den försäkrades motpart huvudsakligen underlåtit att följa det beslut i ärendet som fattats av Konsumenttvistenämnden, Försäkringsnämnden eller ett annat motsvarande organ och som till tvistens centrala delar gynnar den försäkrade.)
- 2) kostnader för verkställande av dom eller beslut
- 3) den försäkrades tidsspillan, eget arbete, förlorad inkomst eller förtjänst, rese- eller uppehållskostnader, inte heller den tilläggskostnad som uppstår vid byte av ombud eller genom den försäkrades eget förfarande som orsakar kostnadshöjning eller onödiga kostnader
- 4) kostnader för införskaffande av ett juridiskt sakkunnigutlåtande
- 5) kostnader som uppstår till följd av en polisanmälan eller en begäran om undersökning eller av en förundersökning i brottmål
- 6) kostnader för sådana omständigheter eller bevis som domstolen inte beaktar på grund av att de framförts för sent
- 7) kostnader som den försäkrade eller hans eller hennes ombud orsakat genom att utebli från domstolen, genom att inte iaktta domstolens förordnanden eller genom att lägga fram ett påstående, som de har vetat eller borde ha vetat är obefogat, eller kostnader som de i övrigt genom att förlänga rättegången uppsåtligen eller av oaktsamhet orsakat
- 8) kostnader för en rättegång, som den försäkrade eller hans eller hennes ombud inlett utan att motparten givit anledning till det, eller i övrigt uppsåtligen eller av oaktsamhet föranlett en onödig rättegång
- 9) arvoden och kostnader för skiljeman eller medlare
- 10) kostnader för ansökan om offentlig rättshjälp.

F500.7.6 Övriga ersättningsbestämmelser

F500.7.6.1

Fennia utbetalar ersättning för den försäkrades advokat- och rättegångskostnader efter att domstolens beslut vunnit laga kraft eller förlikning nåtts, om inte annat överenskommit med Fennia.

F500.7.6.2

Som minskning av Fennias ersättningskyldighet ska räknas den kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala till den försäkrade, såvida denna ersättning kunnat inkaseras av den betalningskyldige. Vad som här sagts om den försäkrades

motpart tillämpas också på staten om den är skyldig att ersätta den vinnande partens rättegångskostnader efter att käromålet förkastats.

F500.7.6.3

Om motparten eller staten har dömts eller förbundit sig att till den försäkrade utbetala kostnadsersättning, som vid utbetalning av ersättning från försäkringen är obetald, är den försäkrade skyldig att innan ersättningen utbetalas överföra sin rätt till kostnadsersättning på Fennia upp till det ersättningsbelopp som utbetalas från försäkringen.

Om den försäkrade själv har varit tvungen att betala en del av sina kostnader på grund av att kostnaderna överstiger det högsta ersättningsbelopp som anges i punkt F500.7.1 är den försäkrade skyldig att till Fennia överföra den del av motpartens eller statens kostnadsersättning som överskrider den del som den försäkrade själv betalat.

Om en kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala har utbetalats till den försäkrade, eller om han eller hon på annat sätt fått räkna den till godo, ska den försäkrade återbetala kostnadsersättningen med ränta till Fennia upp till det ersättningsbelopp som betalas ut från försäkringen.

F500.7.7 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen har rätt att dra av eller som återbäring få den skatt som ingår i räkningen för advokatuppsdrag eller rättegångskostnader, dras den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna av från ersättningen.

F510 RÄTTSSKYDDSFÖRSÄKRING FÖR ÄGARE AV SMÅHUSFASTIGHET Gäller från och 1.7.2018

Rättsskyddsförsäkringen för ägare av småhusfastighet ingår i försäkringsavtalet om detta överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

F510.1 Försäkringens syfte

Syftet med rättsskyddsförsäkringen för ägare av småhusfastighet är att ersätta den försäkrades nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader som uppstår till följd av anlåtande av juristhjälp i tviste- och brottmål och ansökningsärenden med direkt koppling till ägande, innehav, skötsel eller användning av den fastighet och byggnad som anges i försäkringsbrevet vid försäkringsfall som avses i punkt F510.4.

F510.2 Försäkrade

I rättsskyddsförsäkringen för ägare av småhusfastighet är de försäkrade ägarna till den fastighet som anges i försäkringsbrevet, i denna egenskap.

F510.3 Domstolar och försäkringens giltighetsområde

Den försäkrade kan använda försäkringen i ärenden som direkt kan inledas vid en tingsrätt i Finland.

Försäkringen ersätter inte kostnader i ärenden som behandlas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, tex. regionförvaltningsverket, förvaltningsdomstolen, Försäkringsdomstolen eller Högsta förvaltningsdomstolen. Försäkringen ersätter inte heller kostnader i ärenden som behandlas av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna eller Europeiska unionens domstol eller tribunal.

F510.4 Försäkringsfall som ersätts

F510.4.1

Definition på försäkringsfall

Försäkringsfall som ersätts från försäkringen är

- i tvistemål och ansökningsärende
- uppkomst av tvist (en tvist har uppkommit när ett krav som specificerats till sin grund eller sitt belopp uttryckligen bestridits i fråga om grunden eller beloppet)

i brottmål

- när ärendet inleds vid domstol och när den försäkrade är målsägande målsägandes väckande eller fullföljande av åtal mot den försäkrade, när den allmänna åklagaren beslutat att inte väcka åtal eller nedlagt det. Åtal har väckts när målsägandens stämningsansökan har anlänt till tingsrättens kansli. Ett åtal har fullföljts när den målsägande skriftligen har meddelat domstolen om förande av talan efter att den allmänna åklagaren har lagt ned åtalet.

Försäkringen ersätter försäkringsfall som inträffat under försäkringens giltighetstid. Om denna försäkring emellertid vid tidpunk-

ten för försäkringsfallet varit giltig mindre än två år, ska också de omständigheter som tvisten, kravet eller åtalet grundar sig på ha uppstått under försäkringens giltighetstid.

Till försäkringens giltighetstid räknas, med beaktande av eventuella begränsningar som anges i försäkringsbrevet, den tid som denna försäkring antingen ensam eller i följd, tillsammans med andra avslutade rättsskyddsförsäkringar med motsvarande innehåll oavbrutet varit giltig för den försäkrades del. Om flera rättsskyddsförsäkringar gäller när försäkringsfallet inträffar, räknas emellertid enbart denna försäkring till giltighetstiden.

F510.4.2

Ett och samma försäkringsfall

Det är fråga om ett och samma försäkringsfall när

- två eller flera försäkrade som omfattas av denna försäkring står på samma sida i ett tvistemål, ett brottmål eller ett ansökningsärende
- den försäkrade har flera tvistemål, brottmål eller ansökningsärenden som grundar sig på samma händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning.

F510.5 Begränsningar som gäller försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte kostnader som uppstått för den försäkrade i ärenden

- 1) som gäller den försäkrade annat än i egenskap av ägare, innehavare eller användare av en fastighet och en byggnad som anges i försäkringsbrevet
- 2) som gäller hyresförhållande
- 3) där bestridandet av krav inte kan påvisas
- 4) som har samband med den försäkrades eller med honom eller henne i samma hushåll boende annan försäkrads nuvarande, tidigare, kommande eller planerade arbete, yrkesutövning, tjänst, befattning, närings- eller förvärvsverksamhet, delägarskap i ett kommersiellt företag eller medlemskap i ett sådant företags administrativa organ eller med en annan verksamhet som huvud- eller bisyssla för förvärvande av inkomst
- 5) som har samband med placeringsverksamhet eller en enskild placering, vars värde översteg 100 000 euro då tvisten uppkom eller placeringen gjordes
- 6) som har samband med borgen, pant eller annan utfästelse för skuld eller förbindelse som någon annan ingått för sin närings- eller förvärvsverksamhet
- 7) som har samband med lån som beviljats för en annans närings- eller förvärvsverksamhet
- 8) som är av ringa betydelse för den försäkrade
- 9) där de försäkrade i denna försäkring är motparter
- 10) som har samband med ett tillgodohavande eller en fordran som överförts på den försäkrade, om inte två år gått av överföringen när tvisten uppstår
- 11) som gäller ett åtal som den allmänna åklagaren väckt mot den försäkrade eller, när ett sådant åtal har väckts, ett privaträttsligt krav som den målsägande riktat mot den försäkrade som är åtalad
- 12) som gäller ett privaträttsligt krav som riktats mot den försäkrade och som grundar sig på en sådan gärning för vilken den försäkrade dömts till straff eller beviljats åtalseftergift eller inte dömts till straff med stöd av specialbestämmelse
- 13) som gäller vinning av ett brott som döms förverkad till staten
- 14) som har samband med besöksförbud
- 15) som gäller äktenskapsskillnad eller upplösande av ett registrerat partnerskap eller förmögenhetsvister eller andra krav som ansluter sig till äktenskapsskillnad, avslutande av samliv eller avslutande av samliv i äktenskapsliknande former, upplösning eller avslutande av ett registrerat eller oregistrerat partnerskap
- 16) som har samband med omvårdnad eller försörjning av barn, umgängesrätt med barn, skolbidrag till barn eller barns boende
- 17) där det är fråga om att utse en intressebevakare, en god man, en skiftesman eller en boutredningsman
- 18) som gäller skadeståndskrav mot den försäkrade, om ansvarsförsäkringen täcker skadeståndsrisker
- 19) som har samband med konkurs
- 20) som har samband med utsökning, verkställighetstvist som avses i utsökningsbalken eller verkställighet i anslutning till utsökning
- 21) som har samband med ett förfarande enligt lagarna om företagsreanering eller skuldsanering för privatpersoner eller frivillig skuldsanering för lantbruksidkare enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringar (329/1999)
- 22) där det är fråga om huruvida kostnader som orsakats av ett försäkringsfall som anmälts av den försäkrade antingen helt eller delvis ska ersättas från denna rättsskyddsförsäkring

23) som behandlas som grupptalan

24) där den försäkrades kostnader ersätts från rättsskyddsförsäkringen i anslutning till bilförsäkringen. Sådana kostnader ersätts inte heller för den del som överskrider försäkringsbeloppet för rättsskyddsförsäkringen i anslutning till bilförsäkringen.

F510.6 Åtgärder vid inträffat försäkringsfall

F510.6.1

Om den försäkrade önskar använda sig av försäkringen ska detta skriftligen meddelas till Fennia på förhand. Fennia ger i detta fall den försäkrade ett skriftligt ersättningsbeslut.

F510.6.2

Den försäkrade ska anlita som sitt ombud en advokat eller en annan jurist som har avlagt en högre högskoleexamen i juridik.

Om den försäkrade överhuvudtaget inte anlitar ett ombud eller anlitar någon annan än en person som uppfyller de ovannämnda förutsättningarna som sitt ombud, utbetalas inte ersättning från försäkringen.

F510.6.3

I ärenden som framskridit till huvudförhandling i tingsrätten ska den försäkrade kräva full ersättning för sina advokat- och rättegångskostnader av motparten.

Om den försäkrade underlåter att kräva ersättning av motparten eller utan grundad orsak avstår från kravet, kan ersättning från försäkringen sänkas eller förvägras enligt lagen om försäkringsavtal. Vid medlingsförfarande i enlighet med lagen om medling i tvistemål i allmänna domstolar (domstolsmedling) behöver ersättningsanspråk dock inte framläggas för kostnader som uppstått i medlingsförfarandet i det ärende som behandlas.

F510.6.4

Den försäkrade har inte rätt att med bindande verkan för Fennia bekräfta beloppet av kostnaderna för skötseln av ärendet.

Ersättning som den försäkrade eventuellt betalat till sitt ombud som ersättning för ombudets arvoden och kostnader har inte bindande verkan för Fennia vid bedömning av huruvida rättegångskostnaderna är skäliga.

F510.7 Ersättningsbestämmelser

F510.7.1 Försäkringsbelopp

I tvistemål där den försäkrade framställer yrkande och värdet på den omtvistade förmånen kan fastställas i pengar ersätts från försäkringen, inom ramen för det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet, högst det tvåfaldiga beloppet för den omtvistade förmånen. Om en periodiskt återkommande betalning är föremål för tvisten, ersätts högst det tiofaldiga beloppet för den omtvistade engångsbetalningen. När förmånsbeloppet beräknas tar man inte hänsyn till räntekostnader eller advokat- och rättegångskostnader. I samtliga ärenden är det kostnadsbelopp som ersätts dock högst så stort som den försäkrade har krävt som kostnadsersättning av motparten.

F510.7.2 Självrisk

Självrisken som anges i försäkringsbrevet dras av från de kostnader som ersätts.

F510.7.3 Kostnader som ersätts

Försäkringen ersätter nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader, som uppstått för den försäkrade till följd av försäkringsfallet, enligt följande:

F510.7.3.1

I tvistemål och ansökningsärende

Den försäkrades kostnader för anlåtande av ett ombud och för vittnesmål. Om förutsättningen för att ärendet kan hänskjutas till prövning i domstol är en rättshandling eller ett beslut fattat av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med det att ärendet kan hänskjutas till tingsrätten för behandling.

Om ärendet har behandlats genom medling i en domstol, ersätter försäkringen också arvoden för medlarens eventuella biträde och den del av kostnaderna som enligt parternas huvudtal utgör den försäkrades andel.

F510.7.3.2

Ärende som är föremål för skiljeförfarande eller medling

Den försäkrades kostnader för anlåtande av ett ombud och för vittnesmål.

Skiljemannens eller medlarens arvoden och kostnader ersätts dock inte.

F510.7.3.3

I brottmål

F510.7.3.3.1

Som målsägande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlitan­de av ett ombud och för vittnesmål till den del det vid rättegången varit fråga om den försäkrades andra privaträttsliga krav till följd av brott än rättegångskostnader.

F510.7.3.3.2

Som svarande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlitan­de av ett ombud och för vittnesmål, om det är fråga om ett åtal som den målsägande väckt mot den försäkrade när den allmänna åklagaren har beslutat om åtalseftergift eller lagt ned åtalet.

F510.7.3.4

Sökande av ändring hos Högsta domstolen

Om sökande av ändring hos Högsta domstolen förutsätter besvärstill­stånd ersätter försäkringen kostnaderna för sökande av ändring endast i det fall att tillstånd beviljats.

Kostnader på grund av användning av extraordinära rättsmedel ersätts endast om Högsta domstolen har godkänt klagan, återbrytande av do­men eller återställt försutten fatalietid.

F510.7.3.5

Gemensamt intresse

Om det i ärendet är fråga om i väsentlig grad annat än den försäkrades eget intresse eller den försäkrade i ärendet har att bevaka ett gemen­amt intresse med sådana personer som inte är försäkrade med denna försäkring, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som kan anses utgöra den försäkrades andel.

F510.7.4 Ersättningsbelopp och beräkning av ersättning

Advokat- och rättegångskostnader som ersätts från försäkringen fast­ställs enligt rättsnormerna för rättegångskostnader i rättegångsbalken och i lagen om rättegång i brottmål.

Om domstolen, till följd av parternas medgivande eller någon annan orsak, inte har uttalat sig om advokat- eller rättegångskostnader i sitt beslut, eller om ärendet har avgjorts enligt ett medgivande eller genom medling, fastställs kostnaderna som ska ersättas också med beaktande av de kostnader som i allmänhet utdömts eller betalats i liknande fall. Av kostnaderna ersätts dock högst det belopp som domstolen dömt den försäkrades motpart att betala, utom när domstolen på grunder som framgår av domslutet uttryckligen har ansett att den försäkrade helt eller delvis själv ska bära sina kostnader.

För anlitan­de av ombud ersätts ett skäligt arvode för ombudets arbete och nödvändiga kostnader. Vid bestämmandet av arvodets och kostna­dernas skälighet beaktas värdet av den omtvistade förmånen, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och art. Kost­nader ersätts dock högst till det belopp som den försäkrade har krävt som kostnadsersättning av motparten.

F510.7.5 Kostnader som försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte

- 1) **motpartens rättegångskostnader som den försäkrade dömts eller förbundit sig att betala (Motpartens rättegångskostna­der som den försäkrade har dömts att betala ersätts dock på samma villkor som den försäkrades egna advokat­kostnader om den försäkrade vid rättegången biträts av konsumentenombudsmannen eller hans eller hennes underlydande och behandlingen av den försäkrades ärende har varit viktigt med tanke på tillämpningen av lagstiftning och konsumenternas allmänna intresse eller den försäkrades motpart huvudsak­ligen underlåtit att följa det beslut i ärendet som fattats av Konsumenttvistenämnden, Försäkringsnämnden eller ett annat motsvarande organ och som till tvistens centrala delar gynnar den försäkrade.)**
- 2) kostnader för verkställande av dom eller beslut
- 3) den försäkrades tidsspillan, eget arbete, förlorad inkomst eller förtjänst, rese- eller uppehållskostnader, inte heller den tilläggs­kostnad som uppstår vid byte av ombud eller genom den försäkrades eget förfarande som orsakar kostnadshöj­ning eller onödiga kostnader
- 4) kostnader för införskaffande av ett juridiskt sakkunnigutlät­ande
- 5) kostnader som uppstår till följd av en polisanmälan eller en begäran om undersökning eller av en förundersökning i brott­mål

- 6) kostnader för sådana omständigheter eller bevis som dom­stolen inte beaktar på grund av att de framförts för sent
- 7) kostnader som den försäkrade eller hans eller hennes om­bud orsakat genom att utebli från domstolen, genom att inte iakttä domstolens förordnanden eller genom att lägga fram ett påstående, som de har vetat eller borde ha vetat är obefo­gat, eller kostnader som de i övrigt genom att förlänga rätte­gången uppsåtligen eller av oaktsamhet orsakat
- 8) kostnader för en rättegång, som den försäkrade eller hans eller hennes ombud inlett utan att motparten givit anledning till det, eller i övrigt uppsåtligen eller av oaktsamhet föranlett en onödig rättegång
- 9) arvoden och kostnader för skiljeman eller medlare
- 10) kostnader för ansökan om offentlig rättshjälp.

F510.7.6 Övriga ersättningsbestämmelser

F510.7.6.1

Fennia utbetalar ersättning för den försäkrades advokat- och rättegångs­kostnader efter att domstolens beslut vunnit laga kraft eller förlikning nåtts, om inte annat överenskommit med Fennia.

F510.7.6.2

Som minskning av Fennias ersättnings­skyldighet ska räknas den kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala till den försäkrade, såvida denna ersättning kunnat inkas­seras av den betalningsskyldige. Vad som här sagts om den försäkrades motpart tillämpas också på staten om den är skyldig att ersätta den vinnande partens rättegångskostnader efter att käromålet förkastats.

F510.7.6.3

Om motparten eller staten har dömts eller förbundit sig att till den försäk­rade utbetala kostnadsersättning, som vid utbetalning av ersättning från försäkringen är obetald, är den försäkrade skyldig att innan ersättningen utbetalas överföra sin rätt till kostnadsersättning på Fennia upp till det ersättnings­belopp som utbetalas från försäkringen.

Om den försäkrade själv har varit tvungen att betala en del av sina kost­nader på grund av att kostnaderna överstiger det högsta ersättningsbe­lopp som anges i punkt F510.7.1 är den försäkrade skyldig att till Fennia överföra den del av motpartens eller statens kostnadsersättning som överskrider den del som den försäkrade själv betalat.

Om en kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala har utbetalats till den försäkrade, eller om han eller hon på annat sätt fått räkna den till godo, ska den försäkrade åter­betala kostnadsersättningen med ränta till Fennia upp till det ersättnings­belopp som betalas ut från försäkringen.

F510.7.7 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen har rätt att dra av eller som återbäring få den skatt som ingår i räkningen för advokatuppsdrag eller rättegångskostnader, dras den mervärdesskatt som ingår i kostna­derna av från ersättningen.

F540 RÄTTSSKYDDSFÖRSÄKRING FÖR RESENÄR

Gäller från och med 1.7.2018

Rättsskyddsförsäkringen för resenär ingår i försäkringsavtalet om detta överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

F540.1 Försäkringens syfte

Rättsskyddsförsäkringen för resenär gäller den försäkrade i ärenden som ansluter sig till privatlivet, resor och resande. Tvistemål, brottmål eller ansökningsärenden som rör handel med fastigheter eller motorfordon anses inte vara ärenden som ansluter sig till resor eller resande. Syftet med försäkringen är att ersätta den försäkrades nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader som uppstått till följd av anlitan­de av juristhjälp i tviste- och brottmål och ansökningsärenden i försäkringsfall som avses i punkt F540.4.

F540.2 Försäkrade

F540.2.1 Försäkrad med familj

I rättsskyddsförsäkringen för resenär är de försäkrade följande personer som anges i försäkringsbrevet, är på resa och stadigvarande bor i Fin­land:

- försäkringstagaren
- en annan namngiven person
- familjemedlemmar som stadigvarande bor i samma hushåll med den ovannämnda
- försäkringstagarens eller någon annan namngiven persons barn och barnbarn som är under 18 år och med på resan samt barn och barnbarn under 18 år till maken, maken eller sambon som bor

i samma hushåll, även om de ovannämnda barnen och barnbarnen inte bor i samma hushåll med försäkringstagaren eller någon annan namngiven person.

F540.2.2 Försäkrad enskild namngiven person

Den försäkrade är den person som anges i försäkringsbrevet och som är på resa och som stadigvarande bor i Finland och som omfattas av sjukförsäkringslagen i Finland. Om försäkringstagaren är en privatperson, ska den försäkrade bo i samma hushåll som försäkringstagaren med undantag för barn och barnbarn under 18 år till försäkringstagaren eller någon annan namngiven person.

F540.3 Domstolar och försäkringens giltighetsområde

Den försäkrade kan använda försäkringen i ärenden som direkt kan inledas vid en tingsrätt i Finland.

Försäkringen ersätter inte kostnader i ärenden som behandlas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, t.ex. regionförvaltningsverket, förvaltningsdomstolen, Försäkringsdomstolen eller Högsta förvaltningsdomstolen. Försäkringen ersätter inte heller kostnader i ärenden som behandlas av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna eller Europeiska unionens domstol eller tribunal.

F540.3.1

I egenskap av resenär kan den försäkrade använda försäkringen i ärenden som inom försäkringens giltighetsområde direkt kan inledas vid en tingsrätt eller dess besvärsinstanser eller i en motsvarande domstol i destinationslandet eller som kan avgöras genom skiljeförfarande.

Försäkringen ersätter inte kostnader i ärenden som behandlas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, t.ex. regionförvaltningsverket, förvaltningsdomstolen, Försäkringsdomstolen eller Högsta förvaltningsdomstolen. Försäkringen ersätter inte heller kostnader i ärenden som behandlas av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna eller Europeiska unionens domstol eller tribunal.

Rättsskyddsförsäkringen som tecknats för resenär gäller i den utsträckning som anges i försäkringsbrevet.

F540.4 Försäkringsfall som ersätts

F540.4.1

Definition på försäkringsfall

Försäkringsfall som ersätts från försäkringen är

i tvistemål och ansökningsärenden

- uppkomst av tvist (en tvist har uppkommit när ett krav som specificerats till sin grund eller sitt belopp bestridits i fråga om grunden eller beloppet).

i brottmål

- bestridande av den försäkrades privaträttsliga krav till sin grund eller sitt belopp
- målsägandes väckande eller fullföljande av åtal mot den försäkrade, när den allmänna åklagaren beslutat att inte väcka åtal eller nedlagt det. Åtal har väckts när målsägandens stämningansökan har anlänt till tingsrättens kansli. Ett åtal har fullföljts när den målsägande skriftligen har meddelat domstolen om förande av talan efter att den allmänna åklagaren har lagt ned åtalet.

Försäkringen ersätter försäkringsfall som inträffat under försäkringens giltighetstid. Om denna försäkring emellertid vid tidpunkten för försäkringsfallet varit giltig mindre än två år, ska också de omständigheter som tvisten, kravet eller åtalet grundar sig på ha uppstått under försäkringens giltighetstid.

Till försäkringens giltighetstid räknas, med beaktande av eventuella begränsningar som anges i försäkringsbrevet, den tid som denna försäkring antingen ensam eller i följd, tillsammans med andra avslutade rättsskydds-försäkringar med motsvarande innehåll oavbrutet varit giltig för den försäkrades del. Om flera rättsskydds-försäkringar gäller när försäkringsfallet inträffar, räknas emellertid enbart denna försäkring till giltighetstiden.

F540.4.2

Ett och samma försäkringsfall

Det är fråga om ett och samma försäkringsfall när

- två eller flera försäkrade som omfattas av denna försäkring står på samma sida i ett tvistemål, ett brottmål eller ett ansökningsärende
- den försäkrade har flera tvistemål, brottmål eller ansökningsärenden som grundar sig på samma händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning.

F540.5 Begränsningar som gäller försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte kostnader som uppstått för den försäkrade i ärenden

- 1) där bestridandet av krav inte kan påvisas
- 2) som har samband med den försäkrades eller med honom eller henne i samma hushåll boende annan försäkrades nuvarande, tidigare, kommande eller planerade arbete, yrkesutövning, tjänst, befattning, närings- eller förvärvsverksamhet, delägarskap i ett kommersiellt företag eller medlemskap i ett sådant företags administrativa organ eller med en annan verksamhet som huvud- eller bisyssla för förvärvande av inkomst
- 3) som har samband med placeringsverksamhet eller en enskild placering, vars värde översteg 100 000 euro då tvisten uppkom eller placeringen gjordes
- 4) som har samband med borgen, pant eller annan utfästelse för skuld eller förbindelse som någon annan ingått för sin närings- eller förvärvsverksamhet
- 5) som har samband med lån som beviljats för en annans närings- eller förvärvsverksamhet
- 6) som har samband med en annan fastighet, del av en fastighet, byggnad, aktie- eller hyreslägenhet än den försäkrades stadigvarande bostad eller fritidsbostad som är i den försäkrades eget bruk (begränsningen i denna punkt tillämpas inte om den försäkrade endast äger eller innehar en annan bostad som den försäkrade inte använder som stadigvarande bostad eller fritidsbostad)
- 7) som är av ringa betydelse för den försäkrade
- 8) där de försäkrade i denna försäkring är motparter
- 9) som har samband med ett tillgodohavande eller en fordran som överförs på den försäkrade, om inte två år gått av överföringen när tvisten uppstår
- 10) som gäller ett åtal som den allmänna åklagaren väckt mot den försäkrade eller, när ett sådant åtal har väckts, ett privaträttsligt krav som den målsägande riktat mot den försäkrade som är åtalad
- 11) som gäller ett privaträttsligt krav som riktats mot den försäkrade och som grundar sig på en sådan gärning för vilken den försäkrade dömts till straff eller beviljats åtalseftergift eller inte dömts till straff med stöd av specialbestämmelser
- 12) som har samband med besöksförbud
- 13) som gäller vinning av ett brott som döms förverkad till staten
- 14) som gäller äktenskapsskillnad eller upplösande av ett registrerat partnerskap eller förmögenhetstvister eller andra krav som ansluter sig till äktenskapsskillnad, avslutande av samliv eller avslutande av samliv i äktenskapsliknande former, upplösning eller avslutande av ett registrerat eller oregistrerat partnerskap
- 15) som har samband med omvårdnad eller försörjning av barn, umgängesrätt med barn, skolbidrag till barn eller barns boende
- 16) där det är fråga om att utse en intressebevakare, en god man, en skiftes-man eller en boutredningsman
- 17) som gäller skadeståndskrav mot den försäkrade, om ansvarsförsäkringen täcker skadeståndsrisker
- 18) som har samband med konkurs
- 19) som har samband med utsökning, verkställighetstvist som avses i utsökningsbalken eller verkställighet i anslutning till utsökning
- 20) som har samband med ett förfarande enligt lagarna om företagsreanier eller skuldsanering för privatpersoner eller frivillig skuldsanering för lantbruksidkare enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringar (329/1999)
- 21) där det är fråga om huruvida kostnader som orsakats av ett försäkringsfall som anmälts av den försäkrade antingen helt eller delvis ska ersättas från denna rättsskydds-försäkring
- 22) som behandlas som grupptalan
- 23) där den försäkrades kostnader ersätts från rättsskydds-försäkringen i anslutning till bilförsäkringen. Sådana kostnader ersätts inte heller för den del som överskrider försäkringsbeloppet för rättsskydds-försäkringen i anslutning till bilförsäkringen.

F540.6 Åtgärder vid inträffat försäkringsfall

F540.6.1

Om den försäkrade önskar använda sig av försäkringen ska detta skriftligen meddelas till Fennia på förhand. Fennia ger i detta fall den försäkrade ett skriftligt ersättningsbeslut.

F540.6.2

Den försäkrade ska anlita som sitt ombud en advokat eller en annan jurist som har avlagt en högre högskoleexamen i juridik.

Om den försäkrade överhuvudtaget inte anlitar ett ombud eller anlitar någon annan än en person som uppfyller de ovannämnda förutsättningarna som sitt ombud, utbetalas inte ersättning från försäkringen.

F540.6.3

I ärenden som framskridit till huvudförhandling i tingsrätten ska den försäkrade kräva full ersättning för sina advokat- och rättegångskostnader av motparten.

Om den försäkrade underlåter att kräva ersättning av motparten eller utan grundad orsak avstår från kravet, kan ersättningen från försäkringen sänkas eller förvägras enligt lagen om försäkringsavtal. Vid medlingsförfarande i enlighet med lagen om medling i tvistemål i allmänna domstolar (domstolsmedling) behöver ersättningsanspråk dock inte framläggas för kostnader som uppstått i medlingsförfarandet i det ärende som behandlas.

F540.6.4

Den försäkrade har inte rätt att med bindande verkan för Fennia bekräfta beloppet av kostnaderna för skötseln av ärendet.

Ersättning som den försäkrade eventuellt betalat till sitt ombud som ersättning för ombudets arvoden och kostnader har inte bindande verkan för Fennia vid bedömning av huruvida rättegångskostnaderna är skäligena.

F540.7 Ersättningsbestämmelser

F540.7.1 Försäkringsbelopp

I tvistemål där den försäkrade framställer yrkande och värdet på den omtvistade förmånen kan fastställas i pengar ersätts från försäkringen, inom ramen för det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet, högst det tvåfaldiga beloppet för den omtvistade förmånen. Om en periodiskt återkommande betalning är föremål för tvisten, ersätts högst det tiofaldiga beloppet för den omtvistade engångsbetalningen. När förmånsbeloppet beräknas tar man inte hänsyn till räntekostnader eller advokat- och rättegångskostnader. I samtliga ärenden är det kostnadsbelopp som ersätts dock högst så stort som den försäkrade har krävt som kostnadsersättning av motparten.

F540.7.2 Självrisk

Självrisken som anges i försäkringsbrevet dras av från de kostnader som ersätts.

F540.7.3 Kostnader som ersätts

Försäkringen ersätter nödvändiga och skäligena advokat- och rättegångskostnader, som uppstått för den försäkrade till följd av försäkringsfallet, enligt följande:

F540.7.3.1

I tvistemål och ansökningsärende

Den försäkrades kostnader för anlitande av ett ombud och för vittnesmål. Om förutsättningen för att ärendet kan hänskjutas till prövning i domstol är en rättshandling eller ett beslut fattat av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med det att ärendet kan hänskjutas till tingsrätten för behandling.

Om ärendet har behandlats genom medling i en domstol, ersätter försäkringen också arvoden för medlarens eventuella biträde och den del av kostnaderna som enligt parternas huvudtal utgör den försäkrades andel.

F540.7.3.2

Ärende som är föremål för skiljeförfarande eller medling

Den försäkrades kostnader för anlitande av ett ombud och för vittnesmål.

Skiljemannens eller medlarens arvoden och kostnader ersätts dock inte.

F540.7.3.3

I brottmål

F540.7.3.3.1

Som målsägande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlitande av ett ombud och för vittnesmål till den del det vid rättegången varit fråga om den försäkrades andra privaträttsliga krav till följd av brott än rättegångskostnader.

F540.7.3.3.2

Som svarande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlitande av ett ombud och för vittnesmål, om det är fråga om ett åtal som den målsägande väckt mot den försäkrade när den allmänna åklagaren har beslutat om åtalseftergift eller lagt ned åtalet.

F540.7.3.4

Sökande av ändring hos Högsta domstolen

Om sökande av ändring hos Högsta domstolen förutsätter besvärstillstånd ersätter försäkringen kostnaderna för sökande av ändring endast i det fall att tillstånd beviljats.

Kostnader på grund av användning av extraordinära rättsmedel ersätts endast om Högsta domstolen har godkänt klagan, återbrytande av domen eller återställt försutten fatalitetid.

F540.7.3.5

Gemensamt intresse

Om det i ärendet är fråga om i väsentlig grad annat än den försäkrades eget intresse eller den försäkrade i ärendet har att bevaka ett gemensamt intresse med sådana personer som inte är försäkrade med denna försäkring, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som kan anses utgöra den försäkrades andel.

F540.7.4 Ersättningsbelopp och beräkning av ersättning

Advokat- och rättegångskostnader som ersätts från försäkringen fastställs enligt rättsnormerna för rättegångskostnader i rättegångsbalken och i lagen om rättegång i brottmål.

Om domstolen, till följd av parternas medgivande eller någon annan orsak, inte har uttalat sig om advokat- eller rättegångskostnader i sitt beslut, eller om ärendet har avgjorts enligt ett medgivande eller genom medling, fastställs kostnaderna som ska ersättas också med beaktande av de kostnader som i allmänhet utdömts eller betalats i liknande fall. Av kostnaderna ersätts dock högst det belopp som domstolen dömt den försäkrades motpart att betala, utom när domstolen på grunder som framgår av domslutet uttryckligen har ansett att den försäkrade helt eller delvis själv ska bära sina kostnader.

För anlitande av ombud ersätts ett skäligt arvode för ombudets arbete och nödvändiga kostnader. Vid bestämmandet av arvodets och kostnadernas skälighet beaktas värdet av den omtvistade förmånen, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och art. Kostnader ersätts dock högst till det belopp som den försäkrade har krävt som kostnadsersättning av motparten.

F540.7.5 Kostnader som försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte

- 1) motpartens rättegångskostnader som den försäkrade dömts eller förbundit sig att betala (Motpartens rättegångskostnader som den försäkrade har dömts att betala ersätts dock på samma villkor som den försäkrades egna advokatkostnader om detta särskilt avtalats och anges i försäkringsbrevet, den försäkrade vid rättegången biträts av konsumentombudsmannen eller hans eller hennes underlydande och behandlingen av den försäkrades ärende har varit viktigt med tanke på tillämpningen av lagstiftning och konsumenternas allmänna intresse eller den försäkrades motpart huvudsakligen underlåtit att följa det beslut i ärendet som fattats av Konsumenttvistenämnden, Försäkringsnämnden eller ett annat motsvarande organ och som till tvistens centrala delar gynnar den försäkrade.)
- 2) kostnader för verkställande av dom eller beslut
- 3) den försäkrades tidsspillan, eget arbete, förlorad inkomst eller förtjänst, rese- eller uppehållskostnader, inte heller den tilläggskostnad som uppstår vid byte av ombud eller genom den försäkrades eget förfarande som orsakar kostnadshöjning eller onödiga kostnader
- 4) kostnader för införskaffande av ett juridiskt sakkunnigutlåtande
- 5) kostnader som uppstår till följd av en polisanmälan eller en begäran om undersökning eller av en förundersökning i brottmål
- 6) kostnader för sådana omständigheter eller bevis som domstolen inte beaktar på grund av att de framförts för sent
- 7) kostnader som den försäkrade eller hans eller hennes ombud orsakat genom att utebli från domstolen, genom att inte iaktta domstolens förordnanden eller genom att lägga fram ett påstående, som de har vetat eller borde ha vetat är obefogat, eller kostnader som de i övrigt genom att förlänga rättegången uppsåtligen eller av oaksamhet orsakat
- 8) kostnader för en rättegång, som den försäkrade eller hans eller hennes ombud inlett utan att motparten givit anledning till det, eller i övrigt uppsåtligen eller av oaksamhet föranlett en onödig rättegång
- 9) arvoden och kostnader för skiljeman eller medlare
- 10) kostnader för ansökan om offentlig rättshjälp.

F540.76 Övriga ersättningsbestämmelser

F540.76.1

Fennia utbetalar ersättning för den försäkrades advokat- och rättegångskostnader efter att domstolens beslut vunnit laga kraft eller förlikning nåtts, om inte annat överenskommit med Fennia.

F540.76.2

Som minskning av Fennias ersättningsskyldighet ska räknas den kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala till den försäkrade, såvida denna ersättning kunnat inkaseras av den betalningsskyldige. Vad som här sagts om den försäkrades motpart tillämpas också på staten om den är skyldig att ersätta den vinnande partens rättegångskostnader efter att käromålet förkastats.

F540.76.3

Om motparten eller staten har dömts eller förbundit sig att till den försäkrade utbetala kostnadsersättning, som vid utbetalning av ersättning från försäkringen är obetald, är den försäkrade skyldig att innan ersättningen utbetalas överföra sin rätt till kostnadsersättning på Fennia upp till det ersättningsbelopp som utbetalas från försäkringen.

Om den försäkrade själv har varit tvungen att betala en del av sina kostnader på grund av att kostnaderna överstiger det högsta ersättningsbelopp som anges i punkt F540.7.1 är den försäkrade skyldig att till Fennia överföra den del av motpartens eller statens kostnadsersättning som överskrider den del som den försäkrade själv betalat.

Om en kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala har utbetalats till den försäkrade, eller om han eller hon på annat sätt fått räkna den till godo, ska den försäkrade återbetala kostnadsersättningen med ränta till Fennia upp till det ersättningsbelopp som betalas ut från försäkringen.

F540.77 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen har rätt att dra av eller som återbäring få den skatt som ingår i räkningen för advokatuppdrag eller rättegångskostnader, dras den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna av från ersättningen.

F550 OMFATTANDE RÄTTSSKYDDSFÖRSÄKRING FÖR PRIVATPERSON Gäller från och med 1.7.2018

Den omfattande rättsskyddsförsäkringen för privatperson ingår i försäkringsavtalet om detta överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

F550.1 Försäkringens syfte

När en omfattande rättsskyddsförsäkring för privatperson anges i försäkringsbrevet gäller den försäkrade i ärenden som ansluter sig till privatlivet. Syftet med försäkringen är att ersätta den försäkrades nödvändiga och skäligen advokat- och rättegångskostnader som uppstått till följd av anlitande av juristhjälp i tviste- och brottmål och i ansökningsärenden i försäkringsfall som avses i punkt F550.4.

När det i försäkringsbrevet står att försäkringen också gäller idkare av lantbruk är syftet med försäkringen att enligt dessa villkor ersätta nödvändiga och skäligen kostnader för att trygga den försäkrades rättsliga intressen vid försäkringsfall som anges i punkt F550.4. På idkare av lantbruk tillämpas villkorspunkterna F550.1–F550.7.7 med undantag av punkterna 2–6 i villkorspunkt F550.5.

F550.2 Försäkrade

I rättsskyddsförsäkringen för privatperson är de försäkrade försäkringstagaren och andra som stadigvarande bor med denna i samma hushåll. Som den försäkrades stadigvarande bostättningsort anses den adress som anges i befolkningsregistermyndighetens register. Om försäkringstagaren har avlidit under försäkringsperioden och annat inte har överenskommit om hur försäkringen fortsätter för de övriga försäkrade, är de personer som vid försäkringstagarens död stadigvarande bodde med denna i ett gemensamt hushåll försäkrade till utgången av denna försäkringsperiod, såvida de inte har en egen försäkring.

F550.3 Domstolar och försäkringens giltighetsområde

Den försäkrade kan använda försäkringen i ärenden som direkt kan inledas vid en tingsrätt i Finland.

Försäkringen ersätter inte kostnader i ärenden som behandlas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, t.ex. regionförvaltningsverket, förvaltningsdomstolen, Försäkringsdomstolen eller Högsta förvaltningsdomstolen. Försäkringen ersätter inte heller kostnader i ärenden som behandlas av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna eller Europeiska unionens domstol eller tribunal.

F550.4 Försäkringsfall som ersätts

F550.4.1

Definition på försäkringsfall

Försäkringsfall som ersätts från försäkringen är

i tvistemål och ansökningsärende

- uppkomst av tvist (en tvist har uppkommit när ett krav som specificerats till sin grund eller sitt belopp bestridits i fråga om grunden eller beloppet)

i brottmål

- när ärendet inleds vid domstol och när den försäkrade är målsägande
- målsägandes väckande eller fullföljande av åtal mot den försäkrade, när den allmänna åklagaren beslutat att inte väcka åtal eller nedlagt det. Åtal har väckts när målsägandens stämningsansökan har anlänt till tingsrättens kansli. Ett åtal har fullföljts när den målsägande skriftligen har meddelat domstolen om förande av talan efter att den allmänna åklagaren har lagt ned åtalet.

Försäkringen ersätter försäkringsfall som inträffat under försäkringens giltighetstid. Om denna försäkring emellertid vid tidpunkten för försäkringsfallet varit giltig mindre än två år, ska också de omständigheter som tvisten, kravet eller åtalet grundar sig på ha uppstått under försäkringens giltighetstid.

Till försäkringens giltighetstid räknas, med beaktande av eventuella begränsningar som anges i försäkringsbrevet, den tid som denna försäkring antingen ensam eller i följd, tillsammans med andra avslutade rättsskyddsförsäkringar med motsvarande innehåll oavbrutet varit giltig för den försäkrades del. Om flera rättsskyddsförsäkringar gäller när försäkringsfallet inträffar, räknas emellertid enbart denna försäkring till giltighetstiden.

F550.4.2

Ett och samma försäkringsfall

Det är fråga om ett och samma försäkringsfall när

- två eller flera försäkrade som omfattas av denna försäkring står på samma sida i ett tvistemål, ett brottmål eller ett ansökningsärende
- den försäkrade har flera tvistemål, brottmål eller ansökningsärenden som grundar sig på samma händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning.

F550.5 Begränsningar som gäller försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte kostnader som uppstått för den försäkrade i ärenden

- 1) där bestridandet av krav inte kan påvisas
- 2) som har samband med den försäkrades eller med honom eller henne i samma hushåll boende annan försäkrads nuvarande, tidigare, kommande eller planerade arbete, yrkesutövning, tjänst, befattning, närings- eller förvärvsverksamhet, delägarskap i ett kommersiellt företag eller medlemskap i ett sådant företags administrativa organ eller med en annan verksamhet som huvud- eller bisyssla för förvärvande av inkomst
- 3) som har samband med placeringsverksamhet eller en enskild placering, vars värde översteg 100 000 euro då tvisten uppkom eller placeringen gjordes
- 4) som har samband med borgen, pant eller annan utfästelse för skuld eller förbindelse som någon annan ingått för sin närings- eller förvärvsverksamhet
- 5) som har samband med lån som beviljats för en annans närings- eller förvärvsverksamhet
- 6) som har samband med en annan fastighet, del av en fastighet, byggnad, aktie- eller hyreslägenhet än den försäkrades stadigvarande bostad eller fritidsbostad som är i den försäkrades eget bruk (begränsningen i denna punkt tillämpas inte om den försäkrade endast äger eller innehar en annan bostad som den försäkrade inte använder som stadigvarande bostad eller fritidsbostad)
- 7) som är av ringa betydelse för den försäkrade
- 8) där de försäkrade i denna försäkring är motparter
- 9) som har samband med ett tillgodohavande eller en fordran som överförts på den försäkrade, om inte två år gått av överföringen när tvisten uppstår
- 10) som gäller ett åtal som den allmänna åklagaren väckt mot den försäkrade eller, när ett sådant åtal har väckts, ett privaträttsligt krav som den målsägande riktat mot den försäkrade som är åtalad
- 11) som gäller ett privaträttsligt krav som riktats mot den försäkrade och som grundar sig på en sådan gärning för vilken den

- försäkrade dömts till straff eller beviljats åtalshelfgift eller inte dömts till straff med stöd av specialbestämmelser
- 12) som har samband med besöksförbud
  - 13) som gäller vinning av ett brott som döms förverkad till staten
  - 14) som gäller äktenskapsskillnad eller upplösande av ett registrerat partnerskap eller förmögenhetstvister eller andra krav som ansluter sig till äktenskapsskillnad, avslutande av samliv eller avslutande av samliv i äktenskapsliknande former, upplösning eller avslutande av ett registrerat eller oregistrerat partnerskap
  - 15) som har samband med omvårdnad eller försörjning av barn, umgängesrätt med barn, skolbidrag till barn eller barns boende
  - 16) där det är fråga om att utse en intressebevakare, en god man, en skiftesman eller en boutredningsman
  - 17) som gäller skadeståndskrav mot den försäkrade, om ansvarsförsäkringen täcker skadeståndsrisker
  - 18) som har samband med konkurs
  - 19) som har samband med utsökning, verkställighetstvist som avses i utsökningsbalken eller verkställighet i anslutning till utsökning
  - 20) som har samband med ett förfarande enligt lagarna om företagsreanering eller skuldsanering för privatpersoner eller frivillig skuldsanering för lantbruksidkare enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringar (329/1999)
  - 21) där det är fråga om huruvida kostnader som orsakats av ett försäkringsfall som anmälts av den försäkrade antingen helt eller delvis ska ersättas från denna rättskydds-försäkring
  - 22) som behandlas som grupptalan
  - 23) där den försäkrades kostnader ersätts från rättskydds-försäkringen i anslutning till bilförsäkringen. Sådana kostnader ersätts inte heller för den del som överskrider försäkringsbeloppet för rättskydds-försäkringen i anslutning till bilförsäkringen.

F550.6 Åtgärder vid inträffat försäkringsfall

F550.6.1

Om den försäkrade önskar använda sig av försäkringen ska detta skriftligen meddelas till Fennia på förhand. Fennia ger i detta fall den försäkrade ett skriftligt ersättningsbeslut.

F550.6.2

Den försäkrade ska anlita som sitt ombud en advokat eller en annan jurist som har avlagt en högre högskoleexamen i juridik.

Om den försäkrade överhuvudtaget inte anlitar ett ombud eller anlitar någon annan än en person som uppfyller de ovannämnda förutsättningarna som sitt ombud, utbetalas inte ersättning från försäkringen.

F550.6.3

I ärenden som framskridit till huvudförhandling i tingsrätten ska den försäkrade kräva full ersättning för sina advokat- och rättegångskostnader av motparten.

Om den försäkrade underlåter att kräva ersättning av motparten eller utan grundad orsak avstår från kravet, kan ersättningen från försäkringen sänkas eller förvägras enligt lagen om försäkringsavtal. Vid medlingsförfarande i enlighet med lagen om medling i tvistemål i allmänna domstolar (domstolsmedling) behöver ersättningsanspråk dock inte framläggas för kostnader som uppstått i medlingsförfarandet i det ärende som behandlas.

F550.6.4

Den försäkrade har inte rätt att med bindande verkan för Fennia bekräfta beloppet av kostnaderna för skötseln av ärendet.

Ersättning som den försäkrade eventuellt betalat till sitt ombud som ersättning för ombudets arvoden och kostnader har inte bindande verkan för Fennia vid bedömning av huruvida rättegångskostnaderna är skäligena.

F550.7 Ersättningsbestämmelser

F550.7.1 Försäkringsbelopp

I tvistemål där den försäkrade framställer yrkande och värdet på den omtvistade förmånen kan fastställas i pengar ersätts från försäkringen, inom ramen för det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet, högst det tvåfaldiga beloppet för den omtvistade förmånen. Om en periodiskt återkommande betalning är föremål för tvisten, ersätts högst det tiofaldiga beloppet för den omtvistade engångsbetalningen. När förmånsbeloppet beräknas tar man inte hänsyn till räntekostnader eller advokat- och rättegångskostnader. I samtliga ärenden är det kostnadsbelopp som ersätts dock högst så stort som den försäkrade har krävt som kostnadsersättning av motparten.

F550.7.2 Självrisk

Självrisken som anges i försäkringsbrevet dras av från de kostnader som ersätts.

F550.7.3 Kostnader som ersätts

Försäkringen ersätter nödvändiga och skäligena advokat- och rättegångskostnader, som uppstått för den försäkrade till följd av försäkringsfallet, enligt följande:

F550.7.3.1

I tvistemål och ansökningsärende

Den försäkrades kostnader för anlitan av ett ombud och för vittnesmål. Om förutsättningen för att ärendet kan hänskjutas till prövning i domstol är en rättshandling eller ett beslut fattat av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med det att ärendet kan hänskjutas till tingsrätten för behandling.

Om ärendet har behandlats genom medling i en domstol, ersätter försäkringen också arvoden för medlarens eventuella biträde och den del av kostnaderna som enligt parternas huvudtal utgör den försäkrades andel.

F550.7.3.2

Ärende som är föremål för skiljeförfarande eller medling

Den försäkrades kostnader för anlitan av ett ombud och för vittnesmål.

Skiljemannens eller medlarens arvoden och kostnader ersätts dock inte.

F550.7.3.3

I brottmål

F550.7.3.3.1

Som målsägande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlitan av ett ombud och för vittnesmål till den del det vid rättegången varit fråga om den försäkrades andra privaträttsliga krav till följd av brott än rättegångskostnader.

F550.7.3.3.2

Som svarande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlitan av ett ombud och för vittnesmål, om det är fråga om ett åtal som den målsägande väckt mot den försäkrade när den allmänna åklagaren har beslutat om åtalshelfgift eller lagt ned åtalet.

F550.7.3.4

Sökande av ändring hos Högsta domstolen

Om sökande av ändring hos Högsta domstolen förutsätter besvärstillstånd ersätter försäkringen kostnaderna för sökande av ändring endast i det fall att tillstånd beviljats.

Kostnader på grund av användning av extraordinära rättsmedel ersätts endast om Högsta domstolen har godkänt klagan, återbrytande av domen eller återställt försutten fatalietid.

F550.7.3.5

Gemensamt intresse

Om det i ärendet är fråga om i väsentlig grad annat än den försäkrades eget intresse eller den försäkrade i ärendet har att bevaka ett gemensamt intresse med sådana personer som inte är försäkrade med denna försäkring, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som kan anses utgöra den försäkrades andel.

F550.7.3.6

Försäkringen ersätter även motpartens rättegångskostnader som den försäkrade dömts eller förbundit sig att betala. Motpartens rättegångskostnader som den försäkrade har dömts att betala ersätts på samma villkor som den försäkrades egna advokatkostnader.

F550.7.4 Ersättningsbelopp och beräkning av ersättning

Advokat- och rättegångskostnader som ersätts från försäkringen fastställs enligt rättsnormerna för rättegångskostnader i rättegångsbalken och i lagen om rättegång i brottmål.

Om domstolen, till följd av parternas medgivande eller någon annan orsak, inte har uttalat sig om advokat- eller rättegångskostnader i sitt beslut, eller om ärendet har avgjorts enligt ett medgivande eller genom medling, fastställs kostnaderna som ska ersättas också med beaktande av de kostnader som i allmänhet utdömts eller betalats i liknande fall. Av

kostnaderna ersätts dock högst det belopp som domstolen dömt den försäkrades motpart att betala, utom när domstolen på grunder som framgår av domslutet uttryckligen har ansett att den försäkrade helt eller delvis själv ska bära sina kostnader.

För anlåtande av ombud ersätts ett skäligt arvode för ombudets arbete och nödvändiga kostnader. Vid bestämmandet av arvodets och kostnadernas skälighet beaktas värdet av den omtvistade förmånen, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och art. Kostnader ersätts dock högst till det belopp som den försäkrade har krävt som kostnadsersättning av motparten.

F550.75 Kostnader som försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte

- 1) kostnader för verkställande av dom eller beslut
- 2) den försäkrades tidspillan, eget arbete, förlorad inkomst eller förtjänst, rese- eller uppehållskostnader, inte heller den tilläggskostnad som uppstår vid byte av ombud eller genom den försäkrades eget förfarande som orsakar kostnadshöjning eller onödiga kostnader
- 3) kostnader för införskaffande av ett juridiskt sakkunnigutlåtande
- 4) kostnader som uppstår till följd av en polisanmälan eller en begäran om undersökning eller av en förundersökning i brottmål
- 5) kostnader för sådana omständigheter eller bevis som domstolen inte beaktar på grund av att de framförts för sent
- 6) kostnader som den försäkrade eller hans eller hennes ombud orsakat genom att utebli från domstolen, genom att inte iaktta domstolens förordnanden eller genom att lägga fram ett påstående, som de har vetat eller borde ha vetat är obefogat, eller kostnader som de i övrigt genom att förlänga rättegången uppsätligen eller av oaktsamhet orsakat
- 7) kostnader för en rättegång, som den försäkrade eller hans eller hennes ombud inlett utan att motparten givit anledning till det, eller i övrigt uppsätligen eller av oaktsamhet föranlett en onödig rättegång
- 8) arvoden och kostnader för skiljeman eller medlare
- 9) kostnader för ansökan om offentlig rättshjälp.

F550.76 Övriga ersättningsbestämmelser

F550.76.1

Fennia utbetalar ersättning för den försäkrades advokat- och rättegångskostnader efter att domstolens beslut vunnit laga kraft eller förlikning nåtts, om inte annat överenskommit med Fennia.

F550.76.2

Som minskning av Fennias ersättningsskyldighet ska räknas den kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala till den försäkrade, såvida denna ersättning kunnat inkaseras av den betalningsskyldige. Vad som här sagts om den försäkrades motpart tillämpas också på staten om den är skyldig att ersätta den vinnande partens rättegångskostnader efter att käromålet förkastats.

F550.76.3

Om motparten eller staten har dömts eller förbundit sig att till den försäkrade utbetala kostnadsersättning, som vid utbetalning av ersättning från försäkringen är obetald, är den försäkrade skyldig att innan ersättningen utbetalas överföra sin rätt till kostnadsersättning på Fennia upp till det ersättningsbelopp som utbetalas från försäkringen.

Om den försäkrade själv har varit tvungen att betala en del av sina kostnader på grund av att kostnaderna överstiger det högsta ersättningsbelopp som anges i punkt F550.71 är den försäkrade skyldig att till Fennia överföra den del av motpartens eller statens kostnadsersättning som överskrider den del som den försäkrade själv betalat.

Om en kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala har utbetalats till den försäkrade, eller om han eller hon på annat sätt fått räkna den till godo, ska den försäkrade återbetala kostnadsersättningen med ränta till Fennia upp till det ersättningsbelopp som betalas ut från försäkringen.

F550.77 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen har rätt att dra av eller som återbäring få den skatt som ingår i räkningen för advokatuppdrag eller rättegångskostnader, dras den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna av från ersättningen.

F560 OMFATTANDE RÄTTSSKYDDSFÖRSÄKRING FÖR ÄGARE AV SMÅHUSFASTIGHET

Gäller från och med 1.7.2018

Den omfattande rättsskyddsförsäkringen för ägare av småhusfastighet ingår i försäkringsavtalet om detta överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

F560.1 Försäkringens syfte

Syftet med den omfattande rättsskyddsförsäkringen för ägare av småhusfastighet är att ersätta den försäkrades nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader som uppstått till följd av anlåtande av juristhjälp i tviste- och brottmål och ansökningsärenden med direkt koppling till ägande, innehav, skötsel eller användning av den fastighet och byggnad som anges i försäkringsbrevet vid försäkringsfall som avses i punkt F560.4.

F560.2 Försäkrade

I försäkringen för ägare av småhusfastighet, innehavare eller användare av småhusfastighet är de försäkrade den ägare till fastigheten som anges i försäkringsbrevet i egenskap av ägare, innehavare och användare av fastigheten, om rättsskyddsförsäkringen för ägare, innehavare och användare av småhusfastighet anges i försäkringsbrevet.

F560.3 Domstolar och försäkringens ersättningsområde

Den försäkrade kan använda försäkringen i ärenden som direkt kan inledas vid en tingsrätt i Finland.

Försäkringen ersätter inte kostnader i ärenden som behandlas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, t.ex. regionförvaltningsverket, förvaltningsdomstolen, Försäkringsdomstolen eller Högsta förvaltningsdomstolen. Försäkringen ersätter inte heller kostnader i ärenden som behandlas av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna eller Europeiska unionens domstol eller tribunal.

F560.4 Försäkringsfall som ersätts

F560.4.1

Definition på försäkringsfall

Försäkringsfall som ersätts från försäkringen är

i tvistemål och ansökningsärende

- uppkomst av tvist (en tvist har uppkommit när ett krav som specificerats till sin grund eller sitt belopp uttryckligen bestridits i fråga om grunden eller beloppet)

i brottmål

- när ärendet inleds vid domstol och när den försäkrade är målsägande
- målsägandes väckande eller fullföljande av åtal mot den försäkrade, när den allmänna åklagaren beslutat att inte väcka åtal eller nedlagt det. Åtal har väckts när målsägandens stämningsansökan har anlänt till tingsrättens kansli. Ett åtal har fullföljts när den målsägande skriftligen har meddelat domstolen om förande av talan efter att den allmänna åklagaren har lagt ned åtalet.

Försäkringen ersätter försäkringsfall som inträffat under försäkringens giltighetstid. Om denna försäkring emellertid vid tidpunkten för försäkringsfallet varit giltig mindre än två år, ska också de omständigheter som tvisten, kravet eller åtalet grundar sig på ha uppstått under försäkringens giltighetstid.

Till försäkringens giltighetstid räknas, med beaktande av eventuella begränsningar som anges i försäkringsbrevet, den tid som denna försäkring antingen ensam eller i följd, tillsammans med andra avslutade rättsskyddsförsäkringar med motsvarande innehåll oavbrutet varit giltig för den försäkrades del. Om flera rättsskyddsförsäkringar gäller när försäkringsfallet inträffar, räknas emellertid enbart denna försäkring till giltighetstiden.

F560.4.2

Ett och samma försäkringsfall

Det är fråga om ett och samma försäkringsfall när

- två eller flera försäkrade som omfattas av denna försäkring står på samma sida i ett tvistemål, ett brottmål eller ett ansökningsärende
- den försäkrade har flera tvistemål, brottmål eller ansökningsärenden som grundar sig på samma händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning.

F560.5 Begränsningar som gäller försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte kostnader som uppstått för den försäkrade i ärenden

- 1) som gäller den försäkrade annat än i egenskap av ägare, innehavare eller användare av en fastighet och en byggnad som anges i försäkringsbrevet
- 2) som gäller hyresförhållande
- 3) där bestridandet av krav inte kan påvisas
- 4) som har samband med den försäkrades eller med honom eller henne i samma hushåll boende annan försäkrads nuvarande, tidigare, kommande eller planerade arbete, yrkesutövning, tjänst, befattning, närings- eller förvärvsverksamhet, delägarskap i ett kommersiellt företag eller medlemskap i ett sådant företags administrativa organ eller med en annan verksamhet som huvud- eller bisyssla för förvärvande av inkomst
- 5) som har samband med placeringsverksamhet eller en enskild placering, vars värde översteg 100 000 euro då tvisten uppkom eller placeringen gjordes
- 6) som har samband med borgen, pant eller annan utfästelse för skuld eller förbindelse som någon annan ingått för sin närings- eller förvärvsverksamhet
- 7) som har samband med lån som beviljats för en annans närings- eller förvärvsverksamhet
- 8) som är av ringa betydelse för den försäkrade
- 9) där de försäkrade i denna försäkring är motparter
- 10) som har samband med ett tillgodohavande eller en fordran som överförs på den försäkrade, om inte två år gått av överföringen när tvisten uppstår
- 11) som gäller ett åtal som den allmänna åklagaren väckt mot den försäkrade eller, när ett sådant åtal har väckts, ett privaträttsligt krav som den målsägande riktat mot den försäkrade som är åtalad
- 12) som gäller ett privaträttsligt krav som riktats mot den försäkrade och som grundar sig på en sådan gärning för vilken den försäkrade dömts till straff eller beviljats åtalseftergift eller inte dömts till straff med stöd av specialbestämmelse
- 13) som har samband med besöksförbud
- 14) som gäller vinning av ett brott som döms förverkad till staten
- 15) som gäller äktenskapsskillnad eller upplösande av ett registrerat partnerskap eller förmögenhetsvister eller andra krav som ansluter sig till äktenskapsskillnad, avslutande av samliv eller avslutande av samliv i äktenskapsliknande former, upplösning eller avslutande av ett registrerat eller oregistrerat partnerskap
- 16) som har samband med omvårdnad eller försörjning av barn, umgängesrätt med barn, skolbidrag till barn eller barns boende
- 17) där det är fråga om att utse en intressebevakare, en god man, en skiftesman eller en boutredningsman
- 18) som gäller skadeståndskrav mot den försäkrade, om ansvarsförsäkringen täcker skadeståndsrisker
- 19) som har samband med konkurs
- 20) som har samband med utsökning, verkställighetstvist som avses i utsökningsbalken eller verkställighet i anslutning till utsökning
- 21) som har samband med ett förfarande enligt lagarna om företagsreanering eller skuldsanering för privatpersoner eller frivillig skuldsanering för lantbruksidkare enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringar (329/1999)
- 22) där det är fråga om huruvida kostnader som orsakats av ett försäkringsfall som anmälts av den försäkrade antingen helt eller delvis ska ersättas från denna rättsskyddsförsäkring
- 23) som behandlas som grupptalan
- 24) där den försäkrades kostnader ersätts från rättsskyddsförsäkringen i anslutning till bilförsäkringen. Sådana kostnader ersätts inte heller för den del som överskrider försäkringsbeloppet för rättsskyddsförsäkringen i anslutning till bilförsäkringen.

F560.6 Åtgärder vid inträffat försäkringsfall

F560.6.1

Om den försäkrade önskar använda sig av försäkringen ska detta skriftligen meddelas till Fennia på förhand. Fennia ger i detta fall den försäkrade ett skriftligt ersättningsbeslut.

F560.6.2

Den försäkrade ska anlita som sitt ombud en advokat eller en annan jurist som har avlagt en högre högskoleexamen i juridik.

Om den försäkrade överhuvudtaget inte anlitar ett ombud eller anlitar någon annan än en person som uppfyller de ovannämnda förutsättningarna som sitt ombud, utbetalas inte ersättning från försäkringen.

F560.6.3

I ärenden som framskridit till huvudförhandling i tingsrätten ska den försäkrade kräva full ersättning för sina advokat- och rättegångskostnader av motparten.

Om den försäkrade underlåter att kräva ersättning av motparten eller utan grundad orsak avstår från kravet, kan ersättningen från försäkringen sänkas eller förvägras enligt lagen om försäkringsavtal. Vid medlingsförfarande i enlighet med lagen om medling i tvistemål i allmänna domstolar (domstolsmedling) behöver ersättningsanspråk dock inte framläggas för kostnader som uppstått i medlingsförfarandet i det ärende som behandlas.

F560.6.4

Den försäkrade har inte rätt att med bindande verkan för Fennia bekräfta beloppet av kostnaderna för skötseln av ärendet.

Ersättning som den försäkrade eventuellt betalat till sitt ombud som ersättning för ombudets arvoden och kostnader har inte bindande verkan för Fennia vid bedömning av huruvida rättegångskostnaderna är skäligen.

F560.7 Ersättningsbestämmelser

F560.7.1 Försäkringsbelopp

I tvistemål där den försäkrade framställer yrkande och värdet på den omtvistade förmånen kan fastställas i pengar ersätts från försäkringen, inom ramen för det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet, högst det tvåfaldiga beloppet för den omtvistade förmånen. Om en periodiskt återkommande betalning är föremål för tvisten, ersätts högst det tiofaldiga beloppet för den omtvistade engångsbetalningen. När förmånsbeloppet beräknas tar man inte hänsyn till räntekostnader eller advokat- och rättegångskostnader. I samtliga ärenden är det kostnadsbelopp som ersätts dock högst så stort som den försäkrade har krävt som kostnadsersättning av motparten.

F560.7.2 Självrisk

Självrisken som anges i försäkringsbrevet dras av från de kostnader som ersätts.

F560.7.3 Kostnader som ersätts

Försäkringen ersätter nödvändiga och skäligen advokat- och rättegångskostnader, som uppstått för den försäkrade till följd av försäkringsfallet, enligt följande:

F560.7.3.1

I tvistemål och ansökningsärende

Den försäkrades kostnader för anlåtande av ett ombud och för vittnesmål. Om förutsättningen för att ärendet kan hänskjutas till prövning i domstol är en rättshandling eller ett beslut fattat av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med det att ärendet kan hänskjutas till tingsrätten för behandling.

Om ärendet har behandlats genom medling i en domstol, ersätter försäkringen också arvoden för medlarens eventuella biträde och den del av kostnaderna som enligt parternas huvudtal utgör den försäkrades andel.

F560.7.3.2

Ärende som är föremål för skiljeförfarande eller medling

Den försäkrades kostnader för anlåtande av ett ombud och för vittnesmål.

Skiljemannens eller medlarens arvoden och kostnader ersätts dock inte.

F560.7.3.3

I brottmål

F560.7.3.3.1

Som målsägande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlåtande av ett ombud och för vittnesmål till den del det vid rättegången varit fråga om den försäkrades andra privaträttsliga krav till följd av brott än rättegångskostnader.

F560.7.3.3.2

Som svarande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlåtande av ett ombud och för vittnesmål, om det är fråga om ett åtal som den målsägande väckt mot den försäkrade när den allmänna åklagaren har beslutat om åtalseftergift eller lagt ned åtalet.

F560.7.3.4

Sökande av ändring hos Högsta domstolen

Om sökande av ändring hos Högsta domstolen förutsätter besvärstillstånd ersätter försäkringen kostnaderna för sökande av ändring endast i det fall att tillstånd beviljats.

Kostnader på grund av användning av extraordinära rättsmedel ersätts endast om Högsta domstolen har godkänt klagan, återbrytande av domen eller återställt försutten fatalietetid.

F560.7.3.5 Gemensamt intresse

Om det i ärendet är fråga om i väsentlig grad annat än den försäkrades eget intresse eller den försäkrade i ärendet har att bevaka ett gemensamt intresse med sådana personer som inte är försäkrade med denna försäkring, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som kan anses utgöra den försäkrades andel.

F560.7.3.6
Försäkringen ersätter även motpartens rättegångskostnader som den försäkrade dömts eller förbundit sig att betala. Motpartens rättegångskostnader som den försäkrade har dömts att betala ersätts på samma villkor som den försäkrades egna advokatkostnader.

F560.7.4 Ersättningsbelopp och beräkning av ersättning

Advokat- och rättegångskostnader som ersätts från försäkringen fastställs enligt rättsnormerna för rättegångskostnader i rättegångsbalken och i lagen om rättegång i brottmål.

Om domstolen, till följd av parternas medgivande eller någon annan orsak, inte har uttalat sig om advokat- eller rättegångskostnader i sitt beslut, eller om ärendet har avgjorts enligt ett medgivande eller genom medling, fastställs kostnaderna som ska ersättas också med beaktande av de kostnader som i allmänhet utdömts eller betalats i liknande fall. Av kostnaderna ersätts dock högst det belopp som domstolen dömt den försäkrades motpart att betala, utom när domstolen på grunder som framgår av domslutet uttryckligen har ansett att den försäkrade helt eller delvis själv ska bära sina kostnader.

För anlåtande av ombud ersätts ett skäligt arvode för ombudets arbete och nödvändiga kostnader. Vid bestämmandet av arvodets och kostnadernas skälighet beaktas värdet av den omtvistade förmånen, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och art. Kostnader ersätts dock högst till det belopp som den försäkrade har krävt som kostnadsersättning av motparten.

F560.7.5 Kostnader som försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte

- 1) kostnader för verkställande av dom eller beslut
- 2) den försäkrades tidspillan, eget arbete, förlorad inkomst eller förtjänst, rese- eller uppehållskostnader, inte heller den tilläggskostnad som uppstår vid byte av ombud eller genom den försäkrades eget förfarande som orsakar kostnadshöjning eller onödiga kostnader
- 3) kostnader för införskaffande av ett juridiskt sakkunnigutlåtande
- 4) kostnader som uppstår till följd av en polisanmälan eller en begäran om undersökning eller av en förundersökning i brottmål
- 5) kostnader för sådana omständigheter eller bevis som domstolen inte beaktar på grund av att de framförts för sent
- 6) kostnader som den försäkrade eller hans eller hennes ombud orsakat genom att utebli från domstolen, genom att inte iakttä domstolens förordnanden eller genom att lägga fram ett påstående, som de har vetat eller borde ha vetat är obefogat, eller kostnader som de i övrigt genom att förlänga rättegången uppsåtligen eller av oaktsamhet orsakat
- 7) kostnader för en rättegång, som den försäkrade eller hans eller hennes ombud inlett utan att motparten givit anledning till det, eller i övrigt uppsåtligen eller av oaktsamhet föranlett en onödig rättegång
- 8) arvoden och kostnader för skiljeman eller medlare
- 9) kostnader för ansökan om offentlig rättshjälp.

F560.7.6 Övriga ersättningsbestämmelser

F560.7.6.1
Fennia utbetalar ersättning för den försäkrades advokat- och rättegångskostnader efter att domstolens beslut vunnit laga kraft eller förlikning nåtts, om inte annat överenskommit med Fennia.

F560.7.6.2
Som minskning av Fennias ersättningsskyldighet ska räknas den kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala till den försäkrade, såvida denna ersättning kunnat inkaseras av den betalningsskyldige. Vad som här sagts om den försäkrades motpart tillämpas också på staten om den är skyldig att ersätta den vinnande partens rättegångskostnader efter att käromålet förkastats.

F560.7.6.3
Om motparten eller staten har dömts eller förbundit sig att till den försäkrade utbetala kostnadsersättning, som vid utbetalning av ersättning från försäkringen är obetald, är den försäkrade skyldig att innan ersättningen utbetalas överföra sin rätt till kostnadsersättning på Fennia upp till det ersättningsbelopp som utbetalas från försäkringen.

Om den försäkrade själv har varit tvungen att betala en del av sina kostnader på grund av att kostnaderna överstiger det högsta ersättningsbelopp som anges i punkt F560.7.1 är den försäkrade skyldig att till Fennia överföra den del av motpartens eller statens kostnadsersättning som överskrider den del som den försäkrade själv betalat.

Om en kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala har utbetalats till den försäkrade, eller om han eller hon på annat sätt fått räkna den till godo, ska den försäkrade återbetala kostnadsersättningen med ränta till Fennia upp till det ersättningsbelopp som betalas ut från försäkringen.

F560.7.7 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen har rätt att dra av eller som återbäring få den skatt som ingår i räkningen för advokatuppdrag eller rättegångskostnader, dras den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna av från ersättningen.

F570 OMFATTANDE RÄTTSSKYDDSFÖRSÄKRING FÖR RESENÄR Gäller från och med 1.7.2018

Den omfattande rättsskyddsförsäkringen för resenär ingår i försäkringsavtalet om detta överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

F570.1 Försäkringens syfte

Den omfattande rättsskyddsförsäkringen för resenär gäller den försäkrade i ärenden som ansluter sig till privatlivet, resor och resande. Tvistemål, brottmål eller ansökningsärenden som rör handel med fastigheter, lägenheter eller motorfordon anses inte vara ärenden som ansluter sig till resor eller resande. Syftet med försäkringen är att ersätta den försäkrades nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader som uppstått till följd av anlåtande av juristhjälp i tviste- och brottmål och ansökningsärenden i försäkringsfall som avses i punkt F570.4.

F570.2 Försäkrade

F570.2.1 Försäkrad med familj

De försäkrade i rättsskyddsförsäkringen för resenär är i enlighet med försäkringsbrevet följande personer som är på resa och som stadigvarande bor i Finland och som omfattas av sjukförsäkringslagen i Finland:

- försäkringstagaren
- en annan namngiven person
- familjemedlemmar som stadigvarande bor i samma hushåll med den ovannämnda
- försäkringstagarens eller någon annan namngiven persons barn och barnbarn som är under 18 år och med på resan samt barn och barnbarn under 18 år till maken, maken eller sambon som bor i samma hushåll, även om de ovannämnda barnen och barnbarnen inte bor i samma hushåll med försäkringstagaren eller någon annan namngiven person.

F570.2.2 Försäkrad enskild namngiven person

Den försäkrade är den person som anges i försäkringsbrevet och som är på resa och som stadigvarande bor i Finland och som omfattas av sjukförsäkringslagen i Finland. Om försäkringstagaren är en privatperson, ska den försäkrade bo i samma hushåll som försäkringstagaren med undantag för barn och barnbarn under 18 år till försäkringstagaren eller någon annan namngiven person.

F570.3 Domstolar och försäkringens giltighetsområde

Den försäkrade kan använda försäkringen i ärenden som direkt kan inledas vid en tingsrätt i Finland.

Försäkringen ersätter inte kostnader i ärenden som behandlas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, t.ex. regionförvaltningsverket, förvaltningsdomstolen, Försäkringsdomstolen eller Högsta förvaltningsdomstolen. Försäkringen ersätter inte heller kostnader i ärenden som behandlas av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna eller Europeiska unionens domstol eller tribunal.

F570.3.1

I egenskap av resenär kan den försäkrade använda försäkringen i ärenden som inom försäkringens giltighetsområde direkt kan inledas vid en tingsrätt eller dess besvärinstanser eller i en motsvarande domstol i destinationslandet eller som kan avgöras genom skiljeförfarande.

Försäkringen ersätter inte kostnader i ärenden som behandlas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, t.ex. regionförvaltningsverket, förvaltningsdomstolen, Försäkringsdomstolen eller Högsta förvaltningsdomstolen. Försäkringen ersätter inte heller kostnader i ärenden som behandlas av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna eller Europeiska unionens domstol eller tribunal.

Rättsskyddsförsäkringen som tecknats för resenär gäller i den utsträckning som resgodsförsäkringen som anges i försäkringsbrevet.

F570.4 Försäkringsfall som ersätts

F570.4.1 Definition på försäkringsfall

Försäkringsfall som ersätts från försäkringen är

i tvistemål och ansökningsärende

- uppkomst av tvist (en tvist har uppkommit när ett krav som specificerats till sin grund eller sitt belopp uttryckligen bestridits i fråga om grunden eller beloppet)

i brottmål

- när ärendet inleds vid domstol och när den försäkrade är målsägande
- målsägandes väckande eller fullföljande av åtal mot den försäkrade, när den allmänna åklagaren beslutat att inte väcka åtal eller nedlagt det. Åtal har väckts när målsägandens stämningsansökan har anlänt till tingsrättens kansli. Ett åtal har fullföljts när den målsägande skriftligen har meddelat domstolen om förande av talan efter att den allmänna åklagaren har lagt ned åtalet.

Försäkringen ersätter försäkringsfall som inträffat under försäkringens giltighetstid. Om denna försäkring emellertid vid tidpunkten för försäkringsfallet varit giltig mindre än två år, ska också de omständigheter som tvisten, kravet eller åtalet grundar sig på ha uppstått under försäkringens giltighetstid.

Till försäkringens giltighetstid räknas, med beaktande av eventuella begränsningar som anges i försäkringsbrevet, den tid som denna försäkring antingen ensam eller i följd, tillsammans med andra avslutade rättsskyddsförsäkringar med motsvarande innehåll oavbrutet varit giltig för den försäkrades del. Om flera rättsskyddsförsäkringar gäller när försäkringsfallet inträffar, räknas emellertid enbart denna försäkring till giltighetstiden.

F570.4.2

Ett och samma försäkringsfall

Det är fråga om ett och samma försäkringsfall när

- två eller flera försäkrade som omfattas av denna försäkring står på samma sida i ett tvistemål, ett brottmål eller ett ansökningsärende
- den försäkrade har flera tvistemål, brottmål eller ansökningsärenden som grundar sig på samma händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning.

F570.5 Begränsningar som gäller försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte kostnader som uppstått för den försäkrade i ärenden

- 1) där bestridandet av krav inte kan påvisas
- 2) som har samband med den försäkrades eller med honom eller henne i samma hushåll boende annan försäkrads nuvarande, tidigare, kommande eller planerade arbete, yrkesutövning, tjänst, befattning, närings- eller förvärvsverksamhet, delägarskap i ett kommersiellt företag eller medlemskap i ett sådant företags administrativa organ eller med en annan verksamhet som huvud- eller bisyssla för förvärvande av inkomst
- 3) som har samband med placeringsverksamhet eller en enskild placering, vars värde översteg 100 000 euro då tvisten uppkom eller placeringen gjordes
- 4) som har samband med borgen, pant eller annan utfästelse för skuld eller förbindelse som någon annan ingått för sin närings- eller förvärvsverksamhet
- 5) som har samband med lån som beviljats för en annans närings- eller förvärvsverksamhet
- 6) som har samband med en annan fastighet, del av en fastighet, byggnad, aktie- eller hyreslägenhet än den försäkrades stadigvarande bostad eller fritidsbostad som är i den försäkrades eget bruk (begränsningen i denna punkt tillämpas

inte om den försäkrade endast äger eller innehar en annan bostad som den försäkrade inte använder som stadigvarande bostad eller fritidsbostad)

- 7) som är av ringa betydelse för den försäkrade
- 8) där de försäkrade i denna försäkring är motparter
- 9) som har samband med ett tillgodohavande eller en fordran som överförs på den försäkrade, om inte två år gått av överföringen när tvisten uppstår
- 10) som gäller ett åtal som den allmänna åklagaren väckt mot den försäkrade eller, när ett sådant åtal har väckts ett privaträttsligt krav som den målsägande riktat mot den försäkrade som är åtalad
- 11) som gäller ett privaträttsligt krav som riktats mot den försäkrade och som grundar sig på en sådan gärning för vilken den försäkrade dömts till straff eller beviljats åtalseftergift eller inte dömts till straff med stöd av specialbestämmelser
- 12) som har samband med besöksförbud
- 13) som gäller vinning av ett brott som döms förverkad till staten
- 14) som gäller äktenskapsskillnad eller upplösande av ett registrerat partnerskap eller förmögenhetstvister eller andra krav som ansluter sig till äktenskapsskillnad, avslutande av samliv eller avslutande av samliv i äktenskapsliknande former, upplösning eller avslutande av ett registrerat eller oregistrerat partnerskap
- 15) som har samband med omvårdnad eller försörjning av barn, umgängesrätt med barn, skolbidrag till barn eller barns boende
- 16) där det är fråga om att utse en intressebevakare, en god man, en skiftesman eller en boutredningsman
- 17) som gäller skadeståndskrav mot den försäkrade, om ansvarsförsäkringen täcker skadeståndsrisker
- 18) som har samband med konkurs
- 19) som har samband med utsökning, verkställighetstvist som avses i utsökningbalken eller verkställighet i anslutning till utsökning
- 20) som har samband med ett förfarande enligt lagarna om företagssanering eller skuldsanering för privatpersoner eller frivillig skuldsanering för lantbruksidkare enligt lagen om finansiering av landsbygdsnärings (329/1999)
- 21) där det är fråga om huruvida kostnader som orsakats av ett försäkringsfall som anmälts av den försäkrade antingen helt eller delvis ska ersättas från denna rättsskyddsförsäkring
- 22) som behandlas som gruppåtal
- 23) där den försäkrades kostnader ersätts från rättsskyddsförsäkringen i anslutning till bilförsäkringen. Sådana kostnader ersätts inte heller för den del som överskrider försäkringsbeloppet för rättsskyddsförsäkringen i anslutning till bilförsäkringen.

F570.6 Åtgärder vid inträffat försäkringsfall

F570.6.1

Om den försäkrade önskar använda sig av försäkringen ska detta skriftligen meddelas till Fennia på förhand. Fennia ger i detta fall den försäkrade ett skriftligt ersättningsbeslut.

F570.6.2

Den försäkrade ska anlita som sitt ombud en advokat eller en annan jurist som har avlagt en högre högskoleexamen i juridik.

Om den försäkrade överhuvudtaget inte anlitar ett ombud eller anlitar någon annan än en person som uppfyller de ovannämnda förutsättningarna som sitt ombud, utbetalas inte ersättning från försäkringen.

F570.6.3

I ärenden som framskridit till huvudförhandling i tingsrätten ska den försäkrade kräva full ersättning för sina advokat- och rättegångskostnader av motparten.

Om den försäkrade underlåter att kräva ersättning av motparten eller utan grundad orsak avstår från kravet, kan ersättningen från försäkringen sänkas eller förvägras enligt lagen om försäkringsavtal. Vid medlingsförfarande i enlighet med lagen om medling i tvistemål i allmänna domstolar (domstolsmedling) behöver ersättningsanspråk dock inte framläggas för kostnader som uppstått i medlingsförfarandet i det ärende som behandlas.

F570.6.4

Den försäkrade har inte rätt att med bindande verkan för Fennia bekräfta beloppet av kostnaderna för skötseln av ärendet.

Ersättning som den försäkrade eventuellt betalat till sitt ombud som ersättning för ombudets arvoden och kostnader har inte bindande verkan för Fennia vid bedömning av huruvida rättegångskostnaderna är skäliga.

F570.7 Ersättningsbestämmelser

F570.7.1 Försäkringsbelopp

I tvistemål där den försäkrade framställer yrkande och värdet på den omtvistade förmånen kan fastställas i pengar ersätts från försäkringen, inom ramen för det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet, högst det tvåfaldiga beloppet för den omtvistade förmånen. Om en periodiskt återkommande betalning är föremål för tvisten, ersätts högst det tiofaldiga beloppet för den omtvistade engångsbetalningen. När förmånsbeloppet beräknas tar man inte hänsyn till rättekostnader eller advokat- och rättegångskostnader. I samtliga ärenden är det kostnadsbelopp som ersätts dock högst så stort som den försäkrade har krävt som kostnadsersättning av motparten.

F570.7.2 Självrisk

Självrisken som anges i försäkringsbrevet dras av från de kostnader som ersätts.

F570.7.3 Kostnader som ersätts

Försäkringen ersätter nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader, som uppstår för den försäkrade till följd av försäkringsfallet, enligt följande:

F570.7.3.1

I tvistemål och ansökningsärenden

Den försäkrades kostnader för anlitande av ett ombud och för vittnesmål. Om förutsättningen för att ärendet kan hänskjutas till prövning i domstol är en rättshandling eller ett beslut fattat av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med det att ärendet kan hänskjutas till tingsrätten för behandling.

Om ärendet har behandlats genom medling i en domstol, ersätter försäkringen också arvoden för medlarens eventuella biträde och den del av kostnaderna som enligt parternas huvudtal utgör den försäkrades andel.

F570.7.3.2

Ärende som är föremål för skiljeförfarande eller medling

Den försäkrades kostnader för anlitande av ett ombud och för vittnesmål.

Skiljemannens eller medlarens arvoden och kostnader ersätts dock inte.

F570.7.3.3

I brottmål

F570.7.3.3.1

Som målsägande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlitande av ett ombud och för vittnesmål till den del det vid rättegången varit fråga om den försäkrades andra privaträttsliga krav till följd av brott än rättegångskostnader.

F570.7.3.3.2

Som svarande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlitande av ett ombud och för vittnesmål, om det är fråga om ett åtal som den målsägande väckt mot den försäkrade när den allmänna åklagaren har beslutat om åtalsergift eller lagt ned åtalet.

F570.7.3.4

Sökande av ändring hos Högsta domstolen

Om sökande av ändring hos Högsta domstolen förutsätter besvärstillstånd ersätter försäkringen kostnaderna för sökande av ändring endast i det fall att tillstånd beviljats.

Kostnader på grund av användning av extraordinära rättsmedel ersätts endast om Högsta domstolen har godkänt klagan, återbrytande av domen eller återställt försutten fatalietid.

F570.7.3.5

Gemensamt intresse

Om det i ärendet är fråga om i väsentlig grad annat än den försäkrades eget intresse eller den försäkrade i ärendet har att bevaka ett gemensamt intresse med sådana personer som inte är försäkrade med denna försäkring, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som kan anses utgöra den försäkrades andel.

F570.7.3.6

Försäkringen ersätter även motpartens rättegångskostnader som den försäkrade dömts eller förbundit sig att betala. Motpartens rättegångskostnader som den försäkrade har dömts att

betala ersätts på samma villkor som den försäkrades egna advokatkostnader.

F570.7.4 Ersättningsbelopp och beräkning av ersättning

Advokat- och rättegångskostnader som ersätts från försäkringen fastställs enligt rättsnormerna för rättegångskostnader i rättegångsbalken och i lagen om rättegång i brottmål.

Om domstolen, till följd av parternas medgivande eller någon annan orsak, inte har uttalat sig om advokat- eller rättegångskostnader i sitt beslut, eller om ärendet har avgjorts enligt ett medgivande eller genom medling, fastställs kostnaderna som ska ersättas också med beaktande av de kostnader som i allmänhet utdömts eller betalats i liknande fall. Av kostnaderna ersätts dock högst det belopp som domstolen dömt den försäkrades motpart att betala, utom när domstolen på grunder som framgår av domslutet uttryckligen har ansett att den försäkrade helt eller delvis själv ska bära sina kostnader.

För anlitande av ombud ersätts ett skäligt arvode för ombudets arbete och nödvändiga kostnader. Vid bestämmandet av arvodets och kostnadernas skälighet beaktas värdet av den omtvistade förmånen, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och art. Kostnader ersätts dock högst till det belopp som den försäkrade har krävt som kostnadsersättning av motparten.

F570.7.5 Kostnader som försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte

- 1) kostnader för verkställande av dom eller beslut
- 2) den försäkrades tidsspillan, eget arbete, förlorad inkomst eller förtjänst, rese- eller uppehållskostnader, inte heller den tilläggskostnad som uppstår vid byte av ombud eller genom den försäkrades eget förfarande som orsakar kostnadshöjning eller onödiga kostnader
- 3) kostnader för införskaffande av ett juridiskt sakkunnigutlåtande
- 4) kostnader som uppstår till följd av en polisanmälan eller en begäran om undersökning eller av en förundersökning i brottmål
- 5) kostnader för sådana omständigheter eller bevis som domstolen inte beaktar på grund av att de framförts för sent
- 6) kostnader som den försäkrade eller hans eller hennes ombud orsakat genom att utebli från domstolen, genom att inte iakttä domstolens förordnanden eller genom att lägga fram ett påstående, som de har vetat eller borde ha vetat är obefogat, eller kostnader som de i övrigt genom att förlänga rättegången uppsåtligt eller av oaktsamhet orsakat
- 7) kostnader för en rättegång, som den försäkrade eller hans eller hennes ombud inlett utan att motparten givit anledning till det, eller i övrigt uppsåtligt eller av oaktsamhet föranlett en onödig rättegång
- 8) arvoden och kostnader för skiljeman eller medlare
- 9) kostnader för ansökan om offentlig rättshjälp.

F570.7.6 Övriga ersättningsbestämmelser

F570.7.6.1

Fennia utbetalar ersättning för den försäkrades advokat- och rättegångskostnader efter att domstolens beslut vunnit laga kraft eller förlikning nåtts, om inte annat överenskommit med Fennia.

F570.7.6.2

Som minskning av Fennias ersättningsskyldighet ska räknas den kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala till den försäkrade, såvida denna ersättning kunnat inkaseras av den betalningsskyldige. Vad som här sagts om den försäkrades motpart tillämpas också på staten om den är skyldig att ersätta den vinnande partens rättegångskostnader efter att käromålet förkastats.

F570.7.6.3

Om motparten eller staten har dömts eller förbundit sig att till den försäkrade utbetala kostnadsersättning, som vid utbetalning av ersättning från försäkringen är obetald, är den försäkrade skyldig att innan ersättningen utbetalas överföra sin rätt till kostnadsersättning på Fennia upp till det ersättningsbelopp som utbetalas från försäkringen.

Om den försäkrade själv har varit tvungen att betala en del av sina kostnader på grund av att kostnaderna överstiger det högsta ersättningsbelopp som anges i punkt F570.7.1 är den försäkrade skyldig att till Fennia överföra den del av motpartens eller statens kostnadsersättning som överskrider den del som den försäkrade själv betalat.

Om en kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala har utbetalats till den försäkrade, eller om han eller hon på annat sätt fått räkna den till godo, ska den försäkrade åter-

betala kostnadsersättningen med ränta till Fennia upp till det ersättningsbelopp som betalas ut från försäkringen.

F570.77 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen har rätt att dra av eller som återbäring få den skatt som ingår i räkningen för advokatuppdrag eller rättegångskostnader, dras den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna av från ersättningen.

PERSONFÖRSÄKRINGAR

F200 OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING FÖR VUXNA Gäller från och med 1.7.2018

Olycksfallsförsäkringen för vuxna ingår i försäkringsavtalet om detta överenskommits och anges i försäkringsbrevet.

F200.1 Försäkringens syfte

Syftet med försäkringen är att i enlighet med dessa villkor ersätta sådana olycksfall som den försäkrade drabbats av under försäkringens giltighetstid och som avses i villkorspunkt F200.4.1.

F200.2 Försäkrade och förmånstagare

Försäkrade är de personer som anges i försäkringsbrevet och som stadigvarande bor i Finland, som enligt gällande lagstiftning har sin hemort i Finland och som omfattas av sjukförsäkringslagen i Finland.

Bestämmelser om förmånstagaren finns i punkt F10 i de allmänna avtalsvillkoren.

F200.3 Försäkringens giltighet

F200.3.1 Fritidsolycksfallsförsäkring

Giltighetsbestämmelser om försäkringsformen: Fritidsolycksfallsförsäkringen gäller endast under fritiden. Fritidsförsäkringen ersätter inte olycksfall som inträffar när den försäkrade utför arbete i förtjänstsyfte i en annans tjänst eller som självständig företagare eller som inträffar i förhållanden som orsakats av sådant arbete (t.ex. olycksfall under arbetsresa ersätts inte).

F200.3.2 Heltidsförsäkring

Giltighetsbestämmelser om försäkringsformen: Heltidsförsäkringen gäller såväl i arbetet som under fritiden.

F200.3.3 Giltighetsområde

Försäkringen gäller överallt i världen.

Ersättning för vårdkostnader som uppstått för den försäkrade betalas dock inte om dessa uppstått efter att över 12 månader gått sedan utlandsvistelsen började.

En kontinuerlig vistelse utomlands anses inte bli avbruten på grund av tillfälliga besök till Finland som varar under 30 dygn.

F200.3.4 Giltighet vid idrottsutövning

F200.3.4.1

Försäkringen gäller vid idrottsverksamhet som den försäkrade utövar för att upprätthålla sin fysiska kondition. Försäkringen gäller endast enligt tilläggsavtal vid tävlingar, matcher eller träningar som har anknytning till tävlingar och matcher och som arrangeras av ett idrottsförbund eller en idrottsförening.

F200.3.4.2

Försäkringen gäller endast enligt tilläggsavtal vid försäkringsfall som uppstått vid utövning av följande idrottsgrenar eller specialintressen:

- kamp-, kontakt- och självförsvarsgrenar, t.ex. judo, karate, brottning, boxning och kickboxning
- flygsportgrenar, t.ex. fallskärmshoppning, segelflygning, hängflygning, flygning med ultralätt eller amatörbyggt flygplan
- ving- och draksegling, kiteboarding och kiteskiing
- motorsportgrenar, t.ex. karting och motocross
- kraftsportgrenar, t.ex. tyngdlyftning och styrkelyft
- slalom, speedskiing, störtlopp och freestyle
- ice cross downhill
- klättringsgrenar, som t.ex. bergsbestigning, is- och klipplättring

- vägglättring utan skydds- och säkerhetsutrustning
- vandringar på egen hand utan professionell guide på glaciärer eller på över 3 000 meters höjd
- vandringar utanför Norden i vildmark, öken eller djungel på egen hand utan professionell guide
- oceansegling
- fridykning eller dykning med dykapparat
- bungejump.

När man för första gången prövar på en hobby eller en idrottsgren betraktas det inte som hobbyverksamhet.

F200.3.4.3

Tilläggsavtal beviljas inte för följande farliga idrottsgrenar:

- amerikansk fotboll
- rugby
- mixed martial arts
- utförsäkring utanför markerade pister.

F200.3.4.4

Försäkringen gäller inte professionell idrott. Det är fråga om professionell idrott när den försäkrade får lön eller annat vederlag för idrottandet eller den försäkrade ska teckna en försäkring enligt lagen om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare.

F200.3.5 Giltighet under flygresa

Försäkringen gäller under en flygresa när den försäkrade är passagerare i en luftfarkost som är försedd med nationalitetsbeteckning.

I händelse av olycksfall vid en flygolycka gäller försäkringen endast enligt tilläggsavtal och mot tilläggspremie för flygpersonalen eller en person som utför uppdrag med anknytning till flygningen.

F200.4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

F200.4.1 Försäkringsfall som ersätts

F200.4.1.1

Med olycksfall avses en plötslig, oväntad, yttre händelse som orsakar kroppsskada och som den försäkrade ofrivilligt drabbas av.

F200.4.1.2

Som olycksfall betraktas även ett smärttillstånd som omedelbart uppkommit i en muskel eller sena till följd av en enskild kraftansträngning och rörelse och för vilken läkarvård givits inom sju dygn från smärttillståndets början.

Som vårdkostnader för smärttillstånd enligt denna villkorspunkt ersätts dock inte en magnetundersökning eller ett operationsingrepp.

F200.4.1.3

Som olycksfall betraktas även följande händelser som inträffat utan den försäkrades förskyllan: drunkning, värmeslag, solsting, förfrysning, skada till följd av betydande tryckförändringar, gasförgiftning samt förgiftning som orsakats av ett ämne som förtärts av misstag.

F200.4.2 Skador som inte ersätts

F200.4.2.1

Från försäkringen ersätts inte ett försäkringsfall som uppstått till följd av att den försäkrade begick eller försökte begå ett brott. I detta fall ersätts dock dödsfall till följd av försäkringsfallet.

F200.4.2.2

Från försäkringen betalas inte ersättning ut om försäkringsfallet uppstått till följd av

- den försäkrades sjukdom eller kroppsskada
- ett operativt ingrepp, en vårdåtgärd eller någon annan medicinsk åtgärd för behandling av sjukdom eller lyte, såvida inte åtgärden vidtagits för att behandla en olycksfallsskada som ersätts enligt villkorspunkt F200.4.1.1 i denna försäkring
- förgiftning på grund av läkemedel, alkohol, narkotika eller något annat berusningsmedel
- bitning på tand eller tandprotes, även om en yttre händelse bidragit till skadans uppkomst
- fästingbett (likaså ersätts inte heller skador eller övriga följder av fästingbett, t.ex. borrelios eller hjärninflammation)
- bett eller stick av någon annan insekt än geting, bi eller humla (likaså ersätts inte heller sjukdom till följd av bett eller stick, t.ex. en allergisk reaktion)
- en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan skett, och inte heller till följd av inverkan av vapen eller en anordning som bygger på en kärnreaktion

- det att den försäkrade deltagit i krig eller en väpnad konflikt eller tjänstgjort för Förenta nationerna i dess verksamhet för tryggnad av freden eller i andra motsvarande uppgifter.

F200.4.2.3

Om en sjukdom eller ett lyte utan samband med olycksfallet väsentligen bidragit till en skada eller ett smärttillstånd, betalas ersättning ut för vårdkostnader, arbetsförmåga och men endast till den del de anses ha uppstått till följd av ett ersättningsbart olycksfall enligt punkterna F200.4.1.1–F200.4.2.2.

F200.4.2.4

Om rätten till lagenlig ersättning har gått förlorad på grund av att försäkringsskyldigheten försumrats, ersätter inte heller Fennia dessa vårdkostnader.

F200.5 Ersättningar

F200.5.1 Vårdkostnader till följd av skada

F200.5.1.1

Vårdkostnader ersätts per olycksfall högst till det eurobelopp som anges i försäkringsbrevet eller på förnyelsekvittot.

Vårdkostnader ersätts enligt originalverifikat till den del de inte ersätts med stöd av någon lag.

Utöver det som föreskrivs i punkt F11 i de allmänna avtalsvillkoren, ska man innan man söker ersättning för vårdkostnader först söka ersättning för sjukvårdskostnader enligt sjukförsäkringslagen hos Folkpensionsanstalten. Därefter ska den ersättnings sökande på egen bekostnad lämna in till Fennia Folkpensionsanstaltens originalverifikat över utbetalda förmåner samt kopior av de kvitton som ansluter sig till dessa. Övriga kvitton över vårdkostnader och utredningar ska lämnas in till Fennia i original. Den ersättnings sökande ska lämna in till Fennia även andra utredningar som han eller hon har tillgång till och som behövs för att ersättningsärendet ska kunna avgöras.

Om rätten till ersättning enligt sjukförsäkringslagen gått förlorad till följd av försummad tidsfrist eller någon annan orsak, drar Fennia av från ersättningen den del som skulle ha betalats med stöd av sjukförsäkringslagen.

Om Fennia i något särskilt fall uppmanar den försäkrade att låta en läkare, som utses av Fennia, undersöka hans eller hennes hälsotillstånd, är den försäkrade skyldig att följa denna uppmaning. Fennia betalar de kostnader som en sådan undersökning medför.

F200.5.1.2

I vårdkostnader ingår

- behövliga och skäliga kostnader för behandlingar och undersökningar, som genomförts eller ordinerats av läkare, utbildad sjukskötare, tandläkare eller andra yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården vid en sjukvårdsinrättning, när åtgärderna medicinskt sett är nödvändiga och allmänt godtagna för behandling eller utredning av tillståndet (som sjukvårdsinrättningar betraktas statens, kommunens eller kommunförbundets sjukhus och hälsovårdscentraler samt privata sjukvårdsinrättningar och forskningsinstitut, som fått verksamhetstillstånd av en myndighet, samt utländska vårdinrättningar som kan jämföras med ovan nämnda inhemska sjukvårdsinrättningar)
- nödvändiga och skäliga resekostnader till ovan nämnda undersökning och behandling vid närmaste vårdinrättning där behövlig vård kan ges (resor med egen bil ersätts enligt Folkpensionsanstaltens godkända kilometertaxa för egen bil)
- kostnader för läkemedel som ordinerats av läkare för behandling av den konstaterade skadan och som säljs med myndighetstillstånd
- kostnader för nödvändig fysioterapi som ordinerats av läkare och som inleds i omedelbart samband med en operation eller omedelbart efter en gipsning till följd av en olycksfallsskada, dock en behandlingsserie på högst tio gånger per olycksfall
- vid olycksfallsskada de första ortopediska förbanden eller stöden samt hyra för kryckor
- reparationskostnader för glasögon, hörapparat, tandprotes, stöd-bandage och -korsett samt proteser och konstgjorda organ, som vid olycksfallet varit i den försäkrades bruk och då gått sönder eller anskaffningskostnader för motsvarande nya hjälpmedel
- skäliga kostnader för den första anskaffningen av ett sådant bestående medicinskt hjälpmedel som skadan kräver och som av läkare anses nödvändigt samt kostnader för ett sådant hjälpmedel som anges ovan och som använts och gått sönder vid ett olycksfall, om dessa kostnader inte ersätts enligt någon lag (med bestående medicinskt hjälpmedel avses ett sådant hjälpmedel som ersätter en förlorad eller försvagad kroppsfunction och som medicinskt sett har ett godtagat vårdresultat)

- behövliga läkarutlåtanden som Fennia begärt för avgörande av försäkrings- eller ersättningsärendet.

F200.5.1.3

I vårdkostnaderna ingår inte

- kostnader för vistelse på en rehabiliterings- eller badinrättning eller på en inrättning som ger alternativ medicinsk vård, inte heller kostnader för resor till eller från en sådan inrättning
- inkomstbortfall som värden föranlett eller andra indirekta förluster
- kostnader för rehabilitering, annan fysikalisk behandling eller med dem jämförbar behandling än sådan som anges i punkt F200.5.1.2, och inte heller resekostnader tur och retur
- psykiska följder till följd av olycksfall (från försäkringen ersätts dock traumatisk stressreaktion till följd av olycksfall eller personlighetsförändring till följd av förödande upplevelse, som har medicinskt orsakssamband med olycksfallet)
- andra än de läkarutlåtanden som anges i punkt F200.5.1.2
- vårdkostnader som inte anges i punkt F200.5.1.2.

F200.5.1.4

Skälig ersättning

Om det är uppenbart att den kostnad som man söker ersättning för betydligt överskrider den normala, allmänt godkända och tillämpade nivån för de aktuella kostnaderna, har Fennia rätt att till denna del sänka ersättningsbeloppet, dock inte mer än till den ovan anförda skäliga nivån.

Fennia har rätt att bestämma på vilken läkarcentral, vilket sjukhus eller vilken vårdinrättning de behövliga undersökningarna kan göras och den behövliga vården kan ges. Om undersökningen görs eller vården ges på en annan vårdinrättning än den som Fennia utsett, betalas ersättning ut högst enligt kostnadsnivån på den vårdplats som Fennia utsett.

F200.5.2 Dagersättning

F200.5.2.1

För arbetsförmåga betalas ut dagersättning som gäller vid tidpunkten för olycksfallet, eller den del av dagersättningen som motsvarar förlusten av arbetsförmågan.

Arbetsförmågan är fullständig om den försäkrade är helt oförmögen att utföra sina vanliga arbetsuppgifter och partiell om den försäkrade delvis är oförmögen att utföra dem.

Bedömning av arbetsförmågan grundar sig på medicinsk bedömning och kräver läkarintyg.

F200.5.2.2

Dagersättning betalas ut tidigast från den dag läkarvården börjat och betalningen upphör senast när ett år gått räknat från dagen för olycksfallet.

Dagersättningen betalas dock ut först när självrisktiden som anges i försäkringsbrevet eller på förnyelsekvittot löpt ut.

F200.5.3 Ersättning för men till följd av olycksfall

F200.5.3.1

Med men avses ett allmänt men som skadan enligt medicinsk bedömning orsakar den försäkrade. Med allmänt men avses nedsatt funktionsförmåga till följd av olycksfall (funktionsnedsättning). Funktionsförmågan jämförs med funktionsförmågan hos en frisk person i samma ålder. Då beaktas de begränsningar som skadan, med hänsyn till dess art och svårighetsgrad, i regel medför i det dagliga livet. Vid bedömning av funktionsförmågan beaktas inte individuella omständigheter som yrke, levnads- och bostadsförhållanden eller intressen. Vid bedömning av funktionsförmågan beaktas den förbättring av funktionsförmågan som nåtts med hjälp av en ledprotes, en protes eller något annat hjälpmedel.

F200.5.3.2

Invaliditetsgraden fastställs utifrån Social- och hälsovårdsministeriets förordning om invaliditetsklassificeringen enligt lagen om olycksfallsförsäkring. Invaliditetsgraden fastställs enligt den invaliditetsklassificering som gällde då olycksfallet inträffade. Skadorna är indelade i invaliditetsklasser från 1 till 20, så att invaliditetsklass 20 avser fullständig invaliditet.

F200.5.3.3

Tillfälligt men

F200.5.3.3.1

Om menet inte blivit bestående ett år efter olycksfallet, betalas i ersättning tio procent per år av den del som motsvarar invaliditetsklassen för skadan vid respektive tidpunkt av det försäkringsbelopp som gällde när olycksfallet inträffade.

F200.5.3.3.2

Ersättning betalas dock inte ut för men som framträder först tre år efter olycksfallet.

F200.5.3.3.3

Ersättning betalas inte ut för psykiska följder som orsakats av olycksfallet. Från försäkringen ersätts dock traumatisk stressreaktion till följd av olycksfall eller personlighetsförändring till följd av förödande upplevelse, som har medicinskt orsakssamband med olycksfallet.

F200.5.3.4

Bestående men

F200.5.3.4.1

När menet har blivit bestående, betalas en engångsersättning ut. Bestående men fastställs tidigast ett år efter att olycksfallet inträffade.

Menersättning utbetalas dock inte om den försäkrade avlider inom ett år från olycksfallet.

F200.5.3.4.2

Vid fullständigt bestående men utbetalas det försäkringsbelopp som gällde vid tidpunkten för olycksfallet. För partiellt men utbetalas så många tjugonedelar av försäkringsbeloppet som invaliditetsklassen anger.

F200.5.3.4.3

Ersättning betalas inte ut för bestående men som framträder tre år efter olycksfallet.

F200.5.3.4.4

Ersättning betalas inte ut för psykiska följder som orsakats av olycksfallet. Från försäkringen ersätts dock traumatisk stressreaktion till följd av olycksfall eller personlighetsförändring till följd av förödande upplevelse, som har medicinskt orsakssamband med olycksfallet.

F200.5.3.4.5

Om invaliditetsklassen ändras på grund av att skadan förvärrats innan tre år har gått från det att ersättning för bestående men utbetalades, utbetalas en tilläggsersättning. Tilläggsersättningen är skillnaden mellan ersättningen i den invaliditetsklass som ändrats till följd av att skadan förvärrats och ersättningen i den betalda invaliditetsklassen.

F200.5.3.4.6

Tilläggsersättning på grund av att menet förvärrats betalas ut endast en gång och endast för en redan ersatt skada som förvärrats. Ersättningsbeloppet justeras inte om skadan förvärras efter utgång en av ovan nämnda period.

F200.5.4 Ersättning för dödsfall till följd av olycksfall

Om den försäkrade avlider till följd av olycksfall, betalas det försäkringsbelopp ut som gällde när olycksfallet inträffade. Från denna ersättning dras av den engångsersättning för men som betalats ut med anledning av samma olycksfall.

Ersättning utbetalas dock inte om den försäkrade avlider efter att det gått tre år från olycksfallet.

F200.6 Indexvillkor

Försäkringsbeloppen och -premien är till den del som gäller dödsfall och men bundna vid levnadskostnadsindex. Försäkringens övriga delar är inte indexbundna. Ersättningsarna är inte heller indexbundna.

Indexbundenhet betyder att försäkringsbeloppet och -premien justeras vid ingången av en försäkringsperiod enligt förhållandet mellan poängtalet för indexet. Justeringstidpunkten är försäkringsperiodens begynnelse-datum. Som årligt indexpoängtal används indextalet för mars månad som infaller minst fyra månader före justeringstidpunkten, vilket jämförs med motsvarande indextal föregående år. Av det följer att om försäkringsperioden börjar under januari–juni jämförs indextalen för mars månad föregående år och året dessförinnan vid indexjusteringen. Om försäkringsperioden däremot börjar i juli–december jämförs indextalen för mars månad samma år och året innan vid indexjusteringen.

F220 OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING FÖR SENIOR Gäller från och med 1.7.2018

När försäkringstagaren är en privatperson beviljas olycksfallsförsäkring endast om försäkringstagaren har också en hemförsäkring i samma försäkringsavtal.

Olycksfallsförsäkringen för senior ingår i försäkringsavtalet om detta överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

F220.1 Försäkringens syfte

Syftet med försäkringen är att i enlighet med dessa villkor ersätta sådana olycksfall som den försäkrade drabbats av under försäkringens giltighetstid och som avses i villkorspunkt F220.4.1.

F220.2 Försäkrade och förmånstagare

Försäkrade är de personer som anges i försäkringsbrevet och som stadigvarande bor i Finland, som enligt gällande lagstiftning har sin hemort i Finland och som omfattas av sjukförsäkringslagen i Finland.

Bestämmelser om förmånstagaren finns i punkt F10 i de allmänna avtalsvillkoren.

F220.3 Försäkringens giltighet

F220.3.1 Heltidsförsäkring

Giltighetsbestämmelser om försäkringsformen: Heltidsförsäkringen gäller såväl i arbetet som under fritiden.

F220.3.2 Giltighetsområde

Försäkringen gäller överallt i världen.

Ersättning för vårdkostnader som uppstått för den försäkrade betalas dock inte om dessa uppstått efter att över 12 månader gått sedan utlandsvistelsen började.

En kontinuerlig vistelse utomlands anses inte bli avbruten på grund av tillfälliga besök till Finland som varar under 30 dygn.

220.3.3 Giltighet vid idrottsutövning

F220.3.3.1

Försäkringen gäller vid idrottsverksamhet som den försäkrade utövar för att upprätthålla sin fysiska kondition. Försäkringen gäller endast enligt tilläggsavtal vid tävlingar, matcher eller träningar som har anknytning till tävlingar och som arrangeras av ett idrottsförbund eller en idrottsförening.

F220.3.3.2

Försäkringen gäller endast enligt tilläggsavtal vid försäkringsfall som uppstått vid utövning av följande idrottsgrenar eller specialintressen:

- kamp-, kontakt- och självförsvarsgrenar, t.ex. judo, karate, brottning, boxning och kickboxning
- flygsportgrenar, t.ex. fallskärmshoppning, segelflygning, hängflygning, flygning med ultralätt eller amatörbyggt flygplan
- ving- och draksegling, kiteboarding och kiteskiing
- motorsportgrenar, t.ex. karting och motocross
- kraftsportgrenar, t.ex. tyngdlyftning och styrkelyft
- slalom, speedskiing, störtlopp och freestyle
- ice cross downhill
- klättringsgrenar, som t.ex. bergsbestigning, is- och klipplättring
- väggklättring utan skydds- och säkerhetsutrustning
- vandringar på egen hand utan professionell guide på glaciärer eller på över 3 000 meters höjd
- vandringar utanför Norden i vildmark, öken eller djungel på egen hand utan professionell guide
- oceansegling
- fridykning eller dykning med dykapparat
- bungejump.

När man för första gången provar på en hobby eller en idrottsgren betraktas det inte som hobbyverksamhet.

F220.3.3.3

Tilläggsavtal beviljas inte för följande farliga idrottsgrenar:

- amerikansk fotboll
- rugby
- mixed martial arts
- utförsäkring utanför markerade pister.

F220.3.3.4

Försäkringen gäller inte professionell idrott. Det är fråga om professionell idrott när den försäkrade får lön eller annat vederlag för idrottandet eller den försäkrade ska teckna en försäkring enligt lagen om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare.

F220.3.4 Giltighet under flygresa

Försäkringen gäller under en flygresa när den försäkrade är passagerare i en luftfarkost som är försedd med nationalitetsbeteckning.

I händelse av olycksfall vid en flygolycka gäller försäkringen endast enligt tilläggsavtal och mot tilläggspremie för flygpersonalen eller en person som utför uppdrag med anknytning till flygningen.

F220.4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

F220.4.1 Försäkringsfall som ersätts

F220.4.1.1

Med olycksfall avses en plötslig, oväntad, yttre händelse som orsakar kroppsskada och som den försäkrade ofrivilligt drabbas av.

F220.4.1.2

Som olycksfall betraktas även ett smärttillstånd som omedelbart uppkommit i en muskel eller sena till följd av en enskild kraftansträngning och rörelse och för vilken läkarvård givits inom sju dygn från smärttillståndets början.

Som vårdkostnader för smärttillstånd enligt denna villkorspunkt ersätts dock inte en magnetundersökning eller ett operationsingrepp.

F220.4.1.3

Som olycksfall betraktas även följande händelser som inträffat utan den försäkrades förskyllan: drunkning, värmeslag, solsting, förfrysning, skada till följd av betydande tryckförändringar, gasförgiftning samt förgiftning som orsakats av ett ämne som förtärts av misstag.

F220.4.2 Skador som inte ersätts

F220.4.2.1

Från försäkringen ersätts inte ett försäkringsfall som uppstått till följd av att den försäkrade begick eller försökte begå ett brott. I detta fall ersätts dock dödsfall till följd av försäkringsfallet.

F220.4.2.2

Från försäkringen betalas inte ersättning ut om försäkringsfallet uppstått till följd av

- den försäkrades sjukdom eller kroppsskada
- ett operativt ingrepp, en vårdåtgärd eller någon annan medicinsk åtgärd för behandling av sjukdom eller lyte, såvida inte åtgärden vidtagits för att behandla en olycksfallsskada som ersätts enligt villkorspunkt F220.4.1.1 i denna försäkring
- förgiftning på grund av läkemedel, alkohol, narkotika eller något annat berusningsmedel
- bitning på tand eller tandprotes, även om en yttre händelse bidragit till skadans uppkomst
- fästingbett (likaså ersätts inte heller skador eller övriga följder av fästingbett, t.ex. borrelios eller hjärninflammation)
- bett eller stick av någon annan insekt än geting, bi eller humla (likaså ersätts inte heller sjukdom till följd av bett eller stick, t.ex. en allergisk reaktion)
- en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan skett, och inte heller till följd av inverkan av vapen eller en anordning som bygger på en kärnreaktion
- det att den försäkrade deltagit i krig eller en väpnad konflikt eller tjänstgjort för Förenta nationerna i dess verksamhet för tryggande av freden eller i andra motsvarande uppgifter.

F220.4.2.3

Om en sjukdom eller ett lyte utan samband med olycksfallet väsentligen bidragit till en skada eller ett smärttillstånd, betalas ersättning ut för vårdkostnader, arbetsförmåga och men endast till den del de anses ha uppstått till följd av ett ersättningsbart olycksfall enligt punkterna F220.4.1.1–F220.4.2.2.

F220.4.2.4

Om rätten till lagenlig ersättning har gått förlorad på grund av att försäkringsskyldigheten försumrats, ersätter inte heller Fennia dessa vårdkostnader.

F220.5 Ersättningar

F220.5.1 Vårdkostnader till följd av skada

F220.5.1.1

Vårdkostnader ersätts per olycksfall högst till det eurobelopp som anges i försäkringsbrevet eller på förmylesekvittot.

Vårdkostnader ersätts enligt originalverifikat till den del de inte ersätts med stöd av någon lag.

Utöver det som föreskrivs i punkt F11 i de allmänna avtalsvillkoren, ska man innan man söker ersättning för vårdkostnader först söka ersättning för sjukvårdskostnader enligt sjukförsäkringslagen hos Folkpensionsanstalten. Därefter ska den ersättnings sökande på egen bekostnad lämna in till Fennia Folkpensionsanstaltens originalverifikat över utbetalda förmåner samt kopior av de kvitton som ansluter sig till dessa. Övriga kvitton över vårdkostnader och utredningar ska lämnas in till Fennia i original. Den ersättnings sökande ska lämna in till Fennia även andra utredningar som han eller hon hartillgång till och som behövs för att ersättningsärendet ska kunna avgöras.

Om rätten till ersättning enligt sjukförsäkringslagen gått förlorad till följd av försummad tidsfrist eller någon annan orsak, drar Fennia av från ersättningen den del som skulle ha betalats med stöd av sjukförsäkringslagen.

Om Fennia i något särskilt fall uppmanar den försäkrade att låta en läkare, som utses av Fennia, undersöka hans eller hennes hälsotillstånd, är den försäkrade skyldig att följa denna uppmaning. Fennia betalar de kostnader som en sådan undersökning medför.

F220.5.1.2

I vårdkostnader ingår

- behövliga och skäliga kostnader för behandlingar och undersökningar, som genomförts eller ordinerats av läkare, utbildad sjukskötare, tandläkare eller andra yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården vid en sjukvårdsinrättning, när åtgärderna medicinskt sett är nödvändiga och allmänt godtagna för behandling eller utredning av tillståndet (som sjukvårdsinrättningar betraktas statens, kommunens eller kommunförbundets sjukhus och hälsovårdscentraler samt privata sjukvårdsinrättningar och forskningsinstitut, som fått verksamhetstillstånd av en myndighet, samt utländska vårdinrättningar som kan jämföras med ovannämnda inhemska sjukvårdsinrättningar)
- nödvändiga och skäliga resekostnader till ovannämnda undersökning och behandling vid närmaste vårdinrättning där behövlig vård kan ges (resor med egen bil ersätts enligt Folkpensionsanstaltens godkända kilometertaxa för egen bil)
- kostnader för läkemedel som ordinerats av läkare för behandling av den konstaterade skadan och som säljs med myndighetstillstånd
- kostnader för nödvändig fysioterapi som ordinerats av läkare och som inleds i omedelbart samband med en operation eller omedelbart efter en gipsning till följd av en olycksfallsskada, dock en behandlingsserie på högst tio gånger per olycksfall
- vid olycksfallsskada de första ortopediska förbanden eller stöden samt hyra för kryckor
- reparationskostnader för glasögon, hörapparat, tandprotes, stödbandage och -korsett samt proteser och konstgjorda organ, som vid olycksfallet varit i den försäkrades bruk och då gått sönder eller anskaffningskostnader för motsvarande nya hjälpmedel
- skäliga kostnader för den första anskaffningen av ett sådant bestående medicinskt hjälpmedel som skadan kräver och som av läkare anses nödvändigt samt kostnader för ett sådant hjälpmedel som anges ovan och som använts och gått sönder vid ett olycksfall, om dessa kostnader inte ersätts enligt någon lag (med bestående medicinskt hjälpmedel avses ett sådant hjälpmedel som ersätter en förlorad eller försvagad kroppsfunktion och som medicinskt sett har ett godtagat vårdresultat)
- behövliga läkarutlåtanden som Fennia begärt för avgörande av försäkrings- eller ersättningsärendet.

F220.5.1.3

I vårdkostnaderna ingår inte

- kostnader för vistelse på en rehabiliterings- eller badinrättning eller på en inrättning som ger alternativ medicinsk vård, inte heller kostnader för resor till eller från en sådan inrättning
- inkomstbortfall som värden föranlett eller andra indirekta förluster
- kostnader för rehabilitering, annan fysikalisk behandling eller med dem jämförbar behandling än sådan som anges i punkt F220.5.1.2, och inte heller resekostnader tur och retur
- psykiska följder till följd av olycksfall (från försäkringen ersätts dock traumatisk stressreaktion till följd av olycksfall eller personlighetsförändring till följd av förödande upplevelse, som har medicinskt orsakssamband med olycksfallet)
- andra än de läkarutlåtanden som anges i punkt F220.5.1.2
- vårdkostnader som inte anges i punkt F220.5.1.2.

F220.5.1.4

Skälig ersättning

Om det är uppenbart att den kostnad som man söker ersättning för betydligt överskrider den normala, allmänt godkända och tillämpade nivån

för de aktuella kostnaderna, har Fennia rätt att till denna del sänka ersättningsbeloppet, dock inte mer än till den ovan anförda skäligen nivå.

Fennia har rätt att bestämma på vilken läkarcentral, vilket sjukhus eller vilken vårdinrättning de behövliga undersökningarna kan göras och den behövliga vården kan ges. Om undersökningen görs eller vården ges på en annan vårdinrättning än den som Fennia utsett, betalas ersättning ut högst enligt kostnadsnivån på den vårdplats som Fennia utsett.

F220.5.2 Dagersättning

F220.5.2.1

För arbetsoförmåga betalas ut dagersättning som gäller vid tidpunkten för olycksfallet, eller den del av dagersättningen som motsvarar förlusten av arbetsförmågan.

Arbetsoförmågan är fullständig om den försäkrade är helt oförmögen att utföra sina vanliga arbetsuppgifter och partiell om den försäkrade delvis är oförmögen att utföra dem.

Bedömning av arbetsoförmågan grundar sig på medicinsk bedömning och kräver läkarintyg.

F220.5.2.2

Dagersättning betalas ut tidigast från den dag läkarvården börjat och betalningen upphör senast när ett år gått räknat från dagen för olycksfallet.

Dagersättningen betalas dock ut först när självrisktiden som anges i försäkringsbrevet eller på förnyelsekvittot löpt ut.

F220.5.3 Ersättning för men till följd av olycksfall

F220.5.3.1

Med men avses ett allmänt men som skadan enligt medicinsk bedömning orsakar den försäkrade. Med allmänt men avses nedsatt funktionsförmåga till följd av olycksfall (funktionsnedsättning). Funktionsförmågan jämförs med funktionsförmågan hos en frisk person i samma ålder. Då beaktas de begränsningar som skadan, med hänsyn till dess art och svårighetsgrad, i regel medför i det dagliga livet. Vid bedömning av funktionsförmågan beaktas inte individuella omständigheter som yrke, levnads- och bostadsförhållanden eller intressen. Vid bedömning av funktionsförmågan beaktas den förbättring av funktionsförmågan som nåtts med hjälp av en ledprotes, en protes eller något annat hjälpmedel.

F220.5.3.2

Invaliditetsgraden fastställs utifrån Social- och hälsovårdsministeriets förordning om invaliditetsklassificeringen enligt lagen om olycksfallsförsäkring. Invaliditetsgraden fastställs enligt den invaliditetsklassificering som gällde då olycksfallet inträffade. Skadorna är indelade i invaliditetsklasser från 1 till 20, så att invaliditetsklass 20 avser fullständig invaliditet.

F220.5.3.3

Tillfälligt men

F220.5.3.3.1

Om menet inte blivit bestående ett år efter olycksfallet, betalas i ersättning tio procent per år av den del som motsvarar invaliditetsklassen för skadan vid respektive tidpunkt av det försäkringsbelopp som gällde när olycksfallet inträffade.

F220.5.3.3.2

Ersättning betalas dock inte ut för men som framträder först tre år efter olycksfallet.

F220.5.3.3.3

Ersättning betalas inte ut för psykiska följder som orsakats av olycksfallet. Från försäkringen ersätts dock traumatisk stressreaktion till följd av olycksfall eller personlighetsförändring till följd av förödande upplevelse, som har medicinskt orsakssamband med olycksfallet.

F220.5.3.4

Bestående men

F220.5.3.4.1

När menet har blivit bestående, betalas en engångsersättning ut. Bestående men fastställs tidigast ett år efter att olycksfallet inträffade.

Menersättning utbetalas dock inte om den försäkrade avlider inom ett år från olycksfallet.

F220.5.3.4.2

Vid fullständigt bestående men utbetalas det försäkringsbelopp som gällde vid tidpunkten för olycksfallet. För partiellt men utbetalas så många tjugonedelar av försäkringsbeloppet som invaliditetsklassen anger.

F220.5.3.4.3

Ersättning betalas inte ut för bestående men som framträder tre år efter olycksfallet.

F220.5.3.4.4

Ersättning betalas inte ut för psykiska följder som orsakats av olycksfallet. Från försäkringen ersätts dock traumatisk stressreaktion till följd av olycksfall eller personlighetsförändring till följd av förödande upplevelse, som har medicinskt orsakssamband med olycksfallet.

F220.5.3.4.5

Om invaliditetsklassen ändras på grund av att skadan förvärrats innan tre år har gått från det att ersättning för bestående men utbetalades, utbetalas en tilläggsersättning. Tilläggsersättningen är skillnaden mellan ersättningen i den invaliditetsklass som ändrats till följd av att skadan förvärrats och ersättningen i den betalda invaliditetsklassen.

F220.5.3.4.6

Tilläggsersättning på grund av att menet förvärrats betalas ut endast en gång och endast för en redan ersatt skada som förvärrats. Ersättningsbeloppet justeras inte om skadan förvärras efter utgång- en av ovan nämnda period.

F220.5.4 Ersättning för dödsfall till följd av olycksfall

Om den försäkrade avlider till följd av olycksfall, betalas det försäkringsbelopp ut som gällde när olycksfallet inträffade. Från denna ersättning dras av den engångsersättning för men som betalats ut med anledning av samma olycksfall.

Ersättning utbetalas dock inte om den försäkrade avlider efter att det gått tre år från olycksfallet.

F220.6 Indexvillkor

Försäkringsbeloppen och -premien är till den del som gäller dödsfall och men bundna vid levnadskostnadsindex. Försäkringens övriga delar är inte indexbundna. Ersättningsarna är inte heller indexbundna.

Indexbundenhet betyder att försäkringsbeloppet och -premien justeras vid ingången av en försäkringsperiod enligt förhållandet mellan poängtalet för indexet. Justeringstidpunkten är försäkringsperiodens begynnelse-datum. Som årligt indexpoängtal används indextalet för mars månad som infaller minst fyra månader före justeringstidpunkten, vilket jämförs med motsvarande indextal föregående år. Av det följer att om försäkringsperioden börjar under januari-juni jämförs indextalen för mars månad föregående år och året dessförinnan vid indexjusteringen. Om försäkringsperioden däremot börjar i juli-december jämförs indextalen för mars månad samma år och året innan vid indexjusteringen.

F240 OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING FÖR UNGDOM Gäller från och med 1.7.2018

Olycksfallsförsäkringen för ungdom ingår i försäkringsavtalet om detta överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

F240.1 Försäkringens syfte

Syftet med försäkringen är att i enlighet med dessa villkor ersätta sådana olycksfall som den försäkrade drabbats av under försäkringens giltighetstid och som avses i villkorspunkt F240.4.1.

F240.2 Försäkrade och förmånstagare

Försäkrade är de personer som anges i försäkringsbrevet och som stadigvarande bor i Finland, som enligt gällande lagstiftning har sin hemort i Finland och som omfattas av sjukförsäkringslagen i Finland.

Bestämmelser om förmånstagaren finns i punkt F10 i de allmänna avtalsvillkoren.

F240.3 Försäkringens giltighet

F240.3.1 Giltighetsbestämmelser om försäkringsformen

Olycksfallsförsäkring för ungdom gäller såväl i skolan som i arbete och under fritiden.

F240.3.2 Giltighetsområde

Försäkringen gäller överallt i världen.

Ersättning för vårdkostnader som uppstått för den försäkrade betalas dock inte om dessa uppstått efter att över 12 månader gått sedan utlandsvistelsen började.

En kontinuerlig vistelse utomlands anses inte bli avbruten på grund av tillfälliga besök till Finland som varar under 30 dygn.

F240.3.3 Giltighet vid idrottsutövning

Försäkringen gäller i all idrottsverksamhet.

F240.3.4 Försäkringstid

Försäkringen gäller högst till utgången av den försäkringsperiod under vilken den försäkrade fyller 20 år.

F240.4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

F240.4.1 Försäkringsfall som ersätts

F240.4.1.1

Med olycksfall avses en plötslig, oväntad, yttre händelse som orsakar kroppsskada och som den försäkrade ofrivilligt drabbas av.

F240.4.1.2

Som olycksfall betraktas även ett smärttillstånd som omedelbart uppkommit i en muskel eller sena till följd av en enskild kraftansträngning och rörelse och för vilken läkarvård givits inom sju dygn från smärttillståndets början.

Som vårdkostnader för smärttillstånd enligt denna villkorspunkt ersätts dock inte en magnetundersökning eller ett operationsingrepp.

F240.4.1.3

Som olycksfall betraktas även följande händelser som inträffat utan den försäkrades förskyllan: drunkning, värmeslag, solsting, förfrysning, skada till följd av betydande tryckförändringar, gasförgiftning samt förgiftning som orsakats av ett ämne som förtärts av misstag.

F240.4.2 Skador som inte ersätts

F240.4.2.1

Från försäkringen ersätts inte ett försäkringsfall som uppstått till följd av att den försäkrade begick eller försökte begå ett brott. I detta fall ersätts dock dödsfall till följd av försäkringsfallet.

F240.4.2.2

Från försäkringen betalas inte ersättning ut om försäkringsfallet uppstått till följd av

- den försäkrades sjukdom eller kroppsskada
- ett operativt ingrepp, en vårdåtgärd eller någon annan medicinsk åtgärd för behandling av sjukdom eller lyte, såvida inte åtgärden vidtagits för att behandla en olycksfallsskada som ersätts enligt villkorspunkt F240.4.1.1 i denna försäkring
- förgiftning på grund av läkemedel, alkohol, narkotika eller något annat berusningsmedel
- bitning på tand eller tandprotes, även om en yttre händelse bidragit till skadans uppkomst
- fästingbett (likaså ersätts inte heller skador eller övriga följder av fästingbett, t.ex. borrelios eller hjärninflammation)
- bett eller stick av någon annan insekt än geting, bi eller humla (likaså ersätts inte heller sjukdom till följd av bett eller stick, t.ex. en allergisk reaktion)
- en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan skett, och inte heller till följd av inverkan av vapen eller en anordning som bygger på en kärnreaktion
- det att den försäkrade deltagit i krig eller en väpnad konflikt eller tjänstgjort för Förenta nationerna i dess verksamhet för tryggande av freden eller i andra motsvarande uppgifter.

F240.4.2.3

Om en sjukdom eller ett lyte utan samband med olycksfallet väsentligen bidragit till en skada eller ett smärttillstånd, betalas ersättning ut för vårdkostnader, arbetsoförmåga och men endast till den del de anses ha uppstått till följd av ett ersättningsbart olycksfall enligt punkterna F240.4.1.1–F240.4.2.

F240.4.2.4

Om rätten till lagenlig ersättning har gått förlorad på grund av att försäkringsskyldigheten försumrats, ersätter inte heller Fennia dessa vårdkostnader.

F240.5 Ersättningar

F240.5.1 Vårdkostnader till följd av skada

F240.5.1.1

Vårdkostnader ersätts per olycksfall högst till det eurobelopp som anges i försäkringsbrevet eller på förnyelsekvittot. Ersättning för vårdkostnader betalas inte ut efter att den försäkrade fyllt 22 år.

Vårdkostnader ersätts enligt originalverifikat till den del de inte ersätts med stöd av någon lag.

Utöver det som föreskrivs i punkt 11 i de allmänna avtalsvillkoren, ska man innan man söker ersättning för vårdkostnader först söka ersättning för sjukvårdskostnader enligt sjukförsäkringslagen hos Folkpensionsanstalten. Därefter ska den ersättnings sökande på egen bekostnad lämna in till Fennia Folkpensionsanstaltens originalverifikat över utbetalda förmåner samt kopior av de kvitton som ansluter sig till dessa. Övriga kvitton över vårdkostnader och utredningar ska lämnas in till Fennia i original. Den ersättnings sökande ska lämna in till Fennia även andra utredningar som han eller hon har tillgång till och som behövs för att ersättningsärendet ska kunna avgöras.

Om rätten till ersättning enligt sjukförsäkringslagen gått förlorad till följd av försummad tidsfrist eller någon annan orsak, drar Fennia av från ersättningen den del som skulle ha betalats med stöd av sjukförsäkringslagen.

Om Fennia i något särskilt fall uppmanar den försäkrade att låta en läkare, som utses av Fennia, undersöka hans eller hennes hälsotillstånd, är den försäkrade skyldig att följa denna uppmaning. Fennia betalar de kostnader som en sådan undersökning medför.

F240.5.1.2

I vårdkostnader ingår

- behövliga och skäliga kostnader för behandlingar och undersökningar, som genomförts eller ordinerats av läkare, utbildad sjukskötare, tandläkare eller andra yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården vid en sjukvårdsinrättning, när åtgärderna medicinskt sett är nödvändiga och allmänt godtagna för behandling eller utredning av tillståndet (som sjukvårdsinrättningar betraktas statens, kommunens eller kommunförbundets sjukhus och hälsovårdscentraler samt privata sjukvårdsinrättningar och forskningsinstitut, som fått verksamhetstillstånd av en myndighet, samt utländska vårdinrättningar som kan jämföras med ovannämnda inhemska sjukvårdsinrättningar)
- nödvändiga och skäliga resekostnader till ovannämnda undersökning och behandling vid närmaste vårdinrättning där behövlig vård kan ges (resor med egen bil ersätts enligt Folkpensionsanstaltens godkända kilometertaxa för egen bil)
- nödvändiga extra kostnader för skolresor, vilka på läkarordination till följd av en skada gjorts med ett fortskaffningsmedel som aviker från det normala och vilka kommunen inte ersätter med stöd av lagstiftningen (resor med egen bil ersätts enligt Folkpensionsanstaltens godkända kilometertaxa för egen bil)
- kostnader för läkemedel som ordinerats av läkare för behandling av den konstaterade skadan och som säljs med myndighets tillstånd
- kostnader för nödvändig fysioterapi som ordinerats av läkare och som inleds i omedelbart samband med en operation eller omedelbart efter en gipsning till följd av en olycksfallsskada, dock en behandlingsserie på högst tio gånger per olycksfall
- vid olycksfallsskada de första ortopediska förbanden eller stöden samt hyra för kryckor
- reparationskostnader för glasögon, hörapparat, tandprotes, stödbandage och -korsett samt proteser och konstgjorda organ, som vid olycksfallet varit i den försäkrades bruk och då gått sönder eller anskaffningskostnader för motsvarande nya hjälpmedel
- skäliga kostnader för den första anskaffningen av ett sådant bestående medicinskt hjälpmedel som skadan kräver och som av läkare anses nödvändigt samt kostnader för ett sådant hjälpmedel som anges ovan och som använts och gått sönder vid ett olycksfall, om dessa kostnader inte ersätts enligt någon lag (med bestående medicinskt hjälpmedel avses ett sådant hjälpmedel som ersätter en förlorad eller försvagad kroppsfunction och som medicinskt sett har ett godtaget vårdresultat)
- behövliga läkarutlåtanden som Fennia begärt för avgörande av försäkrings- eller ersättningsärendet.

F240.5.1.3

I vårdkostnaderna ingår inte

- kostnader för vistelse på en rehabiliterings- eller badinrättning eller på en inrättning som ger alternativ medicinsk vård, inte heller kostnader för resor till eller från en sådan inrättning

- inkomstbortfall som vården föranlett eller andra indirekta förluster
- kostnader för rehabilitering, annan fysikalisk behandling eller med dem jämförbar behandling än sådan som anges i punkt F240.5.1.2, och inte heller resekostnader tur och retur
- psykiska följder till följd av olycksfall (från försäkringen ersätts dock traumatisk stressreaktion till följd av olycksfall eller personlighetsförändring till följd av förödande upplevelse, som har medicinskt orsakssamband med olycksfallet)
- andra än de läkarutlåtanden som anges i punkt F240.5.1.2
- vårdkostnader som inte anges i punkt F240.5.1.2.

F240.5.1.4

Skälig ersättning

Om det är uppenbart att den kostnad som man söker ersättning för betydligt överskrider den normala, allmänt godkända och tillämpade nivån för de aktuella kostnaderna, har Fennia rätt att till denna del sänka ersättningsbeloppet, dock inte mer än till den ovan anförda skäliga nivån.

Fennia har rätt att bestämma på vilken läkarcentral, vilket sjukhus eller vilken vårdinrättning de behövliga undersökningarna kan göras och den behövliga vården kan ges. Om undersökningen görs eller vården ges på en annan vårdinrättning än den som Fennia utsett, betalas ersättning ut högst enligt kostnadsnivån på den vårdplats som Fennia utsett.

F240.5.2 Ersättning för men till följd av olycksfall

F240.5.2.1

Med men avses ett allmänt men som skadan enligt medicinsk bedömning orsakar den försäkrade. Med allmänt men avses nedsatt funktionsförmåga till följd av olycksfall (funktionsnedsättning). Funktionsförmågan jämförs med funktionsförmågan hos en frisk person i samma ålder. Då beaktas de begränsningar som skadan, med hänsyn till dess art och svårighetsgrad, i regel medför i det dagliga livet. Vid bedömning av funktionsförmågan beaktas inte individuella omständigheter som yrke, levnads- och bostadsförhållanden eller intressen. Vid bedömning av funktionsförmågan beaktas den förbättring av funktionsförmågan som nåts med hjälp av en ledprotas, en protes eller något annat hjälpmedel.

F240.5.2.2

Invaliditetsgraden fastställs utifrån Social- och hälsovårdsministeriets förordning om invaliditetsklassificeringen enligt lagen om olycksfallsförsäkring. Invaliditetsgraden fastställs enligt den invaliditetsklassificering som gällde då olycksfallet inträffade. Skadorna är indelade i invaliditetsklasser från 1 till 20, så att invaliditetsklass 20 avser fullständig invaliditet.

F240.5.2.3

Tillfälligt men

F240.5.2.3.1

Om menet inte blivit bestående ett år efter olycksfallet, betalas i ersättning tio procent per år av den del som motsvarar invaliditetsklassen för skadan vid respektive tidpunkt av det försäkringsbelopp som gällde när olycksfallet inträffade.

F240.5.2.3.2

Ersättning betalas dock inte ut för men som framträder först tre år efter olycksfallet.

F240.5.2.3.3

Ersättning betalas inte ut för psykiska följder som orsakats av olycksfallet. Från försäkringen ersätts dock traumatisk stressreaktion till följd av olycksfall eller personlighetsförändring till följd av förödande upplevelse, som har medicinskt orsakssamband med olycksfallet.

F240.5.2.4

Bestående men

F240.5.2.4.1

När menet har blivit bestående, betalas en engångsersättning ut. Bestående men fastställs tidigast ett år efter att olycksfallet inträffade.

Menersättning utbetalas dock inte om den försäkrade avlider inom ett år från olycksfallet.

F240.5.2.4.2

Vid fullständigt bestående men utbetalas det försäkringsbelopp som gällde vid tidpunkten för olycksfallet. För partiellt men utbetalas så många tjugonedelar av försäkringsbeloppet som invaliditetsklassen anger.

F240.5.2.4.3

Ersättning betalas inte ut för bestående men som framträder tre år efter olycksfallet.

F240.5.2.4.4

Ersättning betalas inte ut för psykiska följder som orsakats av olycksfallet. Från försäkringen ersätts dock traumatisk stressreaktion till följd av olycksfall eller personlighetsförändring till följd av förödande upplevelse, som har medicinskt orsakssamband med olycksfallet.

F240.5.2.4.5

Om invaliditetsklassen ändras på grund av att skadan förvärrats innan tre år har gått från det att ersättning för bestående men utbetalades, utbetalas en tilläggsersättning. Tilläggsersättningen är skillnaden mellan ersättningen i den invaliditetsklass som ändrats till följd av att skadan förvärrats och ersättningen i den betalda invaliditetsklassen.

F240.5.2.4.6

Tilläggsersättning på grund av att menet förvärrats betalas ut endast en gång och endast för en redan ersatt skada som förvärrats. Ersättningsbeloppet justeras inte om skadan förvärras efter utgång av en ovannämnda period.

F240.5.3 Ersättning för dödsfall till följd av olycksfall

Om den försäkrade avlider till följd av olycksfall, betalas det försäkringsbelopp ut som gällde när olycksfallet inträffade. Från denna ersättning dras av den engångsersättning för men som betalats ut med anledning av samma olycksfall.

Ersättning utbetalas dock inte om den försäkrade avlider efter att det gått tre år från olycksfallet.

F240.6 Indexvillkor

Försäkringsbeloppen och -premien är till den del som gäller dödsfall och men bundna vid levnadskostnadsindex. Försäkringens övriga delar är inte indexbundna. Ersättningarna är inte heller indexbundna.

Indexbundenhet betyder att försäkringsbeloppet och -premien justeras vid ingången av en försäkringsperiod enligt förhållandet mellan poängtalet för indexet. Justeringstidpunkten är försäkringsperiodens begynnelse-datum. Som årligt indexpoängtal används indextalet för mars månad som infaller minst fyra månader före justeringstidpunkten, vilket jämförs med motsvarande indextal föregående år. Av det följer att om försäkringsperioden börjar under januari-juni jämförs indextalen för mars månad föregående år och året dessförinnan vid indexjusteringen. Om försäkringsperioden däremot börjar i juli-december jämförs indextalen för mars månad samma år och året innan vid indexjusteringen.

F260 SJUKDOMSSKYDDSFÖRSÄKRING Gäller från och med 1.7.2018

Dessa försäkringsvillkor tillämpas om försäkringen har fogats till försäkringsavtalet och anges i försäkringsbrevet.

Om hemförsäkringen upphör eller sägs upp, stiger premien på sjukdomsskyddsförsäkringen.

F260.1 Innehåll

Sjukdomsskyddet innefattar en sjukkostnadsförsäkring, som ersätter vårdkostnader som uppstått till följd av sjukdom och olycksfall, och en heltidsförsäkring, som ersätter men eller dödsfall till följd av olycksfall eller från vilken en dag ersättning betalas ut, om inte annat överenskomits för de senares del.

Försäkringens innehåll anges i försäkringsbrevet.

F260.2 Försäkrade

Försäkrade är de personer som anges i försäkringsbrevet och som stadigvarande bor i Finland, som enligt gällande lagstiftning har sin hemort i Finland och som omfattas av sjukförsäkringslagen i Finland.

F260.3 Förmånstagare

Bestämmelser om förmånstagaren finns i punkt F10 i de allmänna avtalsvillkoren.

F260.4 Försäkringens giltighet

F260.4.1 Försäkringstid

Sjukdomsskyddsförsäkringen gäller högst till utgången av den försäkringsperiod under vilken den försäkrade fyller 65 år.

F260.4.2 Giltighetsområde

Sjukdomsskyddet gäller överallt i världen.

Ersättning för sjukvårdskostnader betalas dock ut endast för vård som getts i Finland. Se villkorspunkt F260.6.2.

F260.4.3 Idrottsutövning

F260.4.3.1

Försäkringen gäller vid idrottsverksamhet som den försäkrade utövar för att upprätthålla sin fysiska kondition. Försäkringen gäller endast enligt tilläggsavtal vid tävlingar, matcher eller träningar som har anknytning till tävlingar och matcher och som arrangeras av ett idrottsförbund eller en idrottsförening.

F260.4.3.2

Försäkringen gäller inte professionell idrott. Det är fråga om professionell idrott när den försäkrade får lön eller annat vederlag för idrottandet eller den försäkrade ska teckna en försäkring enligt lagen om olycksfalls- och pensionskydd för idrottsutövare.

F260.4.3.3

Begränsningar som gäller idrottsutövning

Försäkringen gäller endast enligt tilläggsavtal vid försäkringsfall som uppstått vid utövning av följande idrottsgrenar eller specialintressen:

- kamp-, kontakt- och självförsvarsgrenar, t.ex. judo, karate, brottning, boxning och kickboxning
- flygsportgrenar, t.ex. fallskärmshoppning, segelflygning, hängflygning, flygning med ultralätt eller amatörbyggt flygplan
- ving- och draksegling, kiteboarding och kiteskiing
- motorsportgrenar, t.ex. karting och motocross
- kraftsportgrenar, t.ex. tyngdlyftning och styrkelyft
- slalom, speedskiing, störtlopp och freestyle
- ice cross downhill
- klättringsgrenar, som t.ex. bergsbestigning, is- och klippklättring
- väggklättring utan skydds- och säkerhetsutrustning
- vandringar på egen hand utan professionell guide på glaciärer eller på över 3 000 meters höjd
- vandringar utanför Norden i vildmark, öken eller djungel på egen hand utan professionell guide
- oceansegling
- fridykning eller dykning med dykapparat
- bungyjump.

När man för första gången provar på en hobby eller en idrottsgren betraktas det inte som hobbyverksamhet.

F260.4.3.4

Tilläggsavtal beviljas inte för följande farliga idrottsgrenar:

- amerikansk fotboll
- rugby
- mixed martial arts
- utförsäkring utanför markerade pister.

F260.5 Försäkringsfall som ersätts

Sjukdomsskyddsförsäkringen ersätter under sin giltighetstid den försäkrades

- vårdkostnader för sjukdom eller olycksfall enligt villkorspunkt F260.5.1.2
- bestående men till följd av olycksfall enligt villkorspunkt F260.5.3.4
- dödsfall till följd av olycksfall enligt villkorspunkt F260.5.4.

F260.5.1 Vård vid sjukdom eller skada

Fennia ersätter mot originalkvitton sådana sjukvårdskostnader som anges i villkorspunkt F260.5.1.2 och som den försäkrade drabbats av under försäkringens giltighetstid genom sjukdom eller olycksfall. Kostnaderna ersätts till den del de inte ersätts med stöd av någon lag.

Sjukvårdskostnader för samma sjukdom eller olycksfall ersätts högst till det eurobelopp som anges i försäkringsbrevet.

F260.5.1.1

Självrisk

Den försäkrade har en självrisk för vårdkostnaderna, vilken anges i försäkringsbrevet.

F260.5.1.2

Sjukvårdskostnader som ersätts

Sjukvårdskostnader ersätts under förutsättning att undersökningen eller vården är ordinerad av läkare och att den enligt allmänt god-

tagen medicinsk uppfattning är nödvändig för undersökning eller behandling av sjukdomen eller skadan.

Från försäkringen ersätts följande sjukvårdskostnader:

- kostnader för läkemedelspreparat som ordinerats av läkare för behandling av en sjukdom eller skada och som med myndighets-tillstånd säljs på apotek i Finland, om inte annat anges i försäkringsbrevet
- avgifter för undersökning och vård som utförts av läkare eller övrig yrkesutbildad hälso- och sjukvårdspersonal vid sjukdom eller skada som drabbat den försäkrade
- vårdavgifter på sjukvårdsinrättningar upp till det maximibelopp per dag som anges i försäkringsbrevet
- andra avgifter än vårdavgifter som uppstått på sjukvårdsinrättningar till följd av undersöknings- och vårdåtgärder som ordinerats av läkare
- kostnader för psykoterapi som getts som direkt sjukvård (under hela försäkringstiden ersätts kostnader för endast en vårdperiod, vars längd kan vara högst tolv månader)
- kostnader för nödvändig fysioterapi som ordinerats av läkare och som inleds i omedelbart samband med en operation eller omedelbart efter en gipsning till följd av en olycksfallsskada, dock en behandlingsserie på högst tio gånger per olycksfall
- vid olycksfallsskada de första ortopediska förbanden eller stöden samt hyra för kryckor
- skäliga kostnader för den första anskaffningen av ett bestående medicinskt hjälpmedel som sjukdomen eller skadan kräver och som av specialist anses vara nödvändigt samt kostnader för hjälpmedlet om det under användning gått sönder i samband med ett olycksfall (med bestående medicinskt hjälpmedel avses ett sådant hjälpmedel som ersätter en förlorad eller försvagad kroppsfunction och som medicinskt sett har ett godtaget vårdresultat)
- kostnader för tandskador och skador på tandprotes till följd av olycksfall
- kostnader för tandvård som oundvikligen behövs för att bota en allmänsjukdom, t.ex. ledgångsreumatism eller diabetes
- kostnader för behövlig, oundviklig ljusbehandling för behandling av svår hudsjukdom
- behövliga läkarutlåtanden som Fennia begärt för avgörande av försäkrings- eller ersättningsärendet.

F260.5.1.3

Sjukvårdsinrättningar

F260.5.1.3.1

Ovan avsedda sjukvårdsinrättningar är i Finland belägna

- sjukhus som upprätthålls av staten, en kommun eller en samkommun
- hälsovårdscentraler
- privata sjukvårdsinrättningar och forskningsinstitut som beviljats verksamhetstillstånd av en myndighet.

F260.5.1.3.2

Som sjukvårdsinrättningar betraktas varken bad- eller vattenkurinrättningar, inrättningar som ger alternativ medicinsk vård eller rehabiliteringsinrättningar.

F260.5.1.4

Skäligen ersättning

Om det är uppenbart att den kostnad som man söker ersättning för betydligt överskrider den normala, allmänt godkända och tillämpade nivån för de aktuella kostnaderna, har Fennia rätt att till denna del sänka ersättningsbeloppet, dock inte mer än till den ovan anförda skäliga nivån.

Fennia har rätt att bestämma på vilken läkarcentral, vilket sjukhus eller vilken vårdinrättning de behövliga undersökningarna kan göras och den behövliga vården kan ges. Om undersökningen görs eller vården ges på en annan vårdinrättning än den som Fennia utsett, betalas ersättning ut högst enligt kostnadsnivån på den vårdplats som Fennia utsett.

F260.5.2 Som olycksfall ersätts

F260.5.2.1

Med olycksfall avses en plötslig, oväntad, yttre händelse som orsakar kroppsskada och som den försäkrade ofrivilligt drabbas av.

F260.5.2.2

Som olycksfall betraktas även ett smärttillstånd som omedelbart uppkommit i en muskel eller sena till följd av en enskild kraftansträngning och rörelse och för vilken läkarvård givits inom sju dygn från smärttillståndets början.

Som vårdkostnader för smärttillstånd enligt denna villkorspunkt ersätts dock inte en magnetundersökning eller ett operationsingrepp.

F260.5.2.3

Som olycksfall betraktas även följande händelser som inträffat utan den försäkrades förskyllan: drunkning, värmeslag, solsting, förfrysning, skada

till följd av betydande tryckförändringar, gasförgiftning samt förgiftning som orsakats av ett ämne som förtärts av misstag.

F260.5.3 Dagersättning vid fullständig tillfällig arbetsförmåga till följd av sjukdom eller olycksfallsskada

F260.5.3.1

Dagersättning betalas ut för den tid som den försäkrades fullständiga arbetsförmåga under försäkringsskyddets giltighetstid utan avbrott har överskridit självrisktiden. En förutsättning för utbetalning av dagersättning är att försäkringen gäller under tiden av arbetsförmåga och att olycksfallet inträffade eller sjukdomen började under försäkringens giltighetstid.

Med fullständig arbetsförmåga avses att den försäkrade är helt oförmögen att utföra sina vanliga arbetsuppgifter. Dagersättning betalas inte ut vid partiell arbetsförmåga. Under hela försäkringstiden betalas dagersättning ut högst för den tid som anges i försäkringsbrevet.

Bedömning av arbetsförmågan grundar sig på medicinsk bedömning och kräver läkarintyg.

Om tiden för maximiersättning, som anges i försäkringsbrevet, uppnås upphör skyddet i händelse av arbetsförmåga. Rätten till dagersättning upphör senast samtidigt som försäkringsskyddet.

F260.5.3.2

Den försäkrade anses inte vara arbetsförmögen om han eller hon

- **deltar i rehabilitering eller yrkesutbildning som ges i form av rehabilitering**
- **är berättigad till individuell förtidspension eller någon annan pension som betalas ut på basis av nedsatt arbetsförmåga.**

F260.5.3.3

Dagersättning betalas inte ut om orsaken till arbetsförmågan är graviditet, förlösning, avbrytande av graviditet, behandling av barnlöshet eller konstgjord befruktning.

F260.5.3.4

En förutsättning för utbetalning av dagersättning är att kostnaderna för vård till följd av sjukdomen eller olycksfallet som orsakat arbetsförmågan kan ersättas från denna försäkring.

F260.5.4 Ersättning för men till följd av olycksfall

F260.5.4.1

Med men avses ett allmänt men som skadan enligt medicinsk bedömning orsakar den försäkrade. Med allmänt men avses nedsatt funktionsförmåga till följd av olycksfall (funktionsnedsättning). Funktionsförmågan jämförs med funktionsförmågan hos en frisk person i samma ålder. Då beaktas de begränsningar som skadan, med hänsyn till dess art och svårighetsgrad, i regel medför i det dagliga livet. Vid bedömning av funktionsförmågan beaktas inte individuella omständigheter som yrke, levnads- och bostadsförhållanden eller intressen. Vid bedömning av funktionsförmågan beaktas den förbättring av funktionsförmågan som nåtts med hjälp av en ledprotes, en protes eller något annat hjälpmedel.

F260.5.4.2

Invaliditetsgraden fastställs utifrån Social- och hälsovårdsministeriets förordning om invaliditetsklassificeringen enligt lagen om olycksfallsförsäkring. Invaliditetsgraden fastställs enligt den invaliditetsklassificering som gällde då olycksfallet inträffade. Skadorna är indelade i invaliditetsklasser från 1 till 20 så att invaliditetsklass 20 avser fullständig invaliditet.

F260.5.4.3

Tillfälligt men

F260.5.4.3.1

Om menet inte blivit bestående ett år efter olycksfallet, betalas i ersättning tio procent per år av den del som motsvarar invaliditetsklassen för skadan vid respektive tidpunkt av det försäkringsbelopp som gällde när olycksfallet inträffade.

F260.5.4.3.2

Ersättning betalas inte ut för psykiska följder som orsakats av olycksfallet. Från försäkringen ersätts dock traumatisk stressreaktion till följd av olycksfall eller personlighetsförändring till följd av förödande upplevelse, som har medicinskt orsakssamband.

F260.5.4.3.3

Ersättning betalas dock inte för men som framträder först tre år efter olycksfallet.

F260.5.4.4

Bestående men

F260.5.4.4.1

När menet har blivit bestående utbetalas en engångsersättning. Bestående men fastställs tidigast ett år efter att olycksfallet inträffade.

Menersättning utbetalas dock inte om den försäkrade avlider inom ett år från olycksfallet.

F260.5.4.4.2

Vid fullständigt bestående men utbetalas det försäkringsbelopp som gällde vid tidpunkten för olycksfallet. För partiellt men utbetalas så många tjugonedelar av försäkringsbeloppet som invaliditetsklassen anger.

F260.5.4.4.2.1

Ersättning betalas inte ut för bestående men som framträder tre år efter olycksfallet.

F260.5.4.4.2.2

Ersättning betalas inte ut för psykiska följder som orsakats av olycksfallet. Från försäkringen ersätts dock traumatisk stressreaktion till följd av olycksfall eller personlighetsförändring till följd av förödande upplevelse, som har medicinskt orsakssamband.

F260.5.4.4.2.3

Om invaliditetsklassen ändras på grund av att skadan förvärrats innan tre år gått från det att ersättning för bestående men utbetalades, utbetalas en tilläggsersättning. Tilläggsersättningen är skillnaden mellan ersättningen i den invaliditetsklass som ändrats till följd av att skadan förvärrats och ersättningen i den betalda invaliditetsklassen.

Tilläggsersättning på grund av att menet förvärrats betalas ut endast en gång och endast för en redan ersatt skada som förvärrats.

Ersättningsbeloppet justeras inte om skadan förvärras efter utgången av ovannämnda period.

F260.5.5 Ersättning för dödsfall till följd av olycksfall

Om den försäkrade avlider till följd av olycksfall, utbetalas det försäkringsbelopp som gällde när olycksfallet inträffade. Från denna ersättning dras av den engångsersättning för men som betalats ut med anledning av samma olycksfall.

Ersättning utbetalas dock inte om den försäkrade avlider efter att det gått tre år från olycksfallet.

F260.6 Försäkringsfall som inte ersätts

F260.6.1 Allmänna begränsningar

F260.6.1.2

Utöver vad som anges i punkt F7 i de allmänna avtalsvillkoren ersätter Sjukdomsskyddet inte försäkringsfall till följd av

- **en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan skett, och inte heller till följd av inverkan av vapen eller en anordning som bygger på en kärnreaktion**
- **det att den försäkrade deltagit i krig eller väpnad konflikt utomlands eller tjänstgjort för Förenta nationerna i dess verksamhet för tryggnad av freden eller i andra motsvarande uppgifter.**

F260.6.1.3

Från Sjukdomsskyddet ersätts inte heller försäkringsfall som uppstått till följd av att den försäkrade begick eller försökte begå ett brott.

F260.6.1.4

Om rätten till lagenlig ersättning har gått förlorad på grund av att försäkringsskyldigheten försumrats, ersätter inte heller Fennia dessa värdkostnader.

F260.6.2 Begränsningar som gäller värdkostnader

Som sjukvårdskostnader ersätts inte

- **kostnader för företagshälsovård**
- **hälsokontroller, förebyggande av sjukdom eller skada, prevention av graviditet eller för vaccinering**
- **fysikalisk behandling eller med den jämförbar behandling, förutom fysikalisk behandling efter en operation eller en gipsning i de fall som anges i punkt F260.5.1.2**
- **rehabilitering eller med den jämförbar vård, t.ex. olika terapibehandlingar förutom psykoterapi i de fall som anges i punkt F260.5.1.2**
- **rese- och övernattningskostnader**
- **närings-, naturmedicin-, vitamin- eller mineralpreparat, homeopatiska eller antroposofiska preparat, baskrämer, spårämnesundersökningar eller med dem jämförbara undersökningar**
- **kostnader för normal graviditet och förlösning**

- avbrytande av graviditet, utom om det är fråga om nödvändigt avbrytande av graviditeten till följd av behandling av moderns sjukdom
- undersökning eller behandling av barnlöshet, konstgjord befruktning eller undersökning eller behandling av fostret (ersättning betalas inte heller ut för komplikationer till följd av ovan nämnda undersökningar eller behandlingar)
- kosmetiska behandlingar eller kosmetiska operationer, utom för sådana som utförs för korrigerande av skador orsakade av olycksfall inom tre år från det olycksfallet inträffade
- synundersökning eller anskaffning av glasögon eller kontaktlinser, inte heller för operationer som utförs för att korrigera brytningsfel
- om det är fråga om sjukdom eller skada till följd av läkemedel, alkohol, narkotika eller något annat berusningsmedel
- behandling av nikotinberoende
- bitskada på tänder eller tandprotes, även om en yttre faktor inverkat på skadan
- undersökning eller behandling av tänder, tändernas stödorgan eller av tuggorgan även om sjukdomen i dem har lett till symtom på något annat ställe än i tänderna (med undantag av tandvård som anges i punkt F260.5.1.2)
- sjukvård som getts någon annanstans än i Finland och sjukvårdskostnader som uppstått någon annanstans än i Finland
- andra än de läkarutlåtanden som anges i punkt F260.5.1.2
- sådana vårdkostnader som inte anges i punkt F260.5.1.2.

F260.6.3 Begränsningar som gäller olycksfall

Dagersättning, ersättning för men eller dödsfall betalas inte ut för skada som uppstått genom

- försäkringsfall som berott på den försäkrades sjukdom eller skada
- förgiftning på grund av läkemedel, alkohol, narkotika eller något annat berusningsmedel
- fästingbett (likaså ersätts inte heller skador eller övriga följder av fästingbett, t.ex. borrelios eller hjärninflammation)
- bett eller stick av någon annan insekt än geting, bi eller humla (likaså ersätts inte heller sjukdom till följd av bett eller stick, t.ex. en allergisk reaktion)
- ett operativt ingrepp, en vårdåtgärd eller någon annan medicinsk åtgärd för behandling av sjukdom eller lyte, såvida inte åtgärden vidtagits för att behandla en olycksfallsskada som ersätts enligt villkorspunkt F260.5.2.1 från denna försäkring.

Om en sjukdom eller ett lyte utan samband med ett olycksfall har bidragit till en skada eller ett smärttillstånd, betalas menersättning ut bara till den del som menet anses ha uppstått till följd av ett ersättningsbart olycksfall som avses i punkt F260.5.2.

F260.7 Ansökan om och utbetalning av ersättning

Utöver det som föreskrivs i punkt F11 i de allmänna avtalsvillkoren, ska man innan man söker ersättning för vårdkostnader först söka ersättning för sjukvårdskostnader enligt sjukförsäkringslagen hos Folkpensionsanstalten. Därefter ska den ersättningsökande på egen bekostnad lämna in till Fennia Folkpensionsanstaltens originalverifikat över utbetalda förmåner samt kopior av de kvitton som ansluter sig till dessa. Övriga kvitton över vårdkostnader och utredningar ska lämnas in till Fennia i original. Den ersättningsökande ska lämna in till Fennia även andra utredningar som han eller hon har tillgång till och som behövs för att ersättningsärendet ska kunna avgöras.

Om rätten till ersättning enligt sjukförsäkringslagen gått förlorad till följd av försummad tidsfrist eller någon annan orsak, drar Fennia av från ersättningen den del som skulle ha betalats med stöd av sjukförsäkringslagen.

Om Fennia i något särskilt fall uppmanar den försäkrade att låta en läkare, som utses av Fennia, undersöka hans eller hennes hälsotillstånd, är den försäkrade skyldig att följa denna uppmaning. Fennia betalar de kostnader som en sådan undersökning medför.

F260.8 Indexvillkor

Försäkringsbeloppen och -premien är till den del som gäller dödsfall och men bundna vid levnadskostnadsindex. Försäkringens övriga delar är inte indexbundna. Ersättningarna är inte heller indexbundna.

Indexbundenhet betyder att försäkringsbeloppet och -premien justeras vid ingången av en försäkringsperiod enligt förhållandet mellan poängtalen för indexet. Justeringstidpunkten är försäkringsperiodens begynnelse-datum. Som årligt indexpoängtal används indextalet för mars månad som infaller minst fyra månader före justeringstidpunkten, vilket jämförs med motsvarande indextal föregående år. Av det följer att om försäkringsperioden börjar under januari-juni jämförs indextalen för mars månad föregående år och året dessförinnan vid indexjusteringen. Om försäkringsperi-

oden däremot börjar i juli-december jämförs indextalen för mars månad samma år och året innan vid indexjusteringen.

F270 FÖRSÄKRINGEN BARNETS SJUKDOMSSKYDD Gäller från och med 1.7.2018

Dessa försäkringsvillkor tillämpas om försäkringens Barnets sjukdomsskydd har fogats till försäkringsavtalet och anges i försäkringsbrevet.

Om hemförsäkringens upphör eller sägs upp, stiger premien på sjukdomsskyddet.

F270.1 Innehåll

Barnets sjukdomsskydd innefattar en sjukkostnadsförsäkring, som ersätter vårdkostnader som uppstått till följd av sjukdom och olycksfall, och en heltidsförsäkring, som ersätter men eller dödsfall till följd av olycksfall, om inte annat överenskommit för de senares del.

Försäkringens innehåll anges i försäkringsbrevet.

F270.2 Försäkrade

Försäkrade är de personer som anges i försäkringsbrevet och som stadigvarande bor i Finland, som enligt gällande lagstiftning har sin hemort i Finland och som omfattas av sjukförsäkringslagen i Finland.

F270.3 Förmånstagare

Bestämmelser om förmånstagaren finns i punkt F10 i de allmänna avtalsvillkoren.

F270.4 Försäkringens giltighet

F270.4.1 Försäkringstid

Barnets Sjukdomsskydd gäller högst till utgången av den försäkringsperiod under vilken den försäkrade fyller 20 år.

F270.4.2 Giltighetsområde

Barnets Sjukdomsskydd gäller överallt i världen.

Ersättning för vårdkostnader som uppstått för den försäkrade betalas dock inte om dessa uppstått efter att över 12 månader gått sedan utlandsvistelsen började.

En kontinuerlig vistelse utomlands anses inte bli avbruten på grund av tillfälliga besök till Finland som varar under 30 dygn.

Den försäkrade har en tilläggsjälvrisk för vårdkostnader som uppstått utomlands (se punkt F270.5.1.1).

F270.4.3 Idrottsutövning

Försäkringens gäller i all idrottsverksamhet.

F270.5 Försäkringsfall som ersätts

Barnets Sjukdomsskydd ersätter under sin giltighetstid den försäkrades

- vårdkostnader för sjukdom eller olycksfall enligt villkorspunkt F270.5.1.2
- bestående men till följd av olycksfall enligt villkorspunkt F270.5.3.4
- dödsfall till följd av olycksfall enligt villkorspunkt F270.5.4.

F270.5.1 Vård vid sjukdom och skada

Fennia ersätter mot originalkvitton sådana sjukvårdskostnader som anges i villkorspunkt F270.5.1.2 och som den försäkrade drabbats av under försäkringens giltighetstid genom sjukdom eller olycksfall. Kostnaderna ersätts till den del de inte ersätts med stöd av någon lag.

Sjukvårdskostnader för samma sjukdom eller olycksfall ersätts högst upp till det belopp i euro som anges i försäkringsbrevet.

Försäkringens Barnets Sjukdomsskydd, som trätt i kraft före barnets födelse, ersätter sjukvårdskostnader sammanlagt under hela försäkrings-tiden högst upp till det belopp i euro som anges i försäkringsbrevet.

F270.5.1.1 Självrisk

Den försäkrade har en självrisk för vårdkostnaderna, vilken anges i försäkringsbrevet. Dessutom har den försäkrade en tilläggssjälvrisk, som anges i försäkringsbrevet, för vårdkostnader som uppstått utomlands.

F270.5.1.2 Sjukvårdskostnader som ersätts

Sjukvårdskostnader ersätts under förutsättning att undersökningen eller vården är ordinerad av läkare och att den enligt allmänt godtaggen medicinsk uppfattning är nödvändig för undersökning eller behandling av sjukdomen eller skadan.

Från försäkringen ersätts följande sjukvårdskostnader:

- kostnader för läkemedelspreparat som ordinerats av läkare för vård vid sjukdom eller skada och som med tillstånd av myndigheter säljs på apotek
- avgifter för undersökning eller vård som utförts av läkare eller övrig yrkesutbildad hälso- och sjukvårdspersonal vid sjukdom eller skada som drabbat den försäkrade
- vårdavgifter på sjukvårdsinrättningar upp till det maximibelopp per dag som anges i försäkringsbrevet
- andra avgifter än vårdavgifter som uppstått på sjukvårdsinrättningar till följd av undersöknings- och vårdåtgärder som ordinerats av läkare
- kostnader för nödvändig fysioterapi som ordinerats av läkare och som inleds i omedelbart samband med en operation eller omedelbart efter en gipsning till följd av en olycksfallsskada, dock en behandlingsserie på högst tio gånger per olycksfall
- vid olycksfallsskada de första ortopediska förbanden eller stöden samt hyra för kryckor
- kostnader för behövlig, oundviklig ljusbehandling för behandling av svår hudsjukdom
- kostnader för psykoterapi som getts som direkt sjukvård (under hela försäkringstiden ersätts kostnader för endast en vårdperiod, vars längd kan vara högst tolv månader)
- skäliga kostnader för den första anskaffningen av ett bestående medicinskt hjälpmedel som sjukdomen eller skadan kräver och som av specialist anses vara nödvändigt samt kostnader för hjälpmedlet om det under användning gått sönder i samband med ett olycksfall (Med bestående medicinskt hjälpmedel avses ett sådant hjälpmedel som ersätter en förlorad eller försvagad kroppsfunction och som medicinskt sett har ett godtagget vårdresultat. Anskaffning av glasögon ersätts endast när det är fråga om de första glasögon som ordinerats på grund av olycksfallsskadan eller när glasögonen gått sönder under användning i samband med olycksfallet.)
- kostnader för tandskador och skador på tandprotes till följd av olycksfall
- kostnader för tandvård som oundvikligen behövs för att bota en allmänsjukdom, t.ex. ledgångsreumatism eller diabetes
- nödvändiga extra kostnader för skolresor, vilka på läkarordination till följd av en sådan sjukdom eller skada som ersätts från denna försäkring gjorts med ett fortskaffningsmedel som avviker från det normala och vilka inte ersätts med stöd av någon lag (resor med egen bil ersätts enligt Folkpensionsanstaltens godkända kilometertaxa för egen bil)
- behövliga läkarutlåtanden som Fennia begärt för avgörande av försäkrings- eller ersättningsärendet.

F270.5.1.3 Sjukvårdsinrättningar

Ovan avsedda sjukvårdsinrättningar är:

- sjukhus som upprätthålls av staten, en kommun eller en samkommun
- hälsovårdscentraler
- privata sjukvårdsinrättningar och forskningsinstitut som beviljats verksamhetsstillstånd av en myndighet
- utländska vårdinrättningar som kan jämföras med ovan nämnda vårdinrättningar i Finland.

Som sjukvårdsinrättningar betraktas varken bad- eller vattenkurinrättningar, inrättningar som ger alternativ medicinsk vård eller rehabiliteringsinrättningar.

F270.5.1.4 Skälig ersättning

Om det är uppenbart att den kostnad som man söker ersättning för betydligt överskrider den normala, allmänt godkända och tillämpade nivån för de aktuella kostnaderna, har Fennia rätt att till denna del sänka ersättningsbeloppet, dock inte mer än till den ovan anförda skäliga nivån.

Fennia har rätt att bestämma på vilken läkarcentral, vilket sjukhus eller vilken vårdinrättning de behövliga undersökningarna kan göras och den behövliga vården kan ges. Om undersökningen görs eller vården ges på en annan vårdinrättning än den som Fennia utsett, betalas ersättning ut högst enligt kostnadsnivån på den vårdplats som Fennia utsett.

F270.5.2 Som olycksfall ersätts

F270.5.2.1

Med olycksfall avses en plötslig, oväntad, yttre händelse som orsakar kroppsskada och som den försäkrade ofrivilligt drabbas av.

F270.5.2.2

Som olycksfall betraktas även ett smärttillstånd som omedelbart uppkommit i en muskel eller sena till följd av en enskild kraftansträngning och rörelse och för vilken läkarvård givits inom sju dygn från smärttillståndets början.

Som vårdkostnader för smärttillstånd enligt denna villkorspunkt ersätts dock inte en magnetundersökning eller ett operationsgrepp.

F270.5.2.3

Som olycksfall betraktas även följande händelser som inträffat utan den försäkrades förskyllan: drunkning, värmeslag, solsting, förfrysning, skada till följd av betydande tryckförändringar, gasförgiftning samt förgiftning som orsakats av ett ämne som förtärts av misstag.

F270.5.3 Ersättning för men till följd av olycksfall

F270.5.3.1

Med men avses ett allmänt men som skadan enligt medicinsk bedömning orsakar den försäkrade. Med allmänt men avses nedsatt funktionsförmåga till följd av olycksfall (funktionsnedsättning). Funktionsförmågan jämförs med funktionsförmågan hos en frisk person i samma ålder. Då beaktas de begränsningar som skadan, med hänsyn till dess art och svårighetsgrad, i regel medför i det dagliga livet. Vid bedömning av funktionsförmågan beaktas inte individuella omständigheter som yrke, levnads- och bostadsförhållanden eller intressen. Vid bedömning av funktionsförmågan beaktas den förbättring av funktionsförmågan som nåtts med hjälp av en ledprotes, en protes eller något annat hjälpmedel.

F270.5.3.2

Invaliditetsgraden fastställs utifrån Social- och hälsovårdsministeriets förordning om invaliditetsklassificeringen enligt lagen om olycksfallsförsäkring. Invaliditetsgraden fastställs enligt den invaliditetsklassificering som gällde då olycksfallet inträffade. Skadorna är indelade i invaliditetsklasser från 1 till 20, så att invaliditetsklass 20 avser fullständig invaliditet.

F270.5.3.3

Tillfälligt men

F270.5.3.3.1

Om menet inte blivit bestående ett år efter olycksfallet, betalas i ersättning tio procent per år av den del som motsvarar invaliditetsklassen för skadan vid respektive tidpunkt av det försäkringsbelopp som gällde när olycksfallet inträffade.

F270.5.3.3.2

Ersättning betalas dock inte för men som framträder först tre år efter olycksfallet.

F270.5.3.3.3

Ersättning betalas inte ut för psykiska följder som orsakats av olycksfallet. Från försäkringen ersätts dock traumatisk stressreaktion till följd av olycksfall eller personlighetsförändring till följd av förödande upplevelse, som har medicinskt orsakssamband.

F270.5.3.4

Bestående men

F270.5.3.4.1

När menet har blivit bestående, betalas en engångsersättning ut. Bestående men fastställs tidigast ett år efter att olycksfallet inträffade.

Menersättning betalas inte ut om den försäkrade avlider inom ett år efter olycksfallet.

F270.5.3.4.2

Vid fullständigt bestående men utbetalas det försäkringsbelopp som gällde vid tidpunkten för olycksfallet. För partiellt men utbetalas så många tjugonedelar av försäkringsbeloppet som invaliditetsklassen anger.

F270.5.3.4.3

Ersättning betalas inte ut för bestående men som framträder tre år efter olycksfallet.

F270.5.3.4.4

Ersättning betalas inte ut för psykiska följder som orsakats av olycksfallet. Från försäkringen ersätts dock traumatisk stressreaktion till följd av olycksfall eller personlighetsförändring till följd av förödande upplevelse, som har medicinskt orsakssamband.

F270.5.3.4.5

Om invaliditetsklassen ändras på grund av att skadan förvärrats innan tre år gått från det att ersättning för bestående men utbetalades, utbetalas en tilläggsersättning. Tilläggsersättningen är skillnaden mellan ersättningen i den invaliditetsklass som ändrats till följd av att skadan förvärrats och ersättningen i den betalda invaliditetsklassen.

F270.5.3.4.6

Tilläggsersättning på grund av att menet förvärrats betalas ut endast en gång och endast för en redan ersatt skada som förvärrats. Ersättningsbeloppet justeras inte om skadan förvärras efter utgång- en av ovan nämnda period.

F270.5.4 Ersättning för dödsfall till följd av olycksfall

F270.5.4.1

Om den försäkrade avlider till följd av olycksfall, utbetalas det försäkringsbelopp som gällde då olycksfallet inträffade. Från denna ersättning dras av den engångsersättning för men som betalats ut med anledning av samma olycksfall.

F270.5.4.2

Ersättning utbetalas dock inte om den försäkrade avlider efter att det gått tre år från olycksfallet.

F270.6 Försäkringsfall som inte ersätts

F270.6.1 Allmänna begränsningar

F270.6.1.1

Utöver vad som anges i punkt F7 i de allmänna avtalsvillkoren ersätter Barnets Sjukdomsskydd inte försäkringsfall till följd av

- en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan skett, och inte heller till följd av inverkan av vapen eller en anordning som bygger på en kärnreaktion
- det att den försäkrade deltagit i krig eller en väpnad konflikt utomlands eller tjänstgjort för Förenta nationerna i dess verksamhet för tryggnad av freden eller i andra motsvarande uppgifter.

F270.6.1.2

Från Barnets Sjukdomsskydd ersätts inte ett försäkringsfall som uppstått till följd av att den försäkrade begick eller försökte begå ett brott.

F270.6.1.3

Om rätten till lagenlig ersättning har gått förlorad på grund av att försäkringsskyldigheten försumrats, ersätter inte heller Fennia dessa vårdkostnader.

F270.6.2 Begränsningar som gäller vårdkostnader

Som sjukvårdskostnader ersätts inte

- hälsokontroller, förebyggande av sjukdom eller skada, prevention av graviditet eller för vaccinering
- fysikalisk behandling eller med den jämförbar behandling, förutom fysikalisk behandling efter en operation eller en gipsning i de fall som anges i punkt F270.5.1.2
- rehabilitering eller med den jämförbar behandling, t.ex. selsättningsterapi, talterapi, neuropsykologisk rehabilitering, förutom psykoterapi i de fall som anges i punkt F270.5.1.2
- närings-, naturmedicin-, vitamin-, spårämnes- eller mineralpreparat, homeopatiska eller antroposofiska preparat, baskrämer, spårämnesundersökningar eller med dem jämförbara undersökningar
- kostnader för normal graviditet och förlossning
- avbrytande av graviditet, utom om det är fråga om nödvändigt avbrytande av graviditeten till följd av behandling av moderns sjukdom
- undersökning eller behandling av barnlöshet, konstgjord befruktning eller undersökning eller behandling av fostret (ersättning betalas inte heller ut för komplikationer till följd av ovan nämnda undersökningar eller behandlingar)
- kosmetiska behandlingar eller kosmetiska operationer, utom för sådana som utförs för korrigerande av skador orsakade av olycksfall inom tre år från det olycksfallet inträffade
- synundersökning, inte heller för undersökning eller behandling av svag syn eller brytningsfel
- anskaffning av glasögon eller kontaktlinser, förutom i fall som avses i punkt F270.5.1.2

- om det är fråga om sjukdom eller skada till följd av läkemedel, alkohol, narkotika eller något annat berusningsmedel
- behandling av nikotinberoende
- rese- och övernattningskostnader
- anhörigas vistelse eller besök på sjukvårdsinrättningen, för inkomstbortfall eller övriga indirekta förluster
- bitskada på tänder eller tandprotes, även om en yttre faktor inverkar på skadan
- undersökning eller behandling av tänder, tändernas stödorgan eller av tuggorgan, även om sjukdomen i dem har lett till symtom på något annat ställe än i tänderna (med undantag av tandvård som anges i punkt F270.5.1.2)
- andra än de läkarutlåtanden som anges i punkt F270.5.1.2
- sådana vårdkostnader som inte anges i punkt F270.5.1.2.

Från försäkringen Barnets Sjukdomsskydd som börjat före barnets födelse utbetalas inte heller ersättning för

- sjukvårdskostnader som uppkommit före barnets födelse och som anges i punkt F270.5.1.2
- sjukvårdskostnader som uppstått till följd av behandling av modern till det försäkrade barnet.

F270.6.3 Begränsningar som gäller olycksfall

F270.6.3.1

Ersättning för men eller dödsfall betalas inte ut för sådana skador som uppstått genom

- försäkringsfall till följd av den försäkrades sjukdom eller kroppsskada
- förgiftning på grund av läkemedel, alkohol, narkotika eller något annat berusningsmedel
- fästingbett (likaså ersätts inte heller skador eller övriga följder till följd av fästingbett, t.ex. borrelios eller hjärninflammation)
- bett eller stick av någon annan insekt än geting, bi eller humla (likaså ersätts inte heller sjukdom till följd av bett eller stick, t.ex. allergisk reaktion)
- ett operativt ingrepp, en vårdåtgärd eller någon annan medicinsk åtgärd för behandling av sjukdom eller lyte, såvida inte åtgärden vidtagits för att behandla en olycksfallsskada som ersätts enligt villkorspunkt F270.5.2.1 från denna försäkring.

F270.6.3.2

Om en sjukdom eller ett lyte utan samband med ett olycksfall har bidragit till en skada eller ett smärttillstånd, betalas menersättning ut bara till den del som menet anses ha uppstått till följd av ett ersättningsbart olycksfall som avses i punkt F270.5.2.

F270.7 Ansökan om och utbetalning av ersättning

Utöver det som föreskrivs i punkt F11 i de allmänna avtalsvillkoren, ska man innan man söker ersättning för vårdkostnader först söka ersättning för sjukvårdskostnader enligt sjukförsäkringslagen hos Folkpensionsanstalten. Därefter ska den ersättningssökande på egen bekostnad lämna in till Fennia Folkpensionsanstaltens originalverifikat över utbetalda förmåner samt kopior av de kvitton som ansluter sig till dessa. Övriga kvitton över vårdkostnader och utredningar ska lämnas in till Fennia i original. Den ersättningssökande ska lämna in till Fennia även andra utredningar som han eller hon har tillgång till och som behövs för att ersättningsärendet ska kunna avgöras.

Om rätten till ersättning enligt sjukförsäkringslagen gått förlorad till följd av försummad tidsfrist eller någon annan orsak, drar Fennia av från ersättningen den del som skulle ha betalats med stöd av sjukförsäkringslagen.

Om Fennia i något särskilt fall uppmanar den försäkrade att låta en läkare, som utses av Fennia, undersöka hans eller hennes hälsotillstånd, är den försäkrade skyldig att följa denna uppmaning. Fennia betalar de kostnader som en sådan undersökning medför.

F270.8 Indexvillkor

Försäkringsbeloppen och -premien är till den del som gäller dödsfall och men bundna vid levnadskostnadsindex. Försäkringens övriga delar är inte indexbundna.

Ersättningarna är inte heller indexbundna.

Indexbundenhet betyder att försäkringsbeloppet och -premien justeras vid ingången av en försäkringsperiod enligt förhållandet mellan poängtalet för indexet. Justeringstidpunkten är försäkringsperiodens begynnelse-datum. Som årligt indexpoängtal används indextalet för mars månad som infaller minst fyra månader före justeringstidpunkten, vilket jämförs med motsvarande indextal föregående år. Av det följer att om försäkringsperioden börjar under januari-juni jämförs indextalen för mars månad föregående

ende år och året dessförinnan vid indexjusteringen. Om försäkringsperioden däremot börjar i juli–december jämförs indextalen för mars månad samma år och året innan vid indexjusteringen.

F290 OPERATIONSSKYDDSFÖRSÄKRING

Gäller från och med 1.7.2018

Dessa försäkringsvillkor tillämpas om försäkringen har fogats till försäkringsavtalet och anges i försäkringsbrevet.

Operationsskyddsförsäkringen kan beviljas företag om företaget har en obligatorisk arbetstidsförsäkring eller Företagarens olycksfallsförsäkring enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar hos Fennia.

Om hemförsäkringen upphör eller sägs upp, stiger premien för operationsskyddsförsäkringen.

När försäkringstagaren är ett företag och den obligatoriska arbetstidsförsäkringen eller Företagarens olycksfallsförsäkring enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar upphör, upphör också operationsskyddsförsäkringen vid slutet av den pågående försäkringsperioden.

F290.1 Innehåll

Operationsskyddet inkluderar en vårdkostnadsförsäkring, som ersätter operationer och med dem jämförbara behandlingsåtgärder som läkare utför till följd av sjukdomar eller olycksfall. Det som ersätts är operationen, ett läkarbesök direkt före ingreppet och en kontrollundersökning.

Försäkringens innehåll anges i försäkringsbrevet.

F290.2 Försäkrade

De försäkrade är de personer som anges i försäkringsbrevet och som stadigvarande bor i Finland och som enligt gällande lagstiftning har sin hemort i Finland och som omfattas av sjukförsäkringslagen i Finland.

F290.3 Försäkringens giltighet

F290.3.1 Försäkringstid

Operationsskyddsförsäkringen gäller högst till utgången av den försäkringsperiod under vilken den försäkrade fyller 80 år.

F290.3.2 Giltighetsområde

Operationsskyddsförsäkringen gäller överallt i världen.

Från försäkringen ersätts dock bara vård som ges i Finland. Se villkorspunkt F290.5.2.

F290.3.3 Idrottsutövning

F290.3.3.1

Försäkringen gäller vid idrottsverksamhet som den försäkrade utövar för att upprätthålla sin fysiska kondition.

Försäkringen gäller inte vid tävlingar, matcher eller träningar som har anknytning till tävlingar och matcher som arrangeras av ett idrottsförbund eller en idrottsförening.

F290.3.3.2

Försäkringen gäller inte professionell idrott. Det är fråga om professionell idrott när den försäkrade får lön eller annat vederlag för idrottandet eller den försäkrade ska teckna en försäkring enligt lagen om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottare.

F290.3.3.3

Begränsningar som gäller idrottsverksamhet

Försäkringen gäller inte försäkringsfall som inträffar vid tävlingar, matcher eller träningar som arrangeras av ett idrottsförbund eller en idrottsförening eller vid utövning av följande idrottsgrenar eller specialintressen:

- **kamp- och kontaktsporter, självförsvarsgrenar, t.ex. judo, karate, brottning, boxning och kickboxning**
- **flygsportgrenar, t.ex. fallskärmschoppning, segelflygning, hängflygning, flygning med ultralätt eller amatörbyggt flygplan**
- **ving- och draksegling, kiteboarding och kiteskiing**
- **motorsportgrenar, t.ex. karting och motocross**
- **kraftsportgrenar, t.ex. tyngdlyftning och styrkelyft**
- **slalom, speedskiing, störtlopp och freestyle**
- **ice cross downhill**
- **klättringsgrenar, som t.ex. bergsbestigning, is- och klippklättring**
- **väggklättring utan skydds- och säkerhetsutrustning**

- **vandringar på egen hand utan professionell guide på glaciärer eller på över 3 000 meters höjd**
- **vandringar utanför Norden i vildmark, öken eller djungel på egen hand utan professionell guide**
- **oceansegling**
- **fridykning och dykning med dykapparat**
- **bungyjump.**

F290.4 Försäkringsfall som ersätts

Operationsskyddsförsäkringen ersätter i enlighet med villkorspunkt F290.54.1.2 vårdkostnader som uppstår för den försäkrade under försäkringens giltighetstid för en operation eller med den jämförbart ingrepp (invasiv) till följd av en sjukdom eller ett olycksfall.

F290.4.1 Behandling av sjukdom och skada

Fennia ersätter den försäkrades sjukvårdskostnader som definieras i villkorspunkt F290.4.1.2 och som uppstår under försäkringens giltighetstid för en operation eller med den jämförbara behandlingsåtgärd till följd av en sjukdom eller ett olycksfall. Kostnaderna ersätts mot originalkvitton till den del de inte ersätts med stöd av någon lag. Sjukvårdskostnader för samma sjukdom eller olycksfall ersätts högst till det eurobelopp som anges i försäkringsbrevet.

F290.4.1.1

Självrisk

Den försäkrade har en självrisk för vårdkostnaderna, vilken anges i försäkringsbrevet.

F290.4.1.2

Sjukvårdskostnader som ersätts

Sjukvårdskostnader (operation eller liknande) ersätts under förutsättning att den operativa behandlingen är ordinerad av läkare och att den enligt allmänt godtagan medicinsk uppfattning är nödvändig för att behandla sjukdomen eller skadan på en sjukvårdsinrättning.

Sjukvårdskostnader som ersätts från försäkringen är

- en operation utförd av läkare eller med den jämförbara behandling
- ett läkarbesök direkt före operationen och en kontrollundersökning hos läkare
- kostnader för nödvändig fysikalisk behandling som inleds i omedelbart samband med en operation, dock bara en behandlingsserie på högst tio gånger per sjukdom eller olycksfall
- vårdavgifter på sjukvårdsinrättningar upp till det maximibelopp per dag som anges i försäkringsbrevet
- behövliga läkarutlåtanden som Fennia begärt för avgörande av försäkrings- eller ersättningsärendet.

F290.4.1.3

Sjukvårdsinrättningar

F290.4.1.3.1

Sjukvårdsinrättningar i Finland är

- sjukhus som upprätthålls av staten, en kommun eller samkommun
- hälsovårdscentraler
- privata sjukvårdsinrättningar och forskningsinstitut som beviljats verksamhetstillstånd av en myndighet.

F290.4.1.3.2

Som sjukvårdsinrättningar räknas inte bad-, vattenkur- eller rehabiliteringsinrättningar eller inrättningar som ger alternativ medicinsk vård

F290.4.1.4

Skälig ersättning

Om det är uppenbart att den kostnad som man söker ersättning för betydligt överskrider den normala, allmänt godkända och tillämpade nivån för de aktuella kostnaderna, har Fennia rätt att till denna del sänka ersättningsbeloppet, dock inte mer än till den ovan anförda skäliga nivån.

Fennia har rätt att bestämma på vilken läkarcentral, vilket sjukhus eller vilken vårdinrättning de behövliga undersökningarna kan göras och den behövliga vården kan ges. Om undersökningen görs eller vården ges på en annan vårdinrättning än den som Fennia utsett, betalas ersättning ut högst enligt kostnadsnivån på den vårdplats som Fennia utsett. Med stöd av försäkringen beviljas en betalningsförbindelse endast till Fennias avtalspartner.

F290.4.2 Händelser som ersätts som olycksfall

F290.4.2.1

Med olycksfall avses en plötslig, yttre och oväntad händelse som orsakar en kroppsskada och som den försäkrade ofrivilligt drabbas av.

F290.4.2.2

Som olycksfall betraktas även följande händelser som inträffar utan den försäkrades förskyllan: drunkning, värmeslag, solsting, förfrysning, skador till följd av betydande tryckförändringar, gasförgiftning samt förgiftning som orsakas av ett ämne som förtärts av misstag.

F290.5 Försäkringsfall som inte ersätts

F290.5.1 Allmänna begränsningar

F290.5.1.2

Utöver vad som anges i punkt F7 i de allmänna avtalsvillkoren ersätter försäkringen inte försäkringsfall till följd av

- en atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan skett, inte heller till följd av inverkan av vapen eller en anordning som bygger på en kärnreaktion
- det att den försäkrade deltagit i krig eller en väpnad konflikt utomlands eller tjänstgjort i Förenade nationernas fredsbevarande insatser eller i andra motsvarande uppdrag.

F290.5.1.3

Från försäkringen ersätts inte heller ett försäkringsfall som uppstått till följd av att den försäkrade begick eller försökte begå ett brott

F290.5.1.4

Om rätten till lagenlig ersättning har gått förlorad på grund av att försäkringsskyldigheten försumrats, ersätter inte heller Fennia dessa vårdkostnader

F290.5.2 Begränsningar som gäller kostnader som betalas från operationsskyddsförsäkringen

Ersättning från operationsskyddsförsäkringen betalas inte ut för

- undersökningar som utförs för att konstatera eller utesluta en sjukdom eller skada
- fysikalisk behandling eller med den jämförbar behandling, utom fysikalisk behandling som inleds i omedelbart samband med en operativ behandling i de fall som anges i punkt F290.4.1.2
- rehabilitering eller med den jämförbar behandling
- rese- eller övernattningskostnader
- normal graviditet och förlösning
- avbrytande av graviditet
- kostnader för undersökning eller behandling av barnlöshet, konstgjord befruktning eller undersökning eller behandling av fostret (ersättning betalas inte heller ut för komplikationer till följd av ovannämnda undersökningar eller behandlingar)
- kosmetiska behandlingar eller operationer, utom för sådana som utförs för att korrigera skador till följd av olycksfall inom tre år från det olycksfallet inträffade, förutsatt att olycksfallet inträffade under försäkringens giltighetstid
- kosmetiska operationer eller med dem jämförbara ingrepp, även om en medicinsk grund och ett funktionellt men ligger bakom operationen

(Dessutom omfattas följande ingrepp inte av försäkringen:

- * borttagning av födelsemärken
- * operativ behandling av ögonlock eller kring ögonbryn
- * behandling av åderbräck eller venös insufficiens i nedre extremiteter
- * fetmaoperation eller behandling av hudveck till följd av viktnedgång
- * bröstförstoring och -förminskning.

Komplikationer eller korrigerande ingrepp till följd av ovannämnda ingrepp ersätts inte heller.

Med avvikelse från ovannämnda punkter, så ersätts ett kosmetiskt korrigerande ingrepp av en olycksfallsskada bara om olycksfallet inträffade under försäkringens giltighetstid.)

- synundersökning eller anskaffning av glasögon eller kontaktlinser, eller kostnader för operationer som utförs för att korrigera brytningsfel
- om det är fråga om en sjukdom eller skada till följd av läkemedel, alkohol, narkotika eller något annat berusningsmedel
- behandling av nikotinberoende
- operationer av tänder och tändernas stödorgan samt tuggorgan
- könskorrigeringar
- sjukvårdskostnader för undersökning eller vård i något annat land än i Finland
- andra än de läkarutlåtanden som anges i punkt F290.4.1.2
- sådana vårdkostnader som inte anges i punkt F290.4.1.2.

F290.6 Ansökan om och utbetalning av ersättning

Utöver det som föreskrivs i punkt F11 i de allmänna avtalsvillkoren, ska man innan man söker ersättning för vårdkostnader först söka ersättning för sjukvårdskostnader enligt sjukförsäkringslagen hos Folkpensionsanstalten. Därefter ska den ersättningssökande på egen bekostnad lämna in till Fennia Folkpensionsanstaltens originalverifikat över utbetalda förmåner samt kopior av tillhörande kvitton. Övriga kvitton över vårdkostnader och redogörelser ska lämnas in till Fennia i original. Den ersättningssökande ska lämna in till Fennia även andra redogörelser som han eller hon har tillgång till och som behövs för att ersättningsärendet kan avgöras.

Om rätten till ersättning enligt sjukförsäkringslagen gått förlorad till följd av försummad tidsfrist eller någon annan orsak, drar Fennia av från ersättningen den del som skulle ha betalats med stöd av sjukförsäkringslagen.

Om Fennia i något särskilt fall uppmanar den försäkrade att låta en läkare, som utses av Fennia, undersöka hans eller hennes hälsotillstånd, är den försäkrade skyldig att följa denna uppmaning. Fennia betalar kostnaderna för en sådan undersökning.

F290.7 Indexvillkor

Försäkringen är inte indexbunden. Ersättningarna är inte heller indexbundna.

F300 RESENÄRFÖRSÄKRING Gäller från och med 1.7.2018

Resenärförsäkringen ingår i försäkringsavtalet om detta överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

F300.1 Försäkringens syfte

Syftet med resenärförsäkringen är att enligt dessa villkor ersätta skador som den försäkrade drabbats av till följd av de försäkringsfall som anges i punkt F300.4.

F300.2 Försäkrade och förmånstagare

F300.2.1 Försäkrad med familj

De försäkrade är i enlighet med försäkringsbrevet följande personer som är på resa och som stadigvarande bor i Finland och som omfattas av sjukförsäkringslagen i Finland:

- försäkringstagaren eller annan namngiven person
- familjemedlemmar som stadigvarande bor i samma hushåll med den ovannämnda
- försäkringstagarens eller någon annan namngiven persons barn och barnbarn som är under 18 år och med på resan samt barn och barnbarn under 18 år till maken, maken eller sambon som bor i samma hushåll, även om de ovannämnda barnen eller barnbarnen inte bor i samma hushåll med försäkringstagaren eller någon annan namngiven person.

F300.2.2 Försäkrad enskild namngiven person

Den försäkrade är den person som anges i försäkringsbrevet och som är på resa och som stadigvarande bor i Finland och som omfattas av sjukförsäkringslagen i Finland. Om försäkringstagaren är en privatperson, ska den försäkrade bo i samma hushåll som försäkringstagaren med undantag för barn och barnbarn under 18 år till försäkringstagaren eller någon annan namngiven person.

F300.2.3 Förmånstagare

Bestämmelser om förmånstagaren finns i punkt F10 i de allmänna avtalsvillkoren.

F300.3 Försäkringens giltighet

F300.3.1

En fortlöpande försäkring gäller under resor som börjar i Finland. Försäkringen gäller på det område och i den omfattning som anges i försäkringsbrevet i högst tre månader räknat från resans början.

F300.3.2

Utvidgning av försäkringstiden för en fortlöpande försäkring kan avtals separat som tilläggsskydd för resor på över tre månader i samma område och med samma omfattning som en fortlöpande försäkring. Utvidgningen av försäkringstiden är alltid resespecifik och tidsbestämd. Utvidgningen gäller under den tid som anges i försäkringsbrevet.

F300.3.3

En tidsbestämd försäkring gäller under resor som börjar i Finland och på det område och i den omfattning som anges i försäkringsbrevet. Försäkringen gäller under den tid som anges i försäkringsbrevet.

F300.3.4

Om försäkringen är giltig i Finland gäller den på resor som enligt kortaste resutt görs till en plats på minst 50 kilometers avstånd från den försäkrades bostad, arbetsplats, studieplats eller fritidsbostad.

Försäkringen gäller dock inte under vistelse på ovannämnda platser eller under resor mellan dessa.

F300.3.5

Om den försäkrade på grund av tvingande övermäktiga omständigheter, som uppstått under resan, inte kan återvända från resan enligt planerad tidpunkt, gäller försäkringen fram till dess att returresan skäligen kan ordnas. Från försäkringen ersätts dock inte extra kostnader som uppstått till följd av detta.

F300.3.6 Giltighet under flygresa

Försäkringen gäller under en flygresa när den försäkrade är passagerare i en luftfarkost som är försedd med nationalitetsbeteckning.

I händelse av olycksfall vid en flygolycka gäller försäkringen inte för flygpersonalen eller en person som utför uppdrag med anknytning till flygningen.

F300.3.7 Giltighet vid idrottsutövning

F300.3.7.1

Försäkringen gäller vid idrottsverksamhet som den försäkrade utövar för att upprätthålla sin fysiska kondition. Försäkringen gäller endast enligt tilläggsavtal vid tävlingar, matcher eller träningar som har anknytning till tävlingar och matcher som arrangeras av ett idrottsförbund eller en idrottsförening.

F300.3.7.2

Försäkringen gäller endast enligt tilläggsavtal vid försäkringsfall som inträffat vid utövning av följande idrottsgrenar eller specialintressen:

- kamp-, kontakt- och självförsvarsgrenar, t.ex. judo, karate, brottning, boxning och kickboxning
- flygsportgrenar, t.ex. falkskärmshoppning, segelflygning, hängflygning, flygning med ultralätt eller amatörbyggt flygplan
- ving- och draksegling, kiteboarding och kiteskiing
- motorsportgrenar, t.ex. karting och motocross
- kraftsportgrenar, t.ex. tyngdlyftning och styrkelyft
- slalom, speedskiing, störtlopp och freestyle
- ice cross downhill
- klättringsgrenar, som t.ex. bergsbestigning, is- och klipplättring
- väggklättring utan skydds- och säkerhetsutrustning
- vandringar på egen hand utan professionell guide på glaciärer eller på över 3 000 meters höjd
- vandringar utanför Norden i vildmark, öken eller djungel på egen hand utan professionell guide
- oceansegling
- fridykning eller dykning med dykapparat
- bungyjump.

När man för första gången provar på en hobby eller en idrottsgren betraktas det inte som hobbyverksamhet.

F300.3.7.3

Tilläggsavtal beviljas inte för följande farliga idrottsgrenar:

- amerikansk fotboll
- rugby
- mixed martial arts
- utförsäkring utanför markerade pister.

F300.3.7.4

Försäkringen gäller inte professionell idrott. Det är fråga om professionell idrott när den försäkrade får lön eller annat vederlag för idrottandet eller den försäkrade ska teckna en försäkring enligt lagen om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare.

F300.4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

F300.4.1 Olycksfall under resa

F300.4.1.1

Med olycksfall under resa avses en plötslig, oväntad, yttre händelse som orsakar kroppsskada och som den försäkrade ofrivilligt drabbas av.

F300.4.1.2

Som olycksfall under resa betraktas även ett smärttillstånd som omedelbart uppkommit i en muskel eller sena till följd av en enskild kraftansträngning och rörelse och för vilken läkarvård givits inom sju dygn från smärttillståndets början.

Som vårdkostnader för smärttillstånd enligt denna villkorspunkt ersätts dock inte en magnetundersökning eller ett operationsingrepp.

F300.4.1.3

Som olycksfall under resa betraktas även följande händelser som inträffat utan den försäkrades förskyllan: drunkning, värmeslag, solsting, förfrysning, skada till följd av betydande tryckförändringar, gasförgiftning samt förgiftning som orsakats av ett ämne som förtärts av misstag.

F300.4.1.4

Som olycksfall under resa ersätts inte skada som uppstått genom

- försäkringsfall till följd av den försäkrades sjukdom eller kroppsskada
- ett operativt ingrepp, en vårdåtgärd eller någon annan medicinsk åtgärd för behandling av sjukdom eller lyte, såvida inte åtgärden vidtagits för att behandla en olycksfallsskada som ersätts enligt villkorspunkt F300.4.1.1 från denna försäkring
- förgiftning på grund av läkemedel, alkohol, narkotika eller något annat berusningsmedel
- bitning på tand eller tandprotes, även om en yttre händelse bidragit till skadans uppkomst (se punkt F300.5.1.2.)
- fästingbett (likaså ersätts inte heller skador eller övriga följder av fästingbett, t.ex. borrelios eller hjärninflammation)
- bett eller stick av någon annan insekt än geting, bi eller humla (likaså ersätts inte heller sjukdom till följd av bett eller stick, t.ex. en allergisk reaktion).

F300.4.1.5

Om en sjukdom eller ett lyte utan samband med olycksfallet väsentligen bidragit till en skada eller ett smärttillstånd, betalas ersättning ut för vårdkostnader och men endast till den del de anses ha uppstått till följd av ett ersättningsbart olycksfall enligt punkterna F300.4.1.1–F300.4.1.4.

F300.4.1.6

Om rätten till lagenlig ersättning gått förlorad på grund av att försäkringsskyldigheten försumrats, ersätter inte heller Fennia vårdkostnaderna i fråga.

F300.4.2 Sjukdom under resa

F300.4.2.1

Sjukdom under resa är en sådan sjukdom som oväntat och plötsligt börjat under resan och som krävt omedelbar läkarvård eller som enligt medicinsk erfarenhet annars ska anses ha börjat under resan.

F300.4.2.2

Som sjukdom under resa betraktas inte sjukdom, vars symtom framträtt eller vars undersökningar varit oavslutade före resans början, även om sjukdomen skulle konstateras under resan.

F300.4.2.3

Även om det inte är fråga om sjukdom under resa, betalas ersättning dock ut för vårdkostnader som orsakats av att en sjukdom som börjat redan före resan plötsligt förvärras eller att sjukdomstillståndet förändras under resan, om detta enligt allmän medicinsk erfarenhet inte varit sannolikt eller väntat.

I dessa fall ersätts endast akut vård med karaktären av första hjälpen som givits på resmålet i högst en vecka.

F300.4.2.4

Försäkringen ersätter inte en sjukdom som har orsakats av läkemedel, alkohol, narkotika eller något annat berusningsmedel.

F300.4.3 Inställd eller avbruten resa

F300.4.3.1

Med en inställd resa avses att en resa har förhindrats av följande tvingande skäl:

- Den försäkrade eller en annan person som anges i punkt F300.4.3.4 har plötsligt och oväntat insjuknat, råkat ut för ett olycksfall eller dött. Det tvingande skälet bedöms på medicinska grunder.
- Den försäkrades egendom i Finland har drabbats av en betydande ekonomisk sakskada. Med ett tvingande skäl avses att skadan kräver att den försäkrade finns på plats på skadeplatsen.

F300.4.3.2

Försäkringen ersätter inte en inställd resa om

- försäkringen har tecknats senare än tre dygn före resans början
- orsaken till att resan har ställts in har framkommit innan försäkringen tecknades eller resan bokades.

För en inställd resa betalas det inte ut ersättning om ikraftträdandet av försäkringsskyddet förutsätter att försäkringspremien är betald och om orsaken till att resan har ställts in har framkommit före premiebetalningen.

F300.4.3.3

Med en avbruten resa avses att en påbörjad resa har ändrats av följande tvingande skäl:

- Den försäkrade har drabbats av en sjukdom under resa, ett olycksfall under resa eller dött, eller en annan person som anges i punkt F300.4.3.4 plötsligt insjuknat, råkat ut för ett olycksfall eller dött. Det tvingande skälet bedöms på medicinska grunder.
- Den försäkrades egendom i Finland har drabbats av en betydande ekonomisk sakskada. Med ett tvingande skäl avses att skadan kräver att den försäkrade finns på plats på skadeplatsen.

F300.4.3.4

De övriga personer som avses vid en inställd eller avbruten resa är den försäkrades make/maka/sambo, barn, adoptiv- och fosterbarn, makes/makas/sambos barn, barnbarn, föräldrar, svär-, adoptiv- och mor- eller farföräldrar, syskon, makes/makas/sambos syskon, svärdotter och svärson samt den reskamrat tillsammans med vilken den försäkrade bokar resan på tu man hand. En make/maka/sambo är en person som har samma bostadsadress som den försäkrade och som lever med honom eller henne i äktenskap eller äktenskapslikt förhållande.

F300.4.4 Försening från resa

F300.4.4.1

Med försening från resa avses att den försäkrade inte kommer i tid till den plats varifrån flyg-, båt-, tåg- eller bussresan till utlandet enligt den ursprungliga resplanen börjar, eller till den plats varifrån anslutningen till utlandet avgår, för att ett färdmedel som den försäkrade använder försenas av tvingande skäl till följd av ett väderhinder, tekniskt fel eller en trafikolycka.

F300.4.4.2

Förseningen ersätts inte om den försäkrade inte avrest i tillräckligt god tid med hänsyn till de förhållanden som rådde innan resan började.

F300.4.5 Försäkringen ersätter inte försäkringsfall som orsakats av

- krig eller väpnad konflikt eller då den försäkrade tjänstgör i Förenta nationernas fredsbevarande insatser eller i andra motsvarande uppdrag (ansvarsbegränsningen i denna punkt tillämpas inte under 14 dagar från det att väpnade operationer inleddes, utom i fråga om storkrig, om den försäkrade redan dessförinnan påbörjat sin resa och själv inte deltagit i operationerna)
- en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan skett, och inte heller till följd av inverkan av vapen eller en anordning som bygger på en kärnreaktion
- att den försäkrade begick eller försökte begå ett brott (i detta fall ersätts dock dödsfall till följd av försäkringsfallet).

F300.4.6

Evakuerings- och krisskydd

F300.4.6.1

Från evakuerings- och krisskyddet ersätts evakueringskostnader när omständigheterna på resmålet förändras under resan så att Finlands utrikesministerium rekommenderar att man lämnar området

- på grund av en plötslig naturkatastrof (t.ex. vulkanutbrott, askmoln, tsunami, jordbävning, lavin, jordskred, översvämning)
- på grund av en plötslig beväpnad konflikt
- på grund av ett plötsligt terroristdåd.

Ersättning betalas inte ut om resan gjordes till ett område dit Finlands utrikesministerium före resan ägde rum hade rekommenderat att man inte reser.

F300.4.6.2

Från evakuerings- och krisskyddet betalas ersättning ut för psykoterapikostnader när det under utlandsresan inträffar följande:

- En plötslig naturkatastrof, beväpnad konflikt eller ett plötsligt terroristdåd sker på resmålet och utrikesministeriet, till följd av detta, rekommenderar att man lämnar området.

- Den försäkrade är inblandad i en trafikolycka som hotar hans eller hennes eller medresenärens liv.
- Den försäkrade drabbas av ett våldsbrott eller ett försök till sådant. Våldsbrott eller ett försök till sådant ska anmälas till polisen.
- En omfattande eller livshotande brand eller explosion inträffar i den byggnad som den försäkrade befinner sig i.

Förutsättningen att ersättning betalas ut är att man har uppsökt vård och att terapi ges inom tre månader från den händelse för vilken man söker ersättning. Kostnader ersätts bara för psykoterapi som ges i Finland. Resekostnader för att få psykoterapi i Finland ersätts dock inte.

F300.5 Ersättningar

F300.5.1 Behandling av sjukdom eller olycksfall under resa

F300.5.1.1

Vårdkostnader ersätts enligt originalverifikat till den del de inte ersätts med stöd av någon lag. Vårdkostnader som uppstått till följd av en sjukdom ersätts i högst 90 dagar från det vården börjar, och vårdkostnader som uppstått till följd av ett olycksfall ersätts i högst tre år från det olycksfallet inträffade.

Utöver det som föreskrivs i punkt F11 i de allmänna avtalsvillkoren, ska man för vårdkostnader först söka ersättning enligt sjukförsäkringslagen hos Folkpensionsanstalten. Därefter ska den ersättningssökande på egen bekostnad lämna in till Fennia Folkpensionsanstaltens originalverifikat över utbetalda förmåner och kopior av tillhörande kvitton. Övriga kvitton över vårdkostnader och utredningar ska lämnas in till Fennia i original. Den ersättningssökande ska lämna in till Fennia även andra utredningar som han eller hon har tillgång till och som behövs för att ersättningsärendet ska kunna avgöras.

Om rätten till ersättning enligt sjukförsäkringslagen gått förlorad till följd av försummad tidsfrist eller någon annan orsak, drar Fennia av från ersättningen den del som skulle ha betalats med stöd av sjukförsäkringslagen.

Om Fennia i något särskilt fall uppmanar den försäkrade att låta en läkare, som utses av Fennia, undersöka hans eller hennes hälsotillstånd, är den försäkrade skyldig att följa denna uppmaning. Fennia betalar de kostnader som en sådan undersökning medför.

F300.5.1.2

I vårdkostnader ingår

- behövliga och skäliga kostnader för behandling och undersökning som ordinerats av läkare när åtgärderna medicinskt sett är nödvändiga och allmänt godtagna för behandling och utredning av tillståndet
- nödvändiga och skäliga resekostnader till ovan nämnda undersökning eller behandling vid närmaste vårdinrättning (resor med egen bil ersätts enligt Folkpensionsanstaltens godkända kilometertaxa för egen bil)
- kostnader för en sådan sjuktransport till Finland som godkänts på förhand av Fennia och kostnader för resa och logi för en nödvändig ledsagare
- kostnader för läkemedel som ordinerats av läkare för behandling av sjukdom eller skada och som säljs med myndighets tillstånd
- kostnader för nödvändig fysioterapi som ordinerats av läkare och som inleds i omedelbart samband med en operation eller omedelbart efter en gipsning till följd av en olycksfallsskada under resa, dock en behandlingsserie på högst tio gånger per olycksfall
- vid olycksfallsskada de första ortopediska förbanden eller stöden samt hyra för kryckor
- reparationskostnader för glasögon, hörapparat, tandprotes, stödbandage och -korsett samt proteser och konstgjorda organ, som vid olycksfallet varit i den försäkrades bruk och då gått sönder eller anskaffningskostnader för motsvarande nya hjälpmedel
- skäliga kostnader för den första anskaffningen av ett sådant bestående medicinskt hjälpmedel som skadan kräver och som av läkare anses nödvändigt samt kostnader för ett sådant hjälpmedel som använts och gått sönder vid ett olycksfall, såvida dessa kostnader inte ersätts enligt någon lag (med bestående medicinskt hjälpmedel avses ett sådant hjälpmedel som ersätter en förlorad eller försvagad kroppsfunction och som medicinskt sett har ett godtagat vårdresultat)
- behövliga kostnader för vård eller undersökning som tandläkare givit eller ordinerat till följd av olycksfall inklusive skäliga resekostnader (resor med egen bil ersätts enligt Folkpensionsanstaltens godkända kilometertaxa för egen bil)
- kostnader för nödvändig behandling av akuttandvård och skäliga resekostnader upp till högst 200 euro om värken har börjat och behandling getts under resa (Dessa kostnader ersätts även om värken orsakats av bitande på tand eller annat än sjukdom under resa. Resor med egen bil ersätts enligt Folkpensionsanstaltens godkända kilometertaxa för egen bil.)

- rese- och logikostnader som på förhand godkänts av Fennia och som uppstår för en nära anhörigs resa till den försäkrade och tillbaka till Finland om den försäkrade till följd av en ersättningsgill sjukdom eller ett ersättningsgillt olycksfall under resa är medicinskt sett i ett livshotande tillstånd (ersättning betalas ut för högst 14 dygn)
- nödvändiga telefonkostnader utomlands i anknäring till skötseln av skadeärendet, dock högst 60 euro per försäkringsfall
- behövliga läkarutlåtanden som Fennia begärt för avgörande av försäkrings- eller ersättningsärendet.

F300.5.1.3

I vårdkostnader ingår inte

- **kostnader för vistelse på rehabiliterings-, bad- eller vattenkurinrättning, inte heller kostnader för resor till eller från en sådan inrättning**
- **kostnader för rehabilitering, annan fysikalisk behandling eller med dem jämförbar behandling än sådan som anges i punkt F300.5.1.2, och inte heller resekostnader tur och retur**
- **psykiska följder av olycksfall (från försäkringen ersätts dock traumatisk stressreaktion till följd av olycksfall eller personlighetsförändring till följd av förödande upplevelse, som har medicinskt orsakssamband med olycksfallet)**
- **andra än de läkarutlåtanden som anges i punkt F300.5.1.2**
- **sådana vårdkostnader som inte anges i punkt F300.5.1.2.**

F300.5.1.4

Skälig ersättning

Om det är uppenbart att den kostnad som man söker ersättning för betydligt överskrider den normala, allmänt godkända och tillämpade nivån för de aktuella kostnaderna, har Fennia rätt att till denna del sänka ersättningsbeloppet, dock inte mer än till den ovan anförda skäliga nivån.

Fennia har rätt att bestämma på vilken läkarcentral, vilket sjukhus eller vilken vårdinrättning de behövliga undersökningarna kan göras och den behövliga vården kan ges. Om undersökningen görs eller vården ges på en annan vårdinrättning än den som Fennia utsett, betalas ersättning ut högst enligt kostnadsnivån på den vårdplats som Fennia utsett.

F300.5.2 Inställd resa

Till följd av en inställd resa ersätts

- endast de direkta kostnader som den försäkrade enligt researrangörens eller tjänsteleverantörens rese- eller avtalsvillkor ansvarar för. Den försäkrade ska utan dröjsmål meddela researrangören eller tjänsteleverantören om resan ställs in. Om den försäkrade försummar sin anmälningsplikt, har försäkringsbolaget till följd av försummelsen rätt att från den ersättning som betalas ut till den försäkrade dra av den gottgörelse som inte fått av researrangören eller tjänsteleverantören.

F300.5.3 Avbruten resa

F300.5.3.1

På grund av en avbruten resa betalas

- nödvändiga extra kostnader för resa och logi på tur- och returrestan och vid resmålet, dock inte kostnader för hemtransport av ett trafikmedel och inte heller kostnader för måltider eller mat
- skäliga resekostnader för en ny ditresa till resmålet om detta under försäkringens giltighetstid är nödvändigt för att fortsätta studier eller anställningsförhållandet
- ersättning för förlorade resdagar på grund av att den försäkrade har varit intagen på sjukhus till följd av en ersättningsgill sjukdom under resa eller ett ersättningsgillt olycksfall under resa eller återvänt i förtid från resan. Ersättningen är en lika stor del av de före resan betalda sammanlagda direkta resekostnaderna som antalet förlorade dagar under resan i proportion till resans totala antal dagar. Ersättningen utbetalas utöver till den insjuknade eller skadade försäkrade endast till en reskamrat. Utbetalning av ersättning förutsätter att personen i fråga också är försäkrad med en resenärförsäkring hos Fennia.

F300.5.3.2

Resdagar räknas som fulla 24-timmarsperioder från det resan börjar. De förlorade resdagarna räknas på motsvarande sätt från det att sjukhusvården började eller resan avbröts tills det att sjukhusvården upphörde eller högst till den tidpunkt då resan borde ha avslutats. Om den första eller den sista fulla period som beräknats på detta sätt överskrider med 12 timmar, räknas även detta som en dag.

Om den försäkrade förlorar tre fjärdedelar av alla sina resdagar, anses han eller hon ha förlorat alla resdagar.

F300.5.4 Försening från resa

Till följd av försening från resa betalas nödvändiga och skäliga extra kostnader som uppstår när den försäkrade fortsätter sin resa. Som ersättning betalas ut högst priset på den ursprungliga resan per försäkrad, dock högst 2 000 euro. Om det är omöjligt att fortsätta resan, ersätts priset som betalats på förhand för resan, som ställts in på grund av försening, till den del den ställts in, dock högst 2 000 euro per försäkrad. Ersättning betalas inte ut för den del som researrangören, trafikbolaget eller motsvarande återbetalar betalningen.

F300.5.5 Ersättning för men till följd av olycksfall

F300.5.5.1

Med men avses ett allmänt men som skadan enligt medicinsk bedömning orsakar den försäkrade. Med allmänt men avses nedsatt funktionsförmåga till följd av olycksfall (funktionsnedsättning). Funktionsförmågan jämförs med funktionsförmågan hos en frisk person i samma ålder. Då beaktas de begränsningar som skadan, med hänsyn till dess art och svårighetsgrad, i regel medför i det dagliga livet. Vid bedömning av funktionsförmågan beaktas inte individuella omständigheter som yrke, levnads- och bostadsförhållanden eller intressen. Vid bedömning av funktionsförmågan beaktas den förbättring av funktionsförmågan som nåtts med hjälp av en ledprotes, en protes eller något annat hjälpmedel.

F300.5.5.2

Invaliditetsgraden fastställs utifrån Social- och hälsoministeriets förordning om invaliditetsklassificeringen enligt lagen om olycksfallsförsäkring. Invaliditetsgraden fastställs enligt den invaliditetsklassificering som gällde då olycksfallet inträffade. Skadorna är indelade i invaliditetsklasser från 1 till 20, så att invaliditetsklass 20 avser fullständig invaliditet.

F300.5.5.3

Tillfälligt men

F300.5.5.3.1

Om menet inte blivit bestående ett år efter olycksfallet, betalas i ersättning tio procent per år av den del som motsvarar invaliditetsklassen för skadan vid respektive tidpunkt av det försäkringsbelopp som gällde när olycksfallet inträffade.

Ersättning betalas dock inte ut för men som framträder först tre år efter olycksfallet.

F300.5.5.3.2

Ersättning betalas inte ut för psykiska följder som orsakats av olycksfallet. Från försäkringen ersätts dock traumatisk stressreaktion till följd av olycksfall eller personlighetsförändring till följd av förödande upplevelse, som har medicinskt orsakssamband med olycksfallet

F300.5.5.4

Bestående men

F300.5.5.4.1

När menet har blivit bestående, betalas en engångsersättning ut. Bestående men fastställs tidigast ett år efter att olycksfallet inträffade.

Menersättning betalas inte ut om den försäkrade avlider inom ett år efter olycksfallet.

F300.5.5.4.2

Vid fullständigt bestående men utbetalas det försäkringsbelopp som gällde vid tidpunkten för olycksfallet. För partiellt men utbetalas så många tjugondedelar av försäkringsbeloppet som invaliditetsklassen anger.

Ersättning betalas inte ut för bestående men som framträder tre år efter olycksfallet.

F300.5.5.4.3

Ersättning betalas inte ut för psykiska följder som orsakats av olycksfallet. Från försäkringen ersätts dock traumatisk stressreaktion till följd av olycksfall eller personlighetsförändring till följd av förödande upplevelse, som har medicinskt orsakssamband med olycksfallet.

F300.5.5.4.4

Om invaliditetsklassen ändras på grund av att skadan förvärrats innan tre år gått från det att ersättning för bestående men utbetalades, utbetalas en tilläggsersättning. Tilläggsersättningen är skillnaden mellan ersättningen i den invaliditetsklass som ändrats till följd av att skadan förvärrats och ersättningen i den betalda invaliditetsklassen.

F300.5.5.4.5

Tilläggsersättning på grund av att menet förvärrats betalas ut endast en gång och endast för en redan ersatt skada som förvärrats. Ersättningsbeloppet justeras inte om skadan förvärras efter utgången av ovannämnda period.

F300.5.6 Ersättning för men till följd av sjukdom under resa

F300.5.6.1

Med men avses ett medicinskt bedömt allmänt men som sjukdomen orsakar den försäkrade.

När menet bestäms beaktas endast sjukdomens art, inte individuella omständigheter som yrke eller fritidsintressen.

F300.5.6.2

Invaliditetsgraden fastställs enligt det beslut om invaliditetsklassificering som utfärdats av Social- och hälsovårdsministeriet och som bygger på lagen om olycksfallsförsäkring. Invaliditetsgraden bestäms enligt den invaliditetsklassificering som gällde när sjukdomen visade sig. Skador och sjukdomar är indelade i invaliditetsklasser från 1 till 20, så att invaliditetsklass 20 avser fullständig invaliditet.

F300.5.6.3

Bestående men

F300.5.6.3.1

Efter att menet blivit bestående betalas en engångsersättning ut. Bestående men fastställs tidigast ett år efter att sjukdomen har visat sig och när sjukdomstillståndet enligt medicinsk uppfattning har stabiliserats, dock senast efter tre år från det att sjukdomen visade sig.

Om den försäkrade avlider inom mindre än ett år från det att sjukdomen visade sig, utbetalas inte menersättning.

F300.5.6.3.2

Vid fullständigt bestående men utbetalas det försäkringsbelopp som gällde vid tidpunkten när sjukdomen visade sig. För partiellt men utbetalas så många tjugonedelar av försäkringsbeloppet som invaliditetsklassen anger. Ersättning för bestående men till följd av sjukdom betalas dock endast ut om invaliditetsklassen är minst 10.

Ersättning betalas inte ut för bestående men som framkommer över tre år efter att sjukdomen visade sig.

F300.5.6.3.3

Om invaliditetsklassen ändras på grund av att sjukdomen förvärras innan ett år gått från den tidpunkt när ersättning för bestående men utbetalats, betalas tilläggsersättning ut. Tilläggsersättningen är skillnaden mellan den invaliditetsklass som ändrats till följd av att skadan förvärrats och den ersatta invaliditetsklassen.

Tilläggsersättning på grund av att sjukdomen förvärrats utbetalas endast en gång och endast för en redan ersatt sjukdom som förvärrats.

Ersättningsbeloppet justeras inte om sjukdomen förvärras efter utgången av den angivna perioden.

F300.5.6.3.4

I punkt F300.4.2 i försäkringsvillkoren definieras vad som avses med att en sjukdom som den försäkrade hade redan före resan plötsligt förvärras eller att sjukdomstillståndet förändras och vilka vårdkostnader som försäkringen då ersätter. I dessa fall utbetalas inte menersättning, eftersom det inte är fråga om sjukdom under resa.

F300.5.7 Ersättning vid dödsfall

F300.5.7.1

Om den försäkrade har avlidit under resan, ersätts skäliga kostnader för hemtransport eller begravningskostnader utomlands. Dessa kostnader ersätts även om den försäkrades död inte orsakats av ett försäkringsfall som annars skulle ersättas.

F300.5.7.2

Om den försäkrade avlider till följd av ett olycksfall, betalas det försäkringsbelopp ut som gällde då olycksfallet inträffade. Från denna ersättning dras av den ersättning för bestående men som betalats ut med anledning av samma olycksfall.

Ersättning utbetalas dock inte om den försäkrade avlider efter att det gått ett år från det att olycksfallet inträffade.

F300.5.7.3

Om en smittsam sjukdom, som den försäkrade fått på resan och som i förordningen om smittsamma sjukdomar definieras som en allmänfarlig smittsam sjukdom, är en väsentlig orsak till den försäkrades död, utbetalas det försäkringsbelopp som anges i punkt F300.5.7.2.

Ersättning utbetalas dock inte om den försäkrade avlider efter att det gått ett år från det att sjukdomen konstaterades.

F300.5.7.4

För familjemedlemmar under 18 år är det försäkringsbelopp som avses i punkterna F300.5.7.2 och F300.5.7.3. ovan 1 700 euro per barn.

F300.5.8 Ersättning för dödsfall till följd av sjukdom under resa

F300.5.8.1

Om den försäkrade har avlidit under resan, ersätts skäliga kostnader för hemtransport eller begravningskostnader utomlands. Dessa kostnader ersätts även om den försäkrades död inte orsakats av ett försäkringsfall som annars skulle ersättas.

F300.5.8.2

Om den försäkrade avlider till följd av sjukdom, utbetalas det försäkringsbelopp som gällde när sjukdomen visade sig. Från denna ersättning dras av ersättning för bestående men som betalats ut med anledning av samma sjukdom.

Ersättning utbetalas dock inte om den försäkrade avlider efter att det gått över ett år från det att sjukdomen visade sig.

F300.5.8.3

För familjemedlemmar under 18 år är det försäkringsbelopp som avses i punkt F300.5.8.2 ovan 1 700 euro per barn.

F300.5.8.4

I punkt 300.4.2 i försäkringsvillkoren definieras vad som avses med att en sjukdom som den försäkrade hade redan före resan plötsligt förvärras eller att sjukdomstillståndet förändras och vilka vårdkostnader som försäkringen då ersätter. I dessa fall utbetalas inte ersättning för dödsfall, eftersom det inte är fråga om sjukdom under resa.

F300.5.9

Från evakuerings- och krisskyddet ersätts

F300.5.9.1

Från evakuerings- och krisskyddet betalas som evakueringskostnader

- direkta, nödvändiga och rimliga extra kostnader för resa och logi, vilka uppstår för transport till närmaste trygga ställe eller till Finland om resan till Finland anses nödvändig eller behövlig.

Kostnader ersätts högst upp till 2 000 euro per försäkrad och resa. Kostnaderna ska vara godkända av försäkringsbolaget på förhand. Efter evakueringen kan kostnader för återresa till det ursprungliga resmålet ersättas om evakueringen skett till ett närmaste tryggt ställe utomlands och omständigheterna på det ursprungliga resmålet tillåter återkomst enligt den ursprungliga resplanen. Kostnader för återresa från Finland till resmålet ersätts inte från evakuerings- och krisskyddet.

Från evakuerings- och krisskyddet ersätts inte förlorade resdagar, inkomstbortfall eller indirekta kostnader, som rese- och logikostnader, kostnader för mat, parkering, telefon eller andra motsvarande kostnader. Försäkringen ersätter inte kostnader som researrangören ansvarar för.

F300.5.9.2

- Psykoterapikostnader som ersätts är skäliga kostnader för psykoterapi, som ordinerats av läkare och som getts av en psykoterapeut eller psykiater som godkänts av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården Valvira, för högst fem besök i Finland efter skadefallet.
- Den ersatta terapin ska följa allmänt godtaggen medicinsk uppfattning och vara nödvändig som behandling av sjukdomen/skadan eller den inträffade händelsen.
- Om psykoterapi ges som par-, familje-, eller grupperapi, ersätts terapin bara för den försäkrades del.

Psykoterapikostnader ersätts dock inte om gärningsmannen till våldsbrottet eller försöket till våldsbrottet är den försäkrades reskamrat eller en person som anges i villkorspunkt F300.4.3.4. En reskamrat är den person som den försäkrade tillsammans gett sig av med till den bokade resan.

F300.6 Indexvillkor

Försäkringsbeloppen och -premier för en fortlöpande försäkring är till den del som gäller dödsfall och men bundna vid levnadskostnadsindex. Försäkringens övriga delar är inte indexbundna. Ersättningarna är inte heller indexbundna.

Indexbundenhet betyder att försäkringsbeloppet och -premier justeras vid ingången av en försäkringsperiod enligt förhållandet mellan poängtalet för indexet. Justeringstidpunkten är försäkringsperiodens begynnelse-datum. Som årligt indexpoängtal används indextalet för mars månad som infaller minst fyra månader före justeringstidpunkten, vilket jämförs med motsvarande indextal föregående år. Av det följer att om försäkringsperioden börjar under januari–juni jämförs indextalen för mars månad föregående år och året dessförinnan vid indexjusteringen. Om försäkringsperioden däremot börjar i juli–december jämförs indextalen för mars månad samma år och året innan vid indexjusteringen.

Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia, Helsingfors

Postadress: 00017 FENNIA, tfn 010 5031, FO-nummer 0196826-7
www.fennia.fi